

DATE LABEL

THE ASIATIC SOCIETY

1, Park Street Calcutta-16

The Book is to be returned on
the date last stamped

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

SECOND SERIES

BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA CHĀSTRĪ, M.A.

Honorary Joint Physiological Secretary, Asiatic Society of Bengal

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF

BENGAL

VOLUME III.

CALCUTTA

BAPTIST MISSION PRESS

1907.

S
016:091
H 254 n
V. 3

THE ASIATIC SOCIETY.
CALCUTTA-700018
Acc. No. B 3.926
Date 3.6.87

91 n 83259

PREFACE.

There are altogether 866 MSS. described in this volume. The MSS. were examined in various parts of Bengal and in Benares. A new feature of this volume is the description of a large number of Jaina MSS. An analysis of the contents, arranged according to subject-matter, is given below.

The Vedas.—The Vedic works in this volume are mostly liturgical. There are, however, commentaries by Sāyana (1) on the Uttarāgrantha of the Sāmavedasamhitā, and (2) on the Sāmavidhāna Brāhmaṇa. The value of the MSS. is enhanced by the fact that they belong to the collection of Pandit Govinda Bhaṭṭa Solāpurkār, a well-known Vedic scholar of Benares. (3) Devatā-brāhmaṇabhāṣya is a commentary on the Devatā-brāhmaṇa or Devatādhyāya, the fifth brāhmaṇa of the Sāmaveda.

Slaughter of animals for sacrificial purposes was a common practice in ancient India. But with the spread of Buddhist and Vaiṣṇava ideas, slaughter of animals was regarded as sinful, and instead of living animals, a section of the Brahmins began to sacrifice animals made of dough. Piṣṭapaśukhaṇḍanam, by Tikākāra Śarmā, the son of Garjara Bhaṭṭa, a worshipper of Kālī, shows the futility of the practice. The author combats the theories of the Vaiṣṇavas of the Mādhva sect. Piṣṭapaśu-Khaṇḍanavākya-rtha-dīpikā, by Raksapāla, is a commentary on the above. Piṣṭapaśu-pratipādaka-Vidhivākya-prakaranam is a treatise current among the Mādhva sect. It attempts to find out injunctions from the Vedas against the killing of living animals and for sacrificing their images. Piṣṭapaśujjīvanam also relates to the same thing. Unmārgabhaṇjanam, by Tumbara, the disciple of Timāji Raghunātha, refutes the theories of the Mādhvas in the matter of sacrificing cakes

shaped as animals. The writer speaks of the Mādhvas as treading the wrong path—*Ūnmārga*.

The *Rudrādhyāya* of the white *yajurveda* is extensively used up to the present day by the followers of that Veda. They think that the Rudra praised in these chapters is the terrific deity Rudra of the tantras; so the Rudra worship is a curious medley of Vedic and Tantric rites. An illustration of this will be found in the *Rudrapaddhati*, by Viśvanātha, the son of Śambhudeva, and the younger brother of Rāmadeva.

The change of pronunciation from the *Samhitā* to the *Brāhmaṇa* was so marked that it attracted the attention of scholars at a very early age. There is a short work entitled *Bhāṣikasūtras*. The *Bhāṣikasūtra-vyākhyā*, by Ananta Bhaṭṭa, is a commentary on that ancient work.

It is well known that the sacred fireplaces and sacrificial sheds engaged the attention of the writers of the *Kalpasūtras*, and that later authors have written many special treatises on these subjects.

Kuṇḍakalpadrūpa, by Mādhava, composed in 1712, Vikrama Samvat, and 1583 saka, *i.e.*, in 1656 A.D., is noted for the accuracy of mathematical calculations. It has been printed in the *Kuṇḍagranthaviṃśati*.

Kuṇḍamaṇḍapavidhānam treats of sacred fireplaces and sacrificial sheds of the followers of the *Atharva Veda* only.

The sacrificial altars of the Vedic age had a variety of shapes, and considerable geometrical skill was necessary in the construction of these altars. This also engaged the attention of the early writers of the *Kalpasūtras*. The portion of these *sūtras* treating of the construction of altars are known as *Śulvasūtras*. *Kātyāyana* has a special treatise on them. *Āpastamba*, *Baudhāyana* and *Mānava Sūtras* have chapters allotted to them. A follower of the *Āpastamba śākhā*, named Ārya Mādhava, performed many sacrifices and found it difficult to collect from the *Bhāṣyas* and other commentaries all that was said about altars. So his son, *Sundara*

rāja, prepared a special treatise entitled *Śulvaprādīpavivarṇaṃ*. It is complete in six chapters called *Paṭalas*.

• Mayūrēśa Ūpādhyāya, the son of Puruṣottama, and the grandson of Gopāla, surnamed Dīpanamogha, belonging to the Maudgalya Gotra, wrote a commentary on a work on the formation of altars, entitled *Vedipaddhati-ṭikā*. The work commented upon seems to be *Vedipaddhati*, and the colophon makes it probable that the commentator was also the author of the work.

Before the compilation of a comprehensive work on Grammar by Pāṇini, the Brāhmins resorted to various shifts to preserve the purity of the pronunciation and grammatical construction of the Vedas. They sometimes counted words ending in particular letters, Visargas, Anusvāras and so on. They counted the number of compound words and words of peculiar construction, and embodied the result of their counting in the form of books, to be memorised. One such work is described in this volume, entitled *Cāturjñānam*, viz., the knowledge of four things: (1) Visarga sandhi; (2) sandhis resulting in diphthongs; (3) words ending in the letter *N*; and (4) the distinction of simple and compound words, throughout the whole of the *R̥gveda*. The extent of the work is 600 ślokas. See p. 377 preface to the *Nirukta*, edited by Ācārya Satyavrata Sāmaśramī.

The rest of the works on this subject are liturgical, e.g., *Uayanaprayoga*, on the kindling of sacred-fire; *Pākatantra-kuśāṇḍikāprayoga*, on the use of ordinary 'Homa' in sacrificial cooking; *Taittirīya-homa-paddhati* on the homa according to the black *Yajurveda*; *Yajamāna-patny-anyatarā-sannidhāne Darśa-paurṇamāsa-prayoga* on the question how the fortnightly ceremonies of those who keep up the sacred fire throughout their lives are to be performed in the absence either of the householder or of his wife; *R̥gvedīya-śrāddha-prayoga* treats of the performance of the *Śrāddha* ceremony by the followers of the *R̥gveda*; *Samantraka-yajurvedi-graha-yajñāgni-sthāpana-vidhi* treats of the kindling of fire for the purpose

of propitiating the planets by the followers of the yajurved. Āhātāgnerdāhāgni-nirṇaya deals with the question of the kind of sacred fire by which the dead body of a sāgnika brāhmaṇa is to be burnt; Āpastamba-sūtrokta-saṃskāra-prayoga treats of sacraments according to the sūtras of Āpastamba; Apātīkādhānāgnihoṭrādīnirṇaya treats of Agnihotra by one who has no wife; Sāgnikāpastamba-dāha-vidhi treats of the cremation of Sāgnika brāhmaṇas according to Āpastamba; Sāmavediya-Saṃskāra-vidhi treats of the sacraments of the professors of the Sāmaveda. Vratya-stoma-paddhati treats of the process of admitting into the caste system those who have lost their caste by the non-observance of the essential ceremonies. The work was composed by Mādhavācārya, who obtained his livelihood from Balarāma of Benares. The Vratyastoma was a potent machinery in the hands of the Brahmins for giving powerful warriors and chiefs the status of a ksatriya.

Śrautopayogi-kārikā contains a number of anonymous couplets helpful to the performances of Śrauta sacrifices.

The Pavamāna sacrifice is the modification of the Paurṇamāsa or full-moon sacrifice of those Brāhmaṇas who keep up a sacred fire.

Pavamānayantra treats of the invocation of gods and placing them in the sacred shed.

Pavamānanyāsa treats of protecting the person of the worshipper by placing different letters of the Pavamnamantra in different parts of his body.

Samhita-sūtra, in 150 ślokas, appears to be a short work on pronunciation and sandhi. This is a different work from that described by Weber, in his Berlin Catalogue, p. 9.

Mūlyādhyāyavivarāṇam appears to be an amplification by Kāmadeva Dikṣita in anuṣṭubh verses of the pariśiṣṭa entitled Mūlyādhyāya, belonging most probably to the Kāṇva śākhā of the white yajurveda. It treats of the prices of articles to be used in Vedic sacrifices.

Upaniṣads.—Advaya-tāra-kopaniṣat treats of the process of perceiving "self," by means of yoga.

Avadhūtopaniṣat or rightly Turīyātita Avadhūtopaniṣat seems to develop a higher stage of yogi's progress towards liberation than contemplated in the work of the same name described by Eggeling. It, in fact, concerns itself with the last stage of progress.

Number 23 contains a Bhāṣya commentary on the Atharvaṇopaniṣat, unknown to Aūfrecht, by Ānandatīrtha, the founder of the Mādhva sect.

Numbers 97 and 98 contain descriptions of two Bhāṣyas on the well-known Chāndogyaopaniṣat, (1) by Ānandatīrtha, and (2) by Sāyana.

Number 168 contains a Bhāṣya by Vidyārāṇya Muni on the Paramahansa-opaniṣat, which treats of the renunciation of the world for the acquisition of true knowledge, and which begins with the words *अथ योगिनि* etc.

Number 196, Bahvṛcopaniṣat, is the same as Eggeling No. 182 B.

Bilvopaniṣat, No. 271, on the subject of worshipping Śiva by means of the leaves of the Bilva tree, appears to have never been described before.

Vaiśvānaropaniṣat, No. 289, is a brand new discovery.

Śukarahasyopaniṣat, No. 304, appears to be an inter-cution between Vyāsa and Śuka, and the subject seems to be the mystery of the world.

Number 317 is a Vivaraṇa commentary by Śaṅkara-bhagavat on the Saṃhitopaniṣat or what is called the Aitareya of Bahvṛcopaniṣat. See Eggeling, p. 117, No. 12. This is not a commentary on the Bahvṛcopaniṣat mentioned above, for it begins differently.

Gopālottararatāpanīvivṛti is a commentary written in the interests of the followers of Caitanya by four great divines of the sect—Viśveśvara, Janārdana Bhaṭṭa, Prabodhayati and Jīva Gosvāmī, the last of whom seems to have edited the work.

Śmṛti.—Āpastamba's Kalpasūtras are represented in this volume by eight works, Nos. 25-30, 119 and 254. The first is anonymous; it is a collection of couplets on the domestic rites by Āpastamba; the second also relates to the same rules; it is composed by Yopana Bhaṭṭa, an inhabitant of the Āndhra country; the third is a liturgical work on the same by an inhabitant of Tālabṛṇṭa; the fourth is by Govārdhana Bhaṭṭa, who was surnamed Kavimaṇḍana, the decorator of poets; it treats of the daily duties of Brāhmins; the fifth is by Haradatta, and on the exposition of Dharmaśūtras; the sixth is by Siṃha Bhaṭṭa on the peculiar process of performing sacraments according to Āpastamba; the seventh is by Dhūrttasvāmī, but unfortunately it proceeds up to the 6th paṭala of the 11th Praśna, relating to domestic rites.

Rāmāgnicit, commonly called Rāmāṇḍāra, wrote a commentary on the Bhāṣya of Dhūrttasvāmī, on the Āpastamba śrauta sūtras. The MS. described in this volume contains the 9th Praśna only, that on the expiations.

Pitṛmedha Sūtra speaks of the last rites, *i.e.*, cremation of father. The work is attributed to Bharadvāja.

Hāritasṁṛti is the same as the Brddha-Hāritasamhitā of the Calcutta collection of Smṛtis. Hārita is one of the recognised twenty Smṛti authors of the Hindus. But the Vaiṣṇavas of later times have added to his work a complete system of rituals of their own. In the colophon the work is described as the Viśiṣṭa-Dharmaśāstra or a Smṛti work current among the followers of Rāmānuja.

Smṛti-bhūṣaṇa, by Koneri Bhaṭṭa, is a complete digest of Vaiṣṇava rituals of the Mādhva sect. The author's Guru, Keśavārya, made an extensive compilation entitled Sārasaṃgraha. The author makes an abstract of his *guru's* work and describes himself as a descendant of Padma-nābha.

Kṛṣṇāmṛta-mahārṇava and not Kṛṣṇa Kṛṣṇāmṛta-mahārṇava, as Aūfrecht says, is an original work by the founder of

the Mādhva sect, treating of the conduct of the followers of that sect.

Padyamālā, by Jayatīrtha, treats of the worship of Hari according to the rituals of the Mādhva sect.

Viṣṇutattvaparakāśa, by Vanamālī, who lived at a place 12 miles to the east of Vṛndāvana, is a work on Smṛti for the use of the Vaiṣṇavas of the Mādhva sect.

Viṣṇutattva-vinirṇaya, by the founder of the sect, and its commentary, called Tīkā-vinirṇaya, are to be found in this volume.

Smṛtyarthasāgara, Nos. 859 and 860, by Mallāri Nṛsiṃhācārya, the first treating of Kāla and the second of Āhnikā. This also is a standard work of the Mādhva sect.

Rājadharmā Kaustubha is part of the Smṛti Kaustubha, compiled by Anantādeva, the son of Āpodeva, under the patronage of Baj Bahadur of Malwa.

Tīthyarkaprakāśa, by Divākara, of the Bhāradvāja family of Benāres. His father was Mahādeva, and his mother, Bālā, the great-grand-daughter of Bhaṭṭa Nārāyaṇa of the Kauśika gotra, who settled at Benāres shortly after the downfall of the Nizām Shāhi dynasty of Ahmednagar. The author's son, Vaidyanātha, prepared an index to this work. See No. 182.

Durgotsavaviveka, by Śrinātha Ācāryacūḍā-maṇi, is unknown to Aūfrecht. It is based on Kālaviveka of Jīmūta vāhana.

Nirṇaya-sindhu is a well-known compilation of Smṛti by Kamalākara Bhaṭṭa, made in the early part of the seventeenth century. No. 158 is a description of a commentary on it by Kṛṣṇa Bhaṭṭa, entitled Ratnamālā.

Divyānuṣṭhānapaddhati, by Bhaṭṭa Nārāyaṇa, the son of Bhaṭṭa Rāmeśvara, treats of the administration of various forms of oaths current in India.

Dattakavidhi, and Putrapari-grahavidhi, are two works on adoption, described in this volume. The first is by

Vācaspati Miśra, and, therefore, of some importance, and the second is anonymous.

Prayogasāra, complete in two Nos. 191 and 192, appears to be a new work, for Aüfrecht mentions many works of the same name, none of which agree with it.

Numbers 228 and 229 treat of the Smṛtis of the Mādhva sect. The first explains the mantras, and second the method of worship.

In modern times, MSS being rare, the paṇḍits of Bengal cannot and do not study many works on the same subject, but they indulge to a very great extent in dialectical disputations on technical terms of Smṛti. Two such works have been described in this volume, *viz.*, Vivāha-vādārtha, and Śrāddha-vādārtha.

The seven Pākayajñas are treated of in three books, Saptasamsthā-prayoga, Saptapāka-samsthā-prayoga, and Prayogarātñiya Saptasamsthā prayoga; the first is by Ananta Dikṣita, the son of Viśvanātha Yajñopaviṭa; the second is by Viśvanātha, born of a family famous for their proficiency in Smṛti, and the third is by Nārāyaṇa Bhaṭṭa, the famous son of Rāmeśvara.

The consecration of the images of gods is represented by two works, No. 334 by Vāsudeva, and 335 by Mādhavācārya. The consecration of the image of Hanumān is represented in No. 362.

There are two works on Sthālipāka: Nos. 356 and 357. The last is by Kamalākara.

When the study of Smṛti became very elaborate, works were written for the use of non-experts, in the form of collections of Vyavasthās or expert-opinions. The present volume contains two such works, being Nos. 291 and 292; one is by Aniruddha and the other by Rāmanātha. They contain expert opinions on all subjects treated of in ordinary Smṛti works, in fact all subjects in which lay-Hindus might ask questions to learned brāhmins.

Sāpiṇḍa-kalpa-latikā, by Sadāśiva, whose other name

was Āpodeva, whose father's name was Śrīpati, and whose grandfather's name was Nilakantha, and who lived at Devālayapura, is an useful work. It gives in 36 verses a list of all kindreds who participate in the same funeral cake.

Kurukṣetramāhātmya is a compilation of the religious rites peculiar to Kurukṣetra. The author appears to be Harigiri, who derived his knowledge of the holy places at Kurukṣetra and the rites to be performed there, from Rāmācandra Sarasvatī. The work is written in modern Naiyāyika style, as it defines a pilgrim—*Samyatendriyatve sati mltābhigamanakāmah*.

Vratodyāpanopayogīpadārtha-nirṇaya treats of the articles used in the concluding ceremony of a Vrata, which is performed at stated intervals for several years.

Rāmānuja-mata-khaṇḍaṇam is a refutation of the theories of Rāmānuja, in the interests of the followers of Smṛti.

Avadhūtāśrama is an anonymous work, giving the denominations of various classes of Sannyāsīs and their respective duties. The householders are enjoined to serve these Sannyāsīs as the supreme God, and thereby gain all the merit of charity, pilgrimage, fast and austerity.

Muktientāmaṇi, by Gajapati Puruṣottama-deva, a king of Orissa, treats of the religious duties on pilgrimage at Puri. It is a compilation from various sources and has been printed and published from Orissa.

Grammar.—The Kātantra system of grammar is represented in this volume by three works; the first is Padāvalī, the second is the Kātantra Pañji-vyākhyā, a commentary by Rāmākṛṣṇa on the Pañji by Trilocana Dāsa; and the third is the Kalāpa Vyākaraṇotpatti prastāva. The last gives the following history of the composition of the work.

King Śālvāhana, one of the rulers of the Andhra dynasty, was a Dravidian by race. He had many wives of diverse races. Once on a time he was sporting with his wives in a tank, and throwing water at them. One of the

queens, apparently of Aryan origin, told him, "Modakam dehi," *i.e.*, do not sprinkle me with water. The king without understanding her, sent for some balls of sweetmeat and presented them to her. The queen railed at him for his want of knowledge of Sanskrit, and the humiliated king made up his mind to study that language and requested Sarvāvarmācārya to teach him grammar within as short a time as possible. The Ācārya in this extremity worshipped Śiva and got the sūtras from the tail of the peacock belonging to Kārttika. As the peacock's tail is known as Kalāpa, the book was called Kalāpa. It is called Kātantra because it was for a long time the shortest grammar in Sanskrit.

The Saṃkṣipta-sāra school is represented by six works, from Nos. 318 to 323. Of these Nos. 319 and 320 are by Vamśivadana, a celebrated writer of this school; Nos. 321 and 322 by Gopāla Cakravartī, and No. 323 by Rāmeśvara Tarkālaṅkāra.

There are two works on Śikṣā described in this volume; one is a commentary on the Pāṇiniya Śikṣā and the other is a commentary on Piṅgala's Śikṣā, which is based on Pāṇini. The names of the commentators in both cases are absent. The commentator on Piṅgala's Śikṣā says that he has written a commentary on the celebrated Chandah Sūtras of Piṅgala.

Pāṇini's grammar is represented in this collection by three works: (1) Pūrva-pakṣa-samādhānam by Horila; (2) Siddhānta-kāumudī-vilāsa by Bhāskara; and (3) Jñāpakasa-muccaya or a collection of Jñāpakas or indications of general principles from the use of redundant words in the Sūtras, by Puruṣottamadeva, whose commentary on the Faribhāṣā is well known.

The Saupadma school is represented in this volume by two works, (1) Supadma Tīkā by Rāmaśaṅkāra Tarkapañcānana, and (2) Supadma-makaranda-prakāśa by Viṣṇu Miśra.

The Sārasvata system has been represented in three

works. Raghunātha, the son of Vināyaka, an inhabitant of Hātakeśapura, wrote a commentary on the Sarasvatī sūtras entitled Lughubhāṣya. There are two MSS. of this Bhāṣya in this collection, yet it is not complete.

Sārasvatā bhāṣyam, by Rāmanārāyaṇa Śarmā, is a new commentary on the above Sūtras.

Siddhānta candrikā Vyākhyā, by Lokeśakara, the son of Kṣemaṅkara, was completed in samvat 1741, i.e., 1685 A.D.

✓ *Purāna*.—Vināyaka-māhātmya, also called Gaṇeśa Māhātmya, has been noticed in pp. 1344-45 of the India Office Catalogue. But the opening verse of the present MS. differs from that in the India Office, and the number of chapters are twenty-four in the India Office MS., while the codex under notice contains twenty-two chapters only.

Gopīpremāṁṛta forms a part of the Ādityapurāṇa according to Ulwar No. 785, but, according to No. 81, it forms a part of the Āgamapurāṇa. It is an interlocution between Arjuna and Kṛṣṇa and written in imitation of the Bhagavat-gītā.

Caṇḍivādārthamālā is a work on modern dialectics applied to the elucidation of the text of the Devīmāhātmya.

Janmarahasya from the Bhaviṣyapurāṇa is an interlocution between Kṛṣṇa and Nārada, on the various Avatāras of Kṛṣṇa, stress being given to the Kṛṣṇa incarnation.

Mahālakṣmīvrata-kathā, is the same work as Sanskrit College Catalogue 2. 512, the only difference being that here it has been said to be from the Bhaviṣyapurāṇa, instead of from the Bhaviṣyottara.

Brahmakhaṇḍa, belonging to the Bhaviṣyapurāṇa, gives in the prophetic tone a topographical description of Bengal and the surrounding countries. The topography is very recent as it describes Jessore, Burdwan, Candra-dvipa, etc.

Jñānacandrodaya, otherwise called Mahābhārata Sāra, was compiled at Benares by Rāmacandra, a Brāhmaṇa. He makes his obeisance to the goddess Mahākālī consecrated by Rāṇī Bhavānī, a powerful Zemindar of Natore, and a

contemporary of Lord Clive. It treats of moral and religious topics culled from the Mahābhārata.

Sitākavaca is an amulet from the Brahmandapurāṇa. It forms part of an interlocution between Dharanī and Śeṣa.

Asura-Khaṇḍa forms a part of the Śaṅkarasaṃhitā of the Skandapurāṇa. It is complete in fifteen chapters. Aüfrecht makes it a part of Śaurasaṃhitā. It describes the adventures of Tāraka, the lion-faced demon.

Ayodhyā-Khaṇḍa, a part of the Skandapurāṇa, is complete in ten Adhyāyas. It was spoken at a great sacrifice at Kuruksetra, by Rāma. The description of Ayodhyā comes in the last chapter.

Dvārakā-Khaṇḍa is a misprint for Dvārakāmāhātmya, a part of the Prahlādasamhitā of the Skandapurāṇa. The present MS. appears to be complete in 46 chapters, while those in the Bodleian Library and India Office have 31 chapters only. The Calcutta Sanskrit College MS., though it professes to be the same as this, appears to be a very different work.

Śaṅkarasaṃhitā is a part of the Skandapurāṇa. No. 237 is a MS. of the Sambhavakāṇḍa of the Śivarahasyakhaṇḍa of that Samhitā. It is complete in fifty chapters. It deals with the story of Tāraka and the birth of the war-god.

Bhūkhāṇḍa is a part of the Skandapurāṇa. The MS. is complete in twenty-four chapters. The colophon says: "Iti Śriskandapurāṇe Bhūkhāṇḍe Śambhala-grāma-māhātmya" though Śambhalagrāma has been treated of only in the first three chapters.

Viramāhendra-kāṇḍa forms a part of the Śivarahasya-khaṇḍa of the Śaṅkarasaṃhitā of the Skandapurāṇa. It is complete in seven chapters.

An incomplete copy of the Setumāhātmya from the Skandapurāṇa contains 35 chapters. For the complete work containing 52 chapters, see India Office Catalogue, pp. 1330-31.

R̥ṣabhagitā is a panegyric upon R̥ṣabha, a R̥ṣi, who is called here the 8th incarnation of Viṣṇu.

Mokṣopāya appears to be an old and dilapidated copy of the Yogavāsīṣṭha Rāmāyaṇa. In the colophons it is called :—

Iti Vāṇikiye Mokṣopāye . . and sometimes Iti Mokṣopāye.

Vedastuti-bhāvārthadīpikādīpanam, by Rādhārāmaṇa, Dāsa, a follower of Caitanya. In the tenth skandha of the Bhāgavatapurāṇa there is a hymn entitled Śrūtistuti or Veda-stuti. Śrīdharaśvāmī commented on the whole of the Bhāgavata, and his commentary is known as the Bhāvārthadīpikā. The present work is a commentary on the Bhāvārthadīpikā on the Śrūtistuti hymn.

Rādhāṣṭamīvratakatkā is a part of the Bhaviṣyottara-Purāṇa. It is an interlocation between Kṛṣṇa and Nārada.

Rādhāṣṭamīpūjāvidhāḥ and Rādhikājanmarahasyam, Nos. 249 and 252, are both from the Brahmavaivarttapurāṇa.

Rāmaraksāstotra, the extent of which is 146 slokas only, is commonly styled Mantrarāmāyaṇa. Portions of it are written in Vedic style. The MS. has been noticed in No. 215. It is commented upon by Nilakaṇṭha, the son of Govindaśūri of the Caturdhara family of Benares. The commentary is called Mantrarahasyaprakāśika noticed in No. 216.

Similarly there is a work called Mantra-kāśī-khaṇḍa, a commentary on which by the same Nilakaṇṭha is noticed in No. 213. Both the texts were restored by the commentator himself.

There are two new commentaries on the Devīmāhātmya unknown to Aufrecht; one is by Kevala and the other by Mādhava Śarmā. The last was composed in 1531 Śaka.

Nāgojibhaṭṭa wrote a commentary on the same work, and along with it he wrote a short treatise on the method of using the Devīmāhātmya, under the title of Saptasatiprayoga, which is noticed in No. 327.

Mahābhāgavatapurāṇa is one of the three claimants for the fourth position among the Mahāpurāṇas; the other two are Śrīmad Bhāgavata and Devī Bhāgavata. It is curious, however, that the name of the fourth purāṇa in the authoritative list of Mahāpurāṇas is Bhāgavata only; and it is difficult to say which of the three claimants is the real Bhāgavata. The MS. under notice appears to be the same as I. O. No. 3547, but it shows varieties of reading.

How unprofitably and uselessly Indian paṇḍits used their time and scholarship, will be apparent from a consideration of No. 296. In the Devīmāhātmya there is a hymn beginning with "Śakrādayaḥ sura gaṇāḥ," which is called the Śakrādīstuti. It is a hymn to the Devī. But in the MS. under notice it has been explained as praising Viṣṇu.

Muralicandrikāguṇjamālā-Prādurbhāva, a modern work on Vaiṣṇavism, is said to be a part of the Pātālakhaṇḍa of the Padmapurāṇa, the interlocutors being Brahmā and Nārada. It deals with the meritorious deeds performed by the flute, the Guṇja wreath and others in their previous existences, which enabled them to be so intimate with Kṛṣṇa in their present existence.

Mīmāṃsā.—Pūrva-Mīmāṃsā-paribhāṣā, by Kṛṣṇayajvan or Kṛṣṇa Dīkṣita, explains sacrificial terms and the uses of objects indicated by them.

Vidhirasāyaṇa, No. 269, should more properly be Vidhirasāyaṇasukhopajivini, a commentary on the Vidhirasāyaṇa by the author himself.

Nyāya.—Trisūtrī-nibandha-vyākhyā by Śaṅkara Miśra. It is a commentary on Trisūtrinibandha, i.e., the commentary by Udayana on the first three Sūtras of Gotama and on subsequent commentaries on them. Thus in the extracts are explained not only the commentary on the three Sūtras by Vācaspati Miśra, but also the Vārttika and the Bhāṣya on them. Śaṅkara says that he is not himself responsible for this work, but the real responsible person is his father, whose words and

explanations he has simply copied. He speaks of three commentaries previous to his own, *viz.*, Prakāśa, Darpaṇa and Udyota. Of these the Prakāśa by Vardhamāna is well known.

Gaṅgeśa, to be distinguished from the writer of the Tattva-Cintāmaṇi, wrote a short work on certain topics of modern Nyāya. Two copies of this work have been described in this volume, one from Dinājpur and the other from Comilla. One is called Lakṣaṇamañjarī and the other Lakṣanātattva. But they are substantially one and the same work.

Āloka is the name of a commentary on Gaṅgeśa's Tattvacintāmaṇi by Jayadeva Miśra *alias* Pakṣadhara Miśra. Devanātha wrote an appendix to the Āloka. In the year 413 or about 1556 A.D., the work was copied by Rāghava under the orders of Devanātha.

Muktivādārtha is really Muktivāda by Gadādhara.

Vedānta.—The works on Vedānta noticed in this volume mostly belong to the Mādhva sect.

Tattvaparakāśikāvivaraṇam, Tattvavivekaṭikā, and Tattvasaṅkhyānavivaraṇam are commentaries by Jayatīrtha on works written by or attributed to Ānandatīrtha.

Mandāramañjarī by Vyāsayati is another commentary on Tattvaparakāśikā.

Tattvasudhānidhi is by Ānandatīrtha himself. One of his commentaries on the Brahmasūtras has been named Anuvyākhyāna. A commentary on this, entitled Nyāyasudhā, by Jayatīrtha, will be found in this collection.

Tarkatāṇḍava also belongs to the same sect.

Dvaitaviveka, an anonymous work, treats of a sort of duality which is peculiar to the Mādhva sect.

Vedāntasiddhāntamuktivalī, by Vanamālī, who has already been mentioned in the Smṛti section, is a compilation of the philosophical tenets of that sect.

Siddhānta Jāhnavī, by Devācārya, belongs to the Nimbarka sect. The Vedāntasūtras were commented upon by

the founder of the sect, Niyamāditya. The name of the commentary is Vedāntapārijāta Saurabha. Śrinivāsa wrote a commentary on this, entitled Nigada. The Siddhānta Jālṇavi is an abstract of Śrinivāsa's commentary. The Siddhānta Setukā again is a commentary on the last by Sundara Bhaṭṭa.

Laghusaṃkṣepa-Śārīraka-Kutūhalam by Mahādeva Vedāntin, is a short work on the Advaita School of Vedānta. This is perhaps the second work of the author, the other being his commentary on the Sāṃkhyasūtras.

Ānandalaharidīpikā, by Raghunandana Cakravartī, is a new commentary on that work, unknown to Aūfrecht. His father was Candramauli Vādindra-Tarkācārya.

Tantra.—Kumārītantra. The MS. under notice contains nine Paṭalas only. The first part of the work is called Kālīkalpa.

Tārāpradīpa is a modern tāntrika compilation by Yādava Ācārya Paṇḍita. It is complete in six paṭalas. It belongs to the left-handed school of Tantra, and in one paṭala treats of the six destructive rites.

There is a hymn addressed to Tārīṇī. It contains one thousand, one hundred and eight names, all beginning with *Takāra*. Its recital is credited with conferring emancipation and leading to the knowledge of Brahma. It is said to belong to the last part of the Nilatantra, and curiously enough the tantra is spoken by Kṛṣṇa and not by Śiva. The present MS. No. 129 seems to contain the 33rd paṭala only.

Tṛca-Bhāskara, by Bhāskararāja, the son of Gambhirarāja, a wellknown author. It is a tāntrika compilation, the prominent feature of which is a diagram, is used as an amulet for the cure of all diseases. The present MS. seems to be defective in the beginning, while the MS. in the Sanskrit College library is defective towards the end.

Tvaritarudravidhi treats of the formula "Om namo Rudrāya. Kṣipraṃ Kāryasiddhirastu." It leads to speedy success. Two works Nos. 187 and 188 treat of this mantra.

Tantrakōṣa is a work on the power and significance of the fifty letters of the Sanskrit alphabet.

Vijavarṇābhidhānatikā, by Gauramohana Bhaṭṭa, is a work of the same nature. Mātrkā Nighaṇṭu by Paramahansa Ācārya is another work of the same class.

Tantramāṇi is a tāntrika compilation by Kāśisvara. The present MS. contains four paṭalas only.

Tantrarāja by Kāśirāma Vācaspati is another compilation. Kāśirāma is well known as a commentator of Raghunānada.

Tantrasārapariśiṣṭam by Yativara is a third compilation. The author mentions Āgamatattvavilāsa which is a very modern work.

Vāñchākalpalatāmanuvidhānam and Vāñchākalpalatāvidhi are works treating of the tāntrika worship of Gaṇeśa. The one is from the Kumārasambhitā and the other is from the Āṭharvaṇarāhasya.

Rasamañgala by Gahanānanda Muni treats of the use of mercury, which in Sanskrit is sometimes called "rasa," for medicinal purposes.

Rasakarmamañjari by Rājārāma Tarkavāgīśa is a work on the six occult practices of the Tāntrikas.

Satkarmalakṣaṇa also treats of the same. See page 561 of Rasikamohan's edition of the Tantrasāra.

Śrividyaṇḍī Aisvaryādi Svarūpākhyam stotram is from the Śrikrama.

Śivasatanāmastotra is from the Mahāliṅgeśvaratantra and Śivasahasranāmastotram is from the Umāyāmala.

Bhairavastavarāja is from the Viśvasāroddhāra, an original tantra. It praises Baṭuka Bhairava.

Gauramohana Vidyānāṅka wrote a commentary on the hymn to Bhuvaneśvari beginning with Ānandamayīm.

Sarvvānandatarāṅgiṇī by Śivanātha Bhaṭṭācārya, Maher in Noakhali is one of the chief seats of Tāntrikism in Bengal. It is said that Sarvvānanda or Sarvvānandanātha had an interview with the great Devī Bhavānī. His descendants

are still living and are spiritual-guides to a great many families in Eastern Bengal. The present work is a sort of biography of Sarvvānanda, composed by his son Śivānātha.

Rudrākṣaphalaṃ appears to be a work different from Rudrākṣamāhātmyam, for which see page 621 of the Tantrasāra, Rasikmoḥana's edition.

Kāmyayantroddhāra, by Mahāmahopādhyāya Parivrajakācārya, is a collection of Tāntrika diagrams resorted to for votive purposes. The MS. is dated 1297 Śaka, i.e., 1375 A.D. If the statement of the travelling paṇḍit is true, it is one of the oldest MS. written on paper in Bengal. It is also one of the oldest MS. written in Bengali character.

Prthivivarāha-sṃvāda appears to be a work written in the interest of the Caitanya sect. It relates to the sacredness of Vṛndāvana and professes to form a part of the Ādivarāha tantra.

Nityānuṣṭhānaṃ seems to be the 26th paṭala of the Sanatkumāriya tantra. Like the preceding work it was written in the interest of the Caitanya sect.

Jñānarātnakoṣa is a work on Tāntrika architecture and sculpture. It professes to be a part of the Aparājita-precchā.

Vaiṣṇava Works:—Kīṣorakaumudī is a modern work on Vaiṣṇavism, inculcating the worship of the boy Kṛṣṇa. It is an interlocution between Sanatkumāra and Janaka.

Ītītāmodasindhu, a poem by Śaṣṭhīdāsa Kavirāja, son of Tarkavāgīśa, written in the interests of the followers of Caitanya, at Gaṅgāpura, in the saka year 1601.

Çaitanya had his greatest opponent at Benares, in Prakāśānanda, a follower of the non-dual theory of Śaṅkara. But Prakāśānanda in the course of a controversy was so charmed with the excellence of Caitanya's theory and Caitanya's bearings upon his opponents that he became a disciple of Caitanya, changed his name into Prabodhānanda Sarasvatī, and wrote several works, one of which is Caitanya-candrāmṛta. A commentary on this work has been noticed in

this volume in number 95. The commentator's name is lost by a lacuna. He seems to have had a cognomen Dāruyantra.

Vaiṣṇavacandrikā is a work giving the rules of conduct of a Vaiṣṇava. It has been compiled from various sources. The author Rāmānanda Nyāyavāgiṣa nearly completed the work, one day before his death. The work was subsequently completed by his pupil Vaṇamālī Vaṣu.

Sārasaṃgrahaḍipikā by Rāmaprasāda Devaśarmā is another work on Vaiṣṇava rituals.

Harismṛtisudhāṅkura is a work containing songs in praise of Kṛṣṇa, attributed in the colophon to Raghunandan the great Smṛti compiler, but in the introduction the author calls himself Gaudavāsī Raghunandana, a Vaiṣṇava born and bred up on the Ganges.

Gōvindaṇḍāvana appears to be a work on Vaiṣṇava tantra. It is based upon Śrīkṛṣṇopaniṣad and composed by Nāgarakṛṣṇadāsa. It deals with the advent of Kṛṣṇa's flute and of Rādhā. It also gives some reason why the images of Kṛṣṇa with a flute in his hand are bent in three places.

✓ *Jyotiṣa* :—Āṅkacūḍāmaṇi by Varāhaṇihira is a short work on the reconstruction of a lost horoscope.

Bhāvārthamañjarī by Acyuta is a commentary on the Jātakapaddhati of Śrīpati. The MS. was copied in Śaka 1571, by Mahādeva. Acyuta describes himself as belonging to Gautama gotra and as Mihirācārya, meaning astrologer. His father was Sāgara Bhaṭṭa and his grandfather Vāmana.

Jyotīrahasya by Harihara Nyāyālaṅkāra has for its epoch the śaka year 1598.

Siddhāntamakaranda, by Makaranda, was composed at Benares. The author in his calculations follows the Śūrya-siddhānta.

The following works noticed in this volume treat of Jyotiṣa as applied to Smṛti, viz., (1) Jyotiṣkaṇḍikā by Kṛṣṇānanda Cakravartti, composed under the patronage of Vikramāditya, probably the father of Pratāpāditya, who flourished in Akbar's time (The MS. was copied in Śaka 1887); (2)

Jyotiḥsaṃkṣepa by Kṛṣṇadāsa Cakravartī, the son of Rāmacandra Cakravartī, a Vārendra Brahmin of Dinajpur; (3) Jyotiḥsaṃkṣepasāra by Kṛṣṇacandra; (4) Jyotiḥsārasaṃgrahaḥ by Śrīpati; (5) Jyotiḥsāra by Dharmakhāna composed about the year 1777 Samvat = A.D. 1721, and copied in Śāka 1670 = 1748 A.D.; the author Dharmakhāna belonged to the Simhavaṃśa of Rādhā.

Āyuhprabōdhinī by Rādhākṛṣṇa is on the astrological calculations on the longevity of men.

Sāmudrikacintāmaṇi, by Mādhava Grāmakara, is a work on divination.

Bṛhatsaṃgraha is a compilation of astronomical, astrological and other subjects, by Revatī Śarmā, the son of Devidatta, the son of Caitanyakṛṣṇa, the son of Nārāyaṇa Tripada, belonging to the Śāṇḍilya gotra and professing the Kauthumi sākhā of the Sāmaveda. Revatīśarmā compares himself to Hanumān and was an inhabitant of Prakhyāyikāpura, otherwise known as Paṇḍitaṭola.

Prasnavidyā by Candēśvara is a work on divination.

Erotics:—Manmatha Saṃhitā is the only book on erotics in this volume. Rati and Madana have been introduced here as interlocutors. The present MS. containing five chapters appears to be the Phālgunamāhātmya of the Saṃhitā.

Drama:—There are three dramatic works noticed in this volume. The first is Bhartṛharinirveda by Harihara Upādhyāya, dealing with the renunciation of the world by Rājā Bhartṛhari on the death of his wife Bhānumati. It is written in the interest of the Śaiva sect, at the festivities in honour of Bhairaveśvara, and Gorakṣanātha comes at the end to pronounce the epilogue. The second is Prabodhodaya, an allegorical representation by Śukleśvaranātha, enacted at the court of Bhagavantarāya of the family of Sagara, who flourished in the 17th century. (See pp. 38, Vol. II., of the Sanskrit College Descriptive Catalogue.) He ordered that the whole performance should be in Sanskrit. The subject-matter of the drama is the dispute between the

professors of various systems of philosophy on the eternity or non-eternity of sound. This may be an imitation of the *Vidyanmodatarāṅgiṇī* by *Cirañjīvaśarmā*.

The third is a comedy entitled *Gaurīdigambara-prahasana*, by *Śaṅkara Miśra*, the commentator of the *Vaiśeṣika-sūtras*. It was enacted under the orders of *Bhavanātha Miśra* the father of the author. The drama treats of the marriage of *Pārvatī* with *Śiva*.

. *Kāvya*.—A number of new commentaries on well-known *Kāvya*s have been described in this volume. *Kumārasambhavaṭīkā* by *Bhagīratha Pitamuṇḍi*, a Bengali *Brāhmaṇa* of the *Rāḍhiya* distribution; *Kāvyaḍarśa-Ṭīkā* by *Tribhuvanaçandra*, a paṇḍita belonging to the *Jaina* religion, on two of the three chapters of the book; *Kāvyaaprakāśaṭīkā*, by *Śrīkṛṣṇa Śarmā*, entitled *Rasaprakāśa*, ends with the fifth chapter; two commentaries on *Ghaṭakarpura* by *Ramānātha* and *Devidāsa*, and two commentaries on *Nalodaya*, one by *Vāgīś* and the other by *Rāmanārāyaṇa Siddhānta*, composed in *Śaka* (?) 1635; *Padyāvali-ṭīkā*, by a disciple of *Dāmodara Gosvāmī*, who on his turn was a distant disciple of *Śyāmānanda Gosvāmī*, who was one of the three leaders of *Vaiṣṇavism* who ruled the *Vaiṣṇava* society in the generation succeeding *Caitanya*.

Nandikeśvarastāvavṛtti is a commentary on the *Jama* hymn of *Nandikeśvara*, by *Jinavallabha Sūri*. The commentary is by *Somagaṇi*.

Nemicarita is a part of the *Triṣaṣṭi-salākā-puruṣa-carita* by *Hemacandra*. It belongs to the eighth *Parva* of that work and treats of the emancipation of *Nemi*. It is a *Jaina* work.

Mahimnastavaṭīkā, by *Vācaspati*, is a brand new discovery.

No. 26 is a commentary on the *Mahimnastava* by *Madhusūdana Sarasvatī*. *Śrīkṛṣṇa stotra*, No. 310, by *Bilva-maṅgala* or *Līlāśūka*, has the same commencement as No. 1198 of *Raj. Mittra*. But the two works appear to differ in various respects.

Saṅgīta-Raghuṇandana with a commentary entitled *Vyaṅgārthacandrikā*, No. 324, is by Viśvanātha Sīṃha, who was at once a Brahmin, a Sīṃha and a Mahārājādhirāja. The text of the present work was written when Viśvanātha was a kumāra. But the commentary was written when he was a Mahārājādhirāja. In the present work Viśvanātha, who must have flourished within the last two hundred years, attempts to propagate the cult of the combined worship of Sītā and Rāma, following the example of the combined worship of Rādhā and Kṛṣṇa by the followers of Caitanya. He attributes to Rāma and Sītā all those phases of love sport which form so prominent a feature of the worship of Rādhā Kṛṣṇa. The work seems to have been written in imitation of the *Gītagovinda*. From No. 2329 of Rāj. Mitra we know that Caudralāta was the founder of this system of combined worship of Rāma and Sītā. Priyadāsa wrote a work on the succession of the teachers of this cult, and Viśvanātha Sīṃha was a pupil of Priyadāsa. Jayasīṃha was the father of Viśvanātha. Viśvanātha had for his minister Bhodulal who was an expert in Vedānta. Aufrecht seems to interpret the words *Sītārāmacandra-kṛpāpātra* in the colophon of No. 73 Rāj. Mitra by saying that Viśvanātha was an officer of *Sītārāmacandra Bāhādur*. But another and a better interpretation is possible. Viśvanātha was a missionary of *Sītārāma* worship, and as such he thought he was an object of special favour of *Sītārāmacandra*. The idea of a Mahārājādhirāja being an officer of a Bahadur does not commend itself.

Stotravivaranam, No. 355, is a commentary on a stotra or hymn of Viṣṇu commencing from his feet and ending in his hair. The text is attributed to Śaṅkara and the commentary is by Ānandagiri.

Hariharasubhāsitam is an anthology divided into chapters dealing with training, advice, sojourn in foreign countries, panegyrics of kings, politics, erotics and spiritual excellence.

Meghadūta Ṭikā by Divākara Upādhyāya, appears to be

a commentary of some merit, as it attempts to give the poetical meaning of particular words and phrases.

Yamakabhārata is one of the thirty-seven genuine works of Ānandatīrtha, the founder of the Mādhva system.

Sāra-mañjari, No. 247, a commentary on the Rāghava-Pāṇḍaviya of Kaviraja Paṇḍita, by Jitāmitra, is to be differentiated from the commentary of the same name on the same work described in Eggeling, p. 1442.

Śāntisataka Tīkā by Vidyāvinodācāryacūḍāmaṇi is unknown to Aufrecht. Vīṇāvana kāvya is well known. No. 282 describes a commentary on it by Rāmānārāyaṇa, the son of Candrasekhara, written in seven years, from 1655 śaka to 1661 śaka, under the patronage of Rājā Kṛṣṇa Candra of Nadia, the well-known patron of literature. This is unknown to Aufrecht.

Vṛttaraṇāvali, No. 280, by Cirañjīva, is a panegyric on Yaśovanta Sīṃha, the Nāyeb dewan of Dacca, under Sujā-uddaula, the Nawab of Bengal. He was an inhabitant of Western Bengal and patronized literature, both Vernacular and Sanskrit, and he was the Dewan who opened the gate closed by Sāyestā Khān at Dacca, because he was equally successful with that renowned Nawab in getting rice sold at eight maunds per rupee. The author is Cirañjīva, the son of Rāghavendra Bhaṭṭācārya Śatābadhana, a pupil of the great Naiyāyika Bhavānanda Siddhāntavāgīśa. Cirañjīva wrote many works both in Nyāya and in Kāvya, one of which is Vidvanmoda-taraṅgiṇī. The panegyric appears to have been composed in śaka 1658 about 1731 A.D., while Yaśovanta's reputation was at its height.

Bhramaragita No. 209 with its commentary No. 210 are two unique works in which a bee is threatened and coaxed as a messenger from Kṛṣṇa by Rādhā. It describes ten different stages of love in absence. The ten stages are described in ten Anuṣṭubh verses, and ten examples are given in Mālīnī. The commentary follows the method of Ujjvala-Nīlāmaṇi.

Bhāvaśatakam, a century of verses on the sentiments of love by Nāgarāja. See Kāvya-mālā, Part IV., p. 87.

Kumārapālacarita or Kumārapāla-prabandha was composed from oral tradition in the year samvat 1492 by Jinamaṇḍanaṅgaṇi or Upādhyāya.

Upadeśa-samuccaya, by Sonaphūla Upādhyāya, the son of Rāmaśekhara, the son of Ananta, the son of Kṛṣṇadeva, the son of Dāmodara, the author of Darpaṇa, perhaps the Saṅgitadarpaṇa. The MS. is defective in the beginning. The advices given are both on spiritual and temporal subjects.

✓ *Medicine*.—Rasaratnasāra, by Narasiṃha Kavirāja, a disciple of Rāmakṛṣṇa, the son of Nilakaṇṭha belonging to the Dākṣiṇātya Vaidika class, is a modern compilation of Hindu medicine, in which metals play an important rôle.

Vaidyakaśāra (Śaṅkarākhyā) by Rāmacandra is a short treatise on Hindu medicine. The author says that he received his inspiration from Pārvatī.

Pathyāpathyanighaṇṭu is a work on sick-diet. Anonymous.

Apathyaśāmanam, the cure of diseases produced by indigestible food. It appears to be only a part of a larger work entitled Bhojanakautūhala. It was confined to a few physicians and therefore the name Vaidyavaiśeṣika.

✓ *Buddhist*.—Āryavasudhārā is the only Buddhist book in this volume. It is in the form of a complete Māhāyāna sūtra. Vasudhārā or Vasundharā is still extensively worshipped in Nepal.

✓ *Jaina works*.—Nirayāvalī Sūtram, the eighth upāṅga of the Jāinas, has been edited by S. Warren, Antwerp, 1879. For the contents see Ind. Ant., Vol. XXI, p. 21.

Oghaniryukti, the fifth cheda sūtra in Dr. Rājendralal's list (see Notices, Vol. III, p. 68), but not included in the list given by Weber in Ind. Ant., Vol. XVII, p. 285A. For a description see p. 79 of Peterson's fourth report on the search for Sanskrit MSS.

Vyavahāra Sūtram is the third chhedā sūtra, according to Weber, but according to Dr. Rājendralāl, the fourth kalpa-sūtra. For the description see Ind. Ant., Vol. XXI, p. 210.

Thānāṅga-Sūtra-Vṛtti is a commentary on the third ṅga of the Jainas, by Abhayadeva Sūri. In the MS. under notice the first 55 leaves are missing. The work is divided into ten Adhyāyanas.

Sāmāyikatikāvārttikaṃ appears to contain a Gujrātī and a Sanskrit commentary on the Sāmāyika Nirvyūkti which forms the 10th part of the Āvaśyaka Sūtra, the second Mūla Sūtra of the Jainas. See Ind. Ant., Vol. XXI, p. 386.

Pratyākhyānabhāṣyavandanakabhāṣyāvācūrṇī by Soma Sundaragani. The Pratyākhyānasūtra and the Vandanaka Sūtra are parts of the Āvaśyaka Sūtra, the second Mūla Sūtra of the Jainas. See Ind. Ant., Vol. XXI, p. 389.

Nāvaliṅga Sūtram appears to be a short treatise on the determination of gender, attributed to Hemacandra. It has a commentary entitled Avācūrī.

Gautamī Sūtram, a work on Jaina ritual and Jaina yoga, in Sanskrit verse.

Gurvāvalīnāma Mahācchandaḥ by Muni Sundara is a paṭ-
tāvalī of the Tapāgaccha.

Vijayatilaka Mahopādhyāya wrote a hymn to Rsabha Jina in imitation of Śatruṅjaya Śrīgārahāra. No. 155 is a commentary on it.

Laghusaṃgrahaṇī:—Peterson thinks it to be the same as Saṃgrahaṇīratnaṃ. See Peterson, Vol. III, Index of books

Praśnottararatnamālā appears to be the same as Peterson Palmleaf, 218. 4. It is a small work in 86 Ślokas, by Amoghavarṣa Nṛpatuṅga of the Rāstrakūṭa dynasty, after his abdication (see Journal Bo. As. Soc., Vol. XX, p. 29). It appears that for a long time the book was attributed to Vimāla, a Jaina monk of the Śvetāmbara sect, and it has been so recorded in the MS. under notice.

The Kammapayaḍi is a work in Prākṛt. The Tīkā No. 49 is by Malayagiri; see Peters, Vol. III, pp. 49-50.

Lokaṇāladvāṭīśikā, in Prākṛt, contains description of the fourteen worlds in 82 verses.

Lokaṇālikāvacurni is a commentary in Sanskrit on the above. See Peterson No. 61, p. 223, Vol III.

Puṣpamālā according to Weber is a Jaina kathānaka. It is substantially the same as the story of King Śivi and the pigeon. See Weber, p. 1099.

Yoga Śāstram by Hemacandra. The first four out of the twelve prakāśas has been published by Dr. Windisch in the Journal of the German Oriental Society.

Upadeśātaraṅgiṇi contains a number of moral stories of the Jains.

Bṛhacchāntītikā has been twice noticed in Nos. 197-198. There is a hymn called Śāntistotra or Śāntistava, attributed to Śānti, perhaps Śāntinātha. The commentary entitled Subodhā was composed by Haṛṣakīrtti, pupil of Candrakīrtti of the Nāgapuriya Tapāgaccha.

Śatakaṣaṭkalyāṇikanibandhaṭṭavanam is a hymn to Mahāvīra giving the story of his life.

APPENDIX.

NEW MANUSCRIPTS IN NEPAL.

In 1897, I visited the Darbar Library of H. E. the Maharaja of Nepal, which then contained about 4,000 MSS. both on palm leaf and paper. I was, at an interview with the then Prime Minister and Commander-in-Chief, Sir Bir Sham Sher Jang Bahadur, informed that all possible efforts were being made to complete the Library by collecting all other MSS. available in Nepal. A subsequent visit in 1898 resulted in an account being given by me of the entire collection in an Extra volume of the "Notices of the Sanskrit MSS." entitled "A Catalogue of Palm-leaf and selected paper MSS. belonging to the Darbar Library, Nepal." A notice of about 100 MSS. added to the Library in 1897-1898 will be found on pp. 89-98 of this Report.

The present Prime Minister, Sir Chander Sham Sher Jang Bahadur Rānā, an able and energetic statesman and a great lover of lore, has, by his laudable and indefatigable zeal, added some more MSS. since 1898, and the Nepal Darbar has sent through the Government of India a list of this subsequent collection.

The collection contains 279 manuscripts of which three are Tibetan. A complete collection of the Kah-gur and of the Tang-gur is to be found among the additions. The Sanskrit manuscripts belong both to Buddhists and to Brahmins. One of these manuscripts, a copy of the *Pañca-Rakṣā*, was copied in Nepal, Samvat 86, *i.e.*, 916 A.D. Two works, *Catuspīthālōka* and *Sarvavajrodaka*, are dated in letter numerals: these belong to the eleventh century. Two manuscripts are dated in Nepal Samvat 315, *i.e.*, 1195 A.D. One was copied during the reign of Kāmadēva, but without

seeing the manuscript it is difficult to determine which of the kings bearing this name is referred to. Some of the Buddhist and Tāntric works mentioned in this list are extremely rare.

The Pramāṇabhāṣya Pramāṇavārtika, in one manuscript, appear to be commentaries on Pramāṇasamuccaya by Dīṇaga, for which so much unsuccessful search has already been made. Several copies of the Buddhacarita Kāvya are mentioned, but it is impossible to say whether they are complete.

The list has been copied for the Press by Pāṇḍit Govind Lal Bannerji, Board of Examiners, Calcutta.

BRAHMIN AND BUDDHIST.

*A list of Sanskrit Works recently added to the
Durbar Library, Nepal.*

कर्मसारमहातन्त्रम् [ग्रन्थात्माभ्युदये वसौ. ज्यैष्ठ्ये मासे सिते पक्षे सम्पूर्णं मंसणदिने]	१
कामवेधसंहिता	१
ब्रह्मण्य . अष्टपञ्चिका	१
/ कुलार्णवतन्त्रम्	१
कलितविलसरः	१
दशभूमोच्चरः	१
बोधिचर्यावितारः	१
कोकेशरपाराजिका	१
गण्डव्यूहः	१
सङ्घर्षपुण्डरीकम्	१
जातकमाला *	१
देवप्रतिमापूजायाम्	१
सुद्धनपार्णवतन्त्रम् (?)	१
मनुष्यजातकम् [समरसिंहकुमारविरचितम्— सं १८६७ आश्विन सुवि ६ रोज ५]	१
संगीतसारः	१
शिवप्रयोगरत्नाकरः	१
तद्धितकोषः [भवदेवदत्तः]	सं १८४४	१
सारावली	१
तारिणीपारिजातः	१
कुञ्जिकातन्त्रम्	१

शैवसर्वस्वसारः [विश्वनाथविरचितः] ... ने सं ८४८ ... १
वैद्यसारचिकित्सा [मुतादीकृता (?)] ... ' ... १
रससारः [गोविन्दविरचितः] ... ' ... १
श्रीमत्सारः ... ने सं ८४० ... १
व्यष्टसाहस्रिका ... ने सं ८६३ ... १
कङ्कालतारः ... ने सं ८६६ ... १
ललितविस्तरः ... ' ८६४ ... १
समाधिराजः ... ' ८६७ ... १
गुह्यसमाधिः ... ' ८६४ ... १
दशभूमिश्वरः ... ' ८६७ ... १
सुवर्णप्रभा ... ' ८६७ ... १
तथागतगुह्यकम् ... ' ८६७ ... १
गण्डयूहः ... ' ८६६ ... १
गुह्यकारगण्डयूहः ... ' ... १
कारगण्डयूहः ... ' ७८८ ... १
कोकेश्वरशतकम् ... ' ८४४ ... १
क्रियासंग्रहः ... ' ... १
अपरमिता (?) ... ' ... १
मध्यमशास्त्राख्यानम् ... ' ... १
अवकान्तमाला ... ' ... १
प्रतावदानम् ... ' ... १
खड्गधारणीसंग्रहः ... ' ... १
स्तोत्रसंग्रहः ... ' ... १
तारामूलबोधः ... ' ... २
महाप्रत्यंगिराः प्रथमः पादः ... ' ... १
समन्तभद्रमहाप्रणिधानम् ... ' ... १
प्रज्ञापारमितामूलद्वयं ... ' ... १
अश्वघोषनोदिसत्त्वः ... ' ... १

दृष्टज्जातकमरणा	१
गुह्यातिगुह्यं	१
चैत्यप्रतापुशंसा	१
क्षमप्रती प्रज्ञापरमिता	१
वचनाराहोदहस्यम्	१
सुभाषितसंग्रहः	१
पञ्चरत्नासूत्रशास्त्रम्	१
योगिनीजातकम्	१
स्यम्भूतैत्यप्रणिधानं	१
वीर्यमाहात्म्यम्	१
धर्मसंग्रहः	१
सूर्यप्रतकम्	१
प्रतंवर्गकिरणम्	१
कुण्डलावदानम्	१
अशोकदेशना	१
महासंवर्त्तनकाव्यम्	१
बोधिसत्त्ववतारासुशंसा	१
वीतशोकः	१
अजातशत्रुः	१
सुवर्णकुमारावदानम्	१
शकभेड(?)प्रकाशः	१
विश्वभद्रबोधिसत्त्वः	१
कपोतावदानम् (?)...	१
कर्मदीपिका	१
पूजार्खडम्	१
नित्याक्रिकतिलकम्	१
गीतायाः शास्त्रभाष्यम्	१
छात्रमञ्जरीयः	१

साधनमाणा	...	१...	१
लक्ष्मोमविधिः	१
यजुर्वेदः	१
ब्राह्मणसर्वस्वम्	१
दुर्गतिपरिशोधनम्	ने सं ७६७	१
जातकमाणा	८६५	१
मेघदूतम्	७६८	१
भट्टभैरौ अवदानम्	१
कपिशिवदानम्	१
वसुन्धरास्तकथा	१
धौमत्यवदानम्	१
उपोषधावदानम्	१
वचसत्त्वपाराजिका [अब्दे नेचम्यन्यथोमेकसंख्ये भाद्रपदे]	१
मंजुश्रीपाराजिका	१
पिण्डपात्रावदानम्	१
बुद्धोक्तसंसारामयः	१
चतुष्पौठतंत्रस्य योगीश्वरविधिः (?)	१
वसुन्धराकल्पः	१
नागार्जुनछत-धर्मीशास्त्रम्	१
सद्धर्मेपाराजिका	१
वसन्ततिजकम्	१
महापारम्यभरणकारः	१
द्वाविंशतिकावदानम्	१
कालचक्रम्	१
तारापाराजिका	१
ढाकार्णवः	१
यक्षविंशतिका	१
दिव्यावदानम्	१

व्रतावदानमाणा	१
जातकमाणा	१
पिण्डपात्रावदानम्	१
सीमाधिराजः	१
बोधिचर्यावतारः	१
बोधसूत्रम्	१
क्रियासमुच्चयः	१
सुभाषितरत्नाकरः	१
बुद्धचरित्रकाव्यम्	१
अभिधर्मकोषः	१
अवदानप्रतकम्	१
विनयसूत्रम्	१
गुह्यसमाजः	१
अष्टोकावदानम्	१
अभिधानोत्तरः	१
वसुन्धरायाः कथा	१
मंजुश्रीज्ञानतन्त्रम्	१
हेतुकतन्त्रम्	१
दाशरत्नाकरः	१
संमोहनतन्त्रम् [विमलप्रबोधविरचितम्]	१
कालीकूलक्रमाचरणम् (तद्वत्)	१
संपुटोद्भवमहातन्त्रराजः	१
वसन्ततिलकम्	१
साधनसमुच्चयः	१
कारणखण्डः	१
हारावली तन्त्रम्	१

तालपत्रे — ग्रन्थाः ।

जयद्रथयामलम्	१
भारतं (विराटपर्व)	१
भगवतीसुदयोपालाश्वराजः	१
उष्णिखविजयो-नामधारणी [राजलक्ष्मी कामदेवराज्य]	१
चतुष्पौठनिबन्धः	१
अष्टसाहस्रिका	१
द्वाविंशतिकावदानम्	१
जातकमाला	१
वष्पावली तन्त्रम्	१
तत्त्वदर्शकम्	१
धम्मज्जचक्रम्	१
संमनचन्द्रः (F)	१
शुकुन्दलदेवपुत्रः	१
सर्वदेदातिअवदानम्	१
महासंवर्त्तनकथा	१
हरिखन्डोपाख्यानम्	१
महाकौलज्ञाननिर्यायः	१
दुर्गतिपरिशोधनम्	१
कामशास्त्रम्	१
श्रीतगोपालः	१
आदिकर्मविधिः	१
वेणीसंहारनाटकम्	१
कलगायकामधेतुः	१
गणेशसत्त्वरजः	१
चिकित्सा	१
नागानन्दनाटकम्	१

व्यवहाराध्यायः	१
ब्रह्मयामलः	१
भागवतम्	१
चिकित्सा	१
कामन्दकीयनीतिसारः	१
नैषधकाव्यम्	१
मृत्युञ्जययोगशास्त्रम्	१
शतपथः	१
लयसारः	१
प्रमाणभाष्यप्रमाणवार्तिके	१
घटचक्रं	१
सदेव	१
पूजापद्धतिः	२
पिङ्गलामततन्त्रम् ...	ने सं २६५ चैत्र शुक्ल १५	१
संमृतिसमुच्चयः [श्रीयविरचित ने सं ४८९ माघ शुक्ल]	१
नित्याङ्गिकतिलकम् ...	ने, सं ५१५	१
सङ्गीतालोकः ...	ने, सं ३१५	१
मतसारः	१
वामकेश्वरदीपिका	१
पूजोपदीपप्रतिष्ठाविधानम् ...	ने सं २१५	१
ब्रह्मोक्तसंहिता	१
अष्टसाहसिका	१
योगशतकं नाम वैद्यशास्त्रम् [गामार्जुनकृतं ने, सं ३५२]	१
पञ्चरत्ना	ने सं ५०७	१
धन्यालोकटीका	१
चन्द्रपरिभाषापाठ टीका	१
पञ्चरत्ना	१
त्रिपुरसुन्दरीपद्धतिः	१

चतुष्पदीभाषाः [श्रीकल्याणम्भैविरचितः सं खज२ भाषा]	...	१
षट्कसः	१
सर्ववचोदकम् ...	सं खज२ पाठान्तरं ...	१
षड्वीपाठः	१
पद्मनाभसंग्रहः	१
नित्यक्रिया	१
वामकेसरः	१
नामाविषयविधिः	१
आख्यातविचारः	१
दशतन्त्रसंग्रहः	१
ब्रह्मयामले देवीप्रशंसा	१
वचनयोगिनोसाधनम्	१
कालज्ञानम्	१
श्रीवराहस्य विवाहखण्डम्	१
कालगुणोत्तरः	१
शिवधर्मः	१
खण्डखाण्डम्	१
सम्प्रतिहारः	१
विष्णुपूजाकल्पलता	१
ज्योतिष सारावली	१
कातन्त्रे दुर्गसिंहविवरणम्	१
सम्प्रतिः स्थापनम्	१
वास्तुशास्त्रम्	१
वैष्णवान्तसारोद्धारः	१
धातुपाठवृत्तिः	१
सिद्धमार्गप्रकाशिका	१
व्यावली	१
चर्याचर्यटिका	१

पद्मावताः पञ्जिका [महापण्डितवचनपारम्पर ने, ६१७]	१
माघकाव्यम्	१
तीर्थत्राचस्पतिः	१
प्रबोधचन्द्रोदयटीका	१
रत्नावलीनाटिका	१
कर्पूरमञ्जरी	१
हिरण्यपारिजात	१
अमृतकरिंका	१
नीलतन्त्रम्	१
वधपिण्ड (?) द्वितीयः कल्पः	१
ताराकल्पः	१
हयग्रीवकल्पः	१
वसुपादुका	१
पक्षीवनौ (?)	१
लक्ष्मणपुराणेणम्	१
कल्पद्रुमावदानम्	१
तलवकारोपनिषद्	१
ज्ञानोदयग्रन्थमाला	१
भास्करप्रकाशः	१
संस्कृतभाष्यम्	१
प्रश्नोपनिषद्	१
वियोगवैराग्यशतकम्	१
वाजसनेयोपनिषद्	१
सत्यार्थप्रकाशः	१
रघूपञ्चम्	१
संस्कारविधिः	१
वेदप्रकाशः	१
शङ्कराचार्यः	१

कठोपनिषद्	१
आयुधसूत्रम्	१
मुख्यकोपनिषद्	१
आयुधसूत्रम्	१
संज्ञासंहिता	१
यजुर्वेदभाष्यम्	१
योगवासिष्ठः	१
सरोदयसारः	१

भोटे ग्रन्थ ।

कस्तूर	१०४
लिंगपुर	२२४
सरोदयसारः	१.

2000

•

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

•

[illegible]

9

स्यवातोऽद्यतारकोपनिषदं व्याख्यास्यामः सतयेः जितेन्द्रिया यन्मादादिष्व-
मुषपरिपूर्वाय विश्वस्वकोपनिमित्तं सदा भावयन् । सम्यक् निर्मोक्षितास-
किष्टिदुर्मोक्षितासोवान्दृष्टा भू ... दुपरि सविदामन्तेजः कूटस्थं परं
प्रज्ञासूक्ष्मकथम् । इत्यादि

End. यः सल्लुङ्गारयति, तस्य सुंसारमोचनं भवति, सर्वजन्तूनां पापं तत्पुण्या-
देव नश्यति, सर्वान् कामानवाप्नोति, सर्वपुण्यार्थसिद्धिर्भवति यः सर्व-
वेदेत्युपनिषत् ।

Colophon. × × × ×

विषयः । योगेनात्मसाक्षात्कारप्रकरणकथनम् ।

No. 3. अध्यात्मवहोतमी. Substance country-made paper, 10×4½ in-
ches. Folia 11. Lines 26 on a page. Extent 330 ślokas. Character
Nāgari. Date, Sm. 1871. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalā
cāryya Mahārāja Bala Candia Sūri. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. राग वेला उल ।

क्या सोवे उठि जाग वाउरे अज्जल जल सु आयु घटत है देत पोहरिया
घरिय घाउरे ।

End आनन्दघन प्रभु-तु खारे मिलनकुं जाय कथवत कुं कासी । इति पश्यम् ।

Colophon. इति श्रीआनन्दघनजीकृत अध्यात्मवहोतरी समाप्ता ।

सम्बत् १८०१ । फासगुप्त सुदि

विषयः । जैनानां आत्मविचार कथनम् ।

No. 4 अन्त्येष्टिप्रयोगः. Substance country-made paper, 8×2 inches.
Folia 107. Lines 7 on a page. Extent 1498 ślokas. Character Nāgari.
Date, Sm. 1919. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Ap-
pearance new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ अस्याभावे पाश्चाश्विनिर्लिख्यते । स्नानं मद्य × × वस्त्रपरिधानम्,
आचम्य प्रणामायस्य देशकालौ सङ्कीर्णोपमयं मोचस्य प्रेतस्य प्रेतत्वमुक्तये
उत्तमलोकप्राप्तये अस्याभावे पाश्चाश्विनिर्लिख्यते । श्रीर्द्धदेविककर्मार्थं करिष्ये ।

End. गवामङ्गेषु निष्ठन्ति भुवनानि चतुर्दश ।

यस्मात्तस्माद्विषं मे म्यादिचल्लोके परेष च ॥

Colophon इति प्रयोगदर्पणे उत्तरकर्म समाप्तः । सम्बत् १९१९ ॥

विषयः यजुर्वेदीयानां श्रीर्द्धदेविकपद्धतिः ।

No. 5. **अन्येष्टिप्रकाशः** By दिवाकरः. Substance country-made paper, 10×3 inches. Folia 25, Lines 11 on a page. Extent 600 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः श्रीचरिः ॥

अथ वक्रुचानां अनाहिताग्निना निदेशेष्टि स्तनानामोर्ध्वदेशिकप्रयोगः,
चौषावस्त्रायां सर्वप्रायश्चित्तविधिनाशु + भूतः शक्तौ सत्यां पूर्वोक्तानि
भूम्यादीनि दानानि दत्त्वोक्तान्निधेनुं दद्यात् ।

End. विष्णोश्च मेतत्सर्वं X येन तुष्टानि सुहृदः.

तेषां निष्ठा नष्टेष्टि नष्टासुनापि दृश्यते ।

Colophon. इति श्रीभारद्वाजदिवाकरविरचितं अन्येष्टिप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः आचक्षायनशास्त्रोक्तानां अन्येष्टिविधिः ।

No. 6. **अपलोकाधानाग्निहोत्रादिनिर्णयः** By शङ्करभट्टः. Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines 11 on a page. Extent 60 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

आहिताग्नेर्धेष्टसर्वपत्नी स्तना औताग्निभिर्दग्धया आहिताग्निभिर्दग्धैर्नि,
यज्ञपात्रेष्ट्यग्निपत्रपात्रकरणकदाहिनाहिताग्निशरीरसंस्कारविधा वाहिता-
ग्निपदे लिङ्गस्याविवक्षितत्वात् क्रिया अप्याहिताग्निपदेभ्योक्तेः ।

End. तद्वदेव पत्न्यहन्तृपक्षपरमेव भवति । भारद्वाजसूत्रानु पत्नीप्राधान्यपक्षपर-
मिति सर्व्वं निरवश्यम् ।

Colophon. इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपारावारपारौषधुरीष-मीमांसकैतसाद्याच्यधुरंधर
श्रीभट्टनारायणात्मज भट्टशंकरकृते द्वैतनिर्णये अपलोकाधानाग्निहोत्रादि
निर्णयः ।

विषयः पत्न्यहन्तृ अपलोकाधानं किमुपायिन कर्मसं तन्निर्णयः ।

No. 7. अपव्यग्रमनम्. Substance country-made paper, 6 x 4 inches. Folia 3. Lines 15 on a page. Extent 43 çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning. अथातोऽपव्यग्रमनं व्याख्यास्यामः
अपव्यग्रमनं वक्ष्ये रोगिणां च परं हितम् ।
कुम्भेन पच्यते येन खाद्यं चोपजायते ॥
गोप्यतां वैद्यसर्वं ... न प्रकाशं कथंचन ।
शाकं फलं हन्तकृतान्तर्य माद्विषमोदनम् ॥
सर्विषसन्निह मद्योष्णशीतं क्षारास्त्रमासवपायसञ्च ।
रतेषां परिपाकं च यथा भवति रोगिणाम् ॥

End. उष्येन पच्यते शीतं शीतेनोष्णं विपच्यते ।
रतने कश्चित् सम्यक् अपव्यग्रमनं कृतं ।
हिताय च गदत्तानां भिषजा औवनाय च ।
कौतुहल नरेन्द्राणां अपव्यग्रमनं कृतं ॥

Colophon. इति औषधवैशेषिके ओमदुभोजनकौतुहलं अपव्यग्रमनं समाप्तम् ।

विषयः अवाक्यं परिपाकोपायकथनम् ।

No. 8. अपराजितास्तुतिः (त्रैलोक्यविजयानाम्नी) विष्णुधर्मोत्तरीया. Substance country-made paper 11 x 3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 90 çlokas. Character Bengali. Date Sk. 1753. Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Office Garvetā, grāma Khunverā, Late Pandit Rāmatāraṇa Śiromani. Appearance fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोऽपराजितायै ।
ॐ नीलोत्पलनिभां देवीं निद्रासुप्तिहोचनाम् ।
नीलकुक्षितकेशायां निम्बनाभिं बलिचयाम् ॥
नानाभरणसंयुक्तां चक्रवाकैश्च वेष्टिताम् ।
वराभयकराभोजां ब्रह्मतर्पिणिमाशिनीम् ॥
पादयोः द्युमलापूर्वां बलिष्ण्वेदनदेवताम् ।
स्कीर्तां पीताम्बरवीर्यां × × × मङ्गलिकेयवाम् ॥

पीठशङ्खगृहतां देवीं परमैश्वर्यप्रभञ्जनीम् ।
 शङ्खचक्रगदाचेतिभिन्नचक्षां त्रिलोचनाम् ।
 अयिदपरराजितां देवीं सर्वकामफलप्रदाम् ॥ इत्यदि ।

End. ॐ भूः स्वाहा । ॐ भुवः स्वाहा । ॐ स्वः स्वाहा । ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा ।
 यत एवागतं पापं तपैव गच्छतु स्वाहा । ॐ बले स्वाहा । ॐ शक्ते स्वाहा ।
 ॐ अजिते स्वाहा । ॐ अपराजिते स्वाहा । ॐ अविद्वसाधनी स्वाहा ।
 Colophon. इति विष्णुसर्वांगरे हत्तीयकाण्डे वैष्णोव्यविजयाऽपराजिता समाप्ता ।
 ॐ तत्सत् । शकाब्दाः १७५१ । ४ । १८ ।

विषयः । अपराजितायाः स्तुतिकथनं प्रयोगश्च ॥

No. 9. अमरकोष टीका (नामलिङ्गकौमुदी) By रामकृष्ण . Substance
 Palm-leaves, 13×2 inches. Folia 116. Lines 5 on a page. Extent
 2000 ślokaś. Character Bengali. Date Sk. 1644. Place of deposit,
 Dinājapura, Babu Girīçandra Cakravartī (Vakil). Appearance old.
 Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो ह्रिपल्लभोदराय ॥

प्रणम्य नन्दनयं वाच्यं सकलनामभिः ।

तन्यते रामकृष्णेन नामलिङ्गाख्यकौमुदी ।

अन्यारम्भसमये विप्रनाशाय मङ्गलमाचरति । यस्मैति यम्य सिन्धोर्गुणः
 अनघा दोषासमुद्भिताः, स भगवान् सेव्यतां अर्थादस्माभिः । सेवा भक्ति-
 स्तदाशंसा एव मङ्गलं प्रकृते च अस्माकं तत्र भवतिति यावत् ॥

End. “प्रतिशोभ्यप्रसिद्धान् प्रसिद्धं नच वाक्याकारे अन्योपयुक्तत्वाभावः स,
 इति वाच्यं धन्यः समाप्त इत्येवाम्बयापणे । अच्यते प्रकृते समाप्तिव्यक्तं
 स्तदुपयुक्तयावदावच्छलं इति ज्ञान्धः ॥ समाप्तसामान्यलक्षणमु निष्पद्यं
 यावत् सङ्कलं यथा शागसमाप्तिः । महाभारतश्रवणं समाप्तं इति ।

Colophon. इति त्रीनर्कपञ्चानन महाचार्यविरचिता नामलिङ्गाख्यकौमुदी समाप्ता ।
 शके वेदतर्कैरुपपन्नमिमे लिखित ॥ ११४४ शक ॥

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं ॥

No. 10. अमरकोषपुञ्जिका (पदपुञ्जिका) By ऐहस्पतिः . Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia 220. Lines 12 on a page. Extent 5000 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Babu Giriṇa Candra Cakravartti Vakil. Appearance old. Prose. Generally correct.

Beginning.

नमो भगवते वासुदेवाय ॥

अध्यास्तं यैः सञ्च भुवं (ईदृश इत्यगवरो वचसः),

अचमिति संविद्विषयः पुरुषः स परं पुरातनो जयति

अभौतदेवताममकारायुपनीतमदृष्टं च विज्ञापरनामकसाध्यप्रतिबन्धना-
'धर्मतिरोधानद्वारा प्रारिचिप्तं परिचमापयति इति प्रामाणिकमतो
मिश्रतुल्यपरिचितपरिसमाप्तिर्ज्ञेय-स्तेष्टदेवतासङ्कीर्तनाद्विशिष्टादृष्टं सुविधा-
यिषुः धन्यकारः प्रथमं पञ्च निबन्धनं यस्मिन् । च क्षीराः ध भगवान्
वेद्यतामाराधयतां इत्यादि ॥

End.

नैष्ठिको राक्षसः द्वाकृतमसि सुसननं क्लीव इत्यस्य विषयः । इदमोजः इदं
यशः इतोभयं प्राप्नोति इदं रक्षः परत्वात् क्लीवं घेषमिति । इह पन्थी-
विस्तरभयात् यज्ञिणं नामत्वेनोक्तं तच्छिष्टानां पूज्याचार्याणां मन्त्राकवी-
नाश्च प्रयोगात्-ज्ञेयं, यथा गोधा पुंस्यपि स्त्री पोटा नपुंसकेऽपि स्त्रीत्यादिक-
मुच्यनीयमिति ॥

Colophon.

इति महिम्नापनीय कविचक्रवर्ति राजपण्डित पण्डितसार्वभौम कवि
पण्डितचूडामणि मन्त्राचार्य रायमुकुटमणि श्रीमद्भूषयतिहतायामर
कोषपुञ्जिकायां पदचन्द्रिकायां छिन्नादिसंयत्तवर्गविवरणं समाप्तम् ॥
समाप्तये अमरपञ्जिकेति ॥०

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानम् ॥

No. 11. अमरसेन वैरसेनकथा . Substance country-made paper, 10×2½ inches. Folia 7. Lines 12 on a page. Extent 280 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācārya Bālacandra Sūni. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

अथ अमरसेन वैरसेनयोः कथा जिनपूजा उपरि प्रारभ्यते मया
यतो जाय इत्युपनदानं भोगाभं कारणं शिवफलं च जह × ×
भायायं सुषाण निव ह्युरसेनस्तु ।

End. तत्र ऐश्वर्योक्तोक्तमनुभूय ततः भुक्ता मनुभूयौक्तानि भुक्ता क्रमेण बह्वर्धने
चिन्ति यास्यतः ।

Colophon. इति श्री अमरसेनचरसेनकथानकं सम्पूर्णम् ।

• विषयः जैनधर्मसाक्षात्कथनप्रसङ्गे अनयोः कथा ।

No. 12. अयोध्याखण्डम् (स्कन्दपुराणीयम्). Substance country-made paper, 14×5 inches Folia 30. Lines 9 on a page. Extent 1000 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dināṅapura Rājavāṭī. Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

विमलहासिनः सुखं मुनयो वेदपारगाः ।

विकालज्ञा मन्त्रात्मनो मेमिषारण्यवासिनः ॥

यतश्चान्यच्च वचनैः सश्रिया वचनो मताः ।

कुरुते च मन्त्रात्तेन तच्च दादृश्वार्षिके ।

प्रवर्तमाने रामस्य चित्तौशस्य मन्त्रात्मनः ॥

इत्यादि ॥

End. पुनर्वाचीं कथते पुनं चनार्थी धनमाप्नुयात् ।

मोक्षार्थी मोक्षमाप्नोति (भक्तियदि लिखते)

... .. सर्वभोगाश्च भुक्ता ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे अयोध्याखण्डे दशमोऽध्यायः ॥ ॐ ॥

विषयः । १ अध्याये विष्णुहरिप्रभावादि कथनम् ॥ २, ३ अध्याययोः स्वर्गद्वारमन्त्रिमादि-
कथनम् ॥ ४ अध्याये स्कन्दद्वारमन्त्रिमादि कथनम् ॥ ५ — १० अध्यायेऽपि अयोध्यामात्रादि
कथनम् ॥

No. 13 अवधूताश्रमः. Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 4. Lines 7 on a page. Extent 110 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata grāma, Post Office Mehar, Zilla Comilla, Pandit Jagadbandhu Tarkavāṭī. Appearance fresh. Verse. Correct.

Beginning. अवधूतानां दशधा संज्ञा दृष्टव्यहरविजये ।
 तीर्थार्थसंवन्धारणगिरिपर्वतसागराः ।
 सरस्वती भारती च पुरीति दश कीर्तिताः ॥
 त्रिवेणीसङ्गमे तीर्थे तत्त्वमस्यादिकृच्छये ।
 यः चायात् तत्त्वभाजिन तीर्थनामा स उच्यते ॥
 आश्रये प्रज्ञये प्रौढ आशीपाशविजितः ।
 यातायातविनिर्मुक्त एतद्वात्सल्यलक्षणम् ॥
 दुरभ्ये निर्जने देये बने वासं करोति यः ।
 आशपाशविनिर्मुक्तो वननामा स उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. कुलावधूतकालज्ञो जीवन्मुक्तो नराकृतिः ।
 साक्षात्पारायणं मत्वा गृहस्थस्थं प्रपूजयेत् ॥
 यत्तेर्दर्शनमात्रेण विमुक्तः स र्वापातकात् ।
 तीर्थव्रततपोदान् सर्वयज्ञफलं लभेत् ॥

Colophon. इत्यवधूतान्नमः ।

विषयः । अवधूतान्नमस्तत्त्वकथनं अवधूतानां कर्तव्यनिरूपणम् ।

No. 14. अवधूतोपनिषत् . Substance country-made paper, 10×4 inches. Folia 1. Lines 11 on a page. Extent 25 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. अथ तुरीयातीतावधूतानां कोऽयं मार्गकोषो का स्थितिरिति पितामहो
 भगवन् पितरमादिनारायणं परिसमेत्योवाच समाह भगवन्नारायणो
 योऽयमवधूतमार्गकोषो लोके दुर्लभतरो न तु बाह्यो यथेको भवति ।

End. असंभाषण परस्वरूपध्यानेन निराकृत्यमवस्थम् साक्षात्निष्ठानुक्रमेण सुखं
 विस्मृत्य तुरीयातीतावधूतवेधेणैतन्निष्ठापरः प्रसवात्मकत्वेन देवत्यागं
 करोति यः सोऽवधूतः स कृतकृत्यो भवतीत्युपनिषत् ।

Colophon. इति तुरीयातीतावधूतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । तुरीयातीतावधूतस्वरूपकथनम् ।

No. 15. अशौचनिर्णयः By श्रीनिवासतर्कवागीश भट्टाचार्य . Substance country-made paper, 12½×21 inches. Folia 17., Lines 6 on a page. Extent 350 glokas. Character Bengali. Date P. Place of deposit, District Dacca, Sonārgāḥ Kṛṣṇapura. Pandit Çarat Candra Bhattachāryya. Appearance old, Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रथम्य पुण्डरीकाक्षं श्रुदये द्विजश्रुतयोः ।

श्री श्रीनिवासधीरेण क्रियतेऽशौचनिर्णयः ॥

अथ जननाशौचं । तत्रादौ ब्राह्मणश्रुतयोरेवाशौचं वक्तव्यं अधुना अन्येषां प्रचाराभावात् । ब्राह्मणस्याहिरसो यथा ।

गर्भाधानादिसंस्कारैर्युक्तं निघतत्रतैः ।

नाध्यापयति नाधीते स ज्ञेयो ब्राह्मणश्रुतः ॥

मनुः—श्रुतेहिप्रो दशांशेन द्वादशांशेन भूमिपः ।

त्रैम्यः षष्टदशांशेन शूद्रो मासेन श्रुतः ।

रजककैवर्त्तादीनामपि श्रुतुमशौचं यतः श्रुतवर्णसङ्करा इति वचनात् ॥

इत्यादि ।

End.

अथ दंष्ट्रादिजनाशौचं । शस्त्रघातस्तस्य यदि तृतीयदिनाभ्यन्तरे मरणं तदा चिरात् मशौचं यदि अष्टाद्विंशतिदिने तदा सम्पूर्णाशौचं सर्वेषां तादृशी व्यवस्था सर्ववर्णविषया तथाच गौतमः ।

शस्त्रघाते अष्टाद्विंशतिदिने स्नात्तरणं कर्तव्यम् ।

सम्पूर्णं तत्र कर्तव्यं सर्ववर्णेषु नित्यशः ॥

... ..

तथाच व्यासः । दंष्ट्रिणा च जतो यस्तु तस्याशौचं ।

आसन्नमात् चिरात् दशरात्र मतः परं ॥

एतेन व्यासपञ्चकन्दरादीनां यज्ञं बोद्धव्यम् ।

Colophon.

इति श्रीयुततर्कवागीशभट्टाचार्यश्रीश्रीनिवासरचिताशौचनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । ब्राह्मणश्रुतयोजनमरणाशौचनिरूपणम् ।

No. 16. **अशौचनिर्ययः** By **महोजिहीविहितः**. Substance country made paper, 9 x 2½ inches. Folia 7. Lines 10 on a page. Extent 200 ślokaś. Character Nāgara. Date P Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

ओ गणेशाय नमः ।

परमेश्वरः ।

आचतुर्थात् भवेत् श्रावः पातः पञ्चमपष्ठयोः ।

अत ऊर्ध्वं प्रकृतिः स्मार्हति । तत्र खावे + य मासचवे मातु क्षिराव,
आचष्ट मासचमसंस्थादिनमाशौचं । चतुर्थे चत्वारि, पञ्चमे पञ्च, षष्ठे षड्
इत्यर्थः ।

End.

प्रक्रान्तप्रायश्चित्तानां आशौचं नास्ति, प्रहतचौलोपमयनार्द्धसंस्कारेण
यज्ञदेवताप्रतिष्ठारामाद्युत्सर्गाद्विष्ययेमिति ।

Colophon.

इति पदवाक्यप्रसूचन्य औल्लोकीधरच्छरेः छनुना भट्टोजिहीवितेन विर-
चिताशौचनिर्ययः समाप्तः ।

विषयः । जननमरणआशौच निर्ययः ॥

No. 17. **अशौचनिर्ययः** By **जीवदेवः**. Substance country-made paper, 8 x 2 inches. Folia 18. Lines 10 on a page. Extent 380 ślokaś. Character Nāgara. Date Sm. 1793. Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ओ गणेशाय नमः ।

औल्लव्यं दुष्टिराजस्य प्रथम्याशौचनिर्ययः ।

क्रियते जीवदेवेन यथासति समासतः ॥

और्ध्वान्नौर्ध्वानाशौचयन्यानाल्लोच्य सम्पन्नः ।

संपत्तौ च क्षतः सङ्क्षिप्तैर्द्वयोः प्रथमतः ॥

End.

क्षतसंज्ञातस्यार्ति — दक्षिणजनाङ्कारपूजामधि
गोदातीरजनि मुञ्चोचयमधि नास्मापदेवोऽपत्तौः ।
तत्पुनरिह जीवदेवकृतिनः सङ्क्षेपशब्दे क्षता
आशौचस्य विनिर्ययोऽयमभवत् औल्लव्यसंग्रहये ॥

Colophon. - इति श्रीमत्पुत्रपुत्रपरिग्रहपरीक्षा By श्रीविवेक शास्त्री. Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 5. Lines 9 on a page. Extent 90 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

विषयः । अङ्गमरबाधशौच निर्णयः ।

No. 18. अङ्गमरबाधशौचपरीक्षा By श्रीविवेक शास्त्री. Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 5. Lines 9 on a page. Extent 90 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथेदे पञ्चमाहके द्वितीयप्रपाठके परिचयं श्रुत्वा रेकसो नित्यस्य वाचः
पतयः स्यात् । न शेषो अग्रे अन्यजात + स्थितिनामस्य भाषको विदुषः ।

End. अत्यन्तसंदिग्धगोचरसंकरसंभावकासमोचपुत्रपरिग्रहोपेक्षापत्त एव चेदा नि-
त्याहः । इति वीतमसुराः सुधियो विद्वान्मनः ।

Colophon. इत्यसमोचपुत्रपरिग्रहपरीक्षा । श्रीविवेकशास्त्रिविरचितेन ।

विषयः । वेदप्रमाणं इत्येकविचारः ।

No. 19. असुरखण्डम् (स्कन्दपुराणीयम्). Substance country-made paper, 14×5 inches. Folia 19. Lines 10 on a page. Extent 600 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura. Rajavati. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीश्रीशिवप्रियं ईशं देवानामधिदेवतम् ।

भजेऽहं विघ्नराजं तं विघ्नहन्तारमवधम् ।

कथय जगुः ॥

भगवन् कृत सर्वज्ञ पुराचार्यविहारह ।

शूरस्य सिंघवक्रस्य तारकस्य सर्वोत्तमः ।

अन्येषामपि देव्यानां उग्रविषयं कथा क्रियाम् ।

विकारेण वहाय त्वं शूद्रपुत्रा नृपती क्व हः ॥ इत्यादि ।

End.

शूरेषु सिंहरक्तेषु तारकेषु तदाद्यजेः ।
 बाधिताः पापिभिः सर्वे दिवाराधनतन्त्रिणः ।
 इति गदितमशेषं वपुष्ठायास्तुरायासु
 निखिल उदित रम्भे देवपूजेषु सम्यक् ।
 तदिहमिहमिहानौमन्पूज्यारिचम्
 र्वापगतकलुषाणां वोऽवदं भृशुरेन्द्राः ॥

Colophon.

इति श्रीकल्याणपुराणे शङ्करसंहितायां चतुरस्रखण्डे पञ्चदशोऽध्यायः ।
 समाप्तं चतुरकाण्डम् ॥ ॐ नमस्तु ॥

विषयः । तारकास्तुरादीनामुत्पत्त्यादि वर्णनम् ॥

No. 20. आचाररत्नम् . By लक्ष्मणः Substance country-made paper, 20x8 inches. Folia 166. Lines 11 on a page. Extent 4,980 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanā-cāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

सिन्दूरावधगणं विघ्नौघतिमिरमार्तण्डम् ।
 भर्तितगुण्डदणं सिद्धीशं गणपतिं वन्दे ॥ १ ॥
 समिरजमदुद्योतयुग्मवैशाङ्गुरः शोभतु ।
 तज्जपति रामनाम रजनीचराणां + + + धाम ॥ २ ॥
 भारायथं राजभिरर्चिताग्निं भवामि हवीष यदौयकीर्तिः ।
 तेजोऽन्तरान्नं मज्जसां विभेदं स्वस्यापि कीर्त्यन्तरत्नमाह ॥ ३ ॥
 विद्याप्रद्योतनोद्योतस्वद्योतीकृतवादिनम् ।
 पितरं रामलक्ष्णाख्यं वन्दे खेचभराश्विनम् ॥ ४ ॥
 स्यर्द्धाभग्निवेशात् उभया प्राप्तासुमासमाख्यातः ।
 युगदीनिर्मलचित्तां मातरमेकां धर्मीं सदा वन्दे ॥ ५ ॥
 येनोद्भूता स्वस्या कुलप्रतिष्ठा मज्जवराजेषु मजीव तोषात् ।
 मज्जेव निष्ठाभिससारा यस्या दिवाकरं भौमि तमघकाप्यम् ॥ ६ ॥
 खणीत्य सङ्कषयाख्येन कमलाकरसीदरात् ।
 आचाररत्नं दुधिया यजामति वितन्वते ॥ ७ ॥
 तच्च परिभाषा । इत्यादि ॥

End.

प्राच्यानुदीन्यामथ दक्षिणात्याम्
 ज्ञात्वा प्रतीच्याम् मज्जतो निबन्धात् ।

आचाररत्नं सुविद्या अथापि
 श्रीरामकृष्णलक्षणसेन ॥
 निगदितमिह साध्याधु वा
 यद्यनुमतिना प्रविष्टार्थं लक्षणं ।
 तद्विलक्षणपद्याय दोषदृष्टिं
 चिरमवच्छेद्य विशोधयन्तु स्मृतः ॥

Colophon. इत्याचाररत्नं समाप्तिमगमत् ।

विषयः । परिभाषाप्रकरणम् । दूतपूरीषोत्सर्गप्रकरणम् । शीघ्रप्रकरणम् । आचमन
 प्रकरणम् । दन्तधावनप्रकरणम् । गर्भादिप्रकरणम् । प्रातःकामप्रकरणम् । स्नानोत्तरकृत्य
 तिलकप्रकरणम् । सन्ध्याप्रकरणम् । होमप्रकरणम् । होमोत्तरकर्मज्ञानप्रकरणम् । ब्रह्मयज्ञ-
 मर्पणप्रकरणम् । देवपूजाप्रकरणम् । वैश्यदेवप्रकरणम् । नित्यश्राद्धप्रकरणम् । भोजनप्रकरणम् ।
 भोजनोत्तरकृत्यशयनप्रकरणम् । दुःखप्रशङ्क्तिः । अशौचे कार्याकार्यनिर्णयश्चेति ।

स्मृतिसंग्रहोऽयं ॥

No. 21. आत्मप्रबोध कृत्तौसी. Substance country-made paper, 14 x 6 inches. Folia 2. Lines 16 on a page. Extent 89 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahā-ārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. अथ जिनमताम्रित आत्मप्रबोधवृत्तौषी लिख्यते । मङ्गलकथनं दोहरा ।
 श्रीपरमात्म परमपदं रक्षे अमन्तं समाय, ताको हौं वन्दनं करो ज्ञाय
 जोर सिर नाय । अथ गृहात्मा वर्णनं यथा ।

End. दोहा कोय कहै सब आपणौ मतकी करै प्रशंस + + + मताविण
 सुख वचनरस पाठे नही निरस । आवक आपण सौकर दोहादिक् पद
 नौस् ज्ञानशर दक्षिसारक्षौ ए आत्म वृत्तौम् ।

Colophon. इति आत्मप्रबोध कृत्तौसी सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैन आत्मोपदेश कथनम् ।

No. 22. आनन्दरी सिन्धुः. Substance country-made paper, 15 x 7 inches. Folia 22. Lines 9 on a page. Extent 352 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahā-ārāja Bālacandrasūri. Appearance new. Verse. Correct.

- Beginning.** ॐ नमः खड्ग आनन्दरी सिन्धुलिङ्गते ।
 वरधमान जिनवर ननु नममानन्निधि होय, संघ खड्ग आनन्दनीसार्न
 लाण्यो सङ्ग होय । डास पक्षिणी । तिथकास तिनसने जी नयरी
 चम्पामास जम्बुलामी पूजियो जी भाव सुभरमा साम ।
- End.** रतन खरव वाचक गुहमाचरी हेमनन्द सुचकार, हेमकीरत गुह वन्ध
 नने कडे × × भनौ सुध बी सार ।
- Colophon.** इति आनन्दरी सिन्धु सम्पूर्णम् ।
 विषयः । भाषा जिनकृतिः ।

No. 23. आद्यवर्णोपनिषद्भाष्यम्. By आनन्दतीर्थः. Substance country-made paper, 8×2 inches. Folia 6. Lines 10 on a page. Extent 130 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Incorrect.

- Beginning.** श्रीवेद्यासाय नमः, हरिः होम् ।
 आनन्दमजरं नित्यमब्जमक्षयमश्रुतम् ।
 आनन्दशक्तिस्त्वत्तं नमस्ते पुराणीतम् ॥
- End.** ज्ञेयतां भगवान् मन्त्रं प्रेष्टप्रेतमः सदा ।
 मम नित्यं नमाम्येनं परमोदारसद्गुरुम् ।
- Colophon.** इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं आद्यवर्णोपनिषद्भाष्यं
 समाप्तम् ।
- विषयः ।** माधवमते आद्यवर्णोपनिषद्भाष्या ।

No. 24. आनन्दलहरीदीपिका. By रघुनन्दनचक्रवर्ती. Substance country-made paper, 8×3½ inches. Folia 57. Lines 5 on a page. Extent 600 ślokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapura, Pandit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance fresh. Prose incorrect.

- Beginning.** ॐ नमो गणेशाय ।
 उल्लासाम्बुनिसेविनीस्य परितः पुंसि प्रतापोद्भवा-
 न्नासीदपथरस्य कैटभरिपोः सान्निध्यमवाप्तमा ।

अपेसरः सवस्तुशास्त्रविशारदानां
 श्रीचन्द्रमौलिबद्धभुद्विजयशर्माः ।
 यक्षेय कल्पपदवीमलम्बा वापी
 स्थायातिमान मन्त्रिमान सुरीकरोति ॥
 श्रीचन्द्रमौलितनयः कविचक्रवर्ति
 नाथोविनोदरसिको रघुनन्दनोऽयम् ।
 श्रीशङ्करप्रतिकृतेरिव शङ्करस्य
 काये दुरुचविषये विरूपाणि टीकाम् ॥
 शिव इत्यादि । तत्र निर्देशः सगुण्येति श्रियो श्रेयः समात्मनः
 इत्यादि ।

End. यथा मञ्जीरशोभीति विशेषेण विदुषवतीति व्यस्यते मन्त्रध्यायारम्भात्
 उभयोरपि ध्यानतः साधकाभौटलाभो भवतीति सूचितम् ॥

Colophon. इति सप्तमोपाध्याय श्रीचन्द्रमौलिवादीन्द्रतर्काचार्यात्मज श्रीरघुनन्दन-
 चक्रवर्तिरचितानन्दलक्ष्मीदौपिका समाप्ता ॥

विषयः । शङ्कराचार्यकृतानन्दलक्ष्मी व्याख्यानम् ।

No. 25. आपस्तम्बश्रृङ्गारिका. Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 30. Lines 12 on a page. Extent 900 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pundit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्मन्त्रपतये नमः ।

चरेः पादाम्बुजं गलां कपद्यादिभिरीरितम् ।
 आपस्तम्ब-गार्ह्यकर्म-प्रयोगः प्रवितन्वते ॥

End. अत्योरमर्जानभूतमममि निरूपामि च ।
 न तस्य चालसं कुर्यात् आत्मनः शुभमिच्छता ॥

Colophon.

विषयः । आपस्तम्बीयानां श्रृङ्गारकर्मकथनम् ।

No. 26. आपस्तम्बगृह्यसारः. By योपनभट्टः Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent 930 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ अथ गार्हपत्यं कर्माण्युत्थापनपूर्वपक्षाः पुण्यादिषु कार्याणि यज्ञोपवीती
दक्षिणाङ्गायां कुर्यात् ।

End.

आपस्तम्बमुनिप्रणीतमखिलं संगृह्य गृह्यं तथा
वदस्मि कपर्दि × × × प्रोक्ता मया कारिका ।
तत्र ख्यानामठति × × तां सुखकरः सर्वप्रयोगकृति
श्रीयोपनभट्टरिविदुषा संगृह्य सारः कृतः ।

Colophon. इति श्रीमहात्मनोपाध्यायश्रीमदात्म योपनभट्टरिविदुषा रचितो गृह्यसारः
समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेष्टापस्तम्बगृह्यकर्मकथनम् ।

No. 27. आपस्तम्बसूत्रप्रयोगहृत्तिः. By तात्त्वन्तनिवासी Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 43. Lines 10 on a page. Extent 890 ślokas. Character Nāgara. Date Sat. 1776. Place of deposit, Benares, Pandit Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. उक्थः षोडशतिरात्राश्रयामिष । उक्थप्रश्नं क्षुत्तृषयवनेऽथ गृह्यत
इत्युक्थः । तस्य कर्म सर्वमग्निहोमवत् । सोमेन यज्ञो ज्योतिहोमेनोक्थेन
हवत्साम्ना द्वादशशतदक्षिणेन पशुमान् भूयासमिति । नित्य इति केचित् ।

End.

देवता सर्वप्रायश्चित्तं च प्रजापतिर्देवता तत्र स्त्रोको ।
शास्त्रासुखीयोनरवेदिकगो मध्ये रक्षादेर्गमने तु पूर्वम् ।
ब्रह्माप्य पञ्चाङ्गयनं प्रदिष्टम् ।
इदं श्रित्वानलमध्याने,
शान्तेरद्याद्योत्तरवेदिका तु रक्षादियाने पथिलद्विगुणैः ।
शान्तस्य चाग्नीध्रमस्य योनिः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बसूत्रप्रयोगहृत्त्या तात्त्वकमिषाधिकृतायां श्रीमप्रायश्चित्तानि समा-
प्ताणि । समाप्तः पञ्चदशप्रश्नः दशमः पटलः । सम्पत् १७७६ । काव्य
कल्याणगुरो ।

विषयः । आपस्तम्ब उक्थप्रश्नवाक्या ।

No. 28. आपस्तम्बीन्द्रिकम् . By गोवर्द्धनभट्टः Substance country-made paper, 12 x 5 inches. Folia 65. Lines 12 on a page. Extent 1,536 ślokas. Character Nāgara. Date SM. 1837. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. (अस्य प्रथमपत्रं नास्ति)

उत्तिष्ठन् गुरोः समीपे यज्ञशुभाङ्गं भो इति ब्रुवन्, इत्युत्पन्नायाः पद्यानां
दक्षिणं वाङ्मन्त्रं शीघ्रं कृत्वा प्रसार्य ब्राह्मणोऽभिवादयेत् । इति
गुरुराचार्यः ।

End: अग्रगते गवां गोष्ठे ब्राह्मणानां च सन्निधौ ।
आचारो जपकाले च पादुके परिवर्ज्येत् ॥

Colophon. इति कविमण्डन-गोवर्द्धनभट्टकृतापस्तम्बाक्रिकं समाप्तम् । सम्बत् १८३७ ।
वैशाख शुक्लः ।

विषयः । आपस्तम्बमतानुयायिनो दिनिकक्रिया ।

No. 29. आपस्तम्बधर्मसूत्रभाष्यम् . Substance country-made paper, 15 x 5 inches. Folia 169. Lines 10 on a page. Extent 3,056 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. प्रणिपत्य महादेवं हृदस्तेन धीमता ।

धर्माणां प्रज्ञयोरेषा क्रियते इति वल्गुम् ।

अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः । अथशब्दं आनन्तर्ये
वर्तते । अतः शब्दो जेतो । उक्तानि श्रौतानि, गाद्यानि च कर्माणि
तानि च ब्रह्ममाध्यास्य धर्मानपेक्षन्ते ।

End. सर्व्वजनेष्वेकान्तसमाहितमाख्याणां ह्येतं स्वधर्मविरतानां सम्यग्निर्गतानां
हृद्भावां आत्मवतां अलोक्यमानां अदाभिकानां ह्यतसाहस्यं व.....त्वसुभी
ल्लोकावभिजयति । सर्व्वजनपदेस्वित्यादि अभिजयति इत्यन्तं गतं स्त्रीभ्यः
(अपे किञ्चिदस्ति तन्मू कौटदहलेनातिगम्यस्य ह्यल्लोकावभिजयति) ।

Colophon. इति श्रीहरेरक्तमित्यविरचितं धर्मप्रज्ञयाख्यानां समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बधर्मसूत्रभाष्यम् ।

No. 30. आपस्तम्बसूत्रोक्तसंस्कारप्रयोगः. By. शिंहभट्ट. Substance country-made paper, $13 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia 59. Lines 13 on a page. Extent 1,536 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीचरिः शरणम् ।

रुद्रादेवमर्धं वन्द्ये गुह्यतां मन्त्रनिर्गमम् ।

सचायं मन्त्रां शब्दद्वयार्थद्वितुः पतिम् ॥

पञ्चमशिववाक्योक्तं नत्वा वाणीं चरिं विधिम् ।

प्रयोगपद्धतिं वन्द्ये सूत्रभाष्यानुसारतः ॥

End.

अग्निप्रथमे चिकाण्डीकारिका,—

लौकिकाग्नाविरोडाच्चास्यष्टश्रानक्षद्वयम् ।

द्वयस्वामिमतेश्चायं तत्संस्मरंविधिं वदेत् ॥ (इतो जातिः)

विषयः । आपस्तम्बीयानां संस्कारविधिः ।

No. 31. आयुःप्रबोधिनी. By. राधाकृष्ण. Substance country-made paper, 13×3 inches. Folia 7. Lines 5 on a page. Extent 110 ślokaś. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Office Garvetā, Grāma Khunverā, Late Paṇḍit Rāmatāraṇa Ćiromaṇi. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो रामाय ।

गुरुं रघुपतिं नत्वा पराकृषितचेतसे ।

राधाकृष्णे द्विजयज्ञे या × नाशुः प्रबोधिनीम् ॥

तिष्ठन्ति तुङ्गे परमे सखीये

विरोचनाया यदि सप्त खेडाः ।

मदा प्रदशुः क्रमतो यथा ते ॥

पिण्डायुरब्दान्न + + + + + ॥

वाणेश्वरे पञ्चदशद्विचन्द्रौ

+ + + + + ॥

स्थिताः सुनीते यदि ते प्रदशु

खदा चि पूज्यादितवत्परार्थं ॥ इत्यादि ।

End. नाक्षत्रं सप्तमं वायुः प्रथक् कृत्वा विचक्षणः ।
 एवं शून्यं जगैर्हृत्वा स्मृतं ततो द्विधर्पयत् ॥
 अष्टसूर्यै रथैकस्मिन्नन्दयुक्ता परेण तु ।
 तदायुरपरं क्षीमं सौरं वर्षादिकं भवेत् ॥

Colophon. इत्यायुः प्रबोधिन्यामन्ददेशाध्यायस्तुर्थः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । पिण्डशुद्धीयाध्यायः प्रथमः । अंशशुद्धीयाध्यायो द्वितीयः । दशपञ्चाध्याय-
 क्षुत्तमैयः । अन्तर्देशाध्यायस्तुर्थः ।

No. 32. आर्यवसुधारा. Substance country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia 5. Lines 13 on a page. Extent 150 çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. ऐं नमः ।

संसारद्वयदैन्यस्य प्रत्यहं विदिनावहे ।
 वसुधारे सुधाधारे नमस्तुभ्यं कृपाभये ॥
 एवं मया सुतमेकस्मिन् भगवान् कौशाम्बरीं सच्चानगर्यां विहरति स्म ।

End. आर्यमानानन्दस्ते च भिक्षवस्ते च बोधिसत्त्वाः सा च सख्यावती पर्वत
 सदेवमानुषासुरगन्धर्वैश्च लोको भगवतोभाषितं सत्यमन्दमिति ।

Colophon. इति आर्यवसुधारास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । बोधवसुधारामात्म्यम् ।

No. 33. आर्यासप्तशतीटीका “अष्टाध्यायीदीपनम्”. Substance country-made paper, 12 × 4 inches. Folia 96. Line 8 on a page. Extent 2,016 çlokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Govinda Bhatta. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीरामः शरणं मम

सर्वं साधुजनाः सदायतच्छुद्धा सत्सम्प्रदायादक्षम्
 यद्वृत्तानाय कषादभूतमसतान्यास्तौ च गत्वार्थदानम् ।
 वेदान्तं परिशीलयन्ति रक्षसि स्नानन्दकन्दकारम्
 बन्धं तं जगदीश्वरं दयितया सानन्दया किञ्चित् ॥

यत्पादाद्भुतमङ्गभूषणतयो देवाः सदैवाकरे
 ध्यायन्ति गच्छयन्ति दुःखनिवर्त्तं लोकात्मनुयातुम् ।
 पुष्पेन्द्रीवरमिन्ननेवसतसौपुष्यावभासं लघु-
 ल्लौरासं कलयासि चेतसि चिरं चैतन्यभावात्मकम् ॥

End. नेत्रविभागमात्रेण तटाक्षमात्रेण न निरूपितोऽसि न विलोकितोऽसि ।
 एकान्तःकरणेन सा लघ्यत्यक्तमनुराग(इतो नास्ति) ।

विषयः । गोदावरीपरिसरात्कृतपुष्पमस्थितिविराजमान-नौलकषट्पण्डिततनूज्ज्वाल-
 पण्डितात्मज-तिसाज्जिपण्डिताङ्गजानन्तपण्डितकृतगोवर्द्धनसप्तशती व्याख्यानं ।

(अष्टमूर्धन्यं ग्रन्थः)

No. 34. आश्वलायनगृह्यकारिका . Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia 41. Lines 9 on a page. Extent 875 ślokaś. Character Nāgara. Date, Sm. 1787 Place of deposit Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमन्महागणपतये नमः ।

आश्वलायनमाचार्यं नमो नन्दगृह्यकर्मणाम् ।
 प्रयोगं वक्षिष्ये केषांचिद् दृष्टिकारादिभाषितम् ॥

End. विलोक्य सर्वदृष्टाणि नानाश्रविसतानि च ।
 ज्ञानार्थं याज्ञिकानाम् मयोक्ता गृह्यकारिका ॥
 × × × × ×
 उक्तान्यवच कर्माणि शाकल्यवचनोद्भवौत् ।

Colophon. इत्याश्वलायनगृह्यकारिकायां चतुर्थीध्यायः । सम्बत् १७८७ ।

विषयः । संक्षेपेण आश्वलायनगृह्यकारिकायां व्याख्यानम् ।

No. 35. आश्वलायन स्मृतिः. Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia 42. Lines 14 on a page. Extent 1260 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नमोऽश्वमेधं सुनीश्वराः ।

द्विजधर्मान् वहाकां स्वर्गप्राप्तिकाम् सुते ।

इति तैद्वचनं जुला स्वधर्मान् सुनिरवबोत्* ।
 लोकाश्च चरितार्थाय ब्राह्मणमैरतस्य च ॥
 ज्ञानं संस्था जपो होमः स्वाध्यायाभ्यसनं तथा ।
 साध्याश्रित्तियाः पञ्च-यज्ञस्य तिथिपूजनम् ॥

End. वैकुण्ठे विष्णुपूजायां युगेनैकेन यत्फलम् ।
 तद्दर्शयोर्यमासाभ्यां स्रज्ज्वातिरिति वै द्विजः ॥

Colophon. इत्याद्यज्ञायनीये धर्मशास्त्रेऽग्निप्रयोगनिर्णयः सप्तविंशोऽध्यायः । इत्याद्य-
 ज्ञायनस्युक्तिः समाप्तिमगमत् ।

विषयः । प्रथमे सदाचारनिर्णयः । द्वितीये स्वास्तीपाकादि सर्वहोमप्रकृतिः । तृतीये
 गर्भाधानं । चतुर्थे पुंसवनं होमस्तथा । पञ्चमे जातकर्म नामकरणञ्च । षष्ठे अन्नप्राशनं । सप्तमे
 चौडम् । अष्टमे उपनयनम् । नवमे वेदव्रतम् । दशमे उपाकर्म उत्सर्जनञ्च । एकादशे
 गोदानम् । द्वादशे विवाहः । त्रयोदशे नास्तिश्राद्धादि । चतुर्दशे पैलमेधिकपरिभाषा ।
 पञ्चदशे पैलमेधिकविधिः । षोडशे वर्णधर्मः । सप्तदशे श्राद्धविधिः । अष्टादशे श्राद्ध-
 परिभाषा । अनविंशे तीर्थप्रकरणम् । विंशे प्रायश्चित्तम् । एकविंशे जामिनिर्णयः । द्वाविंशे
 अग्निप्रयोगश्चेति ।

No. 36. आश्वलायनसूत्रोक्तश्राद्धसंकल्पः . Substance country-made
 paper, 8×3 inches. Folia 5. Lines 10 on a pago. Extent 80 ślokas.
 Character Nāgari. Date Sm. 1892. Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmanācārya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सूत्रोक्त श्राद्धसंकल्पे लिख्यते । पवित्रपाणिः प्राणानामस्य देशकालौ कृत्वा
 पुनरहोमाश्रयसंज्ञकानां विधेयां देवानां प्राचीनावैती ।

End. अथ मे सफलं जन्म इति ब्राह्मणान् जमाय यस्य सुत्येति कौल्लणार्पणम् ।
 यथाचारं वैश्वदेवं जला दृष्टेः सप्त भुञ्जीत । परेऽह्नि तर्पणं कुर्यात् ।

Colophon. इति सूत्रोक्तश्राद्धसंकल्पः समाप्तः । सम्बत् १८८९ । भाद्रपद १९ श्रुगु
 वासरे तदिने समाप्तः ।

विषयः । आश्वलायनश्राद्धायानां श्राद्धप्रयोगविधिः ।

No. 37. आहिताग्नेर्दाहानिर्णयः. By रामभट्ट. Substance country-made paper, 12×4 inches. Folia 21. Lines 10-on a page. Extent 425 çlokas. Character Nāgara. Date Sm. 1870. Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning.

त्रैलोक्येऽयं नमः ।

आहिताग्नेर्दाहानिर्णयं निर्णयितुं तदुपयोगिनेन तावत्तयोः कक्षाधि-
कारो विविच्यते । तत्र स्वर्गकामो यजेतेत्यादौ स्वर्गकामपदोपात्तवागमन्य-
फलनोक्तत्वेन भावनात्तिर्गथागादिनिर्वर्तकत्वेन च द्विधाधिकारः ।

End.

दृष्ट्वाऽहं वक्तुं चेन्न योगिन्याम्बपुरे वसन् ।

शोचिन्महाराजेषु कृतौ दाहानिर्णयः ॥

आहिताग्नेरिति शेषः ।

पुनश्च, चित्रभाष्येऽयं शेषः परपत्रके ।

प्रकृतपुरस्थितिं कृत्वा ग्रन्थोऽयं सुपरिष्कृतः ॥

Colophon.

इति श्रीमदशोचिर्गोपनामक-भट्टविश्वनाथात्मज-भट्टमुद्रालुज-भट्टरामभट्टकृत-
शाकल्येनाहिताग्नेर्दाहानिर्णयः समाप्तः । सम्वत् १८७० ।

विषयः । आहिताग्नेर्दाहानिर्णयः ।

No. 38. उवादिहृत्तिः By शिवराम. Substance country-made paper, 12×3 inches. Folia 19. Lines 5 on a page. Extent 500 çlokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit Balihāra Babu Varadākānta Cakravartti. Appearance old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणपतये ॥

प्रथम्यं वागौशपदारविन्दं चारस्वतयाकरणेऽस्य सक्तम्

उवादिहृत्तिः प्रतिबद्धि + + + वितन्यते श्रीशिवरामसम्पूर्णम् ॥

कञ्जप्रभृतिभ्यो धातुभ्य उष्प्रत्ययः स्यात् । करोति कार्यं कारः शिषिनि
कारके । इत्यादि ।

End.

शेषः अपठितः ।

विषयः चारस्वतौषादिप्रत्ययकथनम् ॥

No. 39. उत्तराश्वमेधभाष्यम्. By सायनाचार्यः. Substance, country-made paper, 15×8 inches. Folia, 171. Lines, 11 on a page. Extent, 9,524 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭā. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. • वागीशायाः सुमनसः सर्वाङ्गानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युः सं नमामि गजाननम् ॥
यस्य निःसृतं वेदः यो वेदोऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥
तत्कटाक्षेण तद्रूपं दधत् वृक्ष-मञ्जीपतिः ।
आदिशत् सायनाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥

End. अरिहनेभिः । न रिद्धा अरिह्या अव्ययपूर्वपदप्रकृतिसंख्यं । अरिह्या
नेभिर्न्यस्य च तद्योक्तः । बुद्धस्यतिः । तद्बुद्धयोः करपत्योरिति सुट् तद्योर्पो,
उभे वनस्पत्यादिष्विति पूर्वोत्तरपदयोर्युगपत् प्रकृतिसंख्यं । इत्येकविंशे-
ऽध्याये प्रथमः अक्षः ।

Colophon. इति श्रीसत् सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे उत्तराश्वमेधे एक-
विंशोऽध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । सामवेदान्तगत-उत्तराश्वमेधश्रुत्या ।

No. 40. उपाकरणप्रयोगः. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 1,828 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1882. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अध्यायानामुपाकर्मे आवण्णा अवर्णेन तु ।
तन्माये हस्तयुक्तायाः पद्यस्यां वा तद्विद्यते ॥

End. अपः स्पृष्टा प्राशश्चितादिहोमशेषं समाप्य ततः (..) शीत्यर्थं प्राङ्मुखान्
भोजयेत् । कर्मद्वयं मिदं केचित् लौकिकाग्रौ प्रशुञ्जते ।

Colophon. इत्युपाकरणप्रयोगः समाप्तः ।

सूतकाले उपाकर्मे गते मास-चतुह्वये ।
नवशतपदीनां धृत्वा जीर्णानि संत्यजेत् ॥ सम्वत् १८८८ ।

विषयः । आश्वमेधयज्ञश्रीयानां आवण्णा उपाकरणविधिः ? ।

No. 41. उन्मार्गभञ्जनम् . By तुम्बरः Substance, country-made paper, 10×4 inches, Folia, 5. Lines, 15 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1891. Place of deposit, Benares, Faṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देवी वाचाप्रपारा वदनसूदनगा खलुते यत्कटाक्षा-
दास्यं तेष्वाकदम्बमतिघनममलं कोटिचन्द्रप्रभासम् ।
शान्तं चन्द्रावतंसं तदमितमहिमानन्दमोदककन्दम्
वन्दे हस्तारविन्दं हरिहरहरशौभूतपादारविन्दम् ॥

End.

गोर्वाणवाङ्मम सुखाग्निरगाद्यदेश
षो (.) जसा मधुरकोमलकान्तवाक्सा ।
नारायणस्मरणसालसमानसस्य
श्रीचम्बकस्य महिमा पदपङ्कजस्य ॥

Colophon.

इति श्रीतिमाजिरघुनायगुणपादवद्वारावकस्तुम्बर (.) कृतोन्मार्गभञ्जनं
समाप्तम् । समाप्तश्चेद् आवयञ्जणनवम्याम् । सन्वत् १८९१ ।

विषयः । माधवमत्तानुयाचि पिङ्गपञ्चणनोन्मार्गभञ्जनम् ।

No. 42. उपदेशतरङ्गिणी . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 60. Lines, 17 on a page. Extent, 3,300 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1740. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍa-lācāryya, Mahārāja Bālacandīa. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीनाभेयः (. . .) इमेयाः परमारमाः ।

यन्नामध्यानतः सख्येचिदयः, स्युः स्वयम्भराः ।

स श्रीपादप्रभुभूयाङ्गतामां मुरि (. .) तीयः ।

यस्य प्रभावात् (. .) येषोऽश्रुद् भूमिपुङ्गवः ॥

End.

यथा श्रीभोजन राजपाठिकां कृत्वा पञ्चाङ्गलमानेर्षु सङ्कीर्णमार्गे समुत्थानतः
कश्चिदन्तोऽयस्यैर्निर्भस्त्यमानोऽपि दुष्टो मातुल्य भवतामसि खीणं इत्या-
खापितः, तत्तन्मोक्षं, भो जातस्मर तत्प्रसादात् भविष्यति । राज्ञोक्तं,
कथं ज्ञायते, (. .) तेनोक्तं मधुरवाण्या । तुष्टेन राज्ञा स्मराजवाचनं
यामाविपत्यञ्च इत्यम् ।

Colophon. इति उपदेशतरङ्गिण्या धर्मोपदेशः । सम्मत १७४० ।

• विषयः । जैनधर्मोपदेशकचमम् ।

No. 43. उपदेशसमुच्चयः By सोनफूल उपाध्याय . Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 352 çlokas. Character, Bengali. Date Sk. 1694. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. आद्यं खण्डितम् ॥

End. अपि च, वदन्तोऽन्ये मुक्तिः परमसुखमाप्तात्कृतिरिति ।
तवेतावन्त्यारुह्य मन्त्रमर्चन (?) निजमते ।
न तत्र लुपीय विनयना ममेत्या क्तितिले ।
परन्तु लदास्यं सततमिह याचे सुखवचम् ॥

Colophon. कृत्युपदेशसमुच्चये भजनोपदेशो नाम अष्टमोपदेशः ॥

श्रीमद्वर्णकारपण्डितवरदासोदरोद्भूतः ।
जातः पण्डितः कृष्णदेव श्रीचतः पुत्रस्त्वननाः कृतौ ॥
तत्पुत्रो भुवि रामशेखरबुधो ब्रह्मावतारः स्वयं ।
तत्पुत्रीऽत्र कृतौ कविर्विजयते श्रीसोनफूलः सुधीः ॥
श्रीसोनफूलोपाध्यायकृत उपदेशसमुच्चयग्रन्थः समाप्तः ॥ शक १६९४ ॥

विषयः । प्रथमोपदेशः खण्डितः । १ ये उपदेशे अन्यापदेशकचमम् । २ । ४ उपदेशयोः सज्जनदुर्जनदिनिकृपणं राजवर्णनञ्च । ५ मे उपदेशे सम्यगुपदेशकचमम् । ६ छ उपदेश रसोपदेशकचमम् । ७ मे उपदेशे सद्भावोपदेशकचमम् । ८ मे उपदेशे भजनोपदेशकचमम् ॥

No. 44. उभयतोमुखीगोदानप्रयोगः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 80 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct

Beginning. श्रीमणेशाय नमः ।

अथोभयतोमुखीगोदानप्रयोगः । *आमन्नप्रसवां गो ज्ञात्वा दाता शुचिः
प्रादुसुख उपविश्य देशकालो कृत्वा अमुकगोवासुकशर्मा सर्वपापक्षयः
पूज्यैकं विष्णुप्रीतिकामः उभयतोमुखीगोदानं करिष्ये ।

- End.** मतः कर्मचार्यैः कला द्वादशशास्त्राणां पाठ्याग्नेन भोजयित्वा कर्म पाच-
साप्तं भगवेत् ।
- Colophon.** इत्यार्षेय-परिशिष्ट-वेमात्रि-सयूच-चन्द्रिकोदृतोभयतोसुखीगोदानप्रयोगः ।
विषयः । आसन्नप्रसवगोदानविधिः ।

No. 45. ऋषभगीता . Substance, country-made paper, 12 × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

- Beginning.** पितोवाच । यत्कृत्तं भवतायुष्मन् ऋषभो निष्परिग्रहः ।
बभूव योगिनासाद्योऽवतारश्चाहमो वरेः ॥
तद्गुह्यं विस्तरेणैव स्वरूपं तस्य योगिनः ।
यच्च कर्मफलसङ्गः सन्निभैर्भाषमाश्रितः ॥
किं धर्माभूदसौ तस्य कदाभूदिति वाचना ।
कथं स परमार्थेति निश्च्योतो नाभिसम्भवः ॥

- End.** एतत्पुराण-पुरवचस्य समस्तपाप-
विच्छेदकं चरितमस्य समोदितं ते ।
श्रद्धांति ये भवभयं परित्यज्य तेषां,
निःशेषपापविह्वलं कुरुते सुरारिः ॥

- Colophon.** इति ऋषभगीता समाप्तिमगमत् ।
विषयः । ऋषभचरितकथनख्यानं ब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. 46. ऋषभजिनस्तुतिः . Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 75 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1659. Place of deposit, Benares, Digmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** पश्चिञ्च पवनिय देव परमेश्वरेश्वरं ।
जगन्विद्यं पश्य पश्य रघुवंशे ।
बन्दिनि वीर विद्युत ।
दुष्टनीयं जित्वरं ब्रह्मसङ्गमम् ॥

End. एय रिषव जिनवर सिदिसरवर सुम्बरितर सुम्बरो ।
 सिरि विमलश्रुत धवलसिन्धुरसम्भवास पुरम्बरो ।
 सेवय सभासुर सुनिय भासुर गुव भवासुर गजनी ।
 मुचा सुविधि वासन देउ सासन विजई तिलउ निरझनी इति ।

Colophon. इति ऋषभजिनसम्भवनं सम्पूर्णम् ! सम्मत १६५८ ।

• विषयः । जैनमते ऋषभदेवस्तुतिः ।

No. 47. ओघनिर्गुप्तिः . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 13. Lines, 18 on a page. Extent, 780 ślokaś. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Benares, Digmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālaçaṇḍra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीपार्श्वजिनं प्रणम्य क्षरिहमे वन्दिता चउदस, पूखी तखेव दस पूखी
 रझार सङ्ग सुतत्य वावरे सम्भसाऊय ।

End. • एसा ष (...) पूङ्गवि गुडसझना हला रझारसङ्गिं रावङ्गिं सखिय जि
 रङ्गिं सङ्गदिया ।

Colophon. • इति ओघनिर्गुप्ति सम्मता ।

विषयः । जैनसाधुसमाचारकथनम् ।

No 48. कर्पूरादित्तवटोका By रामकिशोर . Substance, country-made paper, 14×2 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 325 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrāma, Post office Mehār, Zilla Comilla. Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṇa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीकाशीजयति ।

• नतसूर्यविरिह्यादि हम्दारकवरमजम् ।

कृपतां भवतां भयं भवानौचरयाम्भजम् ।

काख्या रामकिशोरेष वाखानासवसुदये ।

महाकाशप्रचीतस्य श्रीवस्यार्थः प्रकृष्यते ॥

नवाद्यस्योक्तपद्यकेन श्रीमदक्षिषकाक्षिकाया हार्विशत्यन्तरमन्त्रमुद्धरन् महा-

आलः खोति कर्पूरमित्वादिना । इत्यादि ।

End. केलीति । यथं केलिकलया क्रौडकलया विशिष्टः सन् चिरं चिरकालं
जीवन्मूर्त्ति भवति । तथा प्रतिजन्मः प्रतिजन्म भोक्ता भवति । प्रतिजन्म-
रिति अनुजन्मः वीक्षयाक्षेत्यथोभाषः । अनुजन्मजन्मानौत्यमरः । इति ।

Colophon. यामाराध्य पितामहादिविबुधाः सृष्टादिकं कुर्वते
यां ध्यायन्ति सदैव योगिनिवत्ता ब्रह्मस्वरूपां पराम् ।
नत्वाऽज्ञानतमिस्रनाशतरणिं शोकालिकां तां द्विज
छोकां रामकिशोरनामक इमां तस्याः स्तुते निर्गमे ॥
भया विरचिता क्षया कर्पूरादिप्रबोधिनी ।
तनोतु सुदमज्ञानां धीमतां वा लपावताम् ॥
अज्ञानादा प्रसादाद्वा स्वस्तिं यदु वभूव म ।
छतिभिः शोधनीये तत् कपया षड्दंशिभिः ॥
इति श्लोचमगोचरोऽतत्राक्षरिचरादिगौर्वाण्यगणदुर्लभापास्तसकलकरण-
प्रतिगोमिगणमनोचरभवानौपदाराविन्दकानिर्व्वचनौगमचिन्मविभुवनवि-
दितसर्व्वविद्यामन्त्रि-श्रीरामकिशोरकर्णविरचिता शिवांशभुतभगवन्महा-
कालविरचित-श्रीमदक्षिणकालिकास्तुतिः कर्पूरादिप्रबोधिनी नाम सभाप्रि-
पदमारुहः ॥

विधयः । कर्पूरादिस्तव्याष्टानम् ।

No. 49. कर्मप्रकृतिटीका . Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Śura Benares City. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो वीतरामाय ।
पणस्य कर्मद्रुमचक्रनेमिं नमस्करोधोऽशमरिहनेमिं ।
कर्मप्रकृत्याः कियतां पदानां सुखावबोधाय करोमि टीकां ॥

End इति विभरजनप्रज्ञावकाशमाशङ्क्य पञ्चपापपञ्चप्रयोज्याः पुद्गलब्रमेयाः प्रक-
पयन्ति ।

Colophon. असमूर्णमित्यम् ।

७. विषयः । जैनकर्मप्रकृतिव्याख्या ।

— No. 50. कक्षापय्याकरणोत्पत्तिप्रस्तावः By वनमालिद्विजः . Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folio, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit, Uṣpalatāgrāma, Post office Melhār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiṣa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. प्रथम्य शिवया साच्चं शिवं शिवप्रदायकम् ।
ज्ञानदं सर्व्वतत्त्वज्ञं सुरासुरनमस्कृतम् ॥
कक्षापाष्यं महाशास्त्रं ब्रह्मसं सर्व्ववर्मणा ।
कृतः कथं कृतं तेन प्रस्तावमनिसुन्दरम् ॥
तमेवाच्चं प्रवक्ष्यामि ब्रह्मलानामवबुद्धये ॥ इत्यादि ।

End.
संक्षेपाद्विहितं किञ्चित् गुरुपादप्रसादतः ।
आत्मगुणैर्बुधैः सर्व्वज्ञानाय विधेयतः ॥

Colophon. इति श्रीवनमालिद्विजविरचिते कक्षापय्याकरणोत्पत्तिप्रस्तावे पद्यमः परि-
च्छेदः समाप्तः ।
अमामर्शेण भुवनैकसारं च सासनस्यं × × × स्वरूपम् ।
सुधांशुस्वरूपान्निभसमप्रदीप्तिं गुणवयाङ्गानमर्चं भजामि ॥
परात्पर जगद्गन्धो त्वदीयचरणाम्बुजे ।
स्थानं मे दीयतामने कृपया कृपणानिधे ॥

विषयः । आसीत् पुरा शल्लवाचनो नाम राजा स कदाचित् महादेया सच्च सरसि
विचर्तुं गतवान् तत्रासौ मन्त्रिणीं प्रति प्रीतिपरायत्तो जलोत्थं कुर्व्वन्प्रतिशयजलश्लावितया
महादेया “मोदकं देहि राजकृति” पुनः पुनर्वाच्यतो बह्वशो मन्त्रिणीप्रीतिमिच्छन् मोदकं
दत्तवान् तेन च तथामिनिर्भयमतिनिष्ठुरं निर्भक्षितो राजा सा उदकं देहीति प्रकृतमर्थमननु
सरन् नितरां ललापरवशो जौवितुमुत्सृष्टमुपपन्नमे तद्य तथाविधमवलोक्य राजानं राज्ञी
समानीय सर्व्ववर्णाभिधेयं कमपि पण्डितवरं प्रेषितवान् राज्ञः परिश्रान्तमाय स च सर्व्ववर्णा
अचिरैषैव कालेन राजानं व्याकरणसंस्कृतं कर्तुं प्रतिज्ञाय महादेवस्त्राधारधनां कृतवान्
देवस्य च शम्भोरनुज्ञया कार्तिकेयमाराध्य शिखिबाचनस्य शिखिनां कक्षापात् व्याकरणं गृह्य
राजानमल्पकालेनैव व्याकरणाभिज्ञं कृतवानित्यस्य कक्षाप इति नाम आसीदिति कथनं ।

No. 51. कवितारत्नाकरः. Substance, country-made paper, 14×8½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post office Gurvatā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhrīdaya Bhaṭṭachāryya. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीरामः । अथ कवितारत्नाकरः ।

माधवो माधवो वाचि जायवो माधवो हृदि ।
 स्मरति माधवः सर्वं सर्वकार्येषु माधवम् ॥
 देवे मौर्ये द्विजे मन्त्रे दैवज्ञे भेषजे गुरौ ।
 यादृशी भावना यस्तु सिद्धिर्भवति तादृशी ॥
 न माता मयते पुत्रं न ह्येष लभते मयौ ।
 न पिपां कुर्वते साधु न देवः छटिनाशकः ॥
 न बीजहारिका पृथ्वी न विप्रो देवनाशकः ।
 न धर्मनाशको राजा न देवः छटिनाशकः ॥
 जयोऽस्तु पाण्डुपुत्रायै येषां पक्षे जगद्भूतः ।
 यतः कृष्णक्षतो धर्मो यतो धर्मक्षतो जयः ॥ इत्यादि ।

End.

भुक्त्वा राजवद्वासीन यावन्न विकृतिं गतः ।
 ततः शतपदं गत्वा वामपार्श्वे तु संविद्येत् ॥
 पिता रक्षति कौमारं भर्ता रक्षति यौवने ।
 पुत्रस्तु स्वविरं काले क्षियो नास्ति क्षतम्वता ॥
 पठतो नास्ति सूक्ष्मं जपतो नास्ति पातकम् ।
 सर्वदा जगन्विद्यानां विद्या जातिप्रसीदति ॥
 आसन्नं वाञ्छयेत् दृष्ट्वा पयि कारी विवर्जिता ।
 जागरणे भयं नास्ति क्षतिक्रीधो निवार्यते ॥ ११४ ।

इति कवितारत्नाकरः समाप्तः ।

रामचन्द्र तव यादृशी कृपा
 बानरेषु न नरेषु तादृशी ।
 वार्त्तिके मयि बानराकुलौ
 सा कृपा सिमधुना न जायते ॥

विषयः । श्रीकायसीनां संपदः ।

No. 52. कातन्त्रपञ्जीव्याख्या . By रामकिशोर शर्मा . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 29. Lines, 6 on a page. Extent, 550 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post office Mehar Zilla, Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavagis. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

भवानीश्वरचन्द्रमन्त्रमरीचयः ।

अथानो हृदयेऽस्माकं नाशायस्मरन्ममः ॥

नत्वा शिवपदं रामकिशोरेण यथामति ।

चिह्नोचनकृता-सन्धौ पञ्जीव्याख्यायते स्फुटम् ॥

तत्रादौ तावत् सकलशिष्टाचारप्राप्तस्य प्रारक्षितपन्थसमाप्तिप्रतिबन्धक-
विघ्नध्वंसकामनया कृतस्य शिवमन्त्रारूपमङ्गलस्य शिष्यशिष्यायै निबन्धनं-
दुर्गेश्वरिणोक्तकान्तप्रहृष्टिदुर्गपदविबरणकपञ्चिकौषिणवस्तुनिर्देशश्च कुल्लेज्
पञ्जिकाकारः स्तोत्रद्वयं कृतवान् प्रथम्येत्यादि ।

End.

तथाच सति तन्निष्ठतादृशभाविप्रतिपत्तिविषयतामुक्त्वस्मादश्वपदवीयनिबन्ध-
भाविप्रतिपत्तेर्विशिष्टसाधकत्वाभाववान् यस्मादश्वचमनशनकरवक्तोऽपि पूर्वो-
क्तभाविश्यापार इत्याद्यन्वयबोधः ।

समाप्तेः पत्नी ।

विषयः । चिह्नोचनकृतायाः कातन्त्रीयपञ्चिविषयिकाया इत्येवास्मान् ।

No. 53. काम्ययन्त्रोद्धारः . Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 15. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1297. Place of deposit, District Dinajpur, Rājāram-pur Kālāpāda, Paṇḍit Sitānātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गजयन्त्रमित्रैः । अथ मातृकायन्त्रम् । केसराद्यमङ्गलं पञ्च
लिखित्वा कर्षिकायां चरुः इति वीजं लिखेत् इत्यादि ।

End.

अद्वैतं मन्त्रयन्त्रमेतत् सौभाग्यलक्ष्मीविजयप्रदायि ।

काशीररोचनाकाशान्त्रोभयमङ्गलैः ।

त्रिलिखेदेतल्लेखन्या यन्त्रान्येतानि देशिकः ॥

भूमिद्वयं गरुडश्च दम्भमिच्छास्यचक्रतम् ।

विशेषैः कृत्स्नं मन्त्रौ यत्नं जातु न कारयेत् ॥

Colophon.

इति महासहोपाध्याय-सम्पठित-श्रीपरिभाषकाचार्येण नामासुखादाय-
मादाकृतः काव्ययन्त्रोद्धारः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ शकाब्दाः १९८७ ।

विषयः । साहकादिशकस्यन्तःशुद्धमविधिः ।

No. 54. कार्तिकमाहात्म्यम् (सनत्कुमारसंहितान्तर्गतम्). Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rajvāti. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय । श्रवणं श्रुतः ।

मुनिमैष्टा बालकिल्याः सर्वैकोरुहितेभ्यः ।

कलौ कलुषचितानां लोकानां दीनभाषिणाम् ॥

ज्ञानविज्ञानचौमानां शिक्षोदरसुखेविषाम् ।

अणभङ्गुरबुद्धीनां चार्थतत्परमनसाम् ।

कथं प्रसन्नो भवमान् भविष्यति जनार्दनः ॥

End.

भास्करस्य सुखात् शुक्ला ततस्तानभिवाद्य च ।

ययुः सूर्यस्य निकटे गायन्तो भास्करस्तुतिम् ॥

इत्येतत् सर्वमाख्यातं कार्तिकस्य व्रतोत्तमम् ।

यत्कुला सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तत्सुखात् ।

अतः परं किं वक्ष्यामि तदुद्गुह्यमेव सत्वरम् ॥

Colophon.

इति श्रीसनत्कुमारसंहितायां कार्तिकमाहात्म्ये चतुर्नवतितमोऽध्यायः ॥
स्कन्दपुराणीय सनत्कुमारसंहितायां कार्तिकमाहात्म्यं समाप्तम् ॥ * ॥

विषयः । अत्र आदावेव एकसप्ततितमोऽध्यायः तमारभ्य चतुर्नवतितमाध्यायं यावत्
कार्तिकमाहात्म्यमवधायम् ॥

No. 55. कालमाधव-संहिता-व्याख्या. Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 16. Lines, 3 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgari. Date Sm. 1903. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

• • श्रीगणेशाय नमः । •

प्रथम (.) 'च- सांख्यमतमाश्रित्य काण्डशब्दोच्चारः कश्चिदर्थो नास्तीति
पूज्यपक्षौ (पक्षः) कृतः, वैशेषिकादिमतमाश्रित्य तत्पक्षं साधितम् इत्यादि ।

End.

• श्रीतेति तदेवं निर्वर्त्य तमेवायं संपद्ये अनुक्रम्योपसंहरति ईदृशमिति ।

Colophon.

रति व्याख्या समाप्ता । सम्बद् १८०१ ।

• विषयः । काण्डमाधवीयव्याख्या । •

No. 56. काण्डमाधवीय-कारिका-व्याख्या . By वैद्यनाथ सूरि . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Dato ? Place of deposit Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

• श्रीगणेशाय नमः । •

नला गजाननं देवमगजानन्दवर्द्धनम् ।

काण्डमाधवपद्यानि विवरिष्ये यथामतिं इत्यादि ॥

End.

उपलब्धमणिं चोत्तमं प्रवर्द्धीधौ न विद्यते ।

ईदृशं नियमं न्यायशास्त्राभ्यां कर्तुमुद्यमः ॥

Colophon.इति श्रीमद्भक्तशास्त्रपारावारौणरासचन्द्रभट्टाक्षभट्टवैद्यनाथसूरिकृते काण्ड-
माधवीयकारिकाव्याख्याने प्रथमं प्रकरणं सम्पूर्णम् ।

विषयः । काण्डमाधवीय-कारिकाव्याख्या ॥

No. 57. काव्यादर्शटीका . By त्रिभुवनचन्द्र . Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 57. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1758. Place of deposit, Dinajpur, Babu Girish Chandra Cakravartti. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो भगवते ।

सर्वज्ञं सर्वज्ञितं देवं श्रीवर्द्धमानमानम् ।

• त्रिभुवनचन्द्रेण विविच्यते दक्षिणहोका ॥

विद्वोपशमनपुष्पासकारभक्तिप्रकर्षं चमत्प्रदायिच्छेदकृतं चमत्प्रदायिच्छेदकृतं
मङ्गलायै श्लोकमाह ।

चतुर्मुखसुखाभोजनचञ्चलधूर्मम ।

मानसे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ।

चतुर्मुखस्य सुखमि तान्येवाभोजनानां वनानि तत्र चञ्चलधूः पितामह-
वदनकमलकाननचञ्चलैति रूपकालङ्कारेण प्रकृतो विद्वज्जनां सरस्वत्या
तन्मुखप्रस्तुतादभिनवशुद्धिः प्रदर्शितेति । इत्यादि ॥

End.

प्रथमसुपचर्माह ।

पन्था स एष विहतः परिणामदृष्ट्या ।

संक्षिप्तविस्तरमनकमलद्विधाषम् ॥

वाचामति (... ..) ।

× × × × × × ॥

इत्यविषयं विवरौतुमस्तं विशेषेण अलङ्कियाणामनकपरिमितं विस्तरं
स्वभावाख्यानादिरूपपरिणामदृष्ट्या यः पूर्वोच्चार्यैवपदिष्टः स एव पन्थाः ।

विवरौतुं समारोपि-

ख्यावर्तनपक्षेयसे ।

ॐ नमोवादिभिर्वाय ।

नमः स्थादादवादिने ॥

Colophon.

इत्याचार्य-श्रीवादिभिर्वादिनामाङ्कितेन विभुवनचन्द्रेण विरचितायां दृष्ट्य-
लङ्कारटीकायां अर्थालङ्कारविभागो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ॥ ॐ नमः ॥
शकाब्दा १०५८ ॥

विषयः । दण्डिमतकाव्यादर्शस्य व्याख्यानम् ॥

No. 58. काव्यप्रकाशटीका (रसप्रकाशः) . By श्रीकृष्णग्रन्थी . Substance,
country-made paper, 25 × 3½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page.
Extent, 600 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Gram Bhadughar, Post Brahmanberia, Zilla Comilla, Pargit
Amar C. Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः स्नेहैवतायै ।

सत्यासक्तमनाः शुद्धहृत्तेजस्विकसन्तनुः ।

सुरारिवं पुरारिवं पायाब्रौ इजिनार्वयाम् ॥

रसप्रकाशहारायुं निबन्धः क्रियतेऽधुना ।

काव्यप्रकाशबोधाय श्रीमत् श्रीलक्ष्मणशर्मा ।

ननु काव्यस्य धर्माद्विस्तृतवर्गसाधनतया तन्निरूपणार्थं सुकुमार × × × ×
 × × × × × पन्थ एव कर्तुमुचितः न तु × × × मङ्गलमित्या-
 शङ्कामपनेतुं मङ्गलफलं दर्शयन्नेव तत्कारिकासम्भाररयति धर्म्यारम्भ
 इत्यादि । इत्यादि ।

End.

अत्रायं भावः प्रतीतिमात्रसारं हि कार्यं न क्वापिप्रिहोमादिवाक्यवत्
 सत्यार्थप्रतिपादनद्वारेण प्रवर्तनार्थं प्रामाण्यमन्विष्यते अतोऽत्र सत्यासत्यत्व-
 निरूपणमनुपयुक्तमेव तस्यैव ? विषयेषु विधिविधेयव्यतिषिद्धेरित्याक्षी
 विस्तरः ।

Colophon.

इति श्रीश्रीलक्ष्मणशर्माविरचिते रसप्रकाशे पञ्चमोऽध्यायः । एतावन्मात्रं
 श्रीलक्ष्मणशर्मा विरचितम् । श्रीशरिः ॥

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानम् ।

No. 59. किशोरकौमुदी. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Saptagrām Kṛṣṇapurur Akḍā (Monastery). Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीलक्ष्मणाय नमः ।

जिज्ञासुसामो जनको वासुदेवकथाद्भुतम् ।

समग्रश्च तत् सुसन्तुष्टो मुनिः लक्ष्मणपरायणम् ॥

समस्तसारं भगवन् कथ्यतां मे लक्ष्मणिधे ।

गोविन्दस्य यदाश्रय्यं वसन्तो गोकुले विभोः ॥ इत्यादि ।

End.

अनन्यामल्लगोविन्दपादपद्मोद्भूता विभो ।

कार्त्तव्यं दुःखसागरं वै तरन्ति तच्च साजिनः ॥

नन्दवाल्मीकि गोपालं वासुदेवकोनयोद्वहम् ।

चिद्भुवनानन्दगोविन्दं चिन्तयामः प्रजापतिम् ॥

Colophon.

इति श्रीकिशोरकौमुद्या ॥ • ॥

विषयः । गोकुललीलावर्णनम् । प्रेमादिकथनम् । नन्दारौप्यं परिणामकथनम् । अभि-
ज्ञानां परिणामकथनम् । ईश्वरस्वरूपनिरूपणम् । नाममात्रादिकथनम् ॥

No. 60. कुण्डकल्पद्रुमः. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 800 glokas. Character, Nāgara. Date, of composition Sk. 1577. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीशिवो जयति ।

शोमित्यन्तरमद्वितीयमन (.) तत्पदं यदन्तस्थितं ।
नन्वा (.) नि विभक्तिविचमखिलं यस्मिन् पुनर्लीयते ।
शास्त्रं वीक्ष्य समुद्रराम्यस्य सतां श्रीमाधवोऽहं मुदे ।
निर्मोक्ष्याहसमुद्रमिष्टफलदं श्रीकुण्डकल्पद्रुमम् ॥ इत्यादि ।

End.

करे दिङ्मते सायकाच्च नामः ।
भूर्भुवोऽहो शून्यमन्मोधयः पर्वपूज्याः ।
भूजाः स्रजमृलाः स्मृताः चेषसिद्धे ।
युगासाणि तुल्यानि तेजोत्तमानि ॥

Colophon.

रक्षिधनमिनवर्षे १७१९ विक्रमाब्दे प्रयाते ।
नगनगतिष्ठितुल्ये १५७७ शाककाले प्रष्टमे ।
शरदि मनुजमाने मन्मथे तेषामुक्ते ।
फणितिष्ठियुतचन्द्रे कुण्डकल्पद्रुमोभूत् ॥

विषयः । यज्ञकुण्डविधानम् ॥

No. 61. कुण्डमण्डपविधानम् (आद्यवैशाखत्रोक्तम्). Substance, country made paper, 8×3 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 60 glokas. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाद्यवैशाखत्रोक्तकुण्डमण्डपविधानम् लिख्यते उक्तानि वैश्विकानि आद्य-
वैश्विकानि ब्रह्मासः (.) मे शंक्रमेकादशाहुतं विधाय शक्रुचमितथा

रत्ना मृण्मलं परिशिष्य यव लेखयोः शङ्कापङ्काया निपतति तत्र शङ्कं
निक्षन्ति सा प्राची इत्यादि ।

End. कुण्डाकारेण मेखलाईन विभाग दीर्घविक्षुता योन्यः सितादिना रचयेत् ।

Colophon. इत्याद्यवैण्मूलोक्तकुण्डमण्डपविधानम् ।

विषयः । अथर्ववेदौयकुण्डमण्डपविधानम् । •

No. 62. कुण्डलीकवचम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 90 ślokas. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Upalātā grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkayāgriś. Appearance, fresh. Verso. Generally correct.

Beginning. त्रोगुरवे नमः । औषानन्दभैरव्युवाच ।

अथ वक्ष्ये महादेव कुण्डलीकवचं एवम् ।
परमानन्दं सिद्धिसिद्धन्दनिषेवितम् ॥
यद्धृत्वा योगिनः सर्व्वे धर्माधर्मप्रदर्शकाः ।
ज्ञानिनां मानिनो धैर्या विचरन्ति यथा तथा ॥
सिद्धयोऽपनिमाद्याश्च करस्याः सर्व्वदेवताः ।
एतत् कवचपाठेन देवेन्द्रो योगिराड् भवेत् ॥
तृपयो योगिनः सर्व्वे जटिलाः कुलभैरवाः ।
प्रातःकाले त्रिवारञ्च मध्याह्ने वारयुग्मकम् ॥
सायाह्ने वारमेकम् पठेत् कवचमेवच ।
पाठादेव महायोगी कुण्डली दर्शनं लभेत् ॥ इत्यादि ।

End. इत्येतत् कवचं देवि कुण्डलिन्याः प्रसिद्धिदम् ।

ये पठन्ति ध्यानयोगे योगमार्गव्यवस्थिताः ॥
ते यान्ति मोक्षपदवीमैश्वर्ये नात्र संशयः ।
वामा वामकरे हृत्वा सर्व्वभौष्ठमवाप्नुयात् ॥
सर्व्वे रौप्ये तथा ताद्रे रोपयित्वा अपूजयेत् ।
सर्व्वदेशे सर्व्वकाले पठित्वा सिद्धिमाप्नुयात् ।
थ भूयात् कुण्डली पुनो नात्र कार्या विचारणा ॥

Colophon. ॐ इति ब्रह्मसूत्रे उत्तरखण्डे कुण्डलीशक्तिमोक्षवचं समाप्तं ।

विषयः । कुण्डलीशक्तेः कवचकथनम् ।

No. 63. कुण्डलीस्तोत्रम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 34 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām, Post Māhar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ कुण्डलीस्तोत्रं ।

ॐ जम्बोद्वारिणी रक्षिणी च तक्षणी वेदादिवीजादिमा ।

नित्यं चेतसि भाव्यते भुवि कदा मद्वाक्पुष्पहारिणी ।

मां सातु प्रियदा सदा सविपदं संस्त्रातमश्रीधरे ।

धात्री त्वं स्वयमादिदेववनिता दीप्तातिदीप्तं परं ॥

रक्ताभास्तपस्त्रिका क्षिपिमायी सर्पाकृतिनिद्रिता ।

जाग्रदर्थसमाप्तिता भगवती त्वं सशस्त्रोक्तश्रयः । (?)

मां सोद्गम्यकगम्भ-दोषजडितं वेदादिवाक्यान्वितं ।

संपांस्यास्तपस्त्रकोटिकिरणे नित्यं शरीरं कुरु ॥ इत्यादि ।

End.

कुण्डलीशक्तिमार्गस्थं क्षोचाटकं मन्त्रफलम् ।

यः पठेत् प्रातस्तथाय स योगी भवति भुवम् ॥

सर्व्वतेजःस्वरूपां सामन्तकोटिविषयां ।

दरिद्रधनदां सर्व्वीं नारायणमनोरमां ॥

सदा भावय शक्ती त्वं योगनायकपण्डितः ।

Colophon.

ॐ इति ब्रह्मसूत्रे उत्तरखण्डे कुण्डलीस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । कुण्डलीशक्तेः स्तवनं ।

No. 64. कुमारपञ्चावलिम्. By जिनमण्डनोपाध्याय. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 15 on a page. Extent, 1,980 ślokas. Character, Nāgari. Date of composition Sk. 1492. Place of deposit, Benares, Dīṇmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. जीवोथं विमलसभासुभगः सूर्योपलस्यर्षया ।
 धने संगवशाद्देनेकविकृतौ सूर्याद्वक्त्रस्थितिः ॥
 यद्वाप्नोति रवेरिवातिमुगुरोः सत्पादसेवाग्रयं ।
 दृक्कातोर्जिततेजसोव कुर्वते धर्मन्धनं भस्मसात् ॥

End. प्रथमयोजितः श्रीमत्कुमारवृत्तपतेरर्थः ।
 गद्यपद्यैः (...) कश्चित् × × × ।
 कैश्चित् प्राग्यजनिर्मितैः ? × × × ॥
 × × × × × × ॥
 श्रीधोमसुन्दरशिष्येण यथावृत्तानुसारेण श्रीजिनमण्डनगणिनाशब्द १४८२
 चतु (...) वत्सरे रचितः श्रीजिनमण्डनोपाध्याये श्रीकुमारपाद्यप्रवन्धात्
 यथादृष्टानुसारेण योजितः ।

Colophon. इति श्रीकुमारपाद्यचरित्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । कुमारपाद्यचरित्रवर्णनम् ।

No. 65. कुमारसम्भवटीका . (खलिता) By भर्गोरथ . Substance, country-made paper, 18 × 3 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1678. Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, old, Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

ब्रह्मबीजां कलाधारे व्याकारेऽपारपञ्चवां ।
 वार्धौ कल्पलतापादपदार्थवतचञ्चिता ॥
 यः धीतमुष्टिकुलभूषणमपजम्भा ।
 मायादिकाव्यन्निवक्ष्य चकार टीकाः ॥
 स श्रीभगोरथकविल्लिमाभिधाना-
 मेताच्च मन्दमतिबोधकरीं करोति ॥
 अस्त्युत्तरस्यामित्यादि । उत्तरस्यां दिशि उत्तरदेशभूमौ जगन्धराजः
 पर्वताग्रां राजा इत्यादि ॥

End. केनापि प्रकारेण न ह्यत्र वार्धौ वचनानि यथा श्रवणे श्रव्यायासपि
 यास्मिन्ल्लि ताः श्रवणसङ्घः ताभ्यः श्रवणसञ्चोभ इति विषयः प्रथमस्यासौ
 सुचचिकारयेति विषयः ॥

Colophon. इति पीतसुषडीयभगीरविरचितायां कुमारटीकायां सप्तमः सर्गः
 अष्टमपद्येस्तु भगवत्या जगन्मातुरन्विकायाः प्रह्लादवर्णनं इति भगवदु-
 पेक्षितमङ्गाभिर्नैयाख्यात इति कुमारटीकायां सम्पूर्णा ॥ शकाब्दा १९०८ ॥

विषयः । कालिदासकृतकुमारसम्भवकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 66. कुमारोत्तमम्. Substance, country-made paper, 18 × 4½ inches.
 Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent 300 ślokas. Character, Bengali,
 Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
 old. Verso. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।
 केशासशिखरासीनं चन्द्रवर्णविराजितं ।
 पद्मच्छ परया भक्त्या गौरी लम्बा वृषध्वजं ॥ इत्यादि ।

End. अपलायुतं प्रगलाने च शत्रूणां मारणं भवेत् ।
 कालौकल्पमिदं प्रोक्तं गोपयेत् मातृजारवत् ॥
 गोपने सर्वसिद्धिः स्वात् प्रकाशे मरणं भुवं ॥

Colophon. इति श्रीकुमारोत्तमे परमेश्वरस्य कलियुगवर्णने पूर्वभागे कालौकल्ये नवमः
 पटलः ।

विषयः । १ पटले विद्योद्देशकधनं । २ पटले अकार्ययोगविवेकधनं ॥ ३ पटले वचिर्योग-
 कधनं । ४ पटले नैवेद्यनिययादिकधनं । ५ पटले पुरस्सरणविवेकधनं । ६ पटले कुलाचार-
 विविवेकधनं । ७ पटले पूजास्थानादिविरूपण । ८ पटले आचारविवेकधनं । ९ पटले
 कालौकल्यः ।

No. 67. कुबज्जेवमाहात्म्यं. By रामचन्द्रसरस्वती. Substance, country-
 made paper, 10 × 5 inches. Date Sm. 1888. Place of deposit, Dinajpur,
 Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose and
 Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य जगदीशानं तेन याम्बुखन्मासयं ? ।
 × × × × × × ।
 × × × × × × ।

अथ ० श्रीमद्रामचन्द्र-सरस्वत्याम्नायुतोत्कृष्टसुगन्धिवाचस्पतिसमयव्याख्य-
उक्तता ? * श्रीमत्कुरुक्षेत्रीयतोष्यवर्णनप्रत्यभिज्ञायां अनेकपुराणेतिहास-
सुगन्धितसहाकसहा संसारसागरोत्तितीर्षधिकारिजनसंसमखिततडा आर्य-
कुल्या ग्रन्थात्तिकानुक्तसणिका हरिगिरिभिस्तरण ? निष्काशये । तत्रानुपम-
चतुष्टये नाम अधिकारिविषयसुखान्प्रयोजनानि । तत्राधिकारी संयते
न्द्रियत्वे सति तीर्थाभिगमनकामः उक्तञ्च वनेपर्वणि इत्यादि ।

End.

पूर्वोक्तकालदेशावुच्चार्य पूर्वोक्तप्रमाणकर्माणां ? संख्यातवाचिषस्यसवाच्या-
मेधजन्यपुण्याहितपरमेस्वरगतानन्तसन्तोषद्वये पूर्वोक्तविशेषः पूर्वोक्तविशे-
षणाय सम्यग्ददे । इत्यादि पूर्ववत् ॥

Colophon.

इति श्रीकुरुक्षेत्रनामतीर्थमाहात्म्यं समाप्तं । संवत् १८८८ ॥

विषयः । कुरुक्षेत्रमाहात्म्यवर्णनसूत्रेण तत्तत्तीर्थ-कर्त्तव्यकर्मनिषेधनिरूपणं ॥

No. 68. छच्छादिविधिः By अनन्तदेव . Substance, country-made paper,
8×4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 105 ślokas. Charac-
ter, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya.
Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ छच्छादिलक्षणविधिर्नृपः ॥ याज्ञवल्क्यः

एकभक्तेन नृत्तेन तथेवायाचितेन च ।

उपवासेन शेषायं पादछच्छः प्रकीर्तितः ॥

End.

अवादि स अनन्तेन छच्छादेर्लक्षणवित्तं ।

देवेशः प्रीयतां तेन गच्छ ज्ञानमयं तपः ॥

Colophon.

इत्यनन्तदेवोय-छच्छादि-विधिः ।

विषयः । छच्छप्राशस्तिकविधानम् ।

No. 69. छच्छामृतमहार्यवस्तोत्रम् By आनन्दतीर्थ . Substance, coun-
try-made paper, 12×4½ inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent,
250 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares
Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमद्देव्याद्याय नमः ।

अर्चितः संसृतो ध्यातः कौन्तितः कथितः श्रुतः ।

यो ददात्यस्तत्त्वं हि स मां रणतु केशवः ॥

End. श्रीमदानन्दतीर्थीश्वरसप्तकिरणोच्छ्रिता ।

गौतमिः श्रेया गौरीषिः सख्यं ह । शुद्धिदा भवेत् ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थविरचितः लक्ष्म्यास्तमहाशयैवः सम्युक्तः ।

विषयः । भाष्यसंग्रहायस्व-वैष्णवानाम-सारनिर्णयः ।

No. 70. कौकिलामाहात्यम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Extent, 600 lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rājavāṭi Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

एकदा नैमिषारण्ये ऋषयः श्रौतकादयः ।

सञ्चान्ते स्तुतमासीनं पप्रच्छुरिदमादरात् ॥

ऋषय ऊचुः ।

स्तुतं स्तुतं महाप्रज्ञं हि त्व्यस्तुतं ह्यस्तुतं संशयं ।

यत् प्रच्छामो वयं सर्वे सविस्तरमशेषतः ॥

कौकिलायास्तु माहात्म्यं महापातकनाशनमित्यादि ।

End. महाश्वरसि मां साधो खेहेन भृगुनन्दन ।

तदाहभागमिच्छामि सत्यमेतत् वदामि ते ॥

इदं पवित्रं विमलं विचित्रं स्वर्गापवर्गप्रदमौलिरस्य ।

परिव्रज्याये भृगुनन्दनाय संभावयित्वा हि जगाम स्तुतः ॥

Colophon. इति श्रीलक्ष्म्यपुराणे कमकात्रिण्ये शिवनारदसंवादे कौकिलामाहात्ये एकविंशोऽध्यायः ॥

विषयः । १ मे अध्याये शिवनारदसंवादकथनम् ॥ २ ॥ वनारभ्यकथनम् ॥ १-४ ॥ कौकिला-
व्रतौघर्गादिकथनम् ॥ ५ ॥ घनौजकथनम् ॥ ६ ॥ दक्षकोपवर्षणम् ॥ ७ ॥ दक्षस्य यज्ञनिधयकथनम् ॥
८ ॥ यज्ञारभ्यकथनम् ॥ ९ ॥ दक्षस्य समुद्रमेककथनम् ॥ १० ॥ शिववाक्यकथनम् ॥ ११ ॥ सत्या
दक्षकथनम् ॥ १२ ॥ सत्या देवविघर्जनम् ॥ १३ ॥ वीरभक्तोत्पत्तिकथनम् ॥ १४ ॥ युद्धोद्देगकथनम् ॥

१५ ॥ देवपराजयवर्धनम् ॥ ३१ ॥ श्रीविन्दास्त्रप्रदानकथनम् ॥ १० ॥ यज्ञविध्वंसकथनम् ॥ १८ ॥
 प्रक्षीपकथनम् ॥ १९ ॥ सत्या वरदानकथनम् ॥ २० ॥ गौरौवरप्रदानकथनम् ॥ २१ ॥ ब्रह्मबो-
 प्रदानकथनम् ॥ २२ ॥ शतकपादक्षयो वरप्रदानकथनम् ॥ २३ ॥ पुनर्दक्षयज्ञारम्भकथनम् ॥
 २४ ॥ दक्षप्रबोधकथनम् ॥ २५-२६ ॥ गिरिवाक्यनिश्चयकथनम् ॥ २७ ॥ वरागमनवर्धनम् ॥ २८ ॥ उमा-
 नक्षेत्रोद्वाहवर्धनम् ॥ २९ ॥ उमासहस्ररसज्ञानकथनम् ॥ ३०-३१ ॥ कुमारजन्मादिकथनम् ॥

No. 71. क्षेत्रविचारः Substance, country-made paper, 12×4 inches.
 Folia, 42. Lines, 3 on a page. Extent, 252 ślokas. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīpmaṇḍalācāryya, Mahā-
 rāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. बोरं जयसेजर पय पठियं ।

पणमि जय सुगुणं चिमंजलि ।

ससरयडाखिलविराराधु ।

सुंक्कामि × × × × × × × ×

End.

यज्ञसंज्ञ विगण्येय ।

गदौलिष्ठ चित्तसहस सुलसी य ।

नरगण्यसमय गोपुण ।

विठ्ठर सयडाणि सङ्गसंको ।

Colophon.

विषयः । क्षेत्राणां विचारः ।

No. 72. क्षेत्रसमाप्तः. Substance, country-made paper, 12×4 inches.
 Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Dīpmaṇḍalācāryya, Mahā-
 rāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. कस्य प्रथमपङ्क्तिः कौटुहल ।

जम्बुद्वीपा उया ।

सयम्भुधयनाय रावसा नाड ।

सम्भवेविषयं रिररजा ।

द्वौद्विद्वानो निरिष सोय ॥

End. रमा जोषय कोरीकृष्ण । ?
 कथाञ्च तौसर सञ्जसुता दोहिसर ।
 गूढ वद्विद्या समथ केन स्फुरि ।
 × × × × × इतोनास्ति ।

Colophon.

विषयः । चत्वारि वर्षेभ्यः ।

No. 73. गद्यपतिखण्डं (विनायकमाह्वयं) . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 1,100 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dīnājpur, Rajavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

स्कन्द उवाच ।
 शिवरात्रौ महेशान् सर्वज्ञसुखदायक ।
 आख्यानानि सुपुण्यानि श्रुतानि तन्मुखाभ्युजान् ॥
 विविचाणि पवित्राणि सर्वविघ्नशमनानि च ।
 येषां श्रवणमात्रेण पलायको मन्त्रापदः ॥
 कनकं कृपया श्रुत्वा गणेशचरितं मम ।
 श्रवतारान् सेविषासान् सर्वकामप्रपूरकान् ॥
 शरण्यमानस्य लोकानां वक्तुमर्हसि शङ्कर ॥ इत्यादि ।

End.

याच उवाच ।
 शिवेन गदितं विप्रा स्कन्दाय श्रुत्वाते ऽक्षितं ।
 विनायकीयो मन्त्रिमा स भवद्भो निवेदितः ॥
 इति श्रीस्कन्दपुराणे विनायकमाह्वये शिवस्कन्दसंवादे गणेशावतारवर्णनं
 नाम द्वाविंशतितमोऽध्यायः ॥

Colophon. समाप्तार्थाय धन्यः ॥

विषयः । १ प्रथमाध्याये स्कन्दशङ्करसंवादे वक्रतुण्डावतारवर्णनम् ॥ २ ॥ द्वितीयाध्यायान्
 ८ अष्टमाध्यायं यावत् चिन्तामण्युपाख्यानम् । ९ नवमाध्याये पार्वतीवरप्रदानकथनम् ॥
 १० दशमाध्याये गजासुरतुष्टिप्रदानकथनम् ॥ ११ एकादशाध्याये गजाननावतारकथनम् ॥
 १२ द्वादशाध्याये सिन्धूरवधादिकथनम् ॥ १३ १४ त्रयोदशतुर्दशाध्याययोः विष्णुराजावतार-

कथनम् ॥ १५ पञ्चदशाध्याये वक्रलक्ष्मिनावर्णनम् ॥ १६ । १७ ॥ १८ षोडशसप्तदशाष्टादशाध्याये
सुपूरेशान्तारवर्णनम् ॥ १९ अष्टविंशाध्याये अष्टगुसंवादकथनम् ॥ २० विंशाध्याये प्रमदानाशव-
र्णनम् ॥ २१ एकविंशाध्याये विद्रुमकलनकथनम् ॥ २२ द्वाविंशाध्याये धूमकेतवतारादिवर्णनम् ॥

No. 74. गायत्रीकवचं (नीलतन्त्रीयं)*. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 1. Lines, 9 on a page. Extent, 37 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakona, Ayodhyā Raghunathvāti, Bahu Chakrapāni Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा शरणम् ।

अथ गायत्रीकवचं । अस्य श्रीगायत्रीकवचस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः
ऋग्यजुःसामाथर्ववेदाङ्गिरांसि ब्रह्मवशप्रणवस्तत्पा गायत्रीदेवता
ॐ तद्दीजं भगो इति गायत्रीकौलकं ब्रह्मलोकप्राप्तये अथ विनियोगः ।
गायत्रीपूर्वतः पातु सावित्री पातु दक्षिणे ।
ब्रह्मा रक्षतु मे पश्चात् उत्तरे मे सरस्वती ॥ इत्यादि ।

End. गोब्रह्मणवधादौ च पातकादतिपातकात् ।
सुच्यते सर्वपापेभ्यः परं ब्रह्माधिगच्छति ॥

Colophon. इति नीलतन्त्रे गायत्रीकवचं सम्पूर्णं ॥

विषयः । गायत्र्याः कवचकथनम् ।

No. 75. गायत्रीकवचं (आगमसन्दर्भीयं). Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 58 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātāgrām, Post Mehar Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. अथ गायत्रीकवचं ।

श्रीदेव्याय नमः ।

ॐ देवदेवस्य देव संसारार्णवतारक ।

* गायत्रीकवचं देव लपया कथय प्रभो ॥

श्रीमहादेव उवाच ।
 मृदाधारे स्थिता नित्या कुण्डली तत्त्वरूपिणी ।
 कृष्णामिच्छा परमा विषतन्मुखरूपिणी ॥
 विद्युत्पुङ्गवप्रतीकाश कुण्डलाकृतिरूपिणी ।
 परब्रह्मरूपा सा पद्माग्रहणरूपिणी ॥
 शिवस्य भक्तिकी नित्या परब्रह्म प्रयुजिता ।
 ब्रह्मणः सैव गायत्री सच्चिदानन्दरूपिणी ॥
 तद्देवभावभवातोयं प्राणाग्ना नित्यनूतनः ।
 नित्यं तिष्ठतु सानन्दा कुण्डली तव विग्रहे ॥
 अतिगोच्यं सत्त्वं पुण्यं विकीटोत्तोर्यस्युतम् ।
 सर्व्ययज्ञस्यं देवि सर्व्यदानस्यं सदा ॥
 सर्व्यज्ञानस्यं देवि परं ब्रह्मस्यं सदा ।
 कवचं कथयाम्यस्य पार्श्वेति प्राणवक्त्रमे ॥ इत्यादि ।

End.

इदं कवचमज्ञात्वा गायत्रीं प्रजपेत्तु यः ।
 जप एव स एव स्वाश्विसेना न च सिद्धिदः ॥
 यः पठेत् कवचं देवि सततं शिवसन्निधौ ।
 सन्निधौ विष्णुदेवस्य कवचं शक्तिरसन्निधौ ॥
 तेजःपुङ्गवस्यो विप्रकृत्तुषाञ्जायते भुवं ॥ ॐ ॥

Colophon.

इत्यागमसम्भर्त्ते ज्ञानदर्पणं गायत्रीब्राह्मणसर्व्यस्वे देवदेवीसंवादे गायत्रीकवचं
 समाप्तं । श्रीकाली ।

विषयः । गायत्र्याः कवचकथनम् ।

No. 76. गायत्रीविवरणम् By शङ्कराचार्यः . Substance, country-made
 paper, 9 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 46 ślokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit
 Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

अथ सर्व्यदेवतात्मनः सर्व्यशक्तेः सर्व्यावभासकतेजोमयस्य परमात्मनः
 सर्व्यात्मकलघोतनायै सर्व्यात्मकब्रह्मप्रतिपादकगायत्रीमन्त्रस्य उपवासना-
 प्रकारः प्रकाशयते तत्र गायत्रीं प्रववादिक्तां सप्तवाङ्मृत्युपेतां शिरःसमेतां
 सर्व्यदेवमातरमिति वदन्ति । इत्यादि ।

End. यो देह सवितास्त्राकं धियोधर्माधिगोचरः ।

प्रेरयत्यस्य तद्गोचरादरेणमुपास्यते ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीमच्छंकराचार्यकृतगायत्रीविवरणं समाप्तम् ।

गायत्रीयाख्या ।

No. 77. गुर्वावली-नाम-महाकन्दः By मुनिमुन्दर स्वरि . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 510 ślokaś. Character, Nāgara. Date, v. Sam. 1496. Place of deposit, Benares, Pandit Dīnmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगौतमाय ।

अथयत्र रात्रि जिनेन्द्रचक्रमाः ।

स वरुमानप्रभुरङ्गुतां सतां ।

निजाभिधानामुगुणां सुनोति यः ।

सुतक्रम प्र (...) त सौख्यमपदः ॥ इत्यादि ।

End. आहः पचगणाय (...) तुलां पुढां सुवायिकाः ।

सर्वाभीष्टफलप्रदः स अयमि श्रीसंघकल्पद्रुमः ।

सम्पूर्णं चेदं श्रीगुर्वावलीनाममहाकन्दः ।

Colophon. इति वृक्षसपागम्-श्रीगुर्वावलीं वृक्षती श्रीमुनिमुन्दरस्वरि कृता । संवत् १४९६ आषाढ सुदि ।

No. 78. गौतमीसूत्रं (ज्ञानबोधप्रकाशकं) . Substance, country-made, paper, 8 × 5 inches. Folia, 86. Lines, 9 on a page. Extent, 1,250 ślokaś. Character, Nāgara. Date of Comp. v. Sam. 1715? Place of deposit, Calcutta, Ćyāmapukura Viçvakoṣa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse Incorrect.

Beginning. अविद्याना भगवन् इन्द्रसहिता विद्याय सिद्धिस्थिताः ।

आचार्यजिनशामनोन्नतिकराः पूज्योपाध्यायकाः ।

श्रीविद्यालसुपाठकमुनिवरा रत्नयाराधकाः ।

पश्यते परमेश्वरः प्रतिदिनं कुरुष्वन् को मङ्गलं ॥

विवृणुस्तुदस्यन्दसर्वदुःखापहरं ।
 विसुर्वनर्पतिष्वयं धर्मरत्नाकरं च ।
 स्वपरचित्तमपारं स्वर्गमौलिकवेतुं ।
 सकलगुणनिधामं तौर्धनायं भज त्वं ॥
 अधितगिरिसमं स्मृतं कच्छलं सिन्धुपात्रं ।
 सुरतस्वरशाखा लेखनी पञ्चमुखी ।
 लिखति यदि गृहीत्वा सारदा सव्यैकालं ।
 तदैपि तव गुणानामौश पारं न याति ॥
 जिनस्वरसमावेश शोकलेशभयादिकं ।
 शांतिनीयस्त्रोगादिदारिद्र्यं विनश्यति ॥
 सरस्वती मङ्गलभागे वरदे कामरूपिणी ।
 विश्वव्यापि विशालाक्षी देवी या परमेश्वरी ।
 सरस्वती मया दृष्टा वीणापुच्छकषारिणी ।
 चंसवाहनमाकृता देवी या परमेश्वरी ॥
 मातृसन्धनवासिका भगवती राजमती शोपदी ।
 कौशल्या च न्मगावती च सुरलसा सीता सुभद्रा शिवा ॥
 कुन्ती शैलती मल्लस्य दयिता चोला प्रभावत्यपि ।
 पद्मवत्यपि सुन्दरी प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मङ्गलं ॥
 मङ्गलं भगवान् वीरो मङ्गलं गौतमप्रभुः ।
 मङ्गलं व्यासभद्राद्या जैनधर्मास्तु मङ्गलं ॥
 सर्वार्थिहृत्प्रणशाय सर्वभोष्टार्थदायिने ।
 सर्वैल्लब्धिनिधानाय गौतमस्त्रासिने नमः ॥
 वाणेश्वरस्तुभूवर्षे शिवस्य सितेश्वरे ।
 षष्ठी तु सौम्यवारे (.) निम्बकाव्यपरे (?) शुभे ॥
 दुःशिक्षपठनार्थे च ज्ञानबीजप्रकाशके ।
 दुक्तमुक्ता च शालं (?) भारामल्लिपिल्लतं ॥
 मङ्गलं लेखकस्यापि पाठकस्यापिमङ्गलं ।
 मङ्गलं सर्वैल्लोकानां भूमिभूतमिमङ्गलं ॥
 यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।
 यदि द्युवमद्युवम् वा मम दोषो न दीयते ॥
 नीरस ॥

End.

विषयः । जैनधर्मशास्त्रसंक्षेपेन सिद्धगुणादिकथनम् ॥ धर्मपुण्यगुणद्वारादिकथनम् ॥
 आधुगुणादिकथनम् ॥ तपोगुणकथनम् ॥ भावगुणकथनम् ॥ आचार्यवार्त्ता ॥ बुद्धिद्वारादि-
 कथनम् ॥ भवितव्यताद्वारादिकथनम् ॥ कर्मरेखाकुम्भरभाषनौकन्याकथा ॥ आशौर्ष्यादिकथनम् ॥
 स्वधर्मगुणद्वारादिकथनम् ॥ विवेकचतुर्द्वारादिकथनम् ॥ प्रस्ताविककथानिरूपणम् ॥ देशादि-
 खण्ड ॥ कुसङ्गतिद्वारकथनम् ॥ देवतादिद्वारकथनम् ॥ नीचरागगुणद्वारकथनम् ॥ लेखन-
 मुखादिकथनम् ॥

No. 79. गोत्रप्रवरभास्करः By भट्टोजि. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 144 ślokaś Character, Nāgara. Date, SM. 1774. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

सप्रपञ्चयोग्यद्वयभास्करद्वयस्य गोत्रम् प्रप्रियन्ते गोत्राध्युभ्यासुत्कीर्त्यन्ता इति
 प्रवरः समानप्रवरां समानगोत्राच्च नोदहेत् इत्यादि ।

End.

श्रीभट्टोजिविरचितो गोत्रप्रवरनिरूपणः ।

गुणद्वये नैवेद्यः सोऽथमादरेण विभाव्यतां ॥

गोत्रप्रवरसम्प्रेक्षितसः प्राहृतचेतसा ।

मोदं तनोतु विदुषां गोत्रप्रवरभास्करः ॥

Colophon.

समाप्तोऽयं ग्रन्थः संवत् १७७४ वैशाखशुक्लतृतीयायां ।

विषयः । गोत्रप्रवरकथनम् ।

No. 80. गोपालोत्तरतापनीविरुतिः By विश्वेश्वर, जनार्दनभट्ट, प्रबोध-यति,
 And जीवगोस्वामी. Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia,
 24. Lines, 12 on a page. Extent, 850 ślokaś Character, Bengali. Date ?
 Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit, Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance,
 fresh. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीराधाकृष्णः ।

अथ गोपालोत्तरतापनीटीका ॥

क्रीकारादखजद्विचं इति प्राह भूतेः शिवः ।

(... ...) ककाराख्यसम्भवः ॥

इत्यादिभिः श्रीमता-गौतमेन भगवता श्रीशतन्त्रस्य प्रमाणात् दर्शिता
 गोपाक्षतापन्याया श्रुतिरियं स्वप्रतिपाद्यं श्रीछण्डमेव
 सर्ववैदिकानुसङ्गता सर्वोक्तमन्त्रेण प्रतिपाद्यन्ती नमस्करोति सचिदानन्द-
 रूपायेति । छण्डाय नम इत्यन्वयः कृष्णाय देवकीमन्त्राय इति त्रक्तृणो
 देवकीपुत्र इति च ॥ इत्यादि ।

End. उपसंहरति दत्तेति । तदेवं पुण्यतमासुत्तरतापनीरूपां क्षुतिं सम्भूतानां
 कर्तुलं दत्ता चकारितवान् इत्यर्थः (... ..)
 गान्धर्वीविरगान्धर्व्यगान्धर्व्युराक्षेपे ।

छन्दोवमवबोछन्दमन्दिने मन्दतां मनः ॥

विश्वेश्वरकजनाइनभङ्गाभ्यां वैदिकाप्याभ्यां तद्वत् ।

प्रबोधयतिना स्तिष्ठितं चिकथितानारतयेन ॥

इत्युत्तरगोपाक्षतापन्या विद्वतिः सम्पूर्णा ॥

Colophon. श्रीमनातनरूपस्य चरणान्नसुधेन्दुना ।
 पूरिताढीप्यनौ चयं जीवेन सुखबोधिनी ।
 श्रीश्रीनाथाय नमः ॥

विषयः । गोपाक्षोत्तरतापन्या व्याख्यानम् ।

No. 81. गोपीप्रेमानन्दं . व्यागमपुराणीयम् Substance, country-made
 paper, 8×2½ inches. Folia, 5. Lines, 4 on a page. Extent, 32 ślokas
 Character, Bengali Dato ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post
 Chandrakonā, Ayodhyā Raghunāthvāti. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः । चर्जुन उवाच ।
 वैष्णोक्ष्ये के भवद्गङ्गाः के त्वां जानन्ति मर्षणि ।
 केषु वा त्वं सदायतः केषु प्रेम तवातुलं ॥
 तन्मे वदस्व भगवद्भगतीनां श्रुतिप्रद ।
 मयि चानुपयो यादृक् × × × परीक्ष्यं ॥

श्रीभगवान् उवाच ।

न तथा मे प्रियतमो ब्रह्मा यत्र च × × × ।

न च क्षणीनेच्छाको(?)वा यथा गोपीजनो मम ॥ इत्यादि ।

End.

श्रीभगवद्भुवाच ।

रक्षामां रक्षंस् यद्दुर्लभामाद्य दुर्लभं ।

तत्ते वदाम्यच्च पार्थ भूला मनसि तत् शृणु ॥

गोपीभावेन ये भक्ता मामेव समुपासते ।

तेषु × × × तुष्टोऽस्मि सत्यं सदा न संशयः ॥

Colophon.

इति आगमपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गोपीप्रेमाद्यतनं समाप्तं ।

विषयः । गोपीनां भगवद्भक्तधैर्यलक्षणम् ।

No 82. गोविन्दहन्दावनम्. Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 550 lokas. Character, Bengali. Date BS. 1051. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Chandrakona, Ayodhya Raghunáthvāṭī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो राधासीतनाथः ।

एकदा शङ्करं द्रष्टुं स्वपुत्रं कृष्णतत्परं ।

तस्याग्रमं यथौ प्रीत्या भगवांस्तुराननः ॥

ददर्श लोकनाथं ध्यायन्तं जगद्गुरुं ।

प्रेमवारिसमाकीर्णं रोमाञ्चिततनुत्रियं ॥

तस्तुत्याप्य प्रियं दोर्भ्यां कृष्णभक्तं पितामहः ।

पुलकावलिहृष्टाङ्गः सखले स्नेहविरक्तः ॥

दृष्ट्वा देवो मङ्गलमवा शङ्करस्तु पितामहं ।

तस्याग्रे भगवद्गुह्यं दृष्टवत् पतिनो भुवि ॥

पाशार्द्धमधुपर्काद्यै र्यथाविधि तमर्चयेत् ।

विश्रान्तं सुखमपीनं पप्रच्छ स्वागमं ततः ॥

सङ्गृह्यतमथोवाच मङ्गलाभागतः प्रभुः ।

नन्दपुत्रे भगवति कृष्णे हृत्पावनेश्वरे ।

किमेतन्मिः समुत्पन्ना सुदृढा प्रेमलक्षणा ॥

अर्थाद्यैकामसौख्ये कविने निष्पद्यं मनः ।

कथितं कीर्तयसे मत्तन्मन् कृष्णनामानि सखदा ॥

गुरोः कावचिकल्पेन भूला च स च भावितश्च ।

विनयावनतो भूला शङ्करो वाक्पयसप्रवौत् ॥ इत्यादि ॥

End. श्रीकारं यत्किञ्चुतं ज्ञानं तद्वनमरं ।
 नाद्विन्दुबलायुक्तं राधिकाये ततः परं । °
 हृदयान् मन्त्रादेया मन्त्रमहास्तरं विदुः ॥
 अथ स्मरणसाधने किं न सिध्यति साधनम्
 इत्थं शोचमिदं मन्त्रं यस्य वाचि प्रवर्तते ।
 नैलोत्पलसुन्दरी राधा स्मिन् तस्य निरन्तरं ।
 वाक्चिह्नं लभते योगी योगिनामपि दुर्लभम् ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दहन्दावने श्रीराधाप्रादुर्भावः ॥ समाप्तार्थं ग्रन्थः ।
 श्रीगुरवे नमः । लिखितं श्रीमच्छेषोषविद्यास । पुस्तकमिदं श्रीश्यामदास-
 सेनतन्त्रवा ॥ सम १०४१ ॥

विषयः । इति श्रीनागरकृष्णदासविरचित-श्रीकृष्णोपनिषद् गोविन्दहन्दावन-
 रचयं । इति श्रीगोविन्दहन्दावने वंशीप्रादुर्भावः । इति श्रीगोविन्दहन्दावने विभक्त्यारणं ।
 इति श्रीगोविन्दहन्दावने राधाप्रादुर्भावः ॥

No. 83. गौरीदिगम्बरप्रहसनम् By शङ्करमिश्र . Substance, country-
 made paper, 12 x 3 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 çlokas.
 Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur,
 Paṇḍit Maheshchandra Tarkachūdāmaṇi. Appearance, old. Prose and
 verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

दिदीदीदीदीपि कठनद्वन्द्वि सुवर्जं ।
 रश्मिरश्मिरश्मि रश्मिरश्मिरश्मि ॥
 स्फुरत् फू फू फू फू फणिपतिपञ्चा-फूतकृतिशतं ।
 शिवं भूयोभूयः प्रथमनन्दनाथं दिशतु वः ॥

(... ..) नाथान् स्वयंभारः । अस्मत्पितृविराजः । आदिहोत्रि
 सकलवसुधारावलययस्त्रिमानपवित्रकीर्तिना परमपवित्राभिजनेन विमल-
 सदाचारविवेकेन परमपवित्रेण मिश्रश्रीभवनाथेन, यथा मन्मथकृष्णः
 श्रीशङ्करस्याभिभवकृतिगौरीदिगम्बराभिधानं प्रहसनमभिधायितामिति ।
 तद्गुणितोमात्रय सञ्ज्ञोत्कृष्टाचारमि ॥

End. गौरीं चक्षे हृता ।

तौत्रेण तन्त्रि तपसा फलितं भवत्या

मङ्गात्रयेष्वप्युक्तमप्युक्तमविरासीत् ।

अन्योन्यसंघटनमित्यमभूदतत्त्वं

पुनरुक्तमस्य द्विविधत्वरिचद्वये ॥

तेन च,

औसन्तःसन्तु सन्तः सपदि सुसमसां सोमस्याय वञ्चो
षट्कर्मणांस्त्रिसन्ध्यं च विरनुक्तिवसं कुक्कुटं त्रीतिभाजः ॥

मावसाभोधराय प्रचुरमिह पयः किञ्च भुञ्जन्तु नित्यं ।

राजानस्य प्रजासु प्रकृतिषु च सदा मौतिभाजो भवन्तु ॥

इति निष्क्रान्ताः सर्वे द्वितीया सिद्धिः ॥

Colophon. इति सञ्चोपाध्याय-औशङ्करमिश्र-विरचितं गौरीदिगम्बरं नाम प्रथमं
सम्पूर्णं ॥

विषयः । आख्यारसप्रधानमिश्रज्यैः शिवपार्श्वयोः परिणयवर्णनम् ।

No. 84. ग्रहपीठसाधनम् By आपदेव . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. औषरदं दत्तमर्चं भक्तजनैश्चसमर्चं ।

देवतहस्ते सद्यं (...) तमौष्ठे सद्यं ।

End. औषसिद्धाद्विवाङ्मानुसारां

सप्तद्वाराणां चेतसत्पौठमास्तां ।

सकाराद्यु गोविन्दपौष्टेकराधैर्वि

नोदितो देव आपाभिधानः (?) ॥

Colophon. इति जनस्यानवासि आपदेवकृतग्रहपीठसाधनम् ।

विषयः । ग्रहाणां पीठकथनम् ।

No. 85. ग्रहयागकौमुदी By रामकृष्ण . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 365 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Balihār, Rājdhāni Varadākānta Cakravartti. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गोविन्दाय ।

नौकृत्यं पञ्चरूपेण सूचयन्तं शुभाशुभं

प्रथम्य रामकृत्येण तस्यते पञ्चकौस्तुभे ॥

तथाश्रित्यादिनक्षत्रावस्थानेन शुभाशुभसूचकदेवनालं पञ्चलं सूचयन्-

मुद्रुवतादशादृष्टानुम.पकलं तद्दोषस्य कार्यं जनयितव्ये सञ्चारिणाभः ।

न तु सुखदुःखकारकलं इत्यादि ।

End.

ॐ कथानक्षिप इत्यादि-राजमन्त्रः । ॐ काष्ठादित्यादि-केतुमन्त्रः ।

Colophon.

इति श्रीरामकृत्यमहाचार्यकृता पञ्चयागकौस्तुभे समाप्ता ।

विषयः । पञ्चयागप्रयोगादिनिषेधपत्रम् ।

No. 87. घटकपर्पटीका (खण्डिता) By रमानाय . Substance, English yellow paper, 6×4 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page., Extent, 50 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata-gram, Post Mepar, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavasis. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

मत्ता गुरोः पादरजसिदाह्यं

कामादिवैद्यं चिद्विषयं हेतुम् ।

विप्रो रमानाय इमां तनोमि

ढीकां प्रमत्तां घटकपर्पटीका ॥

इदानीं श्रीकालिदासस्य प्रसादान् घटकपर्पः कुम्भकारी बाबोज्ञानस-

पात्राकारेण मनसि देवतामसत्कारं पञ्चाकारे देवतापर्वणस्य कृत्वा वर्षाद-

तद्दर्शनमारब्धवानिति किं वदन्तीति श्लोकमात्रं निश्चितमिति त्यादि ।

End.

क्षिप्रमित्यादि । कोऽप्यनिर्वचनीयगुणो जनः तानि कान्तामुखाणि सम्प्रति

वर्षासमये क्षिप्रं शीघ्रं प्रसादयति प्रसन्नानि करोतीत्यर्थः ।

Colophon.

(अतः अन्तिमं) ।

विषयः । घटकपर्पटीका व्याख्यानम् ।

No. 88. घटकपुस्तोक्ता By देवीदास. Substance, country-made paper, 9×8 inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 42 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetágrám, Bhattágrám, Paṇḍit Rámhridaya Bhattácharyya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ॐ नमः शिवायिपद्भ्यः ।

शिरौ देविपदाभोजे सदेवं मम तिष्ठतु ।

देवि सद्यस्तु तज्ज्ञानं येनैवा मूर्तिता भवेत् ॥

घटकपुस्तोक्तं कश्चित् कविः शरदादौ गवे सति प्राहं हृष्टा
तद्वर्णनमकरोत् तत् किमित्याह निश्चितमित्यादि । तदेकविंशतिस्तोका
मया व्याख्यायन्ते प्रत्येकेन यथा नीरं जलं तत् ददातीति नीरदः
इः प्राचेत्यनेन अहं कदपीत्यादिना आहुक् नीरदो नीरदेमवे इत्ये
आमत्य यं आकाशं निश्चितं मातु । इत्यादि ।

End. नच शरीरस्यार्थमनित्यस्योपलक्षणत्वाच्च वाचा अर्थविशेषज्ञानमपि शपथो
भवति अथवा अत्रापि शरीरस्यार्थं × × × × न विद्यत एव
तद्यादि भावानुरक्तवज्रिता सुरतेः सच्च अयमर्थं जनः शपे × ×
चितं शरीरस्यार्थं विद्यते × × × × इति कर्त्तरि विशेषणं भाषा-
नुरक्तवज्रिता सुरतेः सच्च संयोगात् धृतिता एव भवति इति भूषितेति
विशेषणमुपादानम् ॥

Oolophon. इति श्रीदेवीदासेन विरचितयां त्रीकायां घटकपुस्तोक्तं काव्यं सम्पूर्णम् ।
विषयः घटकपुस्तोक्तं व्याख्यानम् ॥

No. 89. चण्डीवादार्यमाला By कृष्णकान्त . Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetagram Khunverá, Late Paṇḍit Sripati Bhattácharyya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगुरुम् ।

अस्मीनं किन्नामत् मार्कण्डेयप्रोक्तले सति देवीमाहात्म्यम् । देवीमाहात्म्यं
यथा चन्द्रयामले पठेदारभ्य सावर्णिः सूर्योत्तमश्च आदितः समापयेत्
तस्मान्ने सावर्णिर्भवति मनुः । यकादौ इत्यादि यकादाकिञ्चासञ्चये

इति आदिम् । सजातीयव्यवहारो बोध्यते इति चेत् सत्यपि न दोष इति
माधवाचार्य-विद्याविमोद-उद्दीप्तिभट्टाचार्याः । इत्यादि ।

End.

समाप्तवधिरं दद्यान्मानवः सिद्धसन्निभ इति दर्शनात् केचित्तु प्राक्यायकैश्च
निम्ना जलन्येवासनमकरश्च सङ्घं दत्त्वा प्राक्यायसु प्राक्यायदेव श्रीधरं
इति दर्शनात् ननु तथापि अस्मिन् संख्यां विज्ञातिभिरिति वक्तव्यमस्मा-
नर्थक्यमिति चेत् ।

Colophon.

इति श्रीलक्ष्मणानन्देवगर्भाया संस्तुतीया अष्टौवादायमाहा समाप्ता ।
शकाब्दाः १७४९ । ११ । २९ ।

विषयः । अष्टौलक्षपत्रिपत्रं । द्वितीये सत्यपि वाजिनि यथाकिंप्रभृत्यसम्ब-
धत्वाणां समर्थनम् ।

No. 90. चन्द्रमवाका चौपाई . Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches. Folia, 10. Lines, 15 on a page. Extent, 1,764 çlokas. Cha-
racter, Nāgara. Date, Sam 1754. Place of deposit, Benares, Dikmaṇ-
ḍalācārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

हे नमः ।

दोषा प्रथमं जिमोदर
पथप्रमो समरी
ओजिमरीर, ओजिमशासन
अथ करण पथ उपगायी ।

End.

वीतकृतनाम्नौषध
साधजि भाषासरस मुनिम्,
सुनतां सुधतां राम
अस्यां धिरी सुधसंपति आनन्द ।

Colophon.

इति चन्द्रमवाका चौपाई सप्तमसु सप्तमत् १७५४. माधवायै प्रणम्यते ।

विषयः । चन्द्रमवाकाभाषायाः कथा अपि जैनधर्मावलम्बिण्याः श्रेष्ठकथायाः कथा ।

No. 91. अयनप्रयोगः . By Substance, country-made paper, 11 × 4½
inches. Folia, 150. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 çlokas. Cha-
racter, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda
Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अग्निं वेध्यमांसाः । अग्निरितीहकाहंतं अग्निं कस्यचते तत्तुच्योमात्
 क्रतुरग्निरित्युच्यते कस्यचया । तं वेध्यमानाग्निं सीमाग्निमुच्येन क्रतुमा-
 यक्ष्यमाय इत्यर्थः सीमाः सीमाङ्गप्रकृताभ्युत्तरवेद्या नाम्नामग्निप्रचयनं
 विहितं तस्मैष सखोको यदुत्तरवेदिनाभिरिति कुवेः साग्नित्वे क्रतौ ।

End. एके विंश उच्यते इत्यादि पृथक्काले असम्भवमाहभते पूर्वमेव पत्नी-
 संयाजात पूर्ववद्दीनधनतयः इतो नास्ति ।

Colophon.

विषयः । अथनयागविधिः ।

(असम्पूर्णांशं प्रत्यः) ।

No. 92. चातुर्चागम्. Substance, country-made paper, 10×4½ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 660 ślokas. Character, Nagara. Date, 2. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अग्निमीडे सुताः विशादधाना अजोधा इत्यन्ताः सोमया रमा जुहा मत्सरा
 इत्या हृतप्रष्टा यजन्ता इविषो दधानाः शुधाः पञ्चदश. अग्निमीले तु
 विजातो दधाना इत्ये योगे अक्षयैमव. धने ये हवते मेहे एते सुजिह्वो
 धियन्त स्रक्कादश. य एकचर्षणीनां कक्षीयन्तं य शैमिज इति
 वर्णयिमा ।

End. यथा कामनवट्या उचितं द्वैपदं कावे अक्षयैमचर्षं न दुर्बलो इति
 दुर्बलो जोध पतकन्त्या विस्मयेच विशामिषजमदग्नी इति दध्युपनमं
 मकारचर्षं नम स्रक्कोकं कल्पयतु पिंशतु दुषचमिति ।

Colophon. इति अष्टमाहकचातुर्चामिं समाप्तं ।

विषयः । अष्टमेहकचातुर्चामिं निरूपणम् ।

No. 93. चित्तमोदसिन्धुः. By बह्मोदासकविराज. Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Bengali. Date of composition SK. 1601. Place of deposit, Dinajpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣaṇa Appearance, tolerable. Versa. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीगणेशाय । ० ६

चक्षुःश्रुतमनुमानं दुःसमातङ्गसिद्धिं
 सुखशान्तिपदं नित्यमाप्नुयान् ॥
 अथमविषयचिन्तावह्निस्तप्तापराग्नि-
 ययित सपदि चिन्तामोदसिन्धौ निमज्ज ।
 × × × × × ×

End.

किन्त्वस्माभिस्तद्दीपावच्छकसलपदमोदमुग्धा जना ये ।
 तेषां पादारविन्दे स्थिरतरमधुपैर्भाष्यमेवाचिरेण ॥
 शक्ते वर्षे धरिणीसरसशशिते वेदिको गोकुलदेशे ।
 गङ्गापूरे जलोत्थः सुकृतिगणयुते तर्कशमीशपुत्रः ॥
 चिन्तामोदोऽस्माकं चरितचिन्तामोदसिन्धौ निमज्ज ।
 बहोदासो विपश्चित्तरत्नतरमनाचिन्तामोदसिन्धौ ॥
 इति बहोदासकविराजविरचितचिन्तामोदसिन्धुः समाप्तः ॥

Colophon.

शक्ते तारकनाथकाननकुण्डलं कन्दर्पकोले दिने ?
 तारानाथकनाथके शरकरे कल्याणके शोकति ?
 ... प्रह्लादचतुर्दशनाथ नामक
 × × × × लोकककटान्तकं ॥

विषयः । छन्दोभाषायाः कथनम् ॥

No. 94. चिन्तामणिपाश्वनाथकल्प . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 25 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SN. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः श्री पाश्वरी नमः ।

किञ्चिद् गुरुणा वदन्तारविन्द-
 निश्रम्य सम्यक् परमार्थसुखैः ।
 विशिष्यते सान्त्वजनोपकृत्यै
 श्रीपाश्विकाश्विनसम्पन्नकल्पः ॥

End.

मह मण्डाने पण्ड कण्ठ पठ संसारे ।
 परिमिति पठि पठे पठे गृहपतिपुत्रं वन्दे ॥

अनेनवार, १०८; अथवा ११ पुष्पादिज्ञियानके लिख्यते मध्यं अविज्ञयो भवति ।

Colophon. इति चिन्तामणिपात्रेनाद्यकल्पः सम्पूर्णः . संवत् १९०४ .

विषयः । चिन्तामणिपात्रेनाद्यमन्त्रादि-कथनम् ।

No. 95. चैतन्यचन्द्रामृततरङ्गिणी . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Dinajpur. Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛitibhūṣana. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगोविन्ददेवो जयति ॥

श्रीमन्नित्यानन्दचैतन्यचन्द्रो

दीनत्रेणिपीयूषसन्धौ

विद्वत्सुन्दरानन्दनाम्नात्मनौ

सक्रीडार्थात् सेवकात् पुनीता ॥

अथ सोयं विद्वत्कविद्वन्द्वचरणः प्रबोधानन्दनामा न्यासीन्द्रः श्रीकृष्ण-
चैतन्यस्य भगवतो मङ्गलचिन्तापुष्पोद्भूतः स अथस्निग्धतुल्यतमेन घन्येन तं
निष्ठाभीष्टपादार्थविन्दं स्तोत्रयति तत्रैकेन पद्येन स्तुतुं सप्रयोजनं
तस्य प्रादुर्भावं निरूपयति । स्तुमस्तमिति । तं व्रजपतिकुमारं स्तुतुः
कीदृशं चैतन्याकृतिं ।

End. तथापि बाह्यभावात् स्वान्यथापस्यादयं मङ्गलचो जनो यथा तथा जगत्तु
तथापि स गौरवचरितं प्रवीदतु प्रीयानु कोतुकप्रियलान् रश्मिरस्य इति भावः ॥

× × × × × ×

तथा याज्ञानिकानामसि दासधन्वोपमानकः ॥

Colophon. इति श्रीप्रबोधानन्दसरस्वतीविरचितस्य श्रीचैतन्यचन्द्रामृतस्य टीका
चैतन्यचन्द्रामृततरङ्गिणी समाप्ता ॥

विषयः । प्रबोधानन्दकृतचैतन्यचन्द्रामृतस्य व्याख्यानम् ॥

No. 96. छन्दोदीपः . Substance, country-made paper, 12×2½ inches. Folia, 40. Lines, 3 on a page. Extent, 375 ślokas. Character, Bengali. Date of composition, SK. 1700. Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmpur, Paṇḍit Ćyāmāprasannā Vācaspati. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

गौरीशं वाक्यमयं चयं प्रथम्य विदुषां सुदे
हन्वसां सारमाहृत्य हन्वोद्दीपः प्रतन्यते ।
हन्वोमङ्गल्यैः ।

पथं चतुष्पदीं तच्च हनं जानिरिति द्विधा ।
हन्मन्तरसंख्यातं जानिगोषा कृता भवेत् ।
सममर्द्धसमं हनं विषमकृतिं तन्निधा ॥

End.

एकैवातिशयिः प्रोक्ता ख्याता मौल्यपदा तु या ।
चतुर्दशत्यक्षरायेका कविभिः कथितोत्कृतिः
हन्वःशास्त्रे तु विख्यातं सा भुजङ्गविजृम्भितं ।
सक्याद्विषद्विंशतिचक्रकेषु
हन्वःसु भेदा विधुनेष्वध्माः
समाहृताः पिङ्गलनामसम्प्रदा-
सुदं विनम्यन्तु सदा मनीषिणां ॥

Colophon.

इति हन्वोद्दीपे प्रकीर्णकः प्रकाशः समाप्तश्चायं हन्वोद्दीपः ।
शास्त्रे श्रुत्याभ्युपगम्यतिपरिगणिते श्रीमन्नवोपचार्यं ।
नामं रामेन्द्रदेवं दक्षितकक्षिणलं वाजपेयादियैः ।
नत्वा तस्य हितोषः पुन रममल्लिखं सारमाहृत्य यत्ना-
हन्वोद्दीपं प्रतीपं निखिलबुधमनोधान्तराशेरपूर्वम् ।
पाण्डुनोमविंशदिने प्रारब्धं श्रुतवत्सरे विधुदेवमिदं सौम्यहन्वोद्दीपः
समाप्तः वाजपेयि-श्रीमन्नवराज-रामेन्द्राभ्याः पञ्चाशत्संस्कृताः ॥

विषयः । हन्वोन्मिदपथम् ॥

No. 97. कान्द्योग्योपनिषद्भाष्यम्. By आनन्दतीर्थ. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 48. Lines, 12 on a page. Extent, 1,152 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāṇanūcārya. Appearance, old. Verse. Correct.

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

Beginning.

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादार्थश्री नमः ।

अत्युन्नतिविदोषस्तुष्टमवाज्ञानकलानप्रभा
सन्मैत्राभवशक्तिभोजविस्मयस्तुष्टानन्दविवाकतिं,

एडिष्यान्निरेधनित्यनियतिज्ञानप्रकाशादिति
ध्यानामोक्षविमोक्षदं हरिमहं नित्यं सद्योपाप्महे ॥

End.

आनन्दनीयं इति तु यस्य नाम द्वितीयकं ।

पूर्वप्रश्नेन तेनेदं कृतं भाष्यं हरिः प्रियं ॥

नित्यानन्दो हरिः पूर्णो नित्यं संप्रदीयतां मम ।

नमस्तस्मै नमस्तस्मै नमस्तस्मै च विष्णवे ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिते श्रीमन्नान्दोग्योपनिषद्भाष्ये
अष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । भाष्यमते नान्दोग्योपनिषद्भाष्या ।

No. 98. नान्दोग्योपनिषद्भाष्यम् By सायनाचार्यः. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 114. Lines, 11 on a page. Extent, 5,016 ślokas. Character, Nāgarī. Date, ? Place of deposit, Benares, Pandit Govinda Bhatta. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वोद्गानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः सुखं वसामि गजाननं ।

यस्य निःश्रितं वेदा यो वेदोभ्योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमचेष्टरं ।

तत् कडाक्षेण तद्रूपं दधत्तुल्यमचीपतिः ।

आदिशत् सायनाचार्यो वेदार्थस्य प्रकाशने ।

ये पूर्वोत्तरमौमसि ते व्याख्यायतिर्धनञ्जयः ।

कपासुः सायनाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ।

सामवेदार्थमेवोच प्रकाशयति सादरं ।

End.

तन्मु विस्तारे नान्दोक्षे स्मिन्नि तन्निपत्योऽन्योऽप्युपधाक्षीपः किञ्च चे धृष्टो

शुभधर्षण श्रीकृष्णो म स त्वं वशीव कवचीव आरज अतुराम् जहि अपि

या अमरश्मिन् अस्या अमरश्मिन् अस्या अमरश्मिन् इति अन्धोगवत्कृतानां

पाठभेदः इति पञ्चमस्याध्यायस्य एकादशः अक्षः इति काकुभं समाप्तं ।

Colophon.

वेदार्थस्य प्रकाशेन तम आर्दे निवारयन् ।

प्रमर्षोऽतुरो देवादिद्यातीर्थमचेष्टरः ॥

इति श्रीमत्सायनाचार्यविरचिते माधवौषधिवेदायप्रकाशे ब्रह्मव्याख्याने
पञ्चमीध्यायः ।

विषयः । ब्रह्मव्याख्यानविषयः ।

No. 99. जन्मरहस्यं (भविष्यपुराणीयम्). Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 82 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. J, 710. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāran Siromani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

नारद उवाच ।

अस्मिन्नेकार्णवे घोरे नष्टे स्थावरजगद्वसे ।

चन्द्रार्के गेगने नष्टे ज्योतिषि प्रलयं गते ॥

अचिन्त्यभावमयं योनिम्रासुपागतं ।

नारदः परिपश्यन् भगवन्तं जगद्गणं ॥

केषु स्थामेषु द्रष्टव्यो भववत्त्वं मया प्रभो ।

तन्मे कथय तत्त्वेन अनुयाय्या द्यौर्ध्वं यदि ॥

श्रीभगवानुवाच ।

अहं ते कथयिष्यामि प्रादुर्भावं महासुने ।

यं पठित्वा द्विजाः सर्वे यास्यन्ति परमां गतिं ॥ इत्यादि ।

End.

यः पठेत् प्रातस्तथाय मम जन्मनुकीर्तनं ।

सर्वलोकं परित्यज्य मम लोकं स गच्छति ।

न च मृत्युभयं तस्य यः पठेन्नमकीर्तनम् ॥

Colophon.

इति श्रीगणेशनामसंवादे भविष्यपुराणोक्तं अक्षररहस्यं समाप्तं ।

ॐ नमः । शुभमस्तु शकाब्दाः १७४० ।

विषयः । भगवतो विनयविषयकथनसुखेन श्रीकृष्णविरचितं वृत्तान्तकीर्तनम् ।

No. 100. जगद्विज्ञानसंग्रहः . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

१ श्रीमच्छाण्डोपनिषद् ।

अथ जलशयोक्त्यर्गः ।

स जोदशयने माघादिपक्षसु आवस्यज्जनमासेषु वा शुक्लपक्षे द्वितीया-
 त्रितीया-पञ्चमी-सप्तमी-दशमी-त्रयोदशी-चौदशी-पौर्णमासीषु तिथिषु बुधगुरुशुक्र-
 वारेषु रविषोमयोर्वेत्यादि ।

End.

१०००-१०८-५०-१० वा विप्रान्* संभोज्य भूयसीं दक्षिणां दत्त्वा कर्मचार्यपथं
 जलां पृच्छयुतो भुञ्जीत इति ।

Colophon.

इति श्रीमन्नारायणभट्टसुखिनुरामलयात्मजकमलाकरभट्टकृतो जलशयोक्त्य-
 र्गप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । जलशयानां उत्सर्गविधिः ।

No. 101. (जलकपद्धतिटीका) भावार्थमञ्जरी By व्यक्त . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 44 (without 4-32). Lines, 8 on a page. Extent., 1,100 slokas. Character, Bengali. Date, SK. 1571. Place of deposit Zilla Midnapur, Post office Garvetā Grām Kluverā, Late Paṇḍit Rāmtaran Sīromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमोऽन्दावनचन्द्राय ।

कमलवदनाखणनयनं परमं परमार्थविदां रघूणां ।

सप्तश्लोकजलदृष्ट्यां रामं सप्तश्लोकं वन्दे ॥

श्रीमद्दामभट्टशेखरसमर्थः सत्कर्मचारि निधेः

सूनुः सागरचन्द्रसः समजनि प्रख्यातकौर्त्तिच्छटः ।

नो दोषाकरतामुपैति न जङ्घो नाङ्गे × × लक्ष्यते

पूर्णश्रावककलाभिरव कमलाक्षेपं दधत्यङ्गुलं ॥

शास्त्राताकाशसिन्धोरभिनवकवितापद्मिनीनां विकाशे

भास्वानुचिर्भस्मानतिजव × × × प्रलतानां लतानां ।

न्याये व्यासकृतौ कुतौ कृतधियासुर्वैविधाने विधि-

भङ्गः श्रीरघुनाथपादश्लोके श्रीसागरः × × × ॥

भाषाभावविचारे जातकविहिते × × × तत् सूनुः ।

ज्ञानी श्रीपतिटीकां कुर्वते भट्टाचार्यतः श्रीमान् ॥ (?)

श्रीपतिव्याख्यातावच्युतविजितासङ्कृता मनीनापि ।

भावार्थमञ्जरीयं दयिता भावार्थविदो-भविता ।

श्रीमिहिाराचार्याश्रितभट्टेन श्रीपतिकृतजातकपद्धतिविवरणमारभ्यत इत्यादि ।

End. रदमेव प्रयोजनं पञ्चकारेण पूर्वपञ्चमुच्यते किन्तु सप्तममेकं पञ्च
रेतत् 'ज्ञातयं । कोषे कपं चरयविचितिनित्यादिप्रकारेण शुभं बुद्ध्या
अनध्ययैदधिकं तदपफलं प्रपन्नः परिपाचयति । शुभाधिक्यं शुभं
अशुभाधिक्यं अशुभमिति ।

इत्थं शीतमगोत्रेषु तीयतामृतशर्माणां ।
कृतं औपनिषद्भ्यां चतुर्थाध्यायवर्णनम् ॥

Colophon. इति प्रपञ्चकाध्यायविवरणं चतुर्थः ।
शक्रिष्ठाब्दाब्देष्वेव १५७१ ध्याता कृष्णपदाब्जं ।
स्त्रिलोख श्रीमन्महादेवप्रकाशाच्युत शर्माणः ॥ ?

विषयः । औपनिषद्भ्यां कृतजातकपञ्चतेविवरणम् ।

No. 102. जिनचैत्यनमस्कारः. Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 2. Lines 11 on a page. Extent, 4½ çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. स (...) न्या देवलोके रविशशिमवने अम्बराणां निजादे ।
नक्षत्राणां निवासे प्रपञ्चपटले तारकाणां विभागे ।
पाताले वा नगरेन्द्रे स्युः समष्टिकरणे ध्वस्तशालाव्यकारे,
श्रीमन्मोक्षदत्ताणां प्रतिदिवसमङ्गं तत्र चैत्यानि सन्ते ।

End. तेषां श्रीमन्मोक्षदत्ताणां प्रपञ्चसमुत्तमं जायते मानवानां
कार्यं सिद्धिस्तथैव प्रकृति च सततं चित्तमानन्दकारि ।

Colophon. इति श्रीजिनचैत्यनमस्कारः समाप्तः ।

विषयः । जिनमोक्षदत्तचैत्यनमस्कारकथनम् ।

No. 103. जीवत्पटककर्तव्यनिर्णयः By बाणकृष्णभट्ट. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 150 çlokas. Character, Nāgara. Date, SN. 1785. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct

Beginning. श्रीमन्मोक्षदत्तः ।

सत्पञ्चसत्तादियुतं प्रपञ्चं श्रीमान्महर्षि कौस्तुभभूषिताम्
यशोदयास्त्रिजगत्पूर्वदेवं सत्यव्रतं कृष्णमङ्गं भजामि ।

End.

श्रीबालकृष्णरचितान् जीवत्पिण्डकनिर्णयान्

भागीरथीमौलिनाम्नः शम्भुस्तुष्यति सध्वम् ।

Colophon.

इति श्रीमद्राजोजिभट्ट त्र्यम्बकालक्षणभट्टविरचितो जीवत्पिण्डकनिर्णय-

निर्णयः समाप्तः । संवत् १७८५ ।

विषयः । जीवत्पिण्डकनिर्णयकथनम् ।

No. 104. खानखानकोशः. Substance, country-made paper, 11 x 3 inches. Folia, 137. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 ślokaś. Character, Bengali. Date SM 1847. Place of deposit, Calcutta, Vidyavogga office, Babu Nagenendranath Basu. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अभिप्रेतार्थसिद्धान्ते पूजितो यः सुरैरपि ।

सर्वविप्रवृद्धिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥

चतुर्भुजमुखाशो जवनदुर्गवधू भूमि ।

मानसे रमतानि नित्यं सर्वैरुज्ज्वला सरस्वती ॥

श्रीविष्णुकर्मावाच ।

अताव प्राक्पणौ भूमौरक्ता वै अविद्या कृता

पौतवर्णा भवेद्वैष्णोः शूद्रा कृष्णानुवर्णिनौ । इत्यादि ।

End.

विशत्यात्मकनिष्ठानि श्रेष्ठा तदाश्वर्जना,

एकमादौ भवेन्मानं विविधं साममेव हि ।

आसनस्योद्भवा लोषा क्रमेणापि क्रमोद्भवा ।

स्थित्वासनकैशान्ताप्रसादमेव सध्वम् ।

Colophon.

इति श्रीवृषारजितश्रद्धायां प्रतिमाप्रमाणं दिशतामे नवमसूत्रं समाप्तं ॥

संवत् १८४७ ।

विषयः । सवर्णादिकल्पणम् ॥ सत्पापीठलक्षणदिकथनम् ॥ चतुष्पादारपीठलक्षण-
कथनम् ॥ प्रासादमालकरणादिकल्पणम् ॥ वर्जमानाद्यष्टमण्डपलिकल्पणम् ॥ मण्डपलक्षणादि-
कथनम् ॥ द्वारमालादिकथनम् ॥ प्रतिमाप्रमाणादिकथनम् ॥

No. 105. ज्ञापकसमुच्चयः By पुरुषोत्तमदेवः. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent 500 ślokas. Character, Bengali. Date? Place of deposit, Bhāṇḍārapur, Dist. Vagudā, Babu Kālīcarana Cakravartti. Appearance old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

यद्यन्ते परिभाषाणां दृष्टिं दृढमुसम्यतां ।

पुरुषोत्तम चारिभे स ज्ञापकसमुच्चयं

नृपप्रमस्मिधावेनौ सदिस्तिव ततो यस्तादौष्टः ? × × × × इति

वा वक्तव्ये प्रकरणापकर्षे तरपतमपो क्ष इति ज्ञापयति प्रकर्षार्थमन्तरे-
णापि क्वचित् स्वार्थे तरवस्तीति ।

End.

अ अ इति शास्त्रान्तरे विवृतप्रत्यासमिवचनं ज्ञापयति आकरष-
प्रक्रियायामकारस्य विवृतोपदेशः । आकारपरह्येनार्थे इति ॥

Colophon.

इति श्रीमद्वामनोपाध्याय-श्रीपुरुषोत्तमदेव-विरचिते ज्ञापकसमुच्चये ऽष्टमो-
ऽध्यायः ॥ समाप्तश्चेदं पुस्तकम् ॥

विषयः । संक्षेपतः पाणिनीयप्रत्ययादिकथनम् ।

No. 106. व्योतिष्कणिका By कृष्णानन्दचक्रवर्त्ती. Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 70. Lines, 6 on a page. Extent, 1,200 ślokas. Character, Bengali. Date SK. 1687. Place of deposit, Bahār Rājadhāni, Babu Varadakānta Cakravartti. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीगुरवे नमः ।

नमामि परमात्मानम् सर्वलोकेश्वरे श्वरं ।

अविचिन्त्यमहाशक्तिं भक्तिकारुण्यवारिधिं ॥

असत्यमपि संसारं यद्भक्तिः सत्यतां नयेत् ।

× × × × × ×

इ जना यदि क्षयादि सत्संपाज्जातुमिच्छन् ।

सुखोतिष्कणिका यज्ञात् गृह्यतां कर्मपावनौ ॥

समालोक्य वङ्गनृपस्यान् कृता श्रीकृष्णशर्मा ।

सुगमा स्वल्पवृत्तीनां भठिति ज्ञानसेतवे ।

• अथ राशिसङ्गाः ॥

मेष-वृष-मिथुन-कर्कट-सिंहाः ...

... इति च राश्यः कथिताः ।

सप्तविंशतिभैश्चोत्तिथयः क्षिप्तवद्युगं

तदर्कांशो भवेद्वाशिर्षस्तचरणान्द्वयः ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ लभन्तेति प्रत्येकस्याप्यनक्रमण विष्टस्य अष्टिद्रावधारणम् कुर्यात्

इति नवग्रहपूजापद्धतिः ॥ इति ज्योतिष्कणिकायामष्टमः परिच्छेदः ॥

ज्योतिःशास्त्रमन्त्राधनानि वज्रशः भक्ति प्रशक्तानि ये

सक्तो मन्त्रमन्त्रमन्त्रमपि वरिष्ठान् गुणपात्रिणः ।

अश्वमेधो परिलब्धरत्ननिवहचास्येव एवम्भिधं

यत् कुर्येपि तदेव तत्तममलं लब्ध्वाप्युपैक्ष्यते ।

ओषिक्तमादित्यचम्यकयष्टिषो कृष्णशर्मा चक्रवर्ती ।

चकार यत्नात् सुगमं कृतौनामज्ञप्रबोधार्थमिदं निबन्ध ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णानन्दचक्रवर्तिविरचिता ज्योतिष्कणिका समाप्ता ॥ श्रीकृष्ण-

गोविन्दशर्माणः पुनर्कमिदं शकाब्दः १६८७ ॥

विषयः । राशिसङ्गाकथनम् ॥ राशिनक्षत्रविभागकथनम् ॥ राश्युदयलग्नमानादि-
कथनम् ॥ रेखाणादिकथनम् । नवग्रहादिकथनम् ॥ दिक्पतिकथनम् ॥ पञ्चाषां शुचुमिवादि-
कथनम् ॥ ग्रहसङ्कारणभाष्यफलकथनम् ॥ नक्षत्राधिपादिकथनम् ॥ रिष्टिकलादिकथनम् ॥
योगादिकथनम् ॥ वारवेलाकालवेलादिकथनम् ॥ रवादिशुद्धिकथनम् ॥ कालाद्यशुद्धि-
कथनम् । विवाहविहितमन्त्रादिकथनम् ॥ गर्भाधानविहितमन्त्रादिकथनम् ॥ पुंस्यनादि-
विहितमन्त्रकथनम् ॥ वीजवपनादिविहितदिनादिकथनम् ॥ लग्नकथनम् ॥ अभिजित्-
क्षणकथनम् । उषायोगादिकथनम् ॥ मन्त्रान्तिनिरूपणम् ॥ वास्त्वादिकथनम् ॥ रिष्टि-
भङ्गादिकथनम् । रवादीनां भोग्यवर्षादिकथनम् ॥ नवग्रहपूजादिकथनम् ॥

No. 107. ज्योतिःसंक्षेपः By लघ्वादासशर्मा. Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 46 Lines, 6 on a page. Extent, 1,150 ślokas. Character, Bengali. Date SK. 1725. Place of deposit, Balihār Dist Rājāsāhi, Paṇḍit Kālī Candra Bhāṭṭācārya. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

यन्मण्डले ब्रह्मणि देवतानि तेजः स्वरूपं सदा ययमि ।

सर्वात्मकं कारयमीश्वरं तं मुक्तिप्रदं सूर्यमहं नमामि ॥

गुणं भवेद्वेदांश्च श्रीकृष्णदासशर्मा ।

अथार्थं बाह्यकानां ज्योतिःसंक्षेपं च्युते ।

तत्र प्रथमतो वक्ष्ये वाराहीनां स्वरूपकं ।

× × × × × ×

उदयादौदयं भाभेभिर्मसावनवासराः ।

इति सूर्योदयान्नोक्तेन सूर्योदयावधि सूर्योदयान्नरं यावत् दिनाधि-

पस्य रथादेर्भाग्यो दिवारात्रिरूपः षड्विंशशतकः कालो वार इति ।

End.

अथ याचाप्रत्यागमनं ।

तिथावरिते सुभदे सुचन्द्रे

पापेषु कैट्वाहमवर्जितेषु ।

ग्राम्ये स्थिरे वा जनिते सुलग्ने

गृहं विद्येत् याननिवृत्तभूषः ।

शुक्लपञ्चम्यादि पुरविषयो योऽस्ति सूर्यप्रतिष्ठ-

मन्त्रसूत्रासवाचो द्विजगुरुविबुधप्रोदिदः सुप्रतिष्ठः ।

नामाशान्तार्थदानप्रथितपृथुयशस्कवर्त्तित्युपाधि-

योरिन्द्रः सत्कुलाद्या जयति पृथुवरः त्रैयुतो रामचन्द्रः ॥

सुतसिद्धौ यो द्विजकृष्णदासः ।

प्रणम्य पिबोच्चरचारविन्दं

बाह्यावबोधार्थममुं चकार

ग्रन्थं ततो नोपपन्नं विज्ञाः ॥

Colophon.

इति त्रैयुतरामचन्द्रचक्रवर्ति-तन्मय-चौल्लण्णदासशर्मा-विरचितो ज्योतिः

संक्षेपः समाप्तः ॥

रामप्राक्सुन्दरेणागुमदचनमनोज्ञाङ्गदुग्गाचल्लेके

शाले लेखीमनेन ध्वजिति सुषट्ठमा तन्मयाचल्लेके ।

× × × × × × १७१५ । १ । ५ । १० ॥

विषयः । वाराहिकथनम् । वारकलादिकथनम् । वारवेलादिकथनम् । तिथ्यादि-
निरूपणम् । मन्त्रपात्रादिकथनम् । राश्यादिनिरूपणम् ॥ स्मृतिनिर्णयः । अष्टवर्गादि-
कथनम् । मन्त्रपात्रादिकथनम् ॥ संक्रान्तिनिरूपणम् । शनिराज्यचक्रादिकथनम् । पञ्चवादि-
निरूपणम् । विवाहविहितमन्त्रादिकथनम् । हिरागमनादिकथनम् । पुंसवन-सौमन्तोन्नयन-
जामकर्मोपनयनादिसंस्कारकर्मविहितदिनादिनिरूपणम् । याचिकादिनादिकथनम् ॥

- No. 108. **ज्योतिःसंक्षेपसारः** (खण्डितः) By **कृष्णचन्द्र**. Substance, country-made paper, 12½3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 90 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalata Grām, Post Mehār, Zilla Comilla. Pandit Jagadbandhu Tarkavāgis. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

प्रबन्ध नव रत्यादीन् कृष्णचन्द्र शम्भवा ;

ज्योतिःसंक्षेपसारोऽयं तन्यते बालकप्रियः ॥

अथदिननिर्णयः ।

रविः सोमो मङ्गलश्च बुधो जीवः शनिः शनिः ।

एतेषां नामतो वाराः समेव कथिताः क्रमान् ॥ इत्यादि ।

रिछिं भुजङ्गमाकारां केचिदिच्छन्ति स्वरयः ।

भुजङ्गस्य मुखे स्यत्युक्तं तु पुच्छं कदाचन ॥

ज्ञानने पद्मनाभस्तु वक्षःस्थाने चतुर्दश ।

क्रोडे चाष्टो तथा ज्ञेयः पुच्छं निधः प्रकीर्तितः ॥

ज्ञानने धननाशः स्याद्वक्षःस्थाने महाभयं ॥

(अतः पूर्वं छण्डितं ।)

विषयः । संक्षेपतो ज्योतिर्वचनसङ्ग्रहः ।

- No. 109. **ज्योतीरहस्यं** By **हरिहरन्यायालङ्कार**. Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 46. Lines, 5 on a page. Extent, 640 çlokas. Character, Bengali. Date SK. 1592. Place of deposit, Dinajpur, Babū Giriçacandra Cakravartti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमस्तारिणे ।

खट्विस्त्रिप्रस्रवचेतुरचेतुरीशो

विषस्य यक्षमभिवन्द्य अगस्त्याय ।

ज्योतिःसमुद्गतरथे सरणिं तमोनि

ज्योतीरस्यममलं सुषमञ्च धीरः ॥

ज्योतिर्विदः पुढकरो विनयं विधाय

जीमानञ्च हरिहरः प्रतिपादयामि

× × × × × ×

काष्ठाङ्गवाणानिभिश्च युक्तः
 शाकौ भवेद्वत् इह प्रथमे ।
 काष्ठाङ्गवाणानिभोपि शुद्ध-
 सदाह्व्युपेक्षितोव योऽथः ॥ इत्यादि ।

End. अमं वण्डितं । ११

विषयः । अष्टावयनगणनम् । अष्टमैत्रनादिकथनम् । सर्वप्रज्ञां स्मृतानयनम् ।
 प्रज्ञां भुक्त्यानयनम् । दिवसपञ्चातयनम् । दिनमानावर्णकथनम् । अन्द्रादीनां
 दिनदिशुक्तिप्रकथनम् । अतःपरं स्मृतम् ।

No. 110. ज्योतिःसारसंग्रहः By श्योषति. Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 280. Lines, 7 on a page. Extent, 6,800 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Rājārāmapur. Pandit Ğyāmāprasauna Vācaspati. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ सूर्याय नमः ।

श्रीरामं श्रोयन्ति नला श्रीमन्श्रीपतिशर्माणा ।
 क्रियते सुखबोधाय श्रोतिषां सारसंग्रहः ॥
 अथ कास्तपुत्रवस्त्राद्विभागः ॥
 शीर्षमुखाङ्गद्वयोद्ग्राहि कटिवस्त्रिगुणसंज्ञकानि ।
 उदरानुङ्गे सरणाविति राशयोऽज्ञायाः ॥
 अथ मेघादयो यथासंख्यं कास्तपुत्रवस्त्रा शीर्षादयः स्मृः वस्त्रभिर्भवो भागः ।
 मेघाद्या इति यदुक्तं तदुपलक्षणं । किन्तु आतकस्य सद्गादेव शीर्षादयः
 कन्या इति । इत्यादि ।

End. रविगुधगुक्तजीवैः सप्तमः । रविगुधगुक्तजीवभोरैरष्टमः । रविगुधगुक्तजीवै-
र्नवमः । रविगुधगुक्तजीवैर्दशमः । भोगुधगुक्तजीवैर्एकादशः । अतः-
परं अपठितं ॥

विषयः । काशपुरषष्याद्विभागकथनम् ॥ राशिनिर्ययः ॥ राशिदेवतादिकथनम् ॥
सामान्यविशेषादिराशिपञ्चाकथनम् ॥ स्रग्भवादिदिकथनम् ॥ पञ्चभोगाकादिकथनम् ॥
पञ्चसंज्ञादिकथनम् ॥ आत्यभिप्रादिकथनम् ॥ स्वतन्त्रयोगादिकथनम् ॥ उत्पत्तादिकथनम् ॥
करकक्षादियोगकथनम् ॥ पापयोगावदादिकथनम् ॥ मासदम्भादिकथनम् ॥ सामान्ययोगादि-
कथनम् ॥ नक्षत्रनिर्ययः । नक्षत्रदेवतादिकथनम् ॥ ज्यैष्ठ्यकृष्णाश्विदिगकथनम् ॥ भद्राकार-

निर्णयः ॥ योगादिप्रतीकारकथनम् ॥ वारादिकथनम् ॥ शुभपक्षस्थितिकलादिकथनम् ॥
 निरंशोद्दिष्टनिषेधकथनम् ॥ मलेमासाक्षगतादिनिषेधकथनम् ॥ काकुद्विकथनम् ॥ चिवि-
 धोत्पाततन्त्रादिकथनम् ॥ मयकोत्पातशान्तिदिकथनम् ॥ राहुदशमविचारः ।
 ज्ञातिचारादिकथनम् ॥ विवाहनिषेधकालादिकथनम् ॥ यामिवादिनिषेधकथनम् ॥ चन्द्र-
 शुद्धादिकथनम् ॥ संज्ञानिर्णयः । जन्मनक्षत्रजन्मतिथिफलं तथा वारादिफलम् ॥
 सामान्यतो ग्रहशुद्धिकथनम् ॥ अष्टवर्गशुद्धादिकथनम् ॥ जन्मनक्षत्रे ग्रहदशमनादिनिषेध-
 कथनम् ॥ उदयास्तादियत्नफलं ॥ उल्कादिपतनफलं ॥ उपग्रहादिनिर्णयः । शतपदसप्त-
 कथनम् ॥ विवाहकालादिकथनम् ॥ योऽकविचारः ॥ अप्रप्राशनसूत्रोपनयनादिकाल-
 कथनम् ॥ यावादिचितकालादिकथनम् ॥ छधिकर्मकथनम् ॥ वास्तुप्रकरणम् ॥ शस्त्रोद्धार-
 कथनम् ॥ दिकपालपूजाविधिप्रयोगादिकथनम् ॥ कार्तिकादिवर्षज्ञानम् ॥ चोराभिजित्फल-
 कथनम् ॥ अयनांशोद्दिष्टविचारः । मन्त्रफलकथनम् ॥ शकुनप्रकरणम् ॥ जातकप्रकरणम् ॥
 ज्येष्ठनक्षत्रादिफलकथनम् ॥ तुङ्गादिफलकथनम् ॥ सूर्यादिरिष्टिकथनम् ॥ भावफल-
 कथनम् ॥ पञ्चत्वारिंशते योगिण्यादिकथनम् ॥ आयुर्दशानन्दशान्तिरूपम् ॥

No. 111. ज्योतिःसारः By धर्मखान . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 67. Lines, 5 on a page. Extent, 980 ślokaś. Character, Bengali. Date S K. 1670. Place of deposit, Dinajpur, Pan-
 dit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीकृष्णचन्द्रचरणकङ्कमधुप्रताय साधवे
 नमो जगत् सद्य ? गद् वगं नलाजं जगदन्तर्कं ।
 पूर्वज्ञानं समाहृत्य ज्योतिःसारं ब्रवे भुवं
 आत्मजनातिथलेन प्रेरितोऽत्र क्रमेण तु ।
 संक्षेपशब्दवाराधे सोऽहं व्याचक्षुमुत्सृजे ।

अथ दिक्फलम् ॥

आदौ वारक्षिपिः पश्चात् मन्त्रं तदनन्तरं ।
 करश्च तथा योगो दिनं स्यात् पञ्चलक्षणम् ॥

End. रोचिषीमगमुच्छास्यं तथा भाद्रपदाचयं
 पुष्याक्षोत्तराषाढाफल्गुनी संयुता तथा
 विष्णवे सर्व्वबलानां अमुराधा तथा परा
 भवन्ति सर्व्वज्ञाभाय श्रीवराहोद्दिष्टं यथा ॥
 इति ज्योतिःसारे नवमः परिच्छेदः समाप्तः ।

Colophon. गन्धर्वार्चवसिन्धुगीरजमिते संवत्सरे निर्मले
मासे शार्धवसंज्ञके षडुधियः सप्तोषदं ज्ञानेदं ।
पुत्रप्रेमभरादिभं व्यरचयत् एतं प्रथमात् स्वयं ।
राठाभूषणसिंहवर्णप्रभवः श्रीधर्मशानः सुधीः ॥
शकाब्दः १६७० ॐ गुरवे नमः ॥

विषयः । १ पः दिन-वार-नक्षत्रादिनिरूपणम् । विष्टादिकथनम् । राश्यादिनिरूपणम् ।
२ पः वारवेलाकालराश्यादिकथनम् । नन्दादित्यिकथनम् । योगादिकथनम् । ३ पः
ग्रहमांशरादिकथनम् । ४ पः नववध्वागमनादिद्रष्टाज्ञानकप्रकरणं । ५, ६, ७ पः
विवाहादिनिश्चितनक्षत्रादिनिरूपणम् । यात्रादिनिरूपणम् । ८ पः कृषिकर्मवास्तुप्रकरणं
९ पः वर्षाधिपादिकथनम् ॥

No. 112. ठाणाङ्ग सूत्रवृत्तिः By अभयदेव . Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 262. Lines, 17 on a page. Extent, 11,124 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmandalācārya-Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अस्य प्रथमतः १५ पत्राणि न सन्ति ।
यथा इत्येन्द्रो भवेन्द्रकारणतां प्रतिपद्यते तथा प्रयोगापेक्षायामपि
तदुपयोगितामासादयत्यवाप्तवांश्च न तथा नान्तर्यं (...) न्द्रावित्यर्थं
विशेष इति ।

End. तदेवं निगमितसमुगमहारोशभूतं सूत्रस्यार्थिकनिर्णयतिष्ठारं शेषद्वाराणि तु
सम्प्राध्ययनेषु प्रथमाध्ययनवत् समुगमनौयानौति ।

Colophon. श्रीमदभयदेवसूत्रविरचिते मङ्गनाम्नोक्तोपाङ्गविवरणे दशस्थानभाष्यं
दशमाध्ययनं समाप्तम् ।

विषयः । ठाणाङ्गसूत्रवृत्तिः ।

No. 113. ठालसागरः . Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Character, Nagara. Date SM. 1846. Place of deposit, Benares, Dikmandalācārya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. दुष्टा आसायाने ।
श्रीजिन आदि जिनस्य आदितन उकरतार,
यगच्छाधरमणिकरुण्ड, वरतावच विवहार ।

End. चरित्रं मायो ह्यस्य पायो ज्ञानमुचि प्रकाशयो,
पापकण्ठमयोऽतो पूज्य चायो वा .
कारणपुत्र कलत्र कभक्षा पङ्क्त सुनत सुजासयो,
पुत्र्य श्रेणुष स्तूरजं परसाङ्गराज वचमयो ;

Opophon. इति श्रीठाकुराचार्यचरित्रं प्रथमे अवधोधिकारः सम्युक्तः । संवत् १८४६ ।

विषयः । चरित्रं मायो चरित्रं प्रकाशम् । ०

No. 115. अकारप्रदीपः सटीकः By सरस्वतीकण्ठाभरणः. Substance, country-made paper, 12×3½ inches, Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 230 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, post Garvetá, Gram Khunverá, Babu Vaikunṭhanath Cakravarti. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ क्लीं ।

चिरिञ्जिवामीशकवीन्द्रमुखा
वामस्युराणि यदनुपदिष्ट ।
सुदुस्तरं गोप्यदवत् तरनि
वामदेवतां तां प्रणमामि नित्यं ॥
सूर्यवर्गान्मयुताश्च शब्दाः
स्वभावसिद्धाः क्षतिभिर्गुणैः ।
बाह्यावबोधाय सतां सुदे च
प्रदीपवत्तामिह दर्शयामि ।
वर्णोदसां सत्स्वि शस्यैषु नये न काये सज्जतासुपेका ।
प्रतीक्षामः × × × × प्रकाशं न किं प्रदीपे भवति प्रयत्नः ।
वाची-गणेशा गुण-गोविन्द-वाचास्त्रीर-वेद्यो धुववेद्य-वोषाः ।
मायिक-वोषा-शब्द-माय-शोषाः सकिञ्चिद्वीकाः कथ-काय-कोषाः । इत्यादि

End. मन्त्रा चरयो चरकल्याः कल्याभरणः श्रीमान् ।

निष्कलतत्त्वाकारप्रदीपटीका समाप्त ।

Beginning of मन्त्रारम्भे शिष्टपरम्यराश्रयतया विप्रविभाशाय × × × × ×
Comm: प्रकाशोन्म शब्दवत्तुन् सुवन् धन्यकारो वामभिष्टाददेवतां प्रथमति
चिरिञ्जीत्यादि ।

Colophon.

प्रदीपचरच्चकारं सरस्वतीकण्ठाभरणः श्रीमान् ।

लघुलिङ्गद्वयकृतुचलकलाकलापात् सुखं व्यनक्ति ॥

एवि श्रीसरस्वतीकृतो षकार प्रदीपः समाप्तः ॥

इदानीं पूर्वोक्तामुपसंहरति । सरस्वती कण्ठाभरणं यस्य स षकारः

प्रदीप एव व्यक्तीकरोति व्यनक्ति विपुल्याद्भज्ज्जातो छेति रूपं । इति

श्रीकण्ठाभरणसरस्वतीकृतो षकारप्रदीपटीका समाप्ता ॥

विषयः । सूक्ष्मणकारवन्द्यानां संपदः ।

No. 116. तत्त्वचिन्तामण्यलोकपरिशिष्टं By देवनाथ . Substance, country-made paper, 14×2 inches. Folia, 143. Lines, 6 on a page. Extent, 4,000 ślokas. Character Bengali. Date L.S. 443. Place of deposit, Dmajpur Babu Guisa Candia Cakravarti (Vakil). Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः कृष्णाय ।

चरविकटजटास्तुङ्गमहातरङ्ग-

व्यतिकरितभुवानोकेनवेचीविवेचो ।

ऊनयतु मनसो मे गाङ्गामनस्य गूढं

विपद्पनयदोषासाक्षिणी मङ्गलानि ॥

देवनाथेन गोविन्दचरणाम्बुजसेविना ।

चिन्तामणौ यदास्त्रोके परिशिष्टं तदुच्यते ॥

समाप्तिहेतुतामिति निष्कलाचरणं सा प्रसज्यतामित्युपोद्घात एव सङ्गति-

रिति कथितम् ॥ अत्रापि निषेधे वाच्यभूषार्थां लक्ष्म्यादवधारण

इत्यभिधानाद्वाक्यालङ्कारशक्तावपि तस्य विशेषस्योपस्थितिं विना नान्य-

सम्भवः तथापि जलादिपदवत् भिन्नैव गुत्पत्तिरस्येति तत्त्वं वस्तुतः

कालिकविचारविषयत्वमेवास्माद्धारः । न तावदित्याहो तावत् पदवदिति

शब्दार्थं शब्द एवास्माद्धार इति कथितम् । ननु सकलसम्प्रतिपत्तीनामेक

समाधानाभावात् कथं तासांमाचारहेतुत्वं किञ्च कस्यचित् काचित्

संप्रतिपत्तिरपि नैत्यत आह अविप्रतिपत्तिरिति । यद्यपि समाप्तेः

प्रस्तुतत्वेन तत्परत्वमेवोक्तं, कारणताकारस्य सङ्गोऽप्यतिरेकगम्यत्वान्

तथापि विचारस्यापि प्रस्तुतत्वमेव अतएव सादृश्यं प्रमाकरचमिन्वाहो

तदेवार्थे इति भावः ॥ वस्तुतः कारवताज्ञानं यमिचारागुणसामे भवत्येति
बाध इत्यन्यथा याच्यते तत्रेति ॥

End.

किञ्चाभावाभावत्वं प्रतियोगित्वमज्ञातमेव प्रकारस्तद्वन्नकारं तत्पुनरेवाभावात्
किञ्चाज्ञातस्याभावस्याप्रकारत्वेऽप्रमिश्रसंश्लक्ष्यत्वमिति × × × ×
× × × अभावत्वज्ञानाभावात् अनुमितेराज्ञातमन्वयायोगात् इति
दिक् । यदपि विशेषणज्ञानत्वेऽधिकरणज्ञानादीनां साधारण्येन कारवता
मत्वसाधारणीति तदपि न, अन्यथातिरेकेणाधिकरणज्ञानत्वादिनैव हेतु-
त्वात् । अन्यथाधिकरण्याद्यविशेषणकाभावत्वादिविशेषणान्तरविशेषणैरेपि
प्रसङ्गात् । वस्तुतस्तिति । अथच्छेदपदव्याप्ति-
विषयत्वानियतमित्यन्वयः । यथेत्यादि दृष्टान्तः । संयोगावच्छेदको व्याप-
वच्छेदकश्च इति द्वन्द्वः । अवच्छेदकज्ञानान्तरमवच्छेदकज्ञानात् तद्विषयत्वा-
नियमतेति भावः । तदवच्छेदकमिति प्रत्युत्पलरूपविशेषणावच्छेदकमित्यर्थः ।
यद्वा स्वानधिकरणव्याप्त्यर्थो धनतत्कावच्छेदकमित्यर्थः । एवञ्च प्रति-
योगितावच्छेदकेत्यत्र विरुद्धरूपत्वमिति पाठः ? । अनुदेष्टेति दक्षौत्यादौ
सप्तम्यन्तानुदेश्यायामदन्त्याऽतिरिक्त्यर्थः ॥ अथच्छेदत्वेन व्याप्तमन्तत्वं तथाच
यदन्विततथेत्याद्यविकल्पमित्यर्थः ॥

पञ्चपातमनात्मन् विस्मयमग्नौ रथं ।

देवनाथो यथावस्तु परिशिष्टमचिन्तयत् ॥

Colophon.

स्र सं ४४१ चैव यदि एकादश्यां चन्द्रे मङ्गलमष्टाङ्कुर श्रीदेवनाथमङ्गलशायानु-
शासनात् राशवेन लिखितं ॥

विषयः । विज्ञानमण्डलानुक्तपदार्थनिर्वचनम् ॥

No. 117. तत्त्वप्रकाशिकाविवरणम् By जयतीर्थ . Substance, country-
made paper, 10 × 2½ inches. Folia, 25. Lines, 5 on a page Extent, 350
glokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District
Gayā, Pandit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीदेवशायाय नमः ।

रसाया रमणं नत्वा गुणसाधिव्यसङ्गं ।

तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यां कश्चिदानीं यथासति ॥

परमात्मनोऽत्यन्तभिन्नस्य सतत्त्वित्वात्तद्व्याख्याकस्यापि जीवज्ञानाद्यविद्या-

	कामकर्मोदितिमितोयं परमावै श्वायस्यःकारी दुःखाद्यनर्था न परमेश्वर- प्रपादाहतेऽपगच्छति न चासाक्षात्कृतोऽयं प्रकौदति न चाविदितस्वरूपः शक्यते साक्षात् कर्तुमिति ॥ इत्यादि ।
End.	मानस्यः स्वरूपमात्रेण पुरुषार्थे इत्यतो नित्यानन्त्येति विशेषणं । भोजनं भोजनस्य भव इति यावत् । सदा सुरेश्वरोरत्नप्रभासुषि नञ्चित्ति । कमलाक्षमिणुः पादमण्डले रतिरक्षु मे ॥
Colophon	इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादोदाहृततत्त्वविवेकस्य व्याख्यानम् । जय- नीर्थभक्तुविरचितं समाप्तं ॥
विषय ।	आनन्दतीर्थकृतोपाधिरूपजनस्य व्याख्यानम् ॥

No. 118. तत्त्वविवेकटीका By जयनीर्थ. Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 260 ślokas. Character Nagara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Paṇḍit Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.	प्रपञ्च रमणं लक्ष्मः पूर्वोक्तान् गुरुनपि । व्याख्यां तत्त्वविवेकस्य करिष्यामि यथामति ॥ ननु परमपुरुषादितत्त्वानां विवेकः शास्त्रे एव कृतस्तत् किमनेन प्रकरणेन ॥ इत्यादि
End.	तथापि परमपुरुषाधीनतयावगमं भवत्येव नीलसाधनमित्येतत् द्वे विश्वे वेदितये इत्यादि श्रुतिस्मृत्यमिति च शब्देन सूचयति ॥ करतलमिह तामसकप्रणयं यस्याश्चिह्नं विश्वं । कमलापरिदृष्टममलं वन्दे तं वन्द्यपदाक्षम् ॥
Colophon.	इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादोदाहृततत्त्वविवेकस्य व्याख्यानम् । पुरे वाराणसीक्षेत्रे विष्णुसाधवसन्निधी । वीताम्बरेण लिखितं रमासाधवप्रोतये ॥
विषयः ।	आनन्दतीर्थकृततत्त्वविवेकस्य व्याख्यानम् ॥

No. 119. तत्त्वसंख्यानविवरणम् By जयतीर्थ. Substance, country-made paper, 9×2 inches. Folia, 13 Lines, 5 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gayā, Pandit Çastri. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीवेद्याभाय नमः ॥

लक्ष्मीपतेः पदाभोजयुगं मत्वा गुरोरपि ।

करिष्ये तत्त्वसंख्यानव्याख्यानं नातिविस्तारं ॥

सुसुक्तुषा खलु परमात्मा अवदुदयादिनिमित्तत्वेन त्रयमवगम्य इति

सकलमास्त्राणामविपत्तिपद्मोऽर्थः । इत्यादि ॥

End.

सकलसत्त्वादेकादधीनत्वात्तदसु निमित्तमात्रमेव ।

स्वातन्त्र्ये तु विष्णुरेवास्त्रेश्वर इति ।

पद्मापद्मासनानन्तप्रभृतीदं यदिच्छया ।

सत्त्वादि लभन्ते देवः प्रोद्यतां श्रीपतिः स मे ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थमगवत्याद्विरचिततत्त्वसंख्यानविवरणं जयतीर्थ-
भिल्लकविरचितं समाप्तम् ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृततत्त्वसंख्यानस्य व्याख्यानम् ॥

No. 120. तत्त्वसुधानिधि By आनन्दतीर्थ. Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatnua, District Chāprā, Bābu Girindranāth Datta. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीहयपीत्राय नमः ॥

अथापरोक्षज्ञानसूक्ष्मं निरूपयितुं तदुत्पत्तिं प्रथमतः कथयति ।

यदैवेवं वैराग्यातिशयद्वयया भक्तिभुरया

चरेत्कृतोपासा किञ्च उपरिचारास्य भवति ॥

तदा नित्यावस्थोऽपि तु निजमहिम्नैव कमला-

निलोपेतः साक्षात् क्रियत इह सर्वैरपि चरि ॥ इत्यादि ।

End.

एवमपरोक्षज्ञानस्य मोक्षोत्तरफलं संप्रपद्यं निरूप्य मोक्षाख्यं फलं बह्व्युप-
पन्नचरति ॥

सोळाभिधं फलमुदित्यपरोक्षभाषा-
सारकर्मविशेषो कश्चिद्व्यासः ।
स्थं प्रसन्नहृदयः स्वह्मा रमेशो
सोळादिकाद्विषये श्रमयत्नवान् ॥

Colophon. इति बुधवरोपाध्यायोपदिशितदर्शनाखिलसरणिना तज्जनानन्दतौ शंभौ विष्णौ
रचितोचितायैविभाजि सुधाभिधौ चरित्वा तत्रोद्यं साहं समुद्रं समेयि-
वान् ॥ इति तत्त्वसुधानिधौ अपरोक्षज्ञानतरङ्गः ॥

विषयः । अपरोक्षज्ञानलक्षणादिनिरूपणम् ॥

No. 121. तन्त्रकोषः. Substance, country-made paper, 8×6 inches.
Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 53 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशं मन्त्रेशानं भारतीमीश्वरं शिवं
नला वल्लो मातृकाया निघण्टं बाह्वुदये ।
अधुवस्सारजिह्वद्वयं वेदादिस्फारकोऽयम् ।
प्रथमं त्रिसोऽपि अकारो ज्योतिरादिषः ॥
अ. श्रीकणः केशवयापि निवृत्तिश्च स्वरादिकः ।
अकारोमातृकादिश्च बाह्वु इत्यभिधीयते ॥

End. सर्वतन्त्रोऽसिद्धश्च हृदयान् सुखसंस्थितः ।
अनन्तः परमात्मा च वन्द्योऽयमिह स्मृतः ॥

Colophon. इति तन्त्रकोषः समाप्तः ॥

विषयः । अकारादिवर्णानां वक्ष्यायथमर्थकथनम् ॥

No. 122. तन्त्रमणिः By काशीश्वरः. Substance, country-made paper,
18×4 inches. Folia, 87. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍāpur, District
Baguḍā, Paṇḍit Kālīcārana Cakravartī. Appearance, old. Prose and
verse. Incorrect

Beginning.

ॐ गुरवे नमः ।

भक्त्युत्प्रेक्षं तस्यो निश्चये शक्तोर्जाजुटतटे निर्वणाम् ।

कल्पंकाटिद्युतिदेशकानिं कासारचौमिव चन्द्रमेवाम् ॥

+ + + + +

तन्मसिं मयत् गुणं पत्ति काशीचरः दुधीः ।

तत्र गुणपदमात्रं शिवतन्त्रे ॥

मकारात् ज्ञानसम्पन्नौ रेफोऽपि तत् प्रकाशकः ।

अकाराच्छिवतादात्म्यं दद्यादिति गुणः स्मृतः ॥ इत्यादि ।

End.

वां षट्काय नम इति मन्त्रेण वाक्ये बलिं दद्यात् ।

ॐ वां योगिनौभ्यो नम इति मन्त्रेण मध्ये बलिं दद्यात् ।

ॐ वां चैवपात्राय नम इति अग्निर्कोषे बलिं दद्यात् ।

Colophon.

इति बलिदानविधिः । इति तन्त्रमयो महागोपनीये चतुर्थः पटलः ॥

अतः परं अपठितम् ॥

विषयः १ १ पटले गुह्यशिल्पलक्षणादिकथनम् ॥ कुलाकुलचक्रविचारः ॥ राशिवक्त्रादि-
 चयनम् ॥ दौष्टासादिनिरूपणम् ॥ मासामंस्कारादिकथनम् ॥ पुरश्चरणादिकथनम् ॥
 दौष्टाप्रयोगादिकथनम् ॥ सकलमन्त्रमायवीकथनम् ॥ सामान्यपूजापद्धतिः ॥ १ पटले
 सकलमन्त्रबोधादिकथनम् ॥ २ पटले तारापूजाप्रयोगादिकथनम् ॥ यन्त्रादिकथनम् ॥
 ४ पटले मन्त्रसिद्धेदपादादिकथनम् ॥ बलिदानविध्यादिकथनम् ॥

No. 123. तन्त्रराजः By काशीरामवाचस्पतिः. Substance, country-
 made paper, 15×3½ inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 180
 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur.
 Post Garvetā, Gīām Khunverā, Late Paṇḍit Śīpati Bhattachārya. Ap-
 pearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः सरस्वत्यै ।

प्रथम्यं स्त्रियां प्रकृतिं निर्गुणं पुरुषं तथा ।

श्रीकाशीरामस्तनुते तन्त्रराजं सतां मुदे ।

तत्र गुह्यलक्षणम् ॥

शास्त्रो दान्तः कुलौनय विनीतः शुद्धवेशवान् ।

शुद्धाचारः सुपतिष्ठः शुचिर्दण्डः सुबुद्धिमान् ॥ इत्यादि ।

End. यधुसक्तु इदं प्रसंघापरं विचारस्य तु सर्वं वाचस्पतिकं पुरदृष्टवशान्
कदाचित् वैमिन्तस्य संप्राप्तौ प्राप्ते तन्मन्त्रस्य दृष्टतादिति तु वाचस्प-
दायिकाः ।

Colophon इति श्रीकाशीरामवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितः शेषरश्मिस्तम्भराजः समाप्तः ॥

विषयः । गुणकथनकथनम् ॥ ग्रन्थकथनकथनम् ॥ दीक्षापत्रविधिकथनम् ॥

No. 124 तन्त्रसारपरिशिष्टम् By यतिवर . Substance, country-made paper, 17×3 inches, Folia, 83. Lines, 6 on a page. Extent, 2,000 ślokas, Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajapur, Rājāram-
pur, Paṇḍit Cyaṁāprasanna Vācaspati. Appearance, fresh. Verse, Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ॥

गुणगणेशविशक्तिशङ्करान्
हृदि विधिन्य जगज्जादितेवे ।
तन्त्रसारपरिशिष्टसंज्ञकं
यतिवरेण गतिपरेण तन्यते ॥
तत्र गुणकथने पुष्पवर्णपुराणम् ॥
तस्माद्गुरोर्व्यशजातं वयोऽल्पमपि पथितं
गुरुं कुर्यात् तु दीक्षायामविचार्य गुरोः कृपं
प्राप्त्यथो ज्ञानद्वन्द्वो हि कलिष्ठोऽपि गुण भवेत् ॥ शक्तस्य सर्वमेतन्गुणकथनम् ॥
तच्चैव देवीवाक्यम् ।
दीप्तावानां सर्वेषामर्थं देवतमेव हि ।
तस्मान् समोपासकः स्याद्विष्णुर्देवाविधौ गुहः ॥ इत्यादि ।

End. अथ घटार्चनकथनम् ॥

पूर्वार्धे दक्षिणार्धे च रेखे कुर्यात् विचक्षणः ।
ईशानात् कोणपातश्च रेखायुग्मं प्रकल्पयेत् ।
वक्रितो वायुकोणार्धं रेखायुग्मं ततः क्रमात् ॥
अतः परं ऋषितम् ॥

विषयः । वयोऽल्पगुणकथनम् ॥ दीक्षाकाण्डविचारः । मन्त्रविचारादिकथनम् ॥ वाङ्मन-
दंशसंस्कारादिकथनम् ॥ आगवतज्जपिष्ठासोक्तदीक्षाविधिः । मन्त्रधैतन्यादिकथनम् ॥ मन्त्रमिथ-

ज्ञानकथनम् ॥ सप्ताहपुराणकथनम् ॥ पञ्चस्यवस्थादिकथनम् ॥ कलौ श्रीमन्निवेशकथनम् ॥
 मिथिनक्षत्रयोगादीनां ग्रहचरकथनम् ॥ मिथिलाचारिकथनम् ॥ मुख्यान्कथनम् ॥
 गायत्रीध्यानादिकथनम् ॥ तान्त्रिकसन्ध्याया नित्यकथनम् ॥ पूजाविशेषकथनम् ॥ अन्तर्गामादि-
 कथनम् ॥ सुक्राविशेषकथनम् ॥ तान्त्रिकलिङ्गपूजाकथनम् ॥ काम्यपूजादिकथनम् ॥ दौषा-
 न्तितापूजाव्यवस्थादिकथनम् ॥ रठकौपूजाव्यवस्थाकथनम् ॥ अजपानमन्त्रप्रयोगादिकथनम् ॥
 श्रीनाराधादीनां मन्त्रकथनम् ॥ मुखोपकनकादिकथनम् ॥ महादुर्गाजयदुर्गादीनां शोच-
 कथनम् ॥ ताराष्टकस्य व्याख्यानम् ॥ कवचादिकथनम् ॥
 अन्तःपरं खण्डितम् ॥

No. 125. तन्त्रसारसंग्रहः By आनन्दतीर्थ . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 31 Lines, 18 on a page. Extent, 620 ślokas . Character, Nāgārā. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new Verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेद्यासाय नमः ॥

अथत्यजभवेष्टेन्द्रवन्दितः कमलापतिः .

अमलविभवानन्दस्त्रिजगदादिर्मुनिः । .

विभिन् विधाय सर्गादौ तेन प्रहोमलोचनः,

आचरे (...) मोक्षप्रविशसत्यादपन्नवः ॥

End.

अथेश्वरोपोज्झितपूर्वपद्गुणं

सदा विशेषोपगतोरकपम् ।

नमामि नारायणप्रतीपः

सदाप्रियेभ्यः प्रियमादरेण ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमन्त्रसारसंग्रहे अष्टाव-
 ध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । साधनसम्प्रदायाणां पूजादिविधिः ।

No. 126. तन्त्रसारसंग्रहटीका By नरसिंहाचार्य . Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1,056 ślokas. Character, Nāgārā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

- Beginning.** पूव्यश्च भगवान् नित्यं इत्यश्च भगवत्पूजाकार्येत्युक्तं । (...) जायांश्च
प्रतिमासुप्रबुद्धामित्युक्तेः, अज्ञानां प्रतिमासापेक्षत्वात्, प्रतिमायाश्च,
अर्द्धद्विंशोद्विंशं तिर्यग्द्विंशं विपर्ययेत् ॥
- End.** संसारान्मोक्षदो भवति, तद्वन्मरं कामदश्च, तत्तदभीष्टपदो भवेत्, यद्वा,
शुक्तेः पूर्वमपि काष्ठदश्च भवेदित्यर्थः ॥
- Colophon.** इति श्रीसदानन्दतीर्थविरचिते तन्त्रसारसंपद्वे श्रीमच्छाण्डिनरसिंहशास्त्रार्थ-
शिष्येण विरचिते ऋतौषोऽध्यायः ॥
- विषयः । साध्यतन्त्रसारसंपद्व्याख्या ॥

No. 127. तर्कताण्डवम्. Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 318. Lines, 9 on a page. Extent, 5,724 ślokas. Character Nāgara. Date Sm. 1704. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** श्रीगणेशाय नमः ॥
अनन्तकल्याणमुपैकराशिमशेषद्वीपोज्जितसप्रसंगं,
सुसुखंभिः सेव्यमममशौख्यदं भवच्छिदं तं प्रणमाभि नित्यम् ।
श्रीशंपदाम्बुजासक्तं कवचापुरशीतलं,
मध्याह्ने मयदंशे मे सन्नापान् चक्षुः सक्तम् ॥
- End.** नापि करणविषयनेन तथात्वे व्याप्तिपक्षधर्मतान्यतरविषयमवधारणकलेना-
व्याप्तिपक्षिहान्यतरान्नाभांशो भविष्यति दुर्वारत्वात् । तदेतदभिप्रेत्योक्तं प्रमाण-
ज्ञापके अक्षिरव्याप्तिरिति हेतुविरोध इति । सामान्येन परोक्षहेत्वाभास-
नियमभङ्गः ॥
- Colophon.** समाप्तं तर्कताण्डवम् ॥ संवत् १७०४ ॥
- विषयः । वेदान्तदर्शनव्याख्या ॥

No. 128. तारापदीपः. By यादवाचार्यः. Substance, country-made paper, $15 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 75. Lines, 5 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bhāṇḍārpur, District Jaguḍā, Paṇḍit Kāṇḍarāna Cakravartti. Appearance, old. Verse. Correct.

तकारकुडबिसाबासारायाः परमं शुभम् ।

[illegible]

End.

सत्त्वैरसुहृत् कथं कथयन्तं कोऽप्येवमाशङ्कन् ।
 सारासाराखरं खरं क्षुत्पितरं केवलाशङ्करम् ॥
 यः कोनि प्रयतः क्षुत्पिः प्रतिक्षिप्तं प्राप्तस्तिष्ठि शोचन्त्य
 स ह्यादात्मगतस्थितौ विस्मृय नौतच्छब्द संवसेत् ॥
 तारिष्ठाः कूटमात्रा विरचितमण्डितं कोटिकोटिप्रपात्ता
 शर्मयैषां पाठकैश्च कृष्णप्रतिभुक्तां पश्चिमाश्रमि धीरः ।
 प्रत्यक्षं प्राहृष्टौ मङ्गलरियुग्माद् ब्रह्मणं प्राहृष्टौ
 सुज्ञायां विश्वासाविकशितबुद्ध्या ध्यायते कौस्तुभे ॥
 तत्पादाभोगमुष्णोष्णवचनविगतत्वेमसारः विशाखा
 पातोऽसुखच्छब्दोऽतः पठितविशालाक्षितप्रभाशः ।
 मायावोजस्रवोगप्रभवपदुग्राह्यैकवर्षं विभर्ति
 त्वं श्रीदेवन्दरायं कुप कुप सततं सोऽसौ नोऽदायै ॥

***Colophon.**

इति श्रीमैत्रतन्त्र उन्मरुष्ये सिधिविद्याप्रकाशे श्रीहृन्मसुखपद्मजनिर्गत-
मरिचीतारकमन्त्रकृताडोन्मरुष्यसप्तमःसद्योपराजकवचम्नामो नाम च-
त्विंशः पटलः ॥ ॐ श्रीतारा ॥

विषयः । तारायास्तकाराष्टोत्तराश्वत्थानकचमम् ॥

No. 130. तिथिवादार्थ. Substance, country-made paper, 15 x 24 inches. Folia, 24. Lines, 10 on a page. Extent, 1,200 Ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Bhattachagrām, Paṇḍit Rāmbrīdaya Bhattachārya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नृसिंहाय ।

प्राचीनसते विद्वद्विष्ण्वद्वारा प्रारिपुष्टितपरिष्काराणि प्रति मन्त्रस्य हेतुले

►

End.

•

Colephon.

विषयः । त्रिद्विंशतीक्ष्णदाहशीलां सुसम्बन्धितः ॥

No. 131. तिथ्यर्कप्रकाशः By दिवाकर . Substance, country-made paper, 8x4½ inches. Folia 111. Lines, 10 on a page. Extent, 2,800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāni, District Gayā, Pandit Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

वीरसेनाय नमः ।

जानकीनयनपुष्पमोचरं मानिनां नयनघोरमोचरं ।

नीलमेघद्विरङ्गविं सदा भावये मनसि रात्रयं शुद्धा ।

... ..

श्रीरामेश्वरस्वरिचन्द्रभक्ताराधनाश्री कव्यान्

येनाकार्यविह्वलते ह्यभिधायिसेवराकार्यम् ।

तत्पुत्रोविशुद्धाधिपः क्षितिमनो श्रीशङ्करस्तुतो
 ज्ञानोभाईनयेऽनुष्ठुः प्रपुष्टाः श्रीमोक्षकण्ठो बुधः ॥
 भारद्वाजकुलोत्तमो समभवत् श्रीवाङ्मन्यमभिधः
 साक्षित्याद्यतवारिराशिरपरः सर्वज्ञ ज्ञातः प्रभुः ।
 तत् खलुः प्रथमोऽपूरो मणिरिव श्रीमन्महादेव इत्या-
 श्रीदेवपुरोहितामस्तुमतिर्गुणान्वितः ॥
 तत्पुत्रेव दिवाकरेव विदुषा श्रीमोक्षकण्ठप्रभो-
 र्दीप्तिमेव बुधेः सुधारसं समाखाद्यः परेषां कृते ।
 निर्य्यकैः क्रियते प्रथम्य पितरं वाचां तथासातरं
 श्रीकान्तं तपनं त्रियं पद्मपतिं वार्षं महादेवतां ॥
 अथ विभुक्तकामिनुष्ठानपञ्चकण्ठमर्थं तदङ्गमेव श्रीशक्तिधोनीं निर्य्ययः
 कृत्यद्योष्यते । अत्यन्ताप्राप्तप्रापकं च निधिः ॥ इत्यादि ।

End.

कृत्यन्वितामनो ब्राह्मे ।
 मरो दोषगतं दृष्ट्वा गोविन्दं पुत्रधीनम् ।
 प्राप्स्यम्यां संयतो भूत्वा गोविन्दस्य पुरं ब्रजेदिति ।
 पौर्व्वसासी गुप्तरावै सिद्धा । मन्वेन विरद्धा । योगिम्यन् वायव्यामिति
 पौर्व्वसासीनिर्य्ययः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्विद्वत्पुत्रोमणिभारद्वाजमहादेवभट्टाक्षसकलविद्यानिधानविद्या-
 करविरचिते निर्य्यकप्रकाशे श्रीशक्तिधोनीं निर्य्ययः समाप्तः ॥

विषयः । प्रतिपदादिषककलतिथिकृत्यादिनिर्य्ययः ॥

No. 132. तिथ्यर्कप्रकाशानुक्रमणिका By वैद्यनाथ . Substance, country-
 made paper, 8 x 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 650
 glokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1856. Place of deposit, Tikāri,
 District Gayā, Paṇḍit Çāstī. Appearance, tolerable. Prose and verse.
 Generally correct.

Beginning. अथेदिकाश्च निर्य्ययः ।

तेनेहिः पूर्व्वप्रतिपत्तौ क्वाय्यां ॥ इत्यादि ।

End.

शान्त्यो ब्रतचक्रं चित्ताक्षितविकीर्तनं ।
 श्रीमतेषु विद्येवस्तु नभिम्यादि निर्य्ययः ॥

सङ्ग्रा प्रतिनिधौनाम् होप्रख्यागे त्रतक्य वि ।

मैमिनिर्कः पुष्पकाश्च इत्येवं कथितः क्रमः ॥ ' ,

इत्थं दिवाकरसुतेन कथीयसा श्रीरामानुजेन गुप्तभक्तिपरायणेन ।

• श्रीरामानुजदेवस्य सङ्गमपिपे स्मिन् पद्ये क्रमोक्तिनि एवमुत्तर प्रसादात् ॥

Colophon.

इति दिवाकरसुतेन-वैद्यनाथकृतः तिथ्यर्कप्रकाशानुक्रमविद्या समाप्ता ॥ * ॥

संवत् १८५१ ॥ श्रीः ॥ ॥ ॥

विषयः । रङ्गादिकास्तनिरूपणम् । तथा तिथ्यर्कप्रकाशप्रतक्यस्यानुष्ठानकथनम् ॥

No. 133. लघुभास्करः. Substance, country-made paper. 14×5 inches. Folia, 10. Lines, 14 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara? Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhāṭṭa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ धारणमात्रेण रोगनाशन फलकयन्त्रप्रकारः कथ्यते स चोक्तो यन्त्रसारे-
प्रबंधं साध्यमानेन विस्मिता वटकीनकर्षिकामये ॐ श्रीं वंसः सोऽं वरूपां
वालिखेच्च कोणेव, केसरविलसत्सौरचतुर्वर्गे दक्षचतुष्टये वापि । इत्यादि ।

End. इत्यादिकन्तु न्यायविक्रिद्विद्वत्तुं शक्यमेवेत्यहं विस्तरेणेति सर्वं शिवं । ...

... आप्तायधिकमासि कौलके

वस्तुरे धवलपत्रपद्यतो ।

भास्करेण लघु भास्करः कृतो

भास्करावधि स जीवतु शितो ॥

Colophon.

इति श्रीमत्पद्मभास्करप्रसाधपाराशरीयधुरीणसर्वतन्त्रसतन्त्रमीमन्त्रसौरीराज-
भारतीदीप्तिताम्रजभास्कराकोटोत्तमलघुभास्करः सम्पूर्णतमगमम् ।

विषयः । अथ धारणमात्रेण रोगनाशनफलकयन्त्रप्रकारः । अथ पूजाप्रयोजनतिलकाद्यं-
प्रकारः । अथ ध्यानं । अथ न्यासः । अथ सौराष्ट्राक्षरयन्त्रं । अथ समस्तयन्त्रोपयोगी यन्त्र-
सामान्य-विधिः । अथ वीठप्रमाणं । अथ सेव्याक्षराणि । यन्त्रावधिप्रतिपत्तिः ।

No. 134. तैत्तिरीय उत्तरार्णवोपाकरणम्. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent, 1,262 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

बीमशेषाव नमः ।

दुसुचन इत्यादि देशकाद्यौ संकीर्त्य बीपरनेश्वरीत्यर्थं उत्सर्जनपूर्वम्
(.....) ध्यावीपाकमाहभूतं क्षतिबाधार्थं करिष्ये ।

अक्षत्रान्ते रघुक्रान्ते विष्णुक्रान्ते वसुन्वरे,
शिवरा चारुविष्णोति रघुस मां वदे पदे ।

End.

तथोपाकरणे उत्सर्जनं करिष्ये । आनादिहीमान् कृत्वा तत्रैव साध्यां
विष्णवे । उत्सृष्टाः वै देवाः । ततो जयति ।

Colophon.

इत्युत्सर्जनं । इति तैत्तिरीयानी उत्सर्जनोपाकरणम् ।

विषयः । तैत्तिरीयशास्त्रीयानां यज्ञोपवीतचारविविधः ।

No. 135. तैत्तिरीयसंहिता-होमपद्धतिः . Substance, country-made paper,
12×5 inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 740 ślokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanā-
cāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

बीमशेषाव नमः ।

होम् । गवांतां तां गवः, चन्द्रमसं साधा । इवेजोर्जे, पाणिं साधा । १ ।
यशस्य, गमनमसि साधा । २ । यशस्य, रघुस साधा । ३ ।

End.

प्रत्याकृतिवयं दशमिन् यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयेत्, पयसा च सुखं
पूषोदभव्यज्जनादि औपचारिकमिति ज्ञातव्यम् । इति ।

Colophon.

विषयः । तैत्तिरीयशास्त्रीयमन्त्रेषु होमविधानम् ।

No. 136. चित्तजीविन्यस्याख्या By ग्रन्थरमिणं . Substance, country-
made paper, 13×2 inches. Folia, 123. Lines, 5 on a page. Extent,
2,500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur,
Babu Giriś Candra Cakravartti. Appearance, very old. Prose. In-
correct.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

पितृर्वाङ्मां कृत्वा मनसि धवनायस्य कतिन-
चतुर्पन्थीपन्थादहमिह विनोक्तं कथयितः ।

तदेतस्मिन् कर्मण्युतिगुणसि गौरीपरिवृते

इवा भक्तिः श्रुतिः जनयतु यथा श्यामवर्धितः ।

प्रकाशदर्पणोद्यतलङ्घितार्थाद्या लतोल्लासा ।

अथापि धोअनामाचमुदिश्याधं समोद्यतः ॥

सातरिति एष टीका व्यापिकोपैरुचं च सूरसति पुनः पुनस्तथा मला किमपि
विज्ञापयामि निवेदयामि तद्वेदि जानौहि किं विज्ञापयामि इति
विज्ञापयामाह समवाक्ये वाङ्मनसयोक्तया सारमाजय यथा एते वाचस्यते-
वैश्वसि न सन्नस्तो न प्रमाद्यत इति नन्वाराधना गौरवितप्रोतिष्ठेत्तुकिंवा
विश्वपदार्थस्य न लौकिकस्य सा सम्भवतोत्यत आह विवेनेति ॥ इत्यादि ।

End.

ननु सन्देहो यदि विषयगतो विवक्तिसकदा वक्तिं प्रतीत्यादि-टीकादिरोध
इति विषये संशयसंपाद्य प्रामाण्ये शब्दानुमानयोः संशयमुपपादयति
अपदेह इति वक्तावपीति प्रामाण्यसंशयस्य विषयसंशयोत्पादकत्वादित्यन्यत् ।
नन्विति तत्त्वज्ञानमेव न संप्रति यमस्थापनस्य फलमत आह एकदेशेति
नन्वेतेदेव कुत इत्यत आह प्रत्यक्षफलेति अनुमानादिव्यति अनुमानं
क्षिप्रोपहितं शाब्दः शब्दोपहितः प्रत्यक्षेण बोधायकं किंचिन् किञ्च
शाब्दादेव विषयमिन्द्रियसमिल्लष्टमित्यतः शाब्दादिति आकाङ्क्षानिष्ठ-
भावादित्य विशेषणमाह द्वितीयेति ।

Colophon.

इति सचामचोपाध्याय-सन्निप्रभवनायाः राज-मित्रश्रीशङ्कररत्नल्लिखित-
निबन्धव्याकारः समाप्तः ।

पिबायङ्गवनाथेन व्याख्यातं तदिहलिखितं ।

व्याख्यान गुणदोषाभ्यां सम्बन्धो मयितुर्न मे ॥

विषयः । गौतमसूत्रीयविस्मृतीभाष्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 137. खरितवद्रविधिः. Substance, country-made paper, 12×5 inches, Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ खरितवद्रविधिः । तव काष्ठः* सिद्धास्यतिः । नाशः, आयुः ।
लाभः, अर्थः । सङ्घः, गुरुः । लाभः, मोक्षः वरः । चैवादिप्रमेयं त्रिषु

द्वितीया-पञ्चमी-षष्ठमी-सप्तमी-अष्टमी-प्रश्नः । नक्षत्रेषु अविनी-
रुद्विषी-स्यार्द्रा-पुष्य-मिषी-मृगशिरा-चक्र-चिन्ता-स्वात्यनुराधा-मिश्रका-श्रवणा-
धनिष्ठा-रेवत्यः प्रश्नः । अथ प्रथमः देशकालौ संकीर्णं समुक्तनामा
अमुक्तनामापिष्टार्थं अमुक्तपञ्चकलरितचक्रपदमर्थं करिष्ये ।

End. श्रीमोत्राक्षयमुक्तिश्च पुरश्चरयमुत्तमं ।
यदि श्रीमेष्यग्रस्तः स्यात् पूजायां तपश्चेऽपि वा ॥
अपेक्ष्यश्रीमोमस्य तदश्विने तपश्च ।
मार्जनं तदश्विने तदश्विने भोजनम् ॥

Colophon. इति लरितचक्रविधिः ।

विषयः । लरितचक्रपूजादिविधानम् ।

No. 138. लरितचक्रविधिः. Substance, country-made paper, 8 × 3 inches.
Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Nāgara.
Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning श्रीमेष्यशाय नमः ।

अथ लरितचक्रमन्त्रस्यार्थं च अक्षिरितचक्रदेवतामुद्रूपं ब्रूयः नमः इति
बौजं अक्षिरिति शक्तिं, लिपं कार्यसिद्ध्यर्थं विनियोगः ।

End. शक्तिमोक्षपद्मं तिलैर्ह्रीमो घृतेन च ।
वक्षिपूजा तु कर्तव्या शिवस्य वरदस्य च ॥

Colophon. इति लरितचक्रविधिः समाप्तः ।

विषयः । लरितचक्रपूजादिविधानम् ।

No. 139. दत्तकविधिः By वाचस्पतिमिश्रः. Substance, country-made
paper, 17 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 195 ślokas.
Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Dinajpur,
Paṇḍit Kṛṣṇa-dāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

प्रथम्य ब्रह्मं ब्रह्मार्चं सप्तमीं जगतां पतिं ।

बीजाक्षरविमिश्रेण ब्रह्मके विधिदत्तये ॥

- End.** असुकमोवायासुक्तदैवशरीरे तुभ्यमर्चं सम्रददे इति दक्षिणां दद्यात् ॥
- Colophon.** इति सत्तामर्चोपाध्याय-वाचस्पतिमिश्ररचितं दत्तकपुत्रेष्ठियामविधिप्रकरणं समाप्तं ॥ शकाब्दा १७७८ ।
- विषयः । दत्तकपुत्रविधिप्रयोगादि-कथनम् ॥

No. 140. दशपञ्चवाखानविचारः . Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1904. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalā-cāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ दशपञ्चवाखान का विचार लिखे वै ।

तिर्था प्रथम आउदेनेमसंभावे,
मोदसतरे पञ्चवाखानकरे ।
अथ य स्त्रवेमशोकार सञ्चित
यं सुखार्थी पञ्चवाखानि ।
अउत्तिहंषि आहारं ।
असनं, पानं, आरमं सारमं ।

End. आमार वाच्य, तथा अभिप्राय पञ्चवाखानकेविधिपिणं य वि । आमार वाच्य, पांचमो बोध्य य (...) गारेयं, सो साधुके चोय ।

Colophon. इति पञ्चवाखानविचारः । संवत् १८०४ ।

विषयः । जैनमते दशविधप्रत्याख्यानयाख्यानम् ।

No. 141. दास्यसप्तकम् . Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 50 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. कोय कोपोद्रेकातितिर्यक् निश्चिपरिचरनारवारप्रभृत-

न्नालामासापदयस्करतनुशकसं तामर्चं सायुवेमं,
याचे त्वयादपद्रप्रचित्तनमं हेष्टि मं यः निश्चामि-
लस्य प्राचप्रयायं परशिव भवतः शुद्धभिन्नस्य तूषं ।

End. इति मुष्टं सत्त्ववीर्यं परमं रिपुनाशनं ।
 भानुवारे समारभ्य महामात्रो जपेत् सुधीः ।
 यत्कृत्यं तन्न कर्म, यदकृत्यं कृत्यवत्तदाचरितं ।
 उभयोः प्रायश्चित्तं शिव तव मामाप्सरद्वयोचरितं ॥

Colophon. इत्याकाशभैरवतुल्ये उमानन्देश्वरसंवादे ह्याषण्णसप्तकं सम्पूर्णं ।
 विषयः । शिवमहिम्नवर्णनम् ।

No. 142. 'दिव्यानुष्ठानपद्धतिः'. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1787. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 अथ तुष्ठादिशिवविधिः ।
 तच्च सावहृक्साधनमिदं यत् न तु शक्तितामियोगे,
 तासिक्पञ्चसप्तसंस्तुतद्विवादे च न भवति ।

End. अयं च दिव्यविशेषप्रयुक्तो दक्षः ।
 निरुद्धे भवितोदायाङ्गं राज्ञे च तत्समम् ॥
 इत्यादिविशेषप्रयुक्तदण्डेन समुच्चैर्यते इत्यादि श्लोकः ।

Colophon. भद्र रामेश्वरस्तुतो भद्रो नारायणः सुधीः ।
 अनुष्ठानसुखार्थमां कृतवान् दिव्यपद्धतिम् ।
 इति श्रीविद्वत्कुन्दमाणिक्य-श्रीरामेश्वरभट्टाक्ष-नारायणभट्टकृता दिव्यानु-
 स्ठानपद्धतिः समाप्ता संवत् १७८७ ।

विषयः शपथविधि-वचनम् ।

No. 143. दुर्गास्त्रविवेकः By श्रीनाथार्यचूडामणिः. Substance, country-made paper, 13×2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājapur, Rājārāmapur, Paṇḍit Śyāmāprāsanna Vidyārācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथ काष्ठविवेकोक्तदुर्गास्त्रविवेचिः ।
 चान्द्रभाषे ऽष्टयुजि साधितं पूर्णम् ।

श्रीरोपाचननिर्गमसमयस्वास्त्यतामधुना ।

तत्र भगवतोपुराणम् ।

कन्यायां कृष्णपक्षे च नवम्यामात्रेभे दिवा ।

नवम्यां बोधवेदेषु गीतवादिनस्त्रयैः ॥ इत्यादि ।

End.

तथा तत्रैव नवम्यां पूजां स्वत्यगोत्तमदिना जागरणचोक्ता पञ्चमुक्तं ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो दियते को नयस्त्रया ।

मोदते दुर्गया साङ्गे दुर्गा-लोकं मन्त्रियते ॥

Colophon.

इति महासहोपाध्याय-श्रीकरात्मज-श्रीबीमाचार्यचूडामणिलत-दुर्गोत्सव-
विवेकः समाप्तः ॥

विषयः । दुर्गोत्सवविध्यादि-कथनम् ।

No. 144. देवताब्राह्मणभाष्यम्. Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 220 ślokaś. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं ज्ञत्वा हतकृत्याः क्षुप्तं ज्ञमामि गजाननम् ॥

यस्य निःशसितं वेदा यो वेदेभ्योऽक्षिप्तं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विश्वामित्रं-मन्त्रेश्वरम् ॥

तत्कठालेण तद्रूपं दधत्तु कुरुमन्त्रोपतिः ।

आदिशत्सायनाचार्यो वेदांशस्य प्रकाशनम् ॥

ये पूर्वोत्तरमीमांसि ते याज्ञायातिसङ्गताः ।

कपालुः सायनाचार्यो वेदांशं वक्तुमुद्यतः ॥

याज्ञाताष्टम्यजुर्वेदौ सामवेदेऽपि संविता ।

याज्ञाता ब्राह्मणानाम् याज्ञानं संप्रवर्तते ॥

End.

अष्टादिदेवताकर्मात्रयाचामपि चन्द्रसामतद्देवतम् । एता अष्टादि-देवता
भविष्युः युक्ताः अलित्यर्थः ।

Colophon.

इति श्रीदेवताष्टके पञ्चमे ब्राह्मणे द्वितीयः अधः ।

विषयः । सामवेदात्मकदेवताब्राह्मणभाष्यम् ।

No. 145. देवीमाहात्म्यटीका (श्लोकार्थदीपिका) By केवल. Substance, country-made paper, 13x4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 140 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbetā, Grāma Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Rāmabridaya Bhaṭṭācārya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

ओमोच्चरिः शरवम् ॥
 या नास्तिका प्रतिगृहे उग्रनौकुलश्री
 यां पद्ममौपहतयः शिवशैविताङ्गिः ।
 यां जिष्णु-विष्णु-नक्षिणोभव-भक्ति-गुहा
 'सा मां पुनातु सततं विदग्धकमाना ॥
 भगवति तव स्त्रीका मामनाथं प्रसन्नं
 पश्यति यदि जगत्यां का त्वदस्या ममासि ।
 अनुदिनमनुभक्तः कर्मपाशावकाश-
 क्षिभुवनव्यपलक्ष्मीं त्वामहं चिन्तायामि ॥
 जीवो जीवं प्राप्य देवप्रभेदात् कस्त्वं विप्रो ब्रूहि तत्त्वं श्रुतेस्तम् ।
 जीवोद्धारः कर्मसूत्रादनित्यात् तन्मे भिष्य वाक्पथं किं शृणोषि ॥
 अथ किल ननुपदेशात् कलुषाङ्गुलः स्त्रीमेवलः कोति ।
 ब्रह्मशविष्णुजगन्मोक्षं हृदिस्थित्यभकारिणीम् ।
 स्वर्गपवनेन नित्यां भजे छिन्नानुरूपिणीम् ॥
 पुण्यान्यनेकानि भवन्ति भूमौ तेषां प्रशस्ताः क्षुब्धः शुभाख्याः ।
 सा त्वं क्षुतीर्णां प्रवराणि चण्डी यस्याः सुपाठात् सकलार्थसिद्धिः ॥
 श्रीदुर्गाचरणभोजं स्मरतामङ्गप्रियेविना ।
 द्विजानाश्चैव साक्षात्प्रकाशः क्षियते मया ॥
 नत्वा विमोदं सकलगुणवतामपि सम्प्रापशीलं ?
 ओमोपासं प्रथम्य प्रकटितरचनाशङ्कितं नोमि शीरं ।
 ये चाम्ये वा ह्युपुया द्विजकुलसुकुटाकानहं दृष्टयति
 र्यस्याकं चादरेणुः प्रचुरकवचशः रक्षणीयो रक्षाशम् ।
 चण्डी गुप्तार्थभावाद्यौ शब्दाद्यं चापि कुचचित् ।
 प्रकाशते पूर्व्वेकैकाकाराज्ञाकारिणामिहम् ॥ इत्यादि ।
 इति मार्कण्डेयपुराणे इत्यादि पूर्व्वेकम् ।
 सकृपयोग्यमावासापूर्व्वमासीद् वधादिकं ।

End.

सावर्णिकेऽसमन्वक्रे तत्प्रतिपादितम्
 मार्कण्डेयपुराणेऽथ पूर्वकेन सुकुमुदः ।
 व्यवस्थितं श्रीमताथ याचम जमरञ्जकम् ॥
 इत्यग्निम् अष्टिकापाठे सर्वधर्माविषयके ।
 संशयच्छेदकाः श्लोकाः भवन् गुणिष्ठा सुदे ॥
 एव श्रीकमलेश्वरी विजयते हृत्पादपद्माश्रये
 वासो मे ब्रह्मवत्सुरं भगवती मातेव शम्भुप्रिया ।
 एव श्रीयुतकेवलीन कतिना श्रीविप्रपादाम्बुजं
 मत्वालेखि सुकुमुतं कुरुत मे मन्दस्य धीराः शिवम् ॥
 ब्राह्मणेभ्यो नमस्कृत्य अष्टिकाश्च त्रयीम्यञ्च ।
 कुपुचकठिनारम्भः पिबोर्तुः शाय चाभवत् ॥
 सतां सुदेऽर्भकाणाञ्च ज्ञानाय संशयच्छेदे ।
 श्लोकार्थदोषिका व्याख्या समाप्ता ब्राह्मणाश्रया ॥
 रससिन्धुशशाङ्कमितेऽतिगुणे
 ग्गुभ भाद्रपदे चित्तपद्यते ।
 हरिवासरतारकपुष्पतिथा
 विद्मेति समाप्तमतं × × ॥ (?)

Colophon. इति श्रीदेवीमाहात्म्यप्रकाशे श्लोकार्थदोषिका समाप्ता ॥

विषयः । देवीमाहात्म्यीयापाततो जटिलश्लोकानां व्याख्यानम् ।

No. 146. देवीमातम्यटोका (सुबोधिनी) By माधवशर्मा . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 7 Lines, 5 on a page. Extent, 170 slokas. Character, Bengali Date Sk. 1531. Place of deposit, Dacca, Sonārgāḍe Kṛiṣṇapurn. Paṇḍit Sarat Candra Bhaṭṭācārya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमस्तुष्टिकाये ॥

प्राक् किञ्च भगवान् वादरायणोवासी कैसिमिश्रभारतविषयेषु केषुचित्
 पदार्थेषु सम्विज्ञानी मार्कण्डेयमन्त्रिमुपगम्याप्राचीन् अथ नायसकामं
 कथाक्षय इति सर्वार्थाभिज्ञानं विन्यासकनिरुपयान् समुद्रः पलिवः
 प्रवृत्तेः क्षुनितोपदिष्टोऽश्वपि तवाकावीर्येति पुनर्जैमिनिप्रज्ञानुबोधान्

मार्कण्डेयभागुरिचंवादात्मकमितिचासमनुवर्तयुक्तः पक्षिण ऊचुः मार्कण्डेय
उवाचेति'चातुर्भुजी । इदानीं च मनोः कथाम्भरं कौषिकं मुनिं सम्बोध
कथां कथयति मार्कण्डेय उवाचेति । इत्यादि ।

End. एवं प्रकारेण पुरयः देव्यावरं लब्ध्वा स्वर्गाकान् समासाद्य सार्वर्षिर्भुजैर्विता
सन्निवर्षभः सन्निवर्षभः सार्वर्षिर्भुजैर्वितासन्नुरिति पुनरावृत्तिः समाप्तिं शीत-
यति तथा स्थायादिति चतुर्भुजैर्लक्षितमिति ॥

Colophon. अहोताम्रिवाणचन्द्रशकेऽकारि सुबोधिनी ।
सुधियां हृदये साक्षां श्रीमन्माधववर्त्मना ॥

विषयः देवीमाहात्म्याख्यानम् ।

No. 147. द्वारकाखण्डम् . Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 2,300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rājavāṭi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. त्रीशेषेणय नमः ॥

त्रीशोनक उवाच ।

कथं स्रुत युगे गच्छिन् रौद्रे वै कलिचंशके ।
वज्रपाणयुद्धक्षीर्णं प्राप्स्यामी मधुसूदनम् ॥
युगपदे व्यतिश्रान्ते धर्माचारपरैस्तदा ।
प्राप्ते कलिषुगे घोरे त्व विष्णुर्भगवामिति ॥ इत्यादि ।

End. छला पापसङ्खाणि कलौ कोटिशतेरपि ।
सुश्रुते सर्वपापेभ्यस्तद्विभ्योः पदमाप्नुयात् ॥
महर्षेणैव किं पुण्यं किंवा देवि मदर्थमात् ।
शेवस्तं गोमतीं खालां छण्डं दृष्ट्वा लुभेन्नरः ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे प्रकृतादसंज्ञितायां द्वारकामाहात्म्ये पदचत्वारिंशत्तमो-
ऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । १ अः ऋषिप्रश्न कथनम् । २ दुर्वासस आनयनकथनम् । ३ चक्षिणीदुःख-
मोक्षवादिकथनम् । ४ । ५ गोमतीचक्रतीर्थीयनिकथनम् । ६ । ७ द्वारकामाहात्म्यकथनम् ।
८ समुद्रगोमतीमाहात्म्यकथनम् । ९ चक्षिणीमाहात्म्यकथनम् । १० विष्णुपादोदकमाहा-
त्म्यम् । ११ । १२ मयसरोवरमाहात्म्यकथनम् । १३ । १४ नदीमाहात्म्यकथनम् ।

१५ विदेहराजाद्याम् । १६ तीर्थकथनम् । १७ । १८ देवपादादिपरिचारकथनम् ।
 १९ । २० । २१ कल्पपूजाप्रयोगविधिपद्यादिकथनम् । २२ बन्धिविनिर्देशनफलकथनम् ।
 २३ । २४ । २५ । २६ मन्त्रोद्धारमाद्यादिकथनम् । २७ पिण्डारकथनपञ्चमीर्थमाद्या-
 कथनम् । २८ । २९ । ३० द्वादशीमाद्यादिकथनम् । ३१ तीर्थक्षेत्रदर्शनपद्यादि-
 कथनम् । ३२ देवतीर्थयात्रादिकथनम् । ३३ द्वारकादर्शनफलकथनम् । ३४ । ३५ द्वारका-
 भिवेकादिकथनम् । ३६ वज्रलोपपापचारादिकथनम् । ३७ । ३८ वज्रहानवन्मप्रीडादिकथनम् ।
 ३९ । ४० । ४१ । ४२ । ४३ । ४४ । ४५ । ४६ द्वारकामाद्यादिकथनम् ॥

No. 148. द्वैतविवेकः. Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character. Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatāgrām, Post 'Mehar, Zilla, Comilla, Pandit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ईश्वरेणापि जीवेन सृष्टं देवं विविच्यते ।
 विवेके सति जीवेन ज्ञेयो बन्धः क्लेशोभवेत् ॥
 सायास्तु प्रकृतिं विद्यान्नायिनम्, महेश्वरं ।
 स सायौ सृजतौत्याहुः सन्तान्तराशास्त्रिनः ॥
 आत्मा वा इदमपेभूत् स रेणत पञ्चा इति ।
 सङ्कोपासृजकोकान् स यतानिति वारुचः ॥ इत्यादि ।

End. दर्शनादर्शने हिता स्वयं केवलरूपतः ।
 यस्मिन्निति स तु ब्रह्मन् ब्रह्म न ब्रह्मविन् स्वयम् ॥
 जीवकृत्तिः पराकाष्ठा जीवद्वैतविवर्जनात् ।
 लभ्यतेऽसावतीवैद्वीशद्वैताद्विवेचनम् ॥

Colophon. इति श्रीद्वैतविवेकः समाप्तः ।

विषयः । द्वैतमत-व्यापनम् ।

No. 149. धूर्तभाष्य (११ प्र पत्र) व्यापकम् ॥ Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1,540 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रवर्ग्यंभरयं कुर्वन् अमानसायां पौर्णमास्यां आपूर्यमानपक्षेति
नीळपि तुल्यविकल्पामि पूर्व्ये प्रातरारभ्य प्रहृत्यते इति प्रवर्ग्यः ।
- End.** अर्थः नाश्रुतमुत्पत्तिमिति यथा सुराणां अपि न जर्म्याणैति चरन्ति तदेवं
वर्गं वदेत्ता उपानम चेत्यभ्यासमेनेत्यर्थः ।
- Colophon.** इति धूर्तसामिबिरचितपापलम्बभाष्ये एकदशप्रश्ने षष्ठः पटलः ।
- विषयः ।** आपलम्बप्रवर्ग्यसूत्रभाष्यम् ।

No. 150. नन्दिकेश्वरस्तवृत्ति . Substance, country-made paper, 12×4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Nagara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācā yya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

- Beginning.** ब्रह्मं यत्तु ब्रह्मान्नः सोऽपि ब्रह्मवर्षिवाचको वाचं ।
चिन्तयन्मन्त्रितुं चतुराणां (...) चो यस्य ॥
अथयुगलं जिनवक्त्रभस्मरौन्दकते चरितपक्षके ।
संक्षिप्तपुत्रं किञ्चिद्वाङ्मनं विनोम्यधम् ॥
- End.** इत्यत्र वन्दे इत्यन्तं सङ्ग्रहमिति भावार्थः ।
साधुसमग्रीशनाङ्गोऽर्थप्रमोधिनी ।
नन्दिकेश्वरस्तवृत्ति इति चिन्तयन्मन्त्रितुं चतुराणां चो यस्य ॥

Colophon.

विषयः । नन्दिकेश्वरस्तवृत्ति ।

No. 151. नलोदयकावटीका (यमकप्रकाशिका) . By वागीशः Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 52. Lines, 9 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1687. Place of deposit, Dināpur, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣana. Appearance, old. Prose. Incorrect.

- Beginning.** ॐ नमोऽग्रेभ्यः ।
नमोऽग्रेभ्यः गुणानिमात्मने
जनेऽनुजोऽहं गुणस्थो ।
समोऽद्योऽद्य वमस्तुति
निधायुषे नित्यमुत्सुक्यपिणे ॥

अलि सज्जिदं वेदे सभेदे वाक्प्रवचनं ।

अथासौ श्रीमान् कालिदासनामा कविः प्रारिथ्यकायकरणे विप्रध्वंसा-
दिकसमिखवन् नारायणस्मरणकवमङ्गलमादौ श्लोकचतुष्टयेन निबध्नाति
बुद्धयेत्यादि । हे बुद्धय मानस यतो वापुदेवान् पित्र्यगन् भुवनवर्षं त्वं
ततो मा गाः मैव गच्छ वस्तुतः शौक्यं परित्यज्य कुत्रापि सा याज्ञोति
अभिप्रायः ॥

End.

पुरोचितादिभिश्च वाङ्मनैः सज्जैः समं तुमुजेतरामिति पत्यसमुदायार्थः ॥

Colophon.

रति नक्षोदयटीकायां वागौशविरचितायां यमकप्रकाशिकायां चतुर्थी-
ज्ञापिवरणं समाप्तं । समाप्तस्यार्थं पठ्यः ॥

श्रीरामनाथ-नरनाथविराजितायां ।

यश्चावनी जयति नौरिव कायसिन्धोः ॥

व्याख्येयमुद्रितसमर्थग्रन्थानुबन्धः ।

वागौश चित ? विरचितान् मङ्गलस्य ॥ शौक्यचन्द्रशर्माः स्वाक्षर-
निर्दं ॥ शकाब्दः १६८० ।

विषयः । कालिदासकृतनक्षोदयकायम् व्याख्यासम् ॥

No. 152. नक्षोदय टीका. By रामनाथस्य सिद्धान्त. Substance, country-made paper, 13½ x 3 inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Bengali. Date of writing Sk 1715. Date of composition Sk. 1635. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta Gram, Khunverā, Late Pandit Śripati Bhattachāryya. Appearance, fresh. Prose Correct.

Beginning.

श्रीरामनाथ नमः ।

वामे भागे दण्डपुस्तके मूपुरं रत्नकाञ्ची

सालङ्कारः कृतः चरित्रजः कौतुकाद् दक्षिणेन ।

भूतिभोग्याभरणमजिनं सुभ्रु किं वेति चार्था

आतुर्याज्यं शशिभूषणं स्वाम्यदः शिवोऽयान् ॥

बुद्धय इत्यनेन श्लोकेन कविरिष्टदेवतां नमस्यति । हे बुद्धय यादवतः

यदुक्तश्लोकात् पुत्रवोत्तमान् सकाशात् सदा मा गाः किञ्चिद्वान् पुरास-

दायाः पापादया दवतः दवाग्नेः अरिसमुदयान् पित्र्यगन् अवनत ।

दायादौ पुनश्चास्ववाचित्यभिधानं । इत्यादि ।

End. नलेन । अतायता दानिरचितेन नलेन सा प्रसिद्धा सम्यन् सम्यग्निः
 अपूरि पूरिता यथा पूर्वमासीत् तथा कृता इत्यर्थः सदा अयं नलः अनुभवाः
 उन्नतं मन्त्रलोको यस्य स न मन्त्रमन्त्रा मन्त्रोत्सवा मन्त्रान् उत्सवो यन्
 तां सम्यद् अज्ञातं त्यक्तवान् अज्ञात् त्यागे आत्मनेपदार्थे यत्नः करणीयः ।
 वाचरामर्षिचन्द्राख्ये निःकृता कूटबोधिनी ।
 रामनारायणसुक्तात् सुलाय पठतामिह ॥

Colophon. समाप्तं नलोदयटिप्पणी ॥ शकाब्दः १७१५ ।

विषयः । नलोदयस्य व्याख्यानम् । ग्रन्थकारविषये ऽस्ति संशयः यतः प्रथमे अक्षरे
 इत्यादित्यसुरविरचितायां नलोदयटीकायां प्रथमः । द्वितीये नास्ति पुष्पिका तृतीय-चतुर्थयोस्तु
 रामनारायणसिद्धान्तकूटबोधिनीयां नलोदये तृतीयः — ० अन्तर्गः ।

No. 153. नवल्लिङ्गसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 1,503 ślokas. Character, Nāgārī. Date Sm. 1203. Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अर्थम् ।

पुलिङ्गं क ड ण य प भ म य र ष सक्तमिह न लोकिस्त्व, न, नभो-
 य औदः किमर्त्ति ख कर्त्तरिष कः स्यात् ।

End.

निःशेषनामलिङ्गानुशासनान्यभिप्रेक्ष्य संक्षेपात् आचार्यैरेमचन्द्रः समाप्त
 नदनुशासनानि लिङ्गाणां ।

Colophon.

इति नवल्लिङ्गसूत्राणि समाप्तानि । सं० १२०३ । पौषवदि अयोदशी ।

विषयः । लिङ्गविचारः ।

No. 154. नवल्लिङ्गानुशासनावचूहिम् . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 17 on a page. Extent, 1,540 ślokas. Character, Nāgārī. Date, Sm. 1503. Place of deposit, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

० अर्थम् ।

क, ड, ष, य, प, भ, म, य, र, षम्, इत्येतदंश्च पुलिङ्गं स्यात्, कादयो-

(काराणाः स्यान्ते स्तिनि इवक् सन्निर्देशात्, नासेति वक्ष्यामिभिश्च
सम्बध्यते ईकाः अनेकः ।

End. अत्र यदुक्तं लिङ्गशब्दं तदुक्तं इदम् । तेन शब्दाणां भेदः आत्माद्यः
काठकं काष्ठापकं इत्यादि ।

Colophon. इति लिङ्गशुशासनावचुरि समाप्तम् ।

विषयः । अवलिङ्गानुशासनाख्या ।

No. 155. नाभेयस्तवावचूर्णिः . Substance, country-made paper, 12×4½
inches. Folia, 3. Lines, 21 on a page. Extent, 270 ślokaś. Character,
Nāgara. Date Sm. 1659. Place of deposit, Benares. Dikmaṇḍalācāryya
Mahārājā Balacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमः श्रीसुखेन्द्रायः ।

श्रीविजयतिलकमन्त्रोपाध्यायविश्वतस्यानेकविचारसार-श्रीशुक्लयजुःशाखा-
रानुकार-श्रीश्रमभदेवकोचस्वाचारादीं विधीयते पूर्वं विमलाचलखामिनं
नाभेयं नमस्कृत्य तस्मैव भगवतः पादपद्मैः सेवाभ्युदयानमित्यादि ।

End. श्रीवचकक्षेपे तस्य गङ्गाविजयतिलको यस्य सः पक्षे कविनाम
निष्कलङ्कं इति ।

Colophon. इति नाभेयस्तवावचूर्णिः समाप्तः । संवत् १६५९ ।

विषयः । जैनमते श्रमभदेवस्तवाख्या ।

No. 156. नित्यानुष्ठानम् . Substance, country-made paper, 15×5 in-
ches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 270 ślokaś. Character,
Bengali. Date ? Place of deposit, District Medinipur Ayodhyā
Raghunāthvāṭī, Post Chandrakona, Babu Chakrapāṇi Rāya. Appearance,
old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकृष्णार्था नमः ॥

एकदा यमुनातीरे सदासीनं जगन्गुरुं ।

नारदः प्रक्षिपत्याह देवदेवं सदाशिवम् ॥

श्रीनारद उवाच ।

देवदेव महादेव सर्वज्ञ जगदीश्वर ।
 भगवद्भक्तलक्ष्मणमन्त्रविदा वर ॥
 लक्ष्मणमन्त्रा मया कृत्वा तपो ये च पितुः पराः ।
 ते सर्वे साधिताः शृण्वामन्त्राज्जादयो मया ॥
 ब्रह्मवर्षसप्तसप्तशतकमुत्तमफलाग्निना ।
 शृण्वन्मन्त्रांस्तुवादिभोजिना च निरन्तरं ॥
 स्त्रीणां सन्दर्शनाच्छापमंजिना भूमिशायिना ।
 कामादिषडगुणान् जित्वा वाग्नेन्द्रियं निगम्य च ॥
 अनन्यमनसा नित्यं कृत्वा ध्यानपरायणः ।
 पितामहात्मनियतः शीघ्राचारपरायणः ॥
 यथासाक्षादग्रैर्युक्तो ब्रह्मवर्षशतानि च ।
 संसाध्य मन्त्रान् प्रत्येकं निर्वर्द्धं गतवानहम् ॥
 न पुरश्चर्यैः कश्चिद् विनाष्टाश्च भिमंभुः ।
 केनापि साधितः क्षापि मया दृष्टो हि भूतलो ॥
 कलौ क्लृप्तं भविष्यन्ति नराः पापपरायणाः ।
 क्षत्याश्रुक्ता मन्दभावा मन्दज्ञाः कुमोदकाः ॥
 इत्येविकाकुलो देव त्वामहं शरणं गतः ।
 तदुपायं कश्चिदप्य कलिकालोचितं वद ॥
 येनाहुसा गमिष्यन्ति तव लोकां नराः प्रभो ।
 भगवन् केन मन्त्रेण संसारोत्तारणं शक्यम् ॥
 तन्मासाचक्ष्य यत्नेन सर्वलोकाहिते रतः । इत्यादि ॥

End.

इति ते सर्वमाख्यातं मैत्रिकं चरितं चरैः ।
 पापिनोपि विमुक्तो जगदादु यम् नारद ॥

श्रीनारद उवाच ।

यन्मन्त्रमुपैतः शिष्यस्तथा देव न संशयः ।
 चरदैर्मन्त्रिणौ लोका यतो मग्नं प्रकाशिता ॥

× × × × × × ।
 × × × × × × ॥

Colophon.

इति श्रीचनक्युमारोद्यतन्त्रे श्रीचनक्युमाराम्बरीषसम्भादे नित्यानुवाजे

श्रीकृष्णयुगलचन्दनप्रकाशकः चन्द्रशित्पट्टः ॥

कः सत्यम्किपुराणयिना कथं कथं च न्या

नयाः क्लृप्तं विघटयति कः कः प्रियः कामिनीना ।

• कः सन्नदो भवति समये भूषणं किं कुक्षाना

किं वा दुःखं भवति सन्नना मानपूज्यपचारः ॥

विषयः । श्रीकृष्णस्य दैवप्रियेनोलीलाकीर्तनमेव कलिकलुषनाशमिति कथनम् ॥

No. 157. निरयावली सूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,075 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Dikṃāṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमः श्रीवैभवाग्राय ॥

तेषां कालेषां तेषां समयेण रायगिद्धे नामं नगरे शोखा । बिहगुणसिद्ध
यच्च इ ए वदन्तु असौमवण पायने, पुढवि सिद्धा पद्धये ।

End.

निरया वलीया उवाहायं यमोद्युयस्त्वपत्यवया, पत्यवु द्विवेषु उदि-
स्मन्ति तत्त्व चउपुवये पुद्म इम उद्देसमापत्यमवमोरायस उद्देसम ।
निरयावलीयासुरस्त्वो सम्यगो ।

Colophon.

निरयावलीसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । जैनधर्मोपदेशकथनम् ।

No. 158. निर्णयसिन्धु टीका (रत्नमाला) By छयाभट्ट . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 334. Lines, 9 on a page. Extent, 8,500 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, Dist. Gayā, Paṇḍit Çāstrī. Appearance, fresh, Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीमणेशाय नमः ॥

यादृक्कलणं परिष्कृतं त्राह्यतेति । एतच्च तर्पणधारणाय । तच्च विप्र-
स्त्रीकाराभावात् । न तु त्यागाभावात् । इह कर्त्तव्यं अध्वर इतिबुद्धयः-

देवतासंयोगेन यामस्य तथापि कल्पनीयत्वात् । न समेत्यभिष्टापस्तु नास्ति
आचारभावात् । यच्चैव यामाग्निहोत्रादौ तदाचारस्तत्रैव तन्मूलतया श्रुतिः
कल्पते न संशयः ॥ इत्यादि ।

End.

नित्यकर्मां सन्ध्याबन्धन गायत्रीजपादि । तथा—

कौपीनाच्छादनं वस्त्रं कन्यां सितनिवारिणीं

अश्वमासाञ्च गृह्णीयाद्द्वैषधं दण्डमग्रं ।

माधुकरमथैकानां परचंसः समाचरेदिति ॥

इष्टे प्राक् कर्तव्यतया आह्नदिकन्तु प्रतिजानीते अथेति एतच्च विशेष-
व्यादि निबन्धेष्वतिविस्तृतमिति तत एव न्यूनाऽतिरिक्तं निबन्धमस्मिन्
परम्यते ॥ * ॥

Colophon.

इति छान्दोग्यभट्टविरचिता रत्नमाञ्छा ॥ * ॥

विषयः । निर्णयसिन्धोर्वाङ्मानसम् ॥

No. 159. नीतिमञ्जरी . Substance, country-made paper, 14×5 inches.
Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,700 ślokas. Character, Nāgari.
Date & Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old.
Prose. Correct.

Beginning.

दिवाकरं प्रचम्यादौ सुकुम्भश्च द्विवेदिनं,

वेदवेदाङ्गतत्त्वज्ञं स्मृतिज्ञं दीक्षितं प्रभुं ।

तस्य जज्ञा युवा यस्या युवचर्मोत्पुष्टिमान्,

एकादशप्रकारेस्तु धर्षितापाठतत्परः ॥

वसंश्च श्रीमदानन्दे सुरभूसुरमण्डिते,

तेनेयं रचिता यस्मात् तन्नाम युवदीपिका ।

विष्णोश्च संहितामथ इतिहासान् पुरातनान् ।

छतवैधर्मसंयुक्ता श्लोकैर्बद्धा सुबुद्धिदा ॥

End.

ये जनाः भिन्नबुद्धयः वो युष्माकं आकृतिः सङ्कल्पो व्यवसायो वा समाना
एकविधा अस्तु, तथा वो युष्माकं हृदयानि भिन्नबुद्धियुक्तानि समाना-
समानानि एकविधानि सन्तु । तथा वो युष्माकं मनोऽन्तःकरणं तद्वि-
समानमस्तु प्रत्येकादेवैवशा एकवचनं, यथा वो युष्माकं सुसहः प्रीभन-
वाचित्यं असति भवति तथा समानमस्त्विति ।

Colophon. इति नीतिमञ्जर्यामहमाहकः समाप्तः ।

विषयः । See Rāj Mōtra, vol. x, p. 283, No. 418.

No. 160. नेमिचरित्रम् By हेमचन्द्र आचार्य . Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 108. Lines, 17 on a page. Extent, 4,320 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Dik-maṇḍalācāryya, Mahārāja Balacandra. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो विष्णुनाथाय जन्मतो ब्रह्मचारिणे ।

कर्मवक्तो बभूव्हेदनेमयेऽरिहनेमये ।

श्रीमन्नेमेरचितः कथ्यन्विष्णोरामस्य तच्छरीरिणः ।

जरासम्भे प्रतिचरेद्यरितं कौर्मयिष्यते ॥

End. द्वाविंशोऽंशश्च नवमः श्राद्धेऽन्तु श्रीरपाणि-

सुदेविरित्यनस्तमश्चः कौर्मिता पञ्चमोऽंशः ॥

चत्वारोऽपि प्रवचनदिशः सम्यग्दिश्य यथा ।

नेमौ कोऽपि भूतिपथगते विष्णुयोनि विलोक्यते ॥

Colophon. इत्याचार्य-हेमचन्द्रविरचिते विष्णुं राजाकापुष्यचरिते महाकाव्ये
अष्टपर्वणि बभूव्हेदनेमयेऽरिहनेमये नाम नेमिनिर्वाणपाण्डवनिर्वाणवर्णनं नाम
द्वादशः सर्गः ।

विषयः । नेमिनः यशस्विन्यवर्णनम् ।

No. 161. न्यायसूत्रा (ब्रह्मसूत्रानुयाय्यान् टीका) By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 8×4½ inches. Folia 1,354. Lines, 9 on a page. Extent, 27,000 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Tikari, Dist. Gayā, Paṇḍita Cūstri. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. प्रथमपत्रत्रयं मासि तेन चतुर्थपत्रप्रारम्भवाक्यं लिखितं ।

नर्हि धर्माद्यसिद्धिः स्मात् तस्य प्रमाणान्तरागोचरत्वात् । भवेत्तस्य स्यात्

हत्या धर्मादेरपि वेदादिवैयर्थ्यादित्याशय इत्यादि ॥

End. यथा भगवत् स्वरूपविज्ञानं पुरुषार्थसाधनं तथा स्वरूपविज्ञानमपीत्यतः
सदाविष्कृत्यंशः । यस्मैति । यस्य वायोदेवस्य वेदवचने वल्लित्यादौ

अलं दिव्यानि अद्भुतानि चौरिष कपाणि अदितानि असुना वायुना कीदृशं
तस्य सूक्ष्मरूपं कथं भूतामि च चौरिष कपाणि इत्यत उत्तरं वरिष्येत्यादि ।
यस्य तन्मूलाकारं वदवच्छात्रकं दर्शितज्ञानरूपं च हशोरोषादिकान्
चुप्रत्ययः । अनेन वायुशब्दो वल्लवाची अयं अत्यर्थः गत्यर्थावागम्यार्थाः ।
तत उक्तवशातो मुखेति वायुरिति । किञ्च भर्गो भरणगमनयोः कृत् ।
धुलञ् करणे गच्छुगतौ आभ्यां असुन् प्रत्ययोरित्थ । इदमपि वायुशब्द-
व्याख्यानं वा गतिगन्धनयोरित्यतः कृवापादिति स्वादिष्टाद्यनुभूतम् इति
तन् । अनेकार्थत्वाद्वातुमां वातिर्भरणे वर्तते । अपि च मज्जत् श्रेष्ठं वयः
+ + + इत्यस्मादुन् ॥ न केवलं सूक्ष्मरूपमेव किन्तु यस्यावतारिणु
निश्चितं रूपं + + + प्रथमकं प्रथमं रूपं रामविषयाणि वचांसि मुख-
रामायणादीनि रामवचांसि तेषां नयं मोक्षते शिष्येण प्रवर्त्यमाने अनेनेति ।
ररडित्यच् । यस्य द्वितीयं वपुः शब्दः शब्दश्च शतनावाची प्रसिद्धः तस्मिन्
कर्म्मण्युपपदे चै स्ये इत्यस्माद्वागोरुपसर्गे क इति कः । उपपदतकारस्य
छोपः क्वात्सः पुल्लिङ्गद्वयानुसारेण असुन्वाप्रत्ययः किमिदिति मपुंसक
मेवेदं रिपुशतमाद्यकारित्यर्थः । यस्य तृतीयं वपुः एतन्मधुः । मधुशब्दः
सुखवाची । मधुशौरस्तुनः पिता इति प्रयोगात् । वशब्दः शास्त्रार्थ
परम्परया तीर्थवाची + + + + स्वरित्यत्र आकार छोपः । भगवत्
स्वरूपप्रतिपादनैवेव धन्योपचारः । इत्याशयवान् । नित्यापरोक्षं भगवन्
सम्योध्य क्षौमि निःशेषेति । भूतिः मज्जालक्ष्मीः ॥ वचनप्रखनमाज्ञा
जयतीर्थास्त्राभिच्छुषा रचिता ।

प्रोयतां हृदये सद्ये कमलामहिमैव पुष्पेण ।

अनुयास्त्रास्त्रनाभाधेः सुसुप्तमा विमिर्माणा ॥

इयं न्यायसुधासर्वाविभुधेः सेयतां सदा ॥ * ॥ इति श्रीमत् पूषं प्रसन्नि
भगवत्पादसुलतेरनुयास्त्रास्य प्रमुखजयतीर्थास्त्रयतिमा कृतायां ङीकायां
विषमपदवाक्यार्थविदितौ अतुर्थेऽध्यायेऽसिन् चरमचरणः पथ्यैवसितः ॥ * ।

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्यानुयास्त्रास्य ङीकायां
श्रीमज्जयतीर्थास्त्राचार्यविरचितायां न्यायसुधायां अतुर्थाध्यायस्य अतुर्थः
पादः ॥ * ॥ रामकृष्णवेद्यासाय मङ्गलम् ॥ * ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृत-मङ्गलसुधायास्त्रास्य व्याख्यानम् ॥

No. 162. पञ्चाङ्गकयज्ञयज्ञपद्धतिः By कृष्णानन्द . Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 100 glokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa Siromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो रामचन्द्राय । अष्टाभिषेक विधिः ।

प्रागुदका × × × × × × पनाकाभि-
रक्षकृते नामासुगन्धिना सुरभोजते चन्द्रानपपरिभूषिते मण्डलद्वयं कार्यं
एकमभिषेकमण्डलं अपरं पञ्चमण्डलम् । तत्राभिषेकमण्डलं × × ×
× × चतुर्ध्वजसमन्वितं भूपतिवक्षपरिमितात्तनवचक्रकमुद्यौम् रक्त-
पीत-मौख-चेत-भूषाङ्गं गृहीत्वा तेनैवाभिषेकमण्डलं निम्नाय पञ्चवर्ष-
गुणिकया पृथ्वेयं पञ्चमण्डलं × × × × × अन्तराभिसृज्योक्त्य
भूपतिमुपवेश्य मन्त्रिषांपुर-सरं शक्रगुण्यादिध्वजिमण्डलध्वजिवेधध्वजिभिः
सङ्घं संस्थितं चेतान्तरैधरं घासं घोष्योषं × × × × × ×
× × × × + + यथासक्त्युपचारैः पूजयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

यथा तद्व्यासले ।

नामाभक्तिविधेयैश्च तथा मिहान्नपानकैः ।

मदुक्तस्त्रिभिर्नो विप्रान् भोजयित्वा तु तोषयेत् ॥

श्वं सर्वप्रकारेण कृतं यस्याभिषेचनं ।

तदादि तस्य पुंससु पञ्चपौष्टा न जायते ।

पञ्चास्तुष्टा न कुर्यान्ति दुष्टरिष्टादिचेष्टितम् ॥

Colophon.

इति कृष्णानन्दविरचिता यामज्ञोक्तपञ्चाङ्गकयज्ञपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । अष्टाभिषेचनकविधिकरणं तत्र पञ्चाङ्गपञ्चपूजाविधिकरणम् ।

No. 163. पञ्चापथ्य-निघण्टुः . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 540 glokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीमच्छेनाय नमः ।

अथ पञ्चापथ्यनिघण्टुर्लिख्यते ।

प्रितो रजःसल्लतसांसि विधं प्रिमोति पाति अपिपति स्वयं यः ।

अथैषहृन्मरकहृन्मरुतः पाषादपायाकनुजान् स ईशः ॥

आलोकावैद्यतन्त्राणि यत्नादेश निबध्यते ।

व्याधितानां चिकित्सां पथ्यापथ्यविनिश्चयः ॥

भिषक् सर्वेषु रोगेषु निर्दिष्टानि यथातथं ।

निदानपथ्यापथ्यानि जीवि यत्नेन चिन्तयेत् ॥

End. 'क्रोधं विद्वद्वाध्यशमं व्यथाय ताम्बूलमाशामपि प्रभातं ।

अक्षं च सर्व्वं क्षयणं च सर्व्वं संस्तेदनं तद्विधिधानि तानि ।

निद्राभयं धूपकटुक्षुधा च विषातुो नैव भजेत् कदाचित् ॥

Colophon. इति विषरोगे पथ्यापथ्यसंग्रहः समाप्तः ।

विषयः । रोगप्रकानां पथ्यापथ्यनिरूपणम् ।

No. 164. पदावली . Substance, 'country-made paper, 17×3 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bahār, Dist. Rājshahi, Paṇḍit Kālcandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

प्रथम्य नीरदाभाषं रामं ज्ञानैकविधम् ।

पदावलीं प्रवक्ष्यामि बालानां बोधहेतवे ॥

सिद्धोद्योगः समाख्यायः । सिद्धः खलु वर्णानां समाख्यायो वेदिरथः । न

पुनरन्यथोपदेह्य इत्यर्थः ॥

End. एकवर्ग इति किं तत्रो वर्ग इति किं भर्तुनं व्यञ्जनादित्येव भेदा ।

Colophon. इति पदावलीं हत्तो सन्धौ पञ्चमः पादः । अतः परं खण्डितं ।

विषयः । संचोपेण कातन्त्रोपपदादिनिरूपणम् ।

No. 165. पद्यमाणा By जयतीर्थ . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 123 ślokas. Character, Nagārā. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगुरुभ्यो नमः । हरिः शोभ ॥
 प्रपद्य श्रुतिं धर्मां गुह्यं च विदुषां ।
 यथासति हरेः पूजाविधिं वैष्णवसंमतम् ।
 चादौ देवगुरुं न्यस्य कलशान् पञ्च-घण्टकान्,
 चाहरेत् तुलसीं दुर्वां पुष्पाणि चाक्षतानि च ॥

End.

प्रसारतो विरोधाद्वा हरेः पूजा न चेद्भवेत् ।
 पठनान् पद्यामाज्ञायाः हरेः पूजाफलं लभेत् ॥

Colophon.

इति श्रीमच्छायतौर्यमुनीन्द्रविरचिता पद्यामाज्ञा समाप्तिमशमन् ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायस्यानां पूजाप्रकारः ।

No. 166. पद्यावली-टीका . Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 77. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 ślokas. Character, Bengali. Date Sk. 1723. Place of deposit, Dmāpur, Pandita Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगोपीनाथो जयति ॥

नद्याभोदककीवरः कटितटे मंनइपौताम्बरो
 वंशीवादनतत्परो वज्ररमुचेतोहरः सुन्दरः ।
 × × × × × × × × ।
 श्रीरूपगोस्वामिपदारविन्दं वन्द्यनिशं दीनजनैकबन्धु ।
 यस्यानुकम्यालवसाहवेन व्याख्यासिमां कर्तुमर्हं प्रहसः ॥

End.

कोणनोर्वचनीयः श्रीकृष्णो मदभीक्षितमभिदद्यात् सादृशानां अभिज्ञा
 पूरकः स एवेति भावः । पादो हन्ते तुरीयांशे श्लोके प्रत्यक्षपञ्चैते इति
 मेदिनी ॥

श्लोके कात्यायनमुनिरजनीनाथपञ्चमे भूमेयं ।

ढोका विहङ्गमचूदयसमाज्जादिनोनामधया ।

पद्यावल्या वज्रनगरकृतावस्थितेनापि केन ।

श्रीमदामांद्रचरणलपामाजनेन व्यधायि ॥

× × × × × × × ×

श्रीश्रीमद्देववराजपदासभाजितगुणशेषकपूरंभिषीमां श्री श्रीमत् श्यामा-
 नन्दगोस्वामिपादानां शिष्योपशिष्यौभूताभ्ये यटचौतदीक्षस्य ब्राह्मणकृष्णोद्भूत-

वैष्णवधरस्य श्री श्रीमदामोदराभिषेकाभिषेकस्य शिष्येण कनैषा व्याख्या-
पूर्णं गतम् ॥

Colophon. श्रीहृदयानुसन्धितोऽलंकित इत्येवमशक्यम् ।

विषयः । पञ्चावस्था व्याख्यानम् ॥

No. 167. परमब्रह्मज्ञानसूक्तम्. Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. हृदयस्य हृदयेकादशस्यै कनैषां सूक्तं आह्वितस्य हृदयस्यैराधे नवमी जगती-
मिहा दश विदुषः अनेन सूक्तेन अहंभिः परमपुण्यार्थसाधनं परमब्रह्मज्ञानं
सूतवान् । अतस्तदेवत्यमिदं । अतं हि हृदयेवताया ।
सुखोक्तिः परमं ब्रह्म योगाद्यन् सधुपाश्रुते ।
तज्ज्ञानमभितुष्टाव सूक्तेनाथ हृदयस्यैरिति ॥ इत्यादि ।

End. अष्टावस्थाः पौषमास्ते पुपुषान् श्रीमर्गर्चनेत्यादि निरुक्तानुसारेणार्थोऽभ्य-
धायि । एवं हृदयस्यैरिति वेदार्थज्ञानं तुष्टाव । इत्यष्टमस्य द्वितीये
सकृद्विशो वर्गः ।

Colophon. वेदार्थस्य प्रकाशेन तमोऽहार्दं निवारयन् ।
पुनर्याद्यतुरो देयाद्विद्यतीर्थमचेष्टरः ॥
श्रीपरमब्रह्मज्ञानसूक्तं समाप्तम् ।

विषयः । ब्रह्मविद्याकथनम् ।

No. 168. परमहंसोपनिषद् भाष्यम्. Substance, country-made paper, 11 x 6 inches. Folia 12. Lines, 13 on a page. Extent, 320 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. अथ जीवन्मुक्त्युपकारिणं विद्वत्पद्याचं निरूपयामः । विद्वत्पद्याचस्य
परमहंसोपनिषदि प्रतिपादितः । तज्ज्ञानविषयसूच्य व्याख्यासामः ।
वामोशाद्याः सुमनसः सञ्चार्यानामुपक्रमे ।

ॐ नत्वा ह्यहत्याः सुखं नमामि गजाननम् ।
 यथा हिः क्षितं वेद । यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
 निर्गमे तमज्ञं बन्धे विद्यातीर्थमचेक्षरम् ।
 तत्रादौ विद्वत्संश्लेषयोग्यं प्रज्ञमवतारयति । अथ योगिनामिति ।

End. आहतिः शास्त्रार्थसमाप्ताया ।
 जौयन्मुक्तिविवेकेन बन्धं चार्द्धं निवारयन् ।
 पुमर्थमखिलं देयादिद्यातीर्थमचेक्षरः ॥

Colophon. इति विद्यारण्यकृतं भाष्यं ।
 विषयः । अथर्ववेदीयपरमहंसोपनिषद्भाष्या ।

No. 169. पवमानयन्त्रं. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 अथ पवमानयन्त्रदेवताप्रारम्भः । तत्र कोणदेवताः । प्रथमकोणे ब्रह्मणे नमः
 इति ब्रह्माणं आवाहयामि, पूजामसः, ब्रह्मणे नमः ब्रह्माणं ।

End. अग्निं द्रुतं हृषीमच्च इति अग्नये अग्निं । सधुनः परापरेति, मैत्रेये निर्ऋतिं
 वायो जतं इति वायवे वायुं, तमोशानं इति ईशाने ईशानं, श्रीरक्षु ।

Colophon. + + + + +
 विषयः । पवमानयन्त्रे सप्तके देवताख्यापनविधिः ।

No. 170. पवमानन्यासः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 आचम्यप्राणानायम्य देशकालौ कुत्वा मम समस्तपापक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर-
 प्रीत्यर्थं पवमानन्यासासपूर्वकं पवमानानुष्ठानमज्ञं करिष्ये ।

- End. विष्णोः कर्माणि पश्यन्, नेत्रयोः, तद्विष्णोरित्युक्ताय षट् । भुभुवः स्वरिति दिग्बन्धः । अथ देवपूजामारभेत् ।
- Colophon. इदं पुस्तकं लिखितं गङ्गे उपनामकरघुवोरश्रमणा स्थायं परार्थं चेति ।
- विषयः । ऋग्वेदान्तर्गतपवमानमन्त्रेण न्यासकथनम् ।

No. 171. पाकतन्त्रकुश्लिकाप्रयोगः . Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folio, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 950 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmnācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning. स्वानुषारिमधुपर्कप्रयोगः ।
स्वययाख्या पुरा कृत्वा देवभट्टेन धीमता ।
अथर्व पाकतन्त्रस्य प्रयोगोऽयं सया कृतः ॥

- End. वैदिकानां जितार्थाय प्रयोगोऽयं सया कृतः ।
कौशिकालेन तुल्यम् सचयम् सुखेन हि ॥

- Colophon. इति पाकतन्त्रे शान्तिप्रयोगः ।
विषयः । अथर्ववेदोक्त-गृह्यकर्मप्रकृतिभूतकुश्लिका ।

No. 172. यागिनीयशिस्त्याविवरणम् . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1832. Place of deposit, Tikāri, Zilla Gayā, Paṇḍita Cāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

- Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥
पातु यो निकषपावा मतिचेन्नः सरस्वती ।
प्राश्नतरपरिच्छेदं वक्ष्येव करोति या ॥
अन्तः-कल्प-निबन्धानि विहसानीश्च स्वरिभिः ।
शिक्षालविहता यस्मान् तस्मान् तां विहसोम्यहम् ॥
अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि । अथेत्यथमानकर्ष्यो वेदाध्यनस्यानन्तरमङ्गपाठः ॥
इत्यादि ।

- End. स्तर्मादीनि परिमितकाञ्चलाभोक्षयितुं शक्यन्ते ।
मोक्षाश्चान्तरपरिमितकाञ्चलावच्छिन्नं सुखरूपमित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीपार्ष्णिनीयशिक्षा-शास्त्रा समाप्ता ॥

१ संवत् १८३२ ॥

विषयः । पार्ष्णिनीय शिक्षायाशास्त्रानाम् ॥

No. 173. पार्थिवशिवकवचं (उन्मत्तभैरवीतन्त्रोक्तं) . • Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 36 lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Pandit Harān Candrā Tarkavāgisa. Appearance, fresh. Verse. Correct. •

Beginning. ॐ नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

देवुवाच ।

देवदेव महादेव विकपाल चित्तोजन ।

लपया कथ्यतां देव पार्थिवस्य महात्मनः ।

कवचं दुर्द्धभं तस्य शत्रुभिश्चापि साम्प्रतम् ॥

श्रीईश्वर उवाच ।

देवेशि शृणु चास्मिन् जगद्वाचि मनोरमे ।

कवचं तस्य गिरिजे त्रिषु लोकेषु गोपितं ।

तव सहात्मया देवि कथितं कवचं श्रुतं ।

अप्रकाशं परं गुह्यं साधकाभीष्टदायकं ॥

कवचस्य ऋषिबन्धनभैरवोऽनुष्टुप्छन्दः पार्थिवशिवो देवता सर्वकामार्थ-
सिद्धये विनियोगः ॥ इत्यादि ।

End. कवचं धारयेद् यस्तु साधको हस्तिणे भुजे ।

देवा मनुष्या गन्धर्वा वज्रास्त्रास्तु न संशयः ॥

कवचं शिरसा यस्तु धारयेद् यतमानसः ।

करास्त्रास्तु देवेशि अस्मिन्नाष्टसिद्धयः ॥

कायस्त्रययने देवि पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।

तत्रैव प्रवठेद् देवि फलाशौ फलभाम् भवेत् ॥

Colophon. इत्युन्मत्तभैरवीतन्त्रे देवीश्वरसंवादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तं ॥ ॐ तत् सत् ॥

विषयः । पार्थिवशिवकवचस्य साक्षात्प्रादिकीर्तनम् ।

No. 174. पाश्चात्यवैदिककुलपत्रिका . Substance, country-made paper, 20×4 inches. Folio, 123. Lines, 6 on a page. Extent, 2,460 ślokas. Character, Nāgārā. Date . . . Place of deposit, Benares, Paṇḍit Cāmbhu Candra Vidyāsāgara. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पाशाङ्गुशसुधागुलं विध्वंसत जयदुजाः (?) ।
 विष्णुं निग्नन्तु नो भक्तनिग्नविग्नपते भुजाः ॥
 देवेन्द्रोपेन्द्रसन्दायैवेन्द्या दम्भारकेमुकुटः ।
 मिरोन्द्रमन्दिरौ वन्द्ये सविदानन्दरूपिणीम् ॥
 रविशशिदक्षनाचः कोपविध्वंसदक्षः
 प्रवृत्तसुरविपक्षः स्वानुरक्तैकरक्षः
 प्रमथदनुजराक्षः प्रेतवेतालयक्ष-
 प्रभृतिदमनदक्षः पातु नः सर्वभक्षः ॥
 वन्द्ये शौमकमादराङ्गुनिवर्त्तु श्रेष्ठं वशिष्ठं तथा
 शाण्डिल्यं युतिसन्निवृत्तं वरभरद्वाजं यशोभाजनं
 साविर्णिष्ठं सुवर्णतः श्रुतिगुणं पश्येव ते वन्दितः ॥

End. इति रामकान्तस्य . तद्धातुः श्रौकण्डस्य यथा—
 श्रौकण्डकः परिणिनाय् × × ×
 × × × जलनस्य सहाधनस्य
 श्रौयुक्तं रामनवसिंहसमाङ्गयस्य
 कोशारिणीं गुणगणाकलितां तनूजां ॥ इति श्रौकण्डस्य ।

Colophon.

विषयः । वद्वोदपाद्यात्यवैदिकानामागमनकाङ्क्षनिर्वयस्त्रेषां वंशपरम्पराकथनस्य ।

No. 175. पितृमेघसूत्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folio, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgārā. Date SM 1804. Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 अथानः पेश्मेधिकं दक्षनं पुष्यो(. .)स्य त्रिपतमेति विज्ञायत ।
 आहिताग्नेर्मरणसंशये प्राचीनावीती दक्षनदेशं ओषयते ॥

End. अथातः पेशमधिकं दत्तं, अथातः पेशमधिकमपरेषुरथात उपरं मयस्यो
(.)रापमिष्टिकाः प्रतिदिनमयाज्जवा द्वावः पदः, हरिः चोम् ।

Colophon. भारद्वाजसूत्रे पिष्टमेषसूत्रं सम्पूर्णम् । संवत् १८०४ ।

विषयः । आपस्तम्बशास्त्रेयानां पितुरक्षेत्रिक्रियाकथनम् ॥

• **No. 176.** पिष्टपशुज्जोवनम्. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct

Beginning. श्रीरामचन्द्राय नमः ।

ॐ श्रीमदानन्दतीर्थार्यहृदयाभोजविष्टम् ।

श्रीनन्दमन्दनं नन्दे नन्दनानन्ददायिमम् ॥

End. अग्निष्टोमीयदेवताकपूरद्वयकमासभनं विधीयते इति चेत् अत्रापि पिष्ट-
पशुद्वयकं करणं विधीयते इति नूनं इति न कोऽपि शङ्काकलङ्कः . .
(इतो नास्ति) ।

Colophon. — — —

विषयः । माध्वसत्तेऽपिष्टपशुविधानम् ।

No. 177. पिष्टपशुप्रतिपादकविधिवाक्यप्रकरणम्. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 16. Lines, 16 on a page. Extent, 640 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. मोक्षधर्मेण यज्ञप्रकरणे पिष्टपशुप्रतिपादकानि विधिवाक्यानि ।

एषोष्माभिर्न दृष्टः स कथं त्वं द्रष्टुमर्हसि ।

नारायणो मन्त्रोक्तं विशदयत् अयक्यभूत् ॥

End. न च पुरोडाश एवात्रोच्यते न पञ्चाकारसिद्धिरिति वाच्यम् । तत्र पशु-
पदप्रयोगात् . न चायमर्थवादः, क्षिण-वचनान्, अतएव न क्षणया,
विधौ क्षणवायायोगात् . अत्र ब्रह्मवैतन्त्यमसि विस्तरभिया कोच्यते इत्यन-
मति विस्तरेश्च ।

Colophon.

विषयः । साध्वमतानुयायी पिष्टपद्मसुखपादकविधिराक्षसः ॥

No 178. पिष्टपद्मसुखद्वयम् . By टीकाकारग्रन्थी . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folio, 19. Lines 5 on a page. Extent, 228 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance, old Prose. Correct.

Beginning. सिंघस्यासिमुष्णनिभंयवराजं चक्षुःस्थानं शिवं

इकोठाधरयोः क्रमेण जगतां धारिणं तथा वासनतः ।

स्वप्ने सर्पधरां गच्छन्निधिरया सख्याङ्गरागोल्लङ्घा

दिव्यकां समुत्पलानि च दृशन्निधिरं (.) यूनं कालिकाय ॥

End

चक्षुःस्थानं तस्यैव नमस्तु तस्यैव नमस्तु तस्यैव नमस्तु तस्यैव नमस्तु

(.) कालिकापादपद्मपराधनं (.) यापनोद्घोषितशक्तेश्वर्यैव नमस्तु तस्यैव नमस्तु

मौरतौर (.) तुलसीरत्नं (.) मुकुटिनीचराक्षसभोज्यमन्त्रिभोज्येन टीका-

कारणमेवा लतः पिष्टपद्मसुखपादकविधिराक्षसः समाप्तः ।

Colophon.

विषयः । साध्वमते चण्डिकादायी साक्षात् पद्मचननमविधेयं किन्तु पिष्टपद्मचननमेव कर्मणः ; तद्विषयप्रमाणान्यन्यकिन्तु पद्ये ।

No 179. पिष्टपद्मसुखद्वयवाक्यादीपिका . By रत्नपात्र . Substance, country-made paper, $12 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folio, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 175 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Pandit Vāmanācāryya. Appearance, old Prose. Correct.

Beginning. श्रीमच्छाश्व ममः ।

प्रज्ञादं शङ्करं मत्वा परानन्दं दधाकरम् ।

× × + × ×

पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि-पद्मचननमि

लक्ष्मणचरणं मङ्गलाचरणं शिवमिच्छाये व्याख्यातयोद्घोषां प्रसङ्गतो पद्मचनो

मङ्गलाय च निबध्नाति सिंघस्यामित्यादि ।

End.

परमानन्दसम्प्लोचनद्वये दीपिका मया ।

रत्नपात्रेण रचिता कुरे (.) यथा पुरा ॥

Colophon. इति पिष्टपद्मपत्रनखाब्धौपिकासमाप्तिमन्त्रम् । पापमुदे कृष्णपत्र
शिवरात्रौ ॥

विषयः । पिष्टपद्मपत्रनखाब्धौ ॥

No. 180. पुष्पलक्ष्मीसम्बादः . Substance, country-made paper, 12 x 14 inches. Folio, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalacāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथ पुष्पलक्ष्मीसम्बादो लिख्यते ।

अहदेशे मन्त्रादेशे कनकाक्षौ पुरोत्तमम् ।

कनकशिखौ राजभृत् ब्रह्मभा कनकावली ॥

End. सुन्दरं धर्मकर्मणं दयाशून्यं निमोदितम् ।

विश्वचयेऽपि विख्यातं दानशौक्यतप (. .) ॥

Colophon. इति श्रीपुष्पलक्ष्मीविवाददृष्टाक्षः समाप्तः ।

विषयः । जनधर्मसाक्षात्कर्तव्यम् ।

No. 181. पुत्रदम्भोत्तमम् . Substance, country-made paper, 11 x 2 inches. Folio, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 9 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Gṛām Khunverā, Paṇḍit Hārān Chandra Tarkavāgisā. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीरामाय नमः ।

श्रीरक्षर उवाच ।

ऽऽतु देवि, प्रवक्ष्यामि रामस्य परमात्मनः ।

सोचं द्वादशमात्रा च पुत्रदं वाञ्छितप्रदम् ।

जानकीवक्त्रमः वीर्यः कौमल्यानन्दवर्धनः ।

रावचारिः खरध्वंसी दयालुः चेतुषन्धतुम् ।

चतुर्भुजोतिवर्त्ता च सुपीतेशः सती पतिः ।

राभो दामरविद्यैव श्रोतृद्वन्द्वदाम्भवासकम् ।

रमं सोचं मन्त्रापुच्छं यः पठेद्वारयेत् सदा ।

प्रकं तस्य प्रवक्ष्यामि शृणु हेवि वरामने ॥
 अपुत्रो लभते पुत्रं मुखिणौ जनयेत् पुनरु ॥
 अमवस्था च या मारी जीववस्था भवेदुभयम् ॥
 पठेद्वा पाठयेद्वापि चिकित्सं नियतः शुचिः ।
 संवत्सरस्य मध्ये तु पुत्रवान् नाशसंशयः ।
 न प्रकाशं न देयम् गोपनीयं प्रयत्नतः ।
 हेयं शिष्याय भक्षाय वैष्णवाय विद्वेधनः ॥

Colophon. इति श्रीरामनाथजीये उमानन्देश्वरसंवादे पुत्रदोषोक्तं समाप्तम् ॥

No. 182. पुत्रप्रतिपक्षविधिः . Substance, country-made paper, 8 x 3 inches. Folio, 3 Lines, 11 on a page Extent, 75 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācāryya Appearance, old. Prose Correct.

Beginning. अथ दत्तकविधिमाह । शौनकः ।
 प्राकृत्यानां सपिण्डेषु कर्तव्यः पुत्रसंशयः ।
 तदभावेऽपिपि वा अन्यत्र तु न कारयेत् ॥
 लज्जितानां स्वजातीयैः वा गुरुगोत्रसमोऽपि वा ।
 वैष्णवानां वैष्णवानिषु शूद्राणां शूद्रजातिषु ॥

End. यद्येवं कृत्वाऽपि पुत्र उत्पद्यते ततोऽप्यग्रे प्रभवतीति चक्षुराह श्रीधरा-
 यम इति ।

Colophon इति पुत्रप्रतिपक्षविधिः ।

विषयः । दत्तकपक्षविचारः ॥

No. 183. पुण्यमाला . Substance, country-made paper, 12 x 4½ inches. Folio, 9. Lines, 19 on a page. Extent, 720 ślokas. Character, Nāgara. Date . Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. सिद्धम्, कल्पमविषयमकल्पमवयवम् (. .)
 पञ्चमामि दुर्गादेवचक्रपयमन्त्रेययाचनं नौरम् ॥

End. जाय अत्र साधनमि (. .) जायय चक्रो
 अथमि विष्णु (. .) इ, माय । परिभाषा एषा भव्ये विषया दुर्गादेवि ।

Colophon. पुष्पसालाक्षणा ।

विषयः । जिनकृतिः ।

No. 184. पूर्वपक्षसमाधानम् . By हेरिलशर्मा . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folio, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,700 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Tikari, Ditt. Gayā, Paṇḍita Častri. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning.

नीमणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य शिवं सार्वं गङ्गायकमुत्तमम् ।

सुभक्तो यत् प्रसादेन लोकाः सुखमनोरथम् ॥

पुरा रामसभायां ये व्याहृताः नमः सन्निधौ

पूर्वपक्षाः कृताः क्लृप्तेः पण्डितानां समाधयः

लिख्यन्ते ते मया गङ्गायकाय नीमतां

वाचाणां सुगमैः पद्यैः श्रीमहेरिलशर्मा ॥

End.

तस्मात् पूर्वपरिविरोधो दुष्यतिहरः भाष्यपरिशीलनशालिनो विवचयन्
सुधियः ॥

विषयः । महाभाष्यस्य पूर्वपक्षकथनं तत्समाधानम् ॥

No. 185. पूर्वमीमांसापरिभाषा . By कृष्णयज्वा . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folio, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 459 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

सूर्यनारायणं नमस्ते देवीं पिपुरस्तुतौम् ।

गुरुनधिगतार्थं च निरुत्तरमर्थं भजे ॥ १ ॥

वाङ्मानी शास्त्रविद्वान्नेशकोषाय नीमताम् ।

मीमांसापरिभाषार्थं त्रियते कृष्णयज्ज्वा ॥ २ ॥

एव चतुः सप्तविंश जैमिनिना द्वादशश्रवणां पूर्वमीमांसायां समाधर्मा-

वेदानुष्ठानोपयोगिनया विचारितौ तत्र वेदोक्तिवैदवाचनानां धर्मः ।

End.

पुरोवाक्यस्य प्रयाज्यवेदाभिचारचं ततः पञ्चोऽभिचारवन्ति कृष्णयज्ज्वा-

कर्मदाभिचारणकर्मः । इत्येवं श्रुत्यर्थपाठस्याननुष्ठानप्रवृत्तिर्नैरेव कर्म-
नुष्ठानम् । अन्यथानुष्ठाने वैगुण्यमित्युक्तम् ।

Colophon. इति श्रीकृष्णयन्त्रकला पूर्वमौमीसापरिभाषा सम्युक्ता ।

विषयः । औमिबिम्बकोक्तकर्मणां संक्षेपेण विनियोगकथनम् ॥

No. 188. ऐश्वरीवराहसंवादः . (आदिवाराहजीयः) Substance, country-
made paper, 8x3 inches. Folio, 11 Lines, 8 on a page. Extent, 250
çlokas. Character, Bengali, Date ? Place of deposit, Zilla Midna-
pur, Post Garvetā, Grām Telivani, Paṇḍit Nīlkumar Gosvāmi. Appear-
ance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय । आदिवाराहतन्त्रे ।

इद्विद्युवाच ।

अनन्तकोटिब्रह्माण्डे महाब्रह्मण्यन्तरस्थितम् ।

विष्णोः स्थानं परं तेषां प्रधानप्रियसुतमम् ॥

मत्परं नास्ति कृष्णस्य प्रियस्थानमन्योक्तमम् ।

तदर्थं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व कृपानिधे ॥

श्रीवराह उवाच ।

गुह्याद्गुह्यतमं वृषं परमानन्दकारणम् ।

अत्यद्भुतं रचस्यानां रचस्यं परमं शिवम् ॥

... ..

साक्षतां स्थानसूत्रेण विष्णोरेकान्तवक्त्रभम् ।

नित्यवन्द्यवर्णं नाम ब्रह्माण्डोपरि संस्थितम् ॥

End.

गौरं चतुर्भुजं विष्णुं ब्रह्मचक्रमदाबुधम् ।

किरीटकुण्डलाद्यैश्च शोभितं वनमालिनम् ॥

पूर्वद्वारे द्वारपाशं गौरं विष्णुं प्रकीर्तितम् ।

कन्यावर्षं चतुर्बाहुं ब्रह्मचक्रादिभूषितम् ।

दक्षिणद्वारपाशे च और्विण्यं कृष्णवर्णकम् ॥

Colophon. इति आदिवाराहतन्त्रे श्रीवराहसंवादे श्रीमद्गोविन्दजीसायं परि-
पूर्णाक्षितं समाप्तम् ॥

विषयः । एन्द्रावतस्य साक्षाद्वादिबर्णनम् ॥

No. 187. प्रतिष्ठासूत्रः . By नीलकण्ठभट्टः . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folio, 49. Lines, 8 on a page. Extent, 750 ślokaś. Character, Nāgara. Date S.M. 1898. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and Verse. Correct.

Beginning.

वसिष्ठो जयति ।

सर्वो मन्त्रसाराथं ज्ञातोऽयं श्रीगुरुः ।

प्रतिष्ठाः सर्वदेवानां नीलकण्ठो वदत्यमी ।

सर्व विष्णुधर्मोत्तरे ।

End.

सर्वराजः प्रजानां शान्तिर्भवतु सर्वदा ।

अष्टाकं शिष्यनाम्नैव सुप्रोक्तो भव सर्वदा ॥

Colophon.

इति विश्वामित्रवशावतंसनीमन्त्राराजधिराजपूजितपरमेश्वरसूक्त-सोमसूक्त-

गुरुभट्टाचार्यभट्टनीलकण्ठकृते प्रतिष्ठासूत्रः समाप्तः । संवत्

१८९८ ॥

विषयः । सर्वप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 188. प्रत्यङ्गिरास्तोत्रम् . Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folio, 6. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunvera, Paṇḍit Harān Chandra Tarkavāgisa. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

नीलगिराय नमः । अथ प्रत्यङ्गिरास्तोत्रं लिख्यते ।

यो मे इत्यादिमन्त्राणां प्रत्यङ्गिरा ऋषिः जगतीऋचः इन्द्रादेशो देवता
आम्बरनाथो पाठे विनियोगः ।

यो मे पूर्वगतः पद्मा पापमेवेन क्षम्यताम् । ?

इन्द्रादिदेशो राजा नृं लभयतु लभयतु लभयतु सारयतु कर्त्ति तस्मै
प्रयच्छतु कर्त्तं सम शिषं सम शुभं सम शान्तिस्त्ययनं इन्द्राय नमः ।

इन्द्रो मे देवः सुप्रोक्तो वरदो भवतु ॥ इतिपूर्व ॥ यो मे आग्नेये ऋषिर्धं
भापयतु शापयतु सारयतु कर्त्ति तस्मै प्रयच्छतु कर्त्तं सम शिषं सम शुभं
सम शान्तिस्त्ययनं आग्नेये नमः । इत्यादि ।

End.

पुण्येक्षु रत्नवर्षेक्षु ध्यायेन् प्रत्यङ्गिरां पराम् ।

वर्षाद्भूतसं मेधं × × विधिवदुत्तमम् ।

मरीचकाजलपथे भवेत् सरसं भवेत् ।
 मन्त्रासङ्गतो मे च न भयं विद्यते क्वचित् ॥
 प्रतपिष्यं समागम्य गोक्षोकं कारयेत् ततः ।
 साध्यासाध्यां + + कृत्वा शम्भुमायावो पुनस्त्रीम् ॥ ?
 जीवतन्त्रं निधायैव चित्ताग्रौ प्रविषेत् ततः ।
 यकायतं जपं कृत्वा चिराच्चै सौरभं रिपोः ॥
 भङ्गल्यो भवेत् तत्र तावच्च च गङ्गाक + ।
 + + द्वारे स्थिते तस्य + + + मारुतं भुवम् ॥

Colophon. इति वीप्रत्यङ्गिराक्षोर्बं सम्पूर्णम् ।

विषयः । प्रत्यङ्गिराक्षवक्त्रयम् ॥

No. 189. प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्यावचूर्णः . By सोमसुन्दरसुरि . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folio, 11. Lines, 23 on a page. Extent 1,012 ślokas. Character, Nāgara. Date ? . Place of deposit, Benares, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra. Appearance, old Prose. Correct.

Beginning. सिद्धिस्तुष्टिर्गुणयोः समः ।

वन्दे इति वन्दनीयान् दृष्ट्वा न् धर्मज्ञानं स्नात्वा । दृष्ट इति । दृष्ट-
 त्विकानि निषेधको वयादिरुपायि यत्र द्वारे सदृशचिकम् ।

End. श्रीवाचस्पत्यकृत्याख्यानिर्णयप्रत्यङ्गिराक्षोः प्रथमफलभाष्य-
सुगमा । इति ।

Colophon. श्रीसोमसुन्दरसुरिविरचिता प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्योर्वचूर्णः ।
श्रीवाचस्पत्यकृतितः कृता संक्षिप्ता ।

विषयः । प्रत्याख्यानभाष्यचन्दनकभाष्याख्या ॥

No. 190. प्रबोधोदयनाटकम् . By सुकेश्वरनाथ . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folio 62. Lines, 11 on a page. Extent, 2,000 ślokas. Character, Nāgara. Date S.K. 1823. Place of deposit, Tikāni, Dist. Gayā, Paṇḍita Ćāstui. Appearance, tolerable. Prose and Verso. Incorrect.

Beginning.

श्रीमच्छास्त्रं नमः ॥

ज्ञानं (ज्ञानं) इशासुमीश्वरिणिवर्तिनैर्लोकं यत् सदा
कर्त्ता तर्कविस्मयिभिर्निर्दिष्टो मायाशुद्धिः संयुतः ।
मीमांसारथिकैस्तु कर्मपुत्रैः सांख्यैः प्रकृत्यान्वितो
भूयात्कर्मकरं विचिन्तयति हं तच्छब्दकर्म मयः ॥

× × × × नान्यन्ते स्तुतधरः ॥ आर्य्योऽयं श्रीमत् प्रपञ्चदीर्घः × ×
× × श्रीमद्दीर्घः ? ईशावतंसेन श्रीमत्पाराजभगवत्काराद्यदेवेन आदि-
छोऽस्मि, सकलशक्तविषयकज्ञानप्रागल्भ्यभाजां गौर्वाक्ष्याख्येन स्ववचन-
माचरतां पाषाणां प्रवेशेनामुरज्यतामियं परिब्रूहि । नटी । यद्यपि
वेद एवायं पुत्रवचनेनार्थविषयस्यैवावकाशश्चापि दुष्प्राप्ये वस्तुनि
विज्ञाप्यन् एव प्रभोऽनुचरैः, प्राय एव तादृशः प्रबन्ध इति ॥ स्तुतधरः ।
आर्य्योऽतीते ब्रह्मते काले न कर्त्तव्योऽतीतंभवत्या × × × × भारद्वाज-
वंशप्रवित्तमन्त्राजमक्रियादिप्रवृत्तयस्योत्तराभिवा तदङ्गकरीषे श्रीमद्भक्तो-
त्तरनाथेन रचितं प्रबोधप्रज्ञादकमिति सच्चिदानन्दगुणशब्दकपे
व्यावृत्तं । नटी । आर्य्यपुत्रकस्यायं शोधककोल्लनकपितासुरस्य शब्दा-
द्वयः ॥ स्तुतधरः । आर्य्यं भगवत्पाराजप्रागल्भ्यमन्यतावचनसङ्घात-
कोशश्चैव सूचितव्यवस्थितवचनसङ्घातसङ्घातसितसमक्षपभासस्यभाजः शिष्टा-
न्नाकोभयपार्श्वको भैषाधिक इत एवाभिवर्तते । तस्मात् भोक्तृमस्य समीपे
स्थातुमिति निष्क्रान्ताः सत्यं । प्रज्ञावता ॥

End.

पश्चितपुत्रवचः । सुखेवं तर्हि साम्यतमेव भवदुक्तिशब्दात् स्ववचनश्रुतिमता
श्रुता एतद्व्यावृत्तता ॥ वा राजन् आद्यो प्रभातकल्पेयं रजनौति
तथा च ।

सञ्जानसमुच्चो विभाति सुरतानेचोद्धमिं सारिका-

वक्त्रोद्गारितमाकलय्य रक्षसि प्रोक्तं प्रियोऽयं प्रिया

वेदान् विप्रमुञ्चो × × × प्रति × चान्यन्ते × × × ×

गायन्ते दिङ्मयतमाः सुरधुनी × × × विद्याधराः ॥ भवतु श्रीमद्विरपि

गयन्तां सखे सखे शिविरावेति सचाराजान्नया मताः सख्यं ॥ पण्डितः

समाप्तस्यायं पन्थः । अग्निशैलजगदुर्मितेऽप्ये? १८९० ... मुखवाचरे केचि

इदं पुत्रकम् ।

विषयः । सचाराजभगवत्काराण्यस्य-सभायां समागत-वैयाकरण-भोमासक-नेयायिक-नाम्नि-
कादीनां पूर्णपञ्चसिद्धान्तादिग्रन्थम् ॥

No. 191. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 99. Lines, 18 on a page. Extent, 3960 ślokaś. Character, Nāgri. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गजाननं तथा सार्वं शिवं संवत्सरोत्तमं,
आश्वासयन्महासाध्यं मातरं पितरं तथा ।
विश्वेश्वरं गुह्यं नापि प्रणिपत्य यथाक्रमं,
प्रयोगसारं कुरुते सम्मानो कर्मसिद्धये ।

End. भोरवासादित्यक्षप्रषामदेवतास्तुत्तमं पाकयज्ञोक्तदेवताः इष्टव्याः । इति
स्वाक्षीपाकप्रयोगः ।

Colophon. इति गर्भाधानप्रवृत्ति-स्वाक्षीपाकान्तप्रयोगः (... ...) इति प्रयोगसारे
गर्भाधानादिस्वाक्षीपाकान्तप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेन गर्भाधानादि-स्वाक्षीपाकान्तप्रयोगग्रन्थम् ।

No. 192. प्रयोगसारः . Substance, country-made paper, 8×4½ inches. Folia, 204. Lines, 10 on a page. Extent, 3,060 ślokaś. Character, Nāgri. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning. (अथ प्रथमतः सप्तस्रोक्ताः विक्रमाः ।)

प्रत्यक्ष देवतायाम् श्रीमं कुर्याद्विषयः ।
तस्य नाम गृहीत्वा प्रीयतामिति भावते ।

End. अनेन यथाविभवं गजास्त्रादिषाममारोहयेत् । यानैव प्रथममियमः

×	×	×	×	×	×
+	×	×	×	×	+
×	×	×	×	×	×

रोहयेत् । (इतो नास्ति ।)

Colophon. — 1 — — — — .

.विषयः । सर्वविधसंस्कारकवचनम् ।

No. 193. प्रज्ञविद्या . By चण्डेश्वर . Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 17 Lines, 6 on a page. Extent, 600 ślokaś. Character, Bengali. Date S.K. 1744. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post, Garveta gram Khunvera, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verso. Generally correct.

Beginning. मत्वा ह्यप्यपद्वारविन्दगुणं सर्वार्थसिद्धिप्रदं ।
 कल्याणं कलिकल्पवृक्षपरं पैलोत्पलपुष्पं विलम्बम् ।
 श्रीचण्डेश्वरसंज्ञया वज्रविधं शास्त्रार्थमाहोच्य च ।
 प्रश्ने क्षयवलावर्धं पञ्चवशात् तत्त्वार्थमात्मन्ये ।
 दीप्तः सुपुङ्गवः चण्डः सुमोक्षो दीप्तो विरक्तिमुचिता विपन्नः ।
 प्रपौडिनी योमचराभिभूतः सुखो निजलोकमनुपयातः ॥ इत्यादि

End.
 सौमन्यं शरत्तुल्यमस्यार्थं चेष्टादिकं पूगकं
 दिव्यं कन्दर्पकपञ्चसूयं नन्दनं क्षोभाक्षयः स्यात् क्षमाः ।
 क्षमाः स्याद्विजयो च विदुः क्षिरकं तौल्यं मरौचं विधौ
 मोक्षमानं पवित्रीजकं द्रुतिपुटे वामदेवता मे वद, ॥ (?)
 हस्ताष्टकोष्ठकं देवि भवयित्वा पुनः पुनः ।
 ये शक्तिस्तस्य कथयेत् इत्यं मासि न संशयः ॥

Colophon. इति श्रीनामवन्द्याध्यायः सप्तविंशतितमः । समाप्तस्यैव ग्रन्थः ।
 श्रीचण्डेश्वरसंज्ञया लिखितं । शकाब्दाः १७४४ ।

विषयः । भावपञ्चकवचनं । पञ्चसत्त्वपञ्चकपञ्चं । भावज्ञानकवचनं । भवपञ्चकवचनं ।
 क्षमाक्षान्तिदर्शनं । गर्भादिचिन्तां पञ्चिकममामनिकपञ्चं । देशाक्षरगतस्य मरवादिचिन्तां ।
 पद्मक्षान्तिपञ्चं । समयाचोय्यदिचिन्तां । मरण भोजन-हृष्टवन्-मोक्षच मो-रोम दिवा-
 पञ्चादिचिन्तां । पञ्चपाकक्षान्तिचिन्तां । कुतुम्भकठिकाध्यायो नाम वन्द्याध्यायश्च ।

No. 194. "प्रश्नोत्तररत्नमाला". By सितपटगुण . Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent 36 ślokaś. Character, Nāgarī. Date . ? Place of deposit, Bonares, Dikmaṇḍalācāryya, Māharāja Bālacandra. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** प्रविपत्य जिनवरेन्द्रं प्रश्नोत्तरमाहिकां वक्ष्ये,
मागनरामरबन्द्यं देवं देवाधिपं प्रथमं ।
- End.** रविता मितपटगुणया विमला विमलेव रत्नमालेव,
प्रश्नोत्तरमालेयं कण्ठगतं कं न भूषयति ।
- Colophon.** इति प्रश्नोत्तररत्नमाला सम्पूर्णा ।
- विषयः । जिनगुणश्रियमंवादः ।

No. 195. 'प्रायश्चित्तसारसंग्रहः'. By आनन्द चन्द्र . Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 31. Lines, 6 on a page, Extent, 750 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpur, Pandita Kṛṣṇadās Smṛtibhusana. Appearance, fresh. Prose and Verse. Correct.

- Beginning.** ॐ नमो गणेशाय ।
प्रथम्य पार्श्वतीर्थाय प्रायश्चित्तौ च सारकं ।
आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बाह्यबोधकं ॥
पापक्षयमाप्तमाधर्मं प्रायश्चित्तं इत्यादि ॥
- End.** मासोपवासव्रतं पञ्चदशधेनुमुपमं पक्षोपवासव्रतं सारदशधेनुमुपमं सर्व्वं
प्रमाणम् प्रायश्चित्तविवेकादौ द्रष्टव्यं ॥
- Colophon.** इति श्रीआनन्दचन्द्रकृत-प्रायश्चित्तसारसंग्रहः समाप्तः ॥
- विषयः । प्रायश्चित्तकथनं । बाह्यलादिना प्रायश्चित्तज्ञापककथनं ॥ मन्त्रबन्धादिप्रायश्चित्त-
कथनं ॥ गोबधक्षीबन्धादिप्रायश्चित्तकथनं ॥ अक्षय्यभक्षणप्रायश्चित्तकथनं ॥ अगम्यामसमादि-
प्रायश्चित्तकथनं ॥

No. 196. वक्रचोपनिषत्. Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 1. Lines, 12 on a page. Extent, 30 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** 'बोम् देवो ज्ञानाय आसीत् सैव जनपदं उपपन्नं कामकरोति
विजायते शृङ्गारकरोति विज्ञायते तस्या एव जन्मा अजो जनत्
विष्णुरजो जनत् सर्व्वं सवत्सरा अजो जनत् ।

End. अथोक्तै परमे कोमन् यद्विन् रेषा अधिविचं निषेदुः यक्षत वेद
किञ्चैरिचयि य रत्नहिन्दुस इमे समासत इत्युपनिषत् ।

Colophon. इति अष्टोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । प्रत्युपनिषत्समम् ।

No. 197. लहृष्कान्तिटोका (सुमेधा) . By हर्षकौर्त्तिस्त्रि . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 9. Lines, 14 on a page. Extent, 540 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Maharāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. नमो जिनैभ्यः ।

ओपाधिं सर्वमित्यर्थं सुखा सर्वसरेः सुतं,
आख्यामानिस्तनस्यैषा सुधीषा ज्ञायते मया ।
तत्र पूर्वे अस्मा स्वस्थोत्पत्तिर्लिख्यते ।

End. इति सुष्टु आच भूते इति स्वाहा नागपुरोयनयोगशराजा श्रीचन्द्र-
कौर्त्तिस्त्रिवरलक्षित्यहर्षकौर्त्तिस्त्रिर्वाहीदिमटोका । विरचितमहर्ष-
(...) जायन्तेः प्रदत्त × × × शान्तिजिनमुपसक्ते × × ×
द्विचिता भृषकान्तिः ॥

Colophon इति भृषकान्तिटोका सम्युक्ता ।

विषयः । जैनमतानुयायिभृषकान्तिआख्या ।

No. 198. लहृष्कान्तिहतिः . By हर्षकौर्त्तिस्त्रि . Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya Maharāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ भृषकान्तिहतिर्लिख्यते ।

शान्तिः शान्तिर्भृषकान्तिः लहृष्कान्तिस्तुष्टयो,
स्यद्धास्य × × वापद्वल विंशत्यनं समम् ।
ओशातिं शान्तिकर्तारं चर्षकान्तिमुवाचरं,
नमस्तस्य भृषकान्ते भुंतिरेषा विधीयते ।

End. पुनः अग्निरोपशमो भवतु अग्निवस्य । अथ कल्याणव्याविद्यादेवपद्मसः
अयो भवतु, पुनः शिवं कल्याणं सङ्गच्छे भवतु इति छट्, आह, वृत्ते
इति स्तौता ।

Colophon. नागपुरीयतपोग्रन्थराजा श्रीचन्द्रकीर्तिस्मृतिरिरकालिख्यसर्वभौमिस्मृतिरिर-
कार्षीदिमां टीका । इति श्रीगुरुचर्यान्तिनाः स्तोत्रमणिः ।

विषयः । जैनगुरुचर्यान्तिकोषशास्त्रा ।

No. 199. 'दृष्टत् संग्रहः'. By रेवतीशर्मा. Substance, country-
made paper, 9×5 inches. Folia, 89. Lines, 29 on a page. Extent,
çlokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1900. Place of deposit, Belsārā,
Hanumān Tewari. Appearance, new. Verse. Generally correct. "

Beginning.

श्रीगुरुशाय नमः ।

आहो विनायकं नत्वा सारदा भारतीं सदा
रामं हृष्यन् गोविन्दं नत्वा भास्करादिपद्मान् नम ।
द्वैधसंपन्नं वक्ष्ये रेवतीशर्मा द्विजः ।
चातुर्वर्ण्ये द्विजादीनां सर्वकामार्थसिद्धये ॥
अन्तः संप्रवक्ष्यामि त्वत्समाप्तमायकं ।
येन विज्ञानमात्रेण याचायुजे जयो भवेत् ।

End.

विद्वत्सभा विराजन्ते यथा तारा निशि क्षुता ।
नक्षत्रो यदि आयाति सप्तद्वीपे रविवंशे ॥
यत् यत् जन्मदत्तं पुण्यं पापजन्तुं शुभाशुभं ।
तत् सर्वं प्रकटोद्गमं यस्या कृपया पथिका ॥
इति श्रुतिः शास्त्रवर्धनं ॥
श्रीशालिस्त्यगोचरानामितशितदेवकं प्रवरचयं
शास्त्रा कौमुदस्य × सामवेद × × कीर्तिता
नाम्ना नारायणविषद इति विभुः प्रष्टोत्तमाश्चदिकं । ?
श्रुतिर्विन् तिस्रकं नाम्यो × × × भूयता ।
तत् खगुलैतन्मन्त्रः । तत् पुनो देवीदत्तः तत् पुनो रेवतीशर्माचनूमान्
प्रख्यापिकापुरे पञ्चितकोत्तेति स्तौता ।

Colophon. इति श्रीवैद्यनाथकृतं बृहत्संपदं नारायणवर्चनं, विद्यावर्चनं, विद्यावर्च-
नवर्चनं, श्रीविद्यावर्चनं, वैद्यनाथवर्चनं, मोक्षनाथवर्चनं, संपुराणवर्चनं नाम
चौदशोऽध्यायः सम्पूर्णः ॥ संवत् १८०० ॥

विषयः। १ अध्यायप्रकरणं । २ वास्तुप्रकरणं । ३ जातप्रकरणं । ४ पञ्च-
प्रकरणं । ५ प्रश्नप्रकरणं । ६ तिर्यग्विषयप्रकरणं । ७ अश्वत्थविषयप्रकरणं । ८ रविगुण-
दिशान्तिप्रकरणं । ९ अरविदिशान्तिप्रकरणं । १० दैवाविषयप्रकरणं । ११ पञ्चमहाकाव्यं ।
१२ सुमोक्षव्याख्यादिकथनं । १३ अर्जुनगीता । १४ ब्रह्मनिरूपणं । १५ संपदपञ्चरिखा-
कथनं । १६ श्रीविद्यावर्चनं पञ्चकर्मोत्तमवर्णनं ॥

No. 200. ब्रह्मखण्डं। Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 450. Lines, 25 on a page. Extent, 5,500 slokas. Character, Bengali. Date. Place of deposit, Calcutta Visvakopa Office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. कुम्भारिकाखण्डमध्ये राज्ये च भरतस्य च ।
पञ्चविंशदशमं देशानां मुनिमण्डलम् ।
पञ्चदशपत्तनानां शतं वेङ्गाकुलस्य च ।
पामप्या परिमंख्या च ब्रह्मखण्डं हि ज्ञेयम् ।
देशस्तु जाङ्गलोन्मूः साधारण इति विधा ॥

End. चेदकिं पाममुल्लस्य स्वर्गभूमौ भविष्यति ।
यवनपामनिकटे सरपराडिआस्यहं ॥
वारवयं सुपदनं च पामस्य यवनेर्हिजाः ।
कर्मयश्च कलेः सन्ध्या द्विशताब्दे स्थिते भुधा ।
लोकियपामनागं हि कद्रवसंयुतम् ।
प्राप्स्यति शीतला रोगी वेद्यमो जगन्निभः स च ॥
शीतलाभयभीत्या च केचिच्च पामवासिनः ।
नेपाक्षपामभूमिश्च यास्मान्नि च ततः कलौ ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणे ब्रह्मखण्डे स्वर्गभूमिवर्चने सप्तपञ्चाशत्तमः सूत्रः ॥ अतः परं
किञ्चित् अप्येतत् ॥

विषयः। १ पौष्टदेशमध्ये मोक्षदेशवर्चनं । २ वरेन्द्रदेशवर्चनं । ३ नौदतिदेशादि-
वर्चनं । ४ नारिकेलदेशादिवर्चनं । ५ वरादेशवर्चनं । ६ । ७ वरदामदेशवर्चनमुत्तम

विष्णुसुन्दरणी वपवर्धनं । ८ । ९ । विष्णुपादस्थितदेशादिवर्धनं । १० । ११ वसोरदेश-
वर्धनं । १२ । १३ चन्द्रदीपविवरणं । १४ । १५ चोर्द्धदेशविवरणं । १६ । १७
वासामदेशवर्धनं । १८ । १९ बरहोददेशवर्धनं । २० कौकटान्तवर्धदेशविवरणं ।
२१ । २२ कौकटान्तवर्धदेश-विवरणं । २३ । २४ २५ २६ २७ २८ मन्वदेश-
विवरणं २९ । ३० । ३१ भोजदेशविवरणं । ३२ राजगटवर्धनं । ३३ । ३४
जरासन्देशवर्धनं ॥ ३५ । ३६ । ३७ गयाप्रदेशविवरणं ॥ ३८ ३९ विशाखदेशान-
वर्धितोयहारदेशविवरणं । ४० ४१ । ४२ चम्पादेशविवरणं ॥ ४३ चम्पापुरवर्धनं ॥
४४ । ४५ । ४६ मिथिलादेशवर्धनं ॥ ४७ । ४८ तीरभुक्तिदेशविवरणं ॥ ४९ । ५० ।
५१ काशीमाहात्म्यमनुष्येन काशीप्रदेशविवरणं । ५२ । ५३ काशीसरोवाराजेश्वर
माहात्म्यादिकथनं । ५४ ५५ काशीमाहात्म्याविशेषरमाहात्म्यादिकथनं । ५६ काशी
माहात्म्यतरेवतादीनां माहात्म्याकथनं । ५७ मध्यदेशान्तवर्धितसंगभूप्रदेशवर्धनं ।

No. 201. ब्रह्मानन्दः । Substance, country-made paper, 14×3 in-
ches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 500 slokas. Character,
Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Upalātāgram Post Mehar,
Zilla Comilla, Paṇḍit Jāgabandhu Tarkavāṅśa. Appearance, fresh.
Verso. Generally correct.

Beginning. ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नेवतः ।
येचिकासुप्तिकान्तवर्धनं चित्ता सुचयते ।
ब्रह्मवित् परमाप्नोति शोकं तरति चाकवित् ।
रघो ब्रह्मरथं स्रग्धामन्दी भवति नाम्बसा ।
प्रतिष्ठा विन्दते स्मिन् यदा स्याद्दृष्ट सौभयः ।
कुर्वतेऽस्मिन्नकरं चेदृष्ट तदा भयं भवेत् ।
वायुः सूर्यो वज्रिन्द्रो बलुर्जन्मान्तरेऽकरं ।
हस्ता चक्रं विजानन्तोऽस्मादुभौवा चरन्ति हि ।
इत्यादि ।

End. निचपाथो ब्रह्मतन्त्रे भाषमाने सर्वप्रभे ।
चरिते चिपुटो नास्ति भूमान्मोक्ष उच्यते ।
ब्रह्मानन्दाभिधे सन्ने पञ्चमोऽध्याय ईरितः ।
विषयानन्द एतेन हारेषामाऽनविज्ञता ।
पादादिरिचरोनेन ब्रह्मानन्त्रेन उच्यते ।

Colophon.

पायाव प्राचिनः सन्नाम् कविनाम् शुद्धनामवान् ।

इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमोऽध्यायः ।

शशि देवदत्तादिचन्द्रादिते पञ्चमने तावदे

श्रीधारे सुप्रयोगने विष्णुगुरोः पादार्चिस्त्वयं । (?)

आत्मा हृत्सरसोचरे मुक्तिप्रदः श्रीपञ्चदशाक्षरीः ।

लिखि श्रीब्रह्मास्त्रिनामवदना श्रीब्रह्मानन्दोपमाः ।

विषयः । इति श्री ब्रह्मानन्दे श्रीब्रह्मानन्दो नाम प्रथमोऽध्यायः ।

” ” आत्मानन्दो नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

” ” ब्रह्मानन्दो नाम तृतीयोऽध्यायः ।

” ” ब्रह्मानन्दाभिधेयं पञ्चमोऽध्याय ईरितः ।

” ” विषयानन्दहृत्पतिपर्यालोऽध्याय ईरितः ।

” ” इति श्रीब्रह्मानन्दे विषयानन्दो नाम पञ्चमोऽध्यायः ।

No. 202. ब्रह्मानन्दः (सटीकः) टीका . By रामकृष्ण . Substance, country-made paper, 11 x 6 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 950'çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Rajārampura, Pandit Mahesacandra Tarkacūḍāmaṇi. Appearance, tolerable. Verse and Prose. Generally correct.

Beginning. मूलस्य ब्रह्मानन्दं प्रवक्ष्यामि ज्ञाते तस्मिन्नेवमतः ।
 ऐहिकामुष्मिकानर्थात्तत्राहं विना मुखायते ॥
 ब्रह्मवित् परमाप्नोति शोकं तरति चाकवित् ।
 रघो ब्रह्मरथं सन्ध्यामन्दो भवति नाम्ना ॥ इत्यादि

टीकायाः नमो श्रीभारतीलीयेविद्यारत्नमुनीश्वरो ।
 ब्रह्मानन्दाभिधेयं पञ्चमोऽध्याय ईरितः ।

End. मूलस्य ब्रह्मानन्दाभिधेयं पञ्चमोऽध्याय ईरितः
 विषयानन्दे एतेन द्वारिषाः प्रविशन्ताम् ।

श्रीधारद्विचारीदेव ब्रह्मानन्देव सन्ध्या
 पायाव प्राचिनः सन्नाम् कविनाम् शुद्धनामवान् ।
 इति श्रीविषयानन्दे पञ्चमोऽध्यायः ।
 श्रीश्रीनारायणा नमः ।

टीकायाः पलितमात्र निरुपाधोति विपुलोभाभावाद्भूमानन्दोऽयं इत्युच्यते
इत्यर्थः । इदानीं ग्रन्थमुपसंहरति प्रक्यानन्दिति । इदानीं ग्रन्थसमाप्ते
अभेदेन हरिहरं स्मरन् प्रार्थयति प्रीयादिति ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यभूमिवर्य-
किङ्कराय रामकृष्णाय्येन विदुषा विरचितयात्रां अक्यानन्दे विषयानन्दो नाम
पद्यमाऽध्यायः ॥ इति श्रीप्रक्यानन्दनामकग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । १. अध्याये योगानन्दनिरूपणं ॥ २. अध्याये आद्यानन्दनिरूपणं ३. अध्याये
अद्वैतानन्दनिरूपणं ॥ ४. अध्याये विद्यानन्दनिरूपणं ५. अध्याये विषयानन्दनिरूपणं ॥

No. 203. भर्तृहरिनिर्व्वेदनाटकं. By हरिहरगोपाध्याय. Substance,
country-made paper, 13x3 inches Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent,
325 lokas. Character, Nagara Date. Place of deposit, Dmā-
pura, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose
and verse. Correct.

श्री शम्भवेनमः ।

Beginning. गेयायादित्य मुद्धा रजनिकरकलाजाङ्गवो चोपनोता ।

यथाङ्गीतापभीता पदमपि 'न जटाञ्जलीऽधः प्रपदे

×	×	×	×	×
×	×	×	+	×

मान्यको खूबधारः । अस्मतिविस्मरणं भो भोतिभूवमतवप्रभृतिवीजस्य
भूतस्य भगवतो भूतपते भैरवैश्वरस्य यात्रायां सुलभाः सामाजिकाः
श्रीहरिहरप्रणौतेन भर्तृहरिनिर्व्वेदनाम्ना शान्तिप्रधानकेन नाटककेनो-
पासितुमीहामहे तव भवन्तः सावधाना भवन्तु ।

End.

गोरक्षः । तथापीदमस्तु

साधोः सिध्यतु कार्यं सध्यतु चिरं राजा प्रजारक्षमातु

कृष्णो रक्तपुष्पपातमधुरा भूयादुदारात्मना

ब्रह्मोपापनमामैनाहय सुहृत्सार्थात् सदर्थार्थिणा-

दक्षिण हरिहरे परीक्षितगुणा शौचात्तु गौरीरथं ॥

इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

Colophon.

इति पद्यमाऽङ्कः ॥ इति श्रीहरिहरोपाध्यायकृत-भर्तृहरिनिर्व्वेदनामक-
नाटकं समाप्तं ॥

विषयः । सप्रियाया भानुमत्या स्वत्युष्यवधेन निर्विघ्नस्य भर्तृचरितानन्दस्य राशौ ज्ञान-
प्राप्तिवचनम् ॥

No. 204. भावशतकम्. By नागराज. Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari, District Gayā, Paṇḍit Mahaviraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

ममं कश्चित् कश्चिदतीव सिततरामं ।

कापि प्रफुल्लवपलवपल्विकाशं ।

तमं कश्चित् कचन शीतलमस्तुजः

कैवल्यसंस्तुतिपथानुगतं भुङ्क्ते ॥

End.

सोयं दुर्जयदोर्भञ्जजनिप्रोठप्रतापानल-

ज्वालाजालखिलीकृतान्निगर. श्रीनाराजो जयौ ॥

Colophon.

इति श्रीनाराजविरचितं भावशतकं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । भावादिनिबन्धम् ॥

No. 205. भाषिकसूत्रव्याख्या. By अनन्तभट्ट. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 29. Lines, 10 on a page. Extent, 230 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वन्दे विष्णुं महागन्धं भक्तकल्पमहौषधं ।

यन्मायासंश्रितिकर्म्यं नैरेवधत्तु उद्यम् ॥

कुपिताश्चिषयाच्छायां समीकृत्य परं सुखं ।

सर्वान् तत् पदं धीरश्रमनां भलीवर्धम् ॥

End.

वचनप्रख्यमाज्ञानलाघ्येन स्वरिणा रचिता,

प्रियतां हृदये सद्ये कसलासञ्चलेन पुनरेव ।

Colophon.

इति श्रीमत्प्रथमशास्त्रिणागदेवभट्टाक्षनेन श्रीमद्वनकभट्टेन विरचितं

भाषिकसूत्रव्याख्यानं समाप्तम् ॥

विषयः । मतपथमाद्यक्षरसंस्कारकभाषिकसूत्रव्याख्या ।

No. 206. भूवनेश्वरीस्तवटीका . By गौरीमोहनविद्यालङ्कार . Substance, country-made paper, 14x3 inches. Folia, 5 Lines, 8 on a page. Extent, 130 ślokaś. Character Bengali. Date S.K. 1764. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta gram Medrā, Babu Parbaticaran Bhaṭṭācāryya. Appearance, old, Prose. Generally Correct.

Beginning

ॐ नमो भूवनेश्वर्यै ॥

बालीपादयुगं रम्यं ध्यात्वा गौरीमोहनः ।

टीकां तनोति विमलां धीरैरेषा प्रष्टव्याम् ।

सम्यक् वचनो दोषा गुणलेशो न विद्यते ।

तथापि गृह्यतां कृत्वा बालके नयि तेष्टव्याम् ।

अथ सर्वविद्याप्रधानाया भूवनेश्वर्या समस्तार्थसुखोपायं व्याख्यायते,

अथानन्दमयीमित्यादि अथ पूजासनकारं आनन्दमयीं नित्यानन्दविशिष्टां

साक्षात् शब्दब्रह्मस्वरूपिणीं, पूर्णब्रह्मस्वरूपिणीमिति च पाठाकारं

जगत्कारणमस्मिन् जगतां ब्रह्मादीनां कारणं बीजं अस्मिन् जगन्मातरं

अथवा अस्मिन्माताम् अथ ईदं कृतिं करोमीत्यादि ।

End

श्रुतिपुराणितपाकमित्यादि, नृत्या पुराणितमिव पाकं निश्चयं यथा तद्वैतत्

कोषं बीमतां बुद्धिग्राहिणीं मध्ये इव जगति यो सत्यः समुच्चः

आर्द्राकाराया आर्द्रां प्रवीभृताऽन्तराया यस्य क्षेत्रपुङ्गवः सन् नित्यं पठति

स जगत् × × × × विभृतीनां उच्चैःपदं

यथा स्यात् तथा भवति श्रुतिपुराणितपाकमिति च पाठाकारं ।

Colophon.

इत्युपेन्द्र भट्टवंशोद्भवश्रीगौरीमोहनविद्यालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता श्रीमद्-

भूवनेश्वरी-स्तवटीका समाप्ता । शकाब्दा १७६४ ।

विषयः । भूवनेश्वरी कवस्य व्याख्यानं ।

No. 207. भूखण्ड (खण्डपुराणीयं) . Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1,400 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of Deposit, Dinājapura Rājvāḍi. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नमोऽथ ।

नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य नरोत्तमं ।

देवीं परमतीर्थेन ततो जयमुदीरयेत् ॥

विह्वलानां कृपाविश्वकीर्त्यानां तीर्थेरादिव ।

तथा जयति भूषण्ये सम्भक्षयाम लज्जामः ॥

कृष्ण उवाच ।

End. नन्दिपासक्य मावाक्यं चरेष्वेव हिजोतम ।

कथितञ्च मया पुण्यं माकृषामे मिलासये ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णपुराणे भूषण्ये सम्भक्षयाममावाक्यं । समाप्तोऽयं धन्यः ॥

विषयः । १ । १ । १ । १ अध्याये सम्भक्षयामावाक्येन यथातिवेरल्लभकथनं ।
४ अकङ्क्षमविमर्षनं । ५ दशावसेधवर्षनं । ६ पिशाचमोचनं । ७ यकाकिवर्षनं ।
८ अवनौचद्वर्षनेन यज्ञरत्नमोक्षनिर्घणं । ९ समतीर्थवर्षनं । १० । ११ प्रयागवर्षनं ।
१२ । १३ भविष्यद्वर्षनं । १४ गोमतीतीर्थवर्षनं । १५ रेवाङ्गवर्षनं । १६
मोपाख्यमावाक्यवर्षनं । १७ । १८ मोक्षतीर्थवर्षनं । १९ अक्षतीर्थ-वर्षनं । २० गुप्ततीर्थ-
वर्षनं । २१ गदावर्षनं । २२ । २३ । २४ कृपादिवर्षनं ।

No. 208. भैरवस्तवराजः . (विश्वसारोद्गाहीयः) Substance, country-made paper, 16 x 3½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 72 *glokas*. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā Ayodhyā Raghunāthvāṭi, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. अथ वटूककोषं ।

कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

महत्तरं परिवपन्नं धार्मिकं परमेश्वरं ।

श्रीधार्मिकुवाच ।

भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वशास्त्रागमादिषु ।

वापदुवारकं मन्त्रं सर्वसिद्धिप्रदं यथा ।

श्रीभगवानुवाच ।

ऋषे रेषि मयामलमापदुवारहेतुकं ।

सर्वदुःखप्रशमनं सर्वसुखनिवर्धनं ॥ इत्यादि ।

End. एतत् शुद्धा ततो देवो मासाहसतमुत्तमं ।

भैरवाय प्रहृष्टाश्रुत् कषण्येव मनेश्वरी ।

Colophon. इति विष्णुसरोवारे आपदुद्धारकल्पे भैरवस्तवराजः समाप्तः ।

विषयः । बटुकभैरवस्य सावकचर्नम् ॥

No. 209. भ्रमरगीतं. Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia 5. Lines 4 on a page. Extent, 25 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

अथ प्रज्ञापः ।

Beginning. * अस्त्रपेर्यामदयुजा यत्तिरस्कार्णं भद्रया प्रिवस्य
कौशलोद्धारः प्रज्ञापः स तु कौर्मितः । ? यथा ।
* मधुप कितव बन्धो मा स्पृशन्निं सपत्न्याः
कुचविक्षसितमालाकुङ्कुममृगुभिर्नः,
वचतु मधुपतिस्तन्मनिनौनां प्रसादं
यदुपदधि विहृम्य यस्य दूतस्त्वमौहक् ॥

अथ तुल्यः ।

End. यवार्जवात् सर्गाभ्योऽयं सदैव्यं सचचापलं
त्वत्कण्ठश्च हरिः स्पृष्टः स सौजन्यो निगद्यते ॥ यथा-
अपि वत मधु पूय्यमिथ्यपुवोधनास्ते ?
स्मरति स पिलगेवान् मोक्ष्यबन्धुं य गोपान्
कचिदपि स कथां नः किंकरौनां गृहीते,
भुजसगवदुत्तमं वृद्धं प्राप्स्यत् कदा नु ॥

Colophon. × × × ×

विषयः । सोदाहरणप्रज्ञाप्यादितुल्यमालाक्षयानुक्तानि ।

No. 210. भ्रमरगीतव्याख्या. Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia 5. Lines 17 on a page. Extent, 305 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares city, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

अथ विषयज्ञापः ।

Beginning. प्रेहस्य दुष्टदासोके मृदुरोवातिव्यथितः ।
भूरिभारमयो जल्पो यस्मै कौमोत्कण्ठितो यमः ॥

असंख्यभाववैचित्र्य-चमत्कृतितुहुस्तः ॥

विषयः । उज्ज्वलमीलनन्युत्तरीत्या भ्रमरगीतयाप्या ।

No. 213. मन्त्रकाशीखण्डटीका (मन्त्ररहस्यप्रकाशिका). By नीलकण्ठ .
Substance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia 17. Lines, 13
on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Benares City, Pandit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning. विश्वेशं साधवं तृषिदं ह्यपयानिष्ठ भैरवं ।
बन्धे काशीं गुह्यं गङ्गां भवानीं सन्निर्वाणिकां ॥
प्रतेरष्टमिति द्वादशार्थं स्रुतं । अथ नृपदेवता-
सैतिहासं प्रतेस्रुतं मन्यते शाकटायनः ।
यास्मिन् द्रौघनमेन्द्रं वा विश्वदेवम् शोभनः ॥

End. ततो ह्यभ्यानेनाभारभ्यकार्याणि कार्या कृतान्यपि पुण्यानि पापानि च
नश्यन्ति इतरे तु पुण्यपापे उक्तरीत्या भोगेन अपथिना कैवल्यमश्नुते ।
तदेवं कार्यां तनुत्यजो जन्मुभावस्य श्रुतिस्मृतिन्यायैः परमानन्द-
प्राप्तिर्भवेति सिद्धम् ॥

Colophon. इति श्रीमत्पद्मराजप्रसादमय्यादाधुरन्धरचतुर्थरवंशवतंस-श्रीविम्बसूत्रि-
सुनीर्नीलकण्ठस्य कृतिः स्त्रीकृतमन्त्रकाशीखण्डटीका रचय्यप्रकाशिका व्या-
समाप्तिसमम् ।

विषयः वेदस्य काशीविषयकमन्त्राणां व्याख्या ।

No. 214. तन्त्रसारोक्तमन्त्रमुक्तावलीविधिः Substance, yellow
foolscap paper, 6×3 inches. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 575
ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upatāggrām
Post Meher, Zilla Comilla, Pandit Jagadbandhu Turkavāgīś. Appear-
ance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ॐ नमः शिवाय ।

अथ तन्त्रसारोक्तमन्त्रमुक्तावलीविधिः ।

तत्र प्रथमं भुवनेश्वरीमन्त्राः । ह्रीं ऐं क्लीं ऐं ह्रीं ऐं । वां ह्रीं
क्लीं ॥ अष्टाक्षरपूर्वा मन्त्राः ह्रीं नमो भगवति साक्षिचरि अष्टपूर्वे साक्षा ।
ॐ नमो भगवति साक्षिचरि अष्टपूर्वे साक्षा । ॐ नमो भगवति साक्षिचरि
अष्टपूर्वे साक्षा । ॐ नमो भगवति साक्षिचरि अष्टपूर्वे साक्षा । ॐ ह्रीं
नमो भगवति साक्षिचरि अष्टपूर्वे साक्षा । ह्रीं ऐं नमो भगवति साक्षिचरि
अष्टपूर्वे साक्षा ॥ इत्यादि ।

End. अथाद्दर्शनमन्त्राः । ॐ ह्रं फट् काक्लि काक्लि मयिप्रोचिताः ॥ अद्ध्य
देव माधुशतं साहसि ह्रं फट् सावा । कस्मिन्नि अमुकस्य मनः कथम
कथम ॐ फट् ।

Colophon. इति तन्त्रसारोक्तमन्त्राः । ॐ नमो गुरवे ।

विषयः भुवनेश्वरीमन्त्रः । अक्षपूषामन्त्रः । विपुरामन्त्रः । अक्षुरितामन्त्रः ।
महेश्वरिनीमन्त्रः । जयदुर्गामन्त्रः । योमन्त्रः । हरिद्राग्योशमन्त्रः । सूर्यमन्त्रः ।
अग्निमन्त्रः । विष्णुमन्त्रः । रामकन्दमन्त्रः । वासुदेवमन्त्रः । शक्तिमन्त्रः । वराहमन्त्रः ।
कृष्णमन्त्रः । शिवमन्त्रः । ज्योतिषमन्त्रः । भैरवमन्त्रः । भद्रकाल्यादीनां मन्त्राः ।
बोरसाधनादिमन्त्राः । सारस्वतीकुर्यात्ताडनादिमन्त्राः ॥ अद्ध्यमन्त्राश्चेति कतिपय-
मन्त्राणां सङ्ग्रहः ।

No. 215. मन्त्रसामायकम्. Substance, country-made paper, 14 x 4½ inches. Folia, 43. Lines, 2 on a page. Extent, 146 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhatta. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning शिरो मे राक्षसः पातु भास्वं दशरथात्मजः ।
कोशस्थेयो हृष्टो पातु विश्वामित्रप्रियः पुनो ॥ १ ।
ब्राह्मं पातु सचवाता मुक्तं भोभिविबन्धकः,
जिह्वां विद्यानिधिः पातु कथं भरतवन्दितः । २ ।
स्वल्पो दिव्यायुधः पातु भुजो भद्रेशकायुक्तः
करो धीतापतिः पातु हृदयं जामदग्न्याजित् । ३ ।
मर्धं पातु चरध्वंशो नाभिं जाम्बवहावयः,
सुप्रवेगः कटिं पातु सकयिनी चतुर्मन्त्रधुः । ४ ।
जानुनीं सेतुकुत् पातु जगत् दशमुखात्मकः ।
पादो विभीषणदौहः पातु रामोच्चैर्ध्वं वपुः । ५ ।

End. नावा न खोदः प्रदिशः प्रविष्टाः सखिभिरतिदुर्गानि निश्वा,
सौ प्रजां वृष्टदुक्षो मन्त्रिणावधेयवहापरेण ।

Colophon. × × × × ×

विषयः । प्रथमतो रामरक्षाकोऽततो वेदव्यासविषयकमन्त्राः ।

No. 216. मन्तरामायणव्याख्या (मन्तरहस्यप्रकाशिका). By नीलकण्ठ . Substance, country-made paper, $11 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines, 12 on a page. Extent, 1,545 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. रामायणं द्रुमं नीमि रामरक्षा नवाङ्कुरं ।

गायत्री बीजमन्त्रायं मूलं नीलो मञ्जाफलं ॥

अथ रामरक्षायाः रामायणद्रुमाङ्कुरत्वं स्पष्टमवगम्यते, तत्स्थानां राक्ष-
बादिपदानां क्रमेण रामायणार्थसूचकत्वात्, तस्याः गायत्रीबीजत्वं वेद-
मूलत्वं शोषपादनीयं तेन रामायणस्यापि तदुभयं सिध्यति ।

End.

लक्ष्मणार्थपरतां गिरामिमी लक्ष्मणार्थपुरुषेण दर्शितां ।

सर्ववेदपदवाक्यसमानवित् कोपि वीक्ष्य क्षुमतिः प्रमोदतां ॥

श्रीरामरक्षाव्याख्यानं मन्तरामायणमभिधे ।

व्याख्याकराद्यन्तरेण त्रैयतां कवचानिधिः ॥

दर्शितः सीतयाध्यायं वेदारण्ये निरध्वनि ।

सन्तो विपुल × × × यास्वभाष्यानुयायिनः ॥

Colophon.

इति श्रीमन्-पदवाक्यप्रमाणसम्यादाधुरन्तरचतुर्दशवंशान्वसंघ-गोविन्दसूचि-
जनोः श्रीनीलकण्ठस्य कृतिः स्वीकृतमन्तरामायणव्याख्या मन्तरहस्य-
प्रकाशिकाया समाप्तिमगमत् ॥

विषयः । मन्तरामायणव्याख्या .

No. 217. मन्त्राभिधानं. By यदुगन्दनभट्टाचार्य . Substance, country-made paper, $14 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Kālāpāḍā, P. O. Rājārapura, Paṇḍit Sitānātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ श्रीरामः ।

प्रथम्यादौ मन्त्राभाषां खट्विस्त्यक्तकारिण्यै ।

मन्त्राभिधानं क्रियते यदुगन्दनशर्मा ॥ ॐ कारः ।

ॐ कारं वभुक्षं तारं वासयं ? चंसः कारयं ।

मन्त्राद्यः प्रथमः सत्यं विन्ध्यमन्त्रिजिह्वितं ॥ इत्यादि

End.

ॐ त्रोधास्त्रोचं तनुचक्ष शकदो रिपुसंशकः ।

सौषट् । नैवयुग्मं तथा सौषट् शब्दद्वैतमेवम् ।

पट् । मङ्गलौ पट् कोटिका आह्वानोत्तरवाचकः ।

Colophon. इति यदुत्पन्नमहाचार्यविरचितं मन्त्राभिधानं समाप्तं ।

विषयः । ॐ कारस्य देवताकथनं । तथा आकारादिमाहकावर्णादीनां देवताचक्रकथनं ।

No. 218. मन्दारमञ्जरी (तत्त्वप्रकाशिकाश्याख्या). By श्याम-यति . Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia 40. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीवेदशास्य नमः ।

सृष्टीकरतत्त्वज्ञो जगत्सौम्यपदात्मजं

प्रथममिदं त्रयदीवं देवताचक्रवर्तिनं ॥

कीमदानन्दतीर्थार्यवराभ्याम्बुचं खणं

श्रीवेङ्कादिशिरोभूषामाह्वारविभादये ।

End. त्रयदीवपदात्मो जगत्सौम्यपदात्मिकः ।

ममद्यकोरं संसारसंतप्तं सततं पिव ॥

Colophon. इति श्रीसृष्टीनारायणाख्यतिलकतिलकाह्वीतमाध्वनाक्रमतेन बाध-
यतिना विरचिता मन्दारमञ्जरी तत्त्वप्रकाशिकाश्या समाप्ता ।

विषयः । माध्वतत्त्वप्रकाशिकाश्याख्या ।

No. 219. मन्मथसंहिता . Substances, country-made paper, 7×3 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Calcutta Vidyavakya Office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

एकदा दुष्टमासीनं मन्मथं जगतां पतिं ।

इतिः पप्रच्छ चर्म्मिष्ठा चर्म्मलोकादितरेता ॥

किमवसारं संसारे तन्मे वद दुरीतम ।

End. भगवाम्यधरायुक्तो यमलो ज्ञानसंयुतः ।

तपस्वी ताम्बपुण्यश्च संश्रितानववाङ्मरेत् ॥

Colophon. इति श्रीमत्सप्तविंशत्यां व्यासगुह्यायां पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥
विषयः । रत्नमदनसकाशमुखेन मैथुनप्रकारभेदकाकाकादिनिवृत्तं ॥

No. 220 मञ्जाभागवतपुराणं. Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 178. Lines, 10 on a page. Extent, 5300 ślokaś. Character, Bengali. Date of writing S.K. 1734. Place of deposit, Upatāgrām Post Meher, Zilla Comulla, Pandit Jagadbandhu Tarkāvagis. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो दुर्गायै ।

यामाराध्य विरिष्टिरस्य जगतः खडा हरिः पाञ्चकः
संज्ञतां गिरिशः स्वयं समभवद्गोया च या योगिभिः ॥
यामाद्यां प्रकृतिं वदन्ति मुनयस्तत्तत्प्रियाः परा
तां देवीं प्रणमामि विश्वजननीं स्वर्गपर्वप्रदां ॥
एकदा नैमिषारण्ये शौनकाद्या सप्तर्षयः ।
पप्रच्छुर्मनिशार्दृतं कृतं वेदविदांवरं ॥
यासृशिश्व सचाप्राश सव्यवेदविदां वर ।
पुराणं साम्प्रतं शूचि स्वर्गमोक्षमुत्तमं ॥

कृतं अवाच ।

यदुक्तं श्रीमच्छेषेण मारदाय सचाकमे ।
पुराणं परमं गुह्यं सचाभागवताङ्गयं ॥
यदाह भगवान् व्यासः यदया भक्तिशक्तिने ।
स्वयं जैमिनये पूर्वः पुनस्तद् वो ब्रवीम्यहं ॥ इत्यादि ।

End.

य इदं परमाख्यानं वाचयेद् द्विकसन्निधौ ।
यदुभक्त्या जैमिने तस्य पापं नश्यति तत्क्षणात् ॥
अयनेकमृतं कीटिकाकारमुत्तमं ।
इतदन्वयं कृते पापं मोक्षमवाप्नुयात् ॥ ?

Colophon. इति श्रीमञ्जाभागवते मञ्जापुराणे इकाशीतिसप्तोऽध्यायः समाप्तः श्रीर
षेयस्य विंशदिवसे भट्टशासरे कल्याणपीथपरतुर्दश्यामिषौ षडहस्तसमे
समाप्तेऽं पुस्तिका । श्रीचन्द्रशमशर्माः साधकः । शकान्तीनाम्बरः । १७३४ ।

विषयः । इति श्रीमहाभागवते सत्पापुराणे सत्पाभाजनपञ्चमर्षं नाम प्रथमोऽध्यायः ।
 इति श्रीमहाभागवते सत्पापुराणे द्वितीयोऽध्यायः । ६ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ ।
 इति श्रीकौशास्यसुप्रवेशः । ९ इति श्री— १० । ११ । १२ । १३ । १४ । इति
 श्रीमहाभागवते सत्पापुराणे श्रीभगवत्गीताख्यपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीभगवद्-
 संवादे । १५ । इति श्रीपञ्चतन्त्रमाख्यसंवादे । १६ । इति श्रीभगवत्गीताख्य-
 निषत्सु । १७ । इति श्रीशिवभारद्वयसंवादे । १८ । इति श्रीभगवत्गीतासमाप्तिर्नाम ।
 १९ । इति श्री— २० । २१ । २२ । २३ । २४ । २५ । २६ । २७ । २८ । २९ । इति
 श्रीकान्तिकेयसप्तकथनं नाम । ३० । इति श्रीभारकासुरसंवादे कान्तिकेयसमाप्तो नाम
 ३१ । इति श्री— ३२ । इति श्रीभारकवधो नाम । ३३ । ३४ । इति श्री— ३५ । ३६ । इति
 श्रीमहाकाशोद्वेगे । ३७ । इति श्री— ३८ । इति श्रीकाशोद्वेगसमाप्तिर्नाम । ३९ । इति
 श्रीशिवगान्धर्वसंवादे नाम । ४० । इति श्रीभगवत्पाञ्चाने । ४१ । इति श्रीशिवसप्तमसमा-
 प्तोऽध्यायः । ४२ । इति श्री— ४३ । ४४ । इति श्रीमहाकाशो । ४५ । ४६ । इति
 श्रीमहाकाशो । ४७ । ४८ । इति श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ४९ । इति श्री— ५० ।
 इति श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५१ । इति श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५२ । इति
 श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५३ । इति श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५४ । इति
 श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५५ । इति श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५६ । इति
 श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५७ । इति श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५८ । इति
 श्रीकामाख्यासंवादे नाम । ५९ । इति श्रीमहाभागवते सत्पापुराणे एकाशीतितमो-
 ऽध्यायः । ६० ।

No. 221. महाभागवतसारः, (ज्ञानचन्द्रोदयः). By रामचन्द्र . Substance,
 country-made paper, 12×3½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page.
 Extent, 850 glokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Dmajpura, Paṇḍit Kṛṣṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable.
 Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः परमदेवतायै ।

तुष्टिराजं प्रथम्यादावन्नपूर्वां तुष्टिर्यै ।

विश्वेश्वरं विश्ववन्द्यं कान्तभैरवमेव च ॥

दृष्ट्वापि सत्पादेवोपासनायाः भक्तिः ।

अविमुक्त सत्पादेन जगन्नां मुक्तिदायके ।

सत्पादेनोपासनायाः अपि परदेवता ।

सत्पाकाशीं सत्पासायां सत्पादेनोपरिस्थिताम् ॥

ज्ञाते रामचन्द्रे श्रीमता ब्राह्मणेन वै ।

सत्पादेनोपासनायाः ज्ञानचन्द्रोदयाभिधः ।

देवसङ्कीर्णं पूज्यं ततो धर्मप्रशंसनं ।

+ + + + ॥

ततश्च मानसं तीर्थं संसारकूपवर्जनं ।

भारतव्यभिहं सर्वं पञ्चोक्तिम् लिख्यते मया ॥ इत्यादि ।

End.

प्रभवाद्भुताद्भूतः सलिलस्य च तेजसः ।

परिपञ्चान् शुभौमाश्च तीर्थाणां पुण्यता कृता ॥

तस्मान् भोक्तेषु तीर्थेषु मानसेषु च नित्यशः ।

उभयेषु च यः स्नाति स याति परमां गतिं ॥

Colophon.

इति श्रीमहाभारते मानसतीर्थवर्णनं । अतः परं खण्डितं ।

- विषयः । देवसङ्कीर्णं । धर्मप्रशंसनं । धर्मवैराग्यकथनं । स्त्रीवैराग्यकथनं । स्त्रीसमाव
निरूपणं । शोकापनोदनकथनं । हानधर्ममोक्षधर्मादिनिरूपणं । शिवभक्तिकथनं । महाभारत-
तीर्थसाक्षात्कारकथनं ॥

No. 222. महाकल्मीकप्रतकथा (भविष्यपुराणोक्ता) . Substance,
country-made paper, 13 x 3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent,
145 slokas. Character, Bengali. Date S. K. 1709. Place of deposit,
Dacca Sonārgāṇḍī Kṛṣṇapūra, Paṇḍit Śaratcandīa Bhāṭṭācāryya. Ap-
pearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीकृष्ण उवाच ।

शृणु राजन् कथां दिक्षां सर्वपापप्रणाशिन्यां ।

यां श्रुत्वा लभते चायुर्धर्मपुत्र युधिष्ठिर ।

युधिष्ठिर उवाच ।

स्नानाभ्यासपुत्रायुःसर्वैश्वर्यसुखप्रदं ।

ततमेकं समाचल्य विचार्य्य पुत्रलोत्तम ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

दुस्सारहृदयैस्त्येन परिचामे चिचिहृदये ।

यतश्चेह कृतस्यादौ देवेन्द्र प्राञ्ज नारदः ॥

End.

ततस्मिदमय चक्रं नारदेनोपदिष्टं

पुरपरितरपि वस्त्राद् वाचिज्जलार्थेन लोकेभे ।

तमपि कुत्र तदेतद्वर्णयन्ति यथास्मा-

दभिसतस्तस्मिन्निः पुत्रलोचनविहृदिः ।

Colophon. इति भविष्यपुराणोक्तमहासहस्रीवतकथा समाप्ता ।

ग्रन्थसङ्ख्याः । १०८ ।

विषयः । महासहस्रीवतानुष्ठानफलकथनम् ।

No. 223. "महावीरचरित्रस्य बालबोधः". Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 7 Lines, 17 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara. Date Śamvat 1762. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Śūri. Appearance, old. Verse, Correct.

Beginning. दुरियवयसमीरं मोक्षपद्मानोरं
पणमिय जिनवीरं + + + + ।
महावीरं भवन पङ्क्तिभङ्गस्तु सुखानुभूतं
धरिय + + चमूळं किञ्च किञ्चमि + + लं ।

End. • जे जिन सदा सदा तुम्हने बालच चतयो
तनवारपगना वि विपर सुसदा प्रथम कुञ्जो ।

Colophon. • इति श्रीमहावीरचरित्रस्य बालबोधः समाप्तः । संवत् १८१९ ।

विषयः । गुर्जरभाषायां महावीरचरित्रवर्णनम् ।

No. 224. महाशान्तिस्तोत्रम्. Substance, country-made paper, 8 x 3 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 112 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ महाशान्तिस्तोत्रम् ।

ॐ महाशान्तिं प्रवक्ष्यामि यां प्राप्य मङ्गलीं त्रियं ।

ब्राह्मणः क्षत्रियो वापि वैश्यो वा + + वर्ज्यते ॥

End. एतद्ब्रह्मब्रह्मातिथ्यं कुर्व्यात् सर्वदुःखहरिणि ।

आरोग्यवत्सर्वदो जीवेत् सर्वदा मृतम् ॥

Colophon. इति मन्त्राशक्तिवन्दने पूर्वार्धे समाप्तम् ।

विषयः । मन्त्राशक्तिविधिः ।

No. 225. मन्त्रः स्तवटीका (कौमुदीनाम्नो) By वाचस्पति . Substance, country-made paper, 13 x 3½ inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 300 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garbeta, Gram Bhaṭṭagrāma, Rāmabṛdaya Bhaṭṭa-cāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. कौमुदीयं नमः ।

प्रथम्य गिरिजानाथं संसाराभिमोचो वरं ।
वाङ्मयं मन्त्रिनः स्तोत्रस्य करवाचि यथासति ॥
विद्वन्मनःकुमुदिनी × × भर्तुं समासिता ।
वाचस्पतिकृता वाङ्मयकौमुद्यस्तु सदा सुदे ॥
तिष्ठन्ति यदि सत्यासिद्धता वाङ्मयः परात्परं ।
तासां सारं समाहस्य द्विधेदानीं प्रतन्यते ॥
मन्त्रिन इत्यादि । इत्यादि ।

End.

कुमुदमदमनेत्यादि — त्रैलोक्यकारैरुत्तममपि वाङ्मयायते शिशुमन्त्रधरी-
ऽद्वैतान्द्रो मौक्तो यस्य गुणमञ्जान् निजोऽसाधारणो मन्त्रिमा यस्य तस्य
देवस्य दासः सेवकः सर्व्वर्षा गन्धर्वाणां राजा सिद्धेति पाठे सिद्धान्तं
गन्धर्वाणाञ्च राजा सिद्धसाधो गन्धर्व्वराजयेति वा कुमुदमदमनः पुण्यदन्तो
नाम यस्य स यतादृशो यः सोऽस्य देवदेवस्य रोषात् भट्ट एव
दिश्यादपि दिव्यं च यस्य मन्त्रिनः स्तोत्रमभिदमकावर्तिदिति ।

Colophon.

इति मन्त्रिनः स्तोत्रटीका समाप्ता ।
मानावेदपुराणशास्त्रजनितज्ञानाद् दृढप्रत्यय-
स्त्वाम् वै चरितो वरस्य च मिथो भेदानभिज्ञो यदा ।
तदेकीकृत्वा कृतिः कुमुदमदमोऽपि च मन्त्रान्
कृतं श्रव्यं स्तुतं स्तोत्रमभिदममोघं परमम् ॥
कौमुदी । लिपिरित्यं नीतजकिशोरदेवशर्कराः पुस्तिका च ।
वाङ्मोहिः समकः समन्वयमुनिर्वासो वशिष्ठो भृगु-
जावालिर्ज्जसदृशिनः कृष्णकः गर्भसाधो गौतमः ।

मात्मातः अपतिसुखेन समरो वैखी दिलीपो, नलः
 पुष्पो धर्मदुतो यवातिनञ्जयो कुम्भेन ते मङ्गलम् ।
 विषयः । शिवभक्तिसौच-साक्षात् ।

No. 226. मङ्गलस्तुति-टीका By मधुसूदनसरस्वती. Substance country-made paper, 16×2 inches. Folia, 65. Lines, 4 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Bengali. Date S K. 1629. Place of deposit, Dinājpara, Babu Girīśacandra Cakravartī, Pleader. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो हरिचराभ्याम् ।

विश्वेश्वरं गुरुं नत्वा मङ्गलमाप्नुतैरथ ।

पूर्वाचार्यैस्तथाख्यासंपद्यः क्षियते मया ।

कथितं किल मन्त्रराजः + + + शिव निर्मात्यलङ्कृतं मनुष्य-

चोरस्य चक्रवर्त्तनादिका सर्वापि शक्तिर्विभक्त्यति इत्यभिप्रायेण राज्ञा

शिवनिष्ठास्यं पथि निश्चिन्तं । इत्यादि ।

End

इदं श्रीमङ्कुरोः पारम्पर्यं नत्वा कृता मया ।

+ + + +

भूतिभूषितदेवाय द्विजराजैर्न राजते ।

यकाक्षने नमो नित्यं चरये च चराय च ।

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्य-श्रीविश्वेश्वरचरचारविन्दमधुसूदन-श्रीमधु-

सूदनसरस्वतीविरचिता मङ्गलस्तुतिशास्त्रा समाप्ता । श्रीरक्ष ।

शकाब्दा १६२६ ॥

विषयः । मङ्गलः स्तुतेर्माक्षानं ।

No. 227. मातृकानिर्घण्टः By आचार्य. Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Tikāri, District Gynā, Pandit Mahāvīraprasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीवसिष्ठं त्र्यम्बकं भारतीश्रीशरीं शिव ।

नत्वा तथ्ये मातृकाया निघण्टुं वाञ्छनीयमेव ?

End.	मन्दो च परमात्मा च सम्मर्तकस्तान्मको । वक्त्रकायोऽथ यो व्यापी त्रिभिः व्यापकः कुतः ॥ माहकाया निघण्टोऽयं कण्ठपीठे निषाद्यता । विस्फोटनाय मन्त्राणां सकृले पविता जनाः ॥ शरीरे सर्वमन्त्राणामुच्चाराय सुबुद्धिभिः ।
Colophon.	रति श्रीमद्देशिकमण्डलीमुकुटमाणिक्योपमपरमहंस-श्रीमदाचार्यविरचितो माहकानिघण्टुः समाप्तः ॥ विषयः । माहकावीजादिरूपं ॥

No. 228. माध्वमन्त्रार्थमञ्जरी By नारायण . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 98. Lines, 10 on a page. Extent, 3200 çlokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1689. Place of deposit, Tīkāri, Pandit Vāmācāri Śhastrī. Appearance, tolerable. Prose, Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्भगवद्भक्तान्तर्गतैर्धर्मैर्धर्मैर्धर्मैः ।
श्रीमद्भगवन्तैर्धर्मैः सन्तैर्धर्मैर्धर्मैः ॥
येनान्तर्धर्मैर्धर्मैर्धर्मैर्धर्मैर्धर्मैः-
सङ्गारतादिनिगमान् ब्रह्मणा विचार्य ।
सङ्गारसङ्गमहिनिः सुमयैस्तदीय-
ताम्यर्थनिर्धयपरिधयनं यथायि ।
निजनिजपन्थेनिजपन्थे च तच्च सः ?
मानं सङ्गानि अपाच निजपाच च तैः सङ्गान् ।
वेषामर्थ निजैः स्त्रोके संशेनानुवदन् प्रभुः ।
तन्निव चरमेऽध्याये स्वयं व्याख्यासङ्गयन् ।
यदीयवाक्तरङ्गाणां विप्रुषो विदुषां गिरः ॥
जयति श्रीधरावाचो जयतीर्थपयोनिधिः ।
वेदव्यासगुरोः पादपद्मपोतावलम्बनात् ।
तरिष्यामि निरातङ्को गहनं सङ्गसामरं ।
सङ्गानि तानि गहनार्थयुताम्यपीठ
श्रीपूज्योपकवचोदितप्रवृत्तिभिः ।

प्रीत्यै चरंरथ गुरोरपि वैश्वनाशि-
नारायणः प्रविष्टोमि यथामनीषं ।
अज्ञानाद्वा प्रमादाद्वा यच्च + + + चापसं ।
तद्गुणकवशादिभ्यु + + + गुणमम ॥ इत्यादि ।

End. प्राणानिरिक्तमवतान् एकोनपञ्चाशत्संक्षोभेनत्वात् यतिवसमुपपन्नं
यद्वा मिथारणे बली जात्यभिप्रायेषिकवचनं । ततश्च + + +
देवानां मध्ये अस्मान् ये वर्जयन्ति ते एत एव । सर्वेषु देवेषु
+ + + वेष्टासोऽपि अस्माधिकारिणां ज्ञानादिज्ञानेनातिरिक्तरा
ये सुखपापकृपा मवतसे यूयं नः अस्मान् खलिभिः परममङ्गलप्रदभिः
सखा पालयतेत्यर्थः ॥ * ॥

Colophon. इति नारायणेनेष्ट गुणपूजायामुद्भूता ।
शुनिकल्पतरोर्भ्यामध्वमन्तार्थमङ्गरी ॥ श्रीवेद्यासाय नमः ॥
संवत् १४८८ ॥

विषयः । मन्त्राभारतनात्यर्थप्रतिपादकस्तुत्यादीनां व्याख्यानं तथा प्रथमादिमाध्वमनीष-
कान्तादीनां व्याख्यानम् ॥

No. 229. माध्वानां पूजापद्धतिः By सत्यबोधार्थशिष्य . Substance,
country-made paper, 11 × 4½ inches Folia, 24. Lines, 9 on a page.
Extent, 432 ślokas Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Bibhāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning. श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

प्रथम्य रमणं खल्लाः पूर्वबोधोदिसङ्कल्पम् ।
यथामिति चरेः पूजापद्धतिः क्रियते मया ॥
वेद्याधोक्तिमात्रोऽयं पूर्णप्रश्नो यत्कर्तव्यम् ।
मन्त्रसारे तु तत्त्वमैव मया संस्पृष्टवैभुषणम् ॥

End. सत्यबोधार्थशिष्येण संस्पृष्टोत्तरमस्मिन् ।
पूजायाः पद्धतिं कुर्यात् प्रीत्यै माध्वमाध्वयोः ॥

Colophon. इति पूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । माध्वमते वैष्णवाणां पूजाविधिः ।

No. 230. मासनिर्णयः By भट्टोजि दीक्षित . Substance, country-made paper, 8×8 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 578 çlokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1778. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verso. Correct.

Beginning. श्रीमद्भागवतप्रपञ्चस्य नामः ॥

श्रीम् । श्रीमद्भक्तप्रतिपदि वत्स्रारम्भः ।

• तत्र श्रीदयिकी त्रिचिदांश्या,

श्रीवै मासि जगद्गङ्गा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।

शुक्लपक्षे समग्रं तु तदा सूर्योदये सतीति ॥ जेमादौ ब्रह्मोक्तः । इत्यादि ॥

End.

समाप्तोमेन भोमेन रविषा गुण्या तथा ।

योग्यं पञ्चको नाम सूर्योपश्रवताधिकः ॥ इति द्विक् ॥

Colophon.

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितविरचितो मासनिर्णयः । संवत् १७७८ ।

मगधदेशात्मर्गतपट्टनपामे लिखितम् ।

विषयः । मासतिय्यादीनाम् निर्णयः ।

No. 231. माहेश्वरकवचम् . Substance, country-made paper, 16×3½ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 84 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Candrakonã, Ayodhyā Raghunāthvāṭi Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ॥

राजोवाच ।

अहम्बाधं यदुक्तं भो महेश्वरकवचं ।

विधानं कीदृशकस्य कर्तव्यं केन हेतुना ।

तद्वदस्य मन्त्रापात्र विद्वदेष समाधत्तः ॥

शृणुषवाच ।

मात्रेण कथं राजन् देवैरपि तुहुलं

यः करोति कथापेयं स पूतात्मा भवेद्भरः ॥ इत्यादि ।

End.

तपस्याचेष्टरं नाम कथं सुरगवाचितं ।

श्रोतव्यं पठितं नित्यं सततं भावुकप्रदं ॥

मात्रेण कथयन्तेन सर्वथाविनिर्वाणम् ।

यः करोति करो नित्यं स ब्रजेन शाङ्करं पुरम् ॥

Colophon.

इति शकुन्तलाभरतशृणुषवादे कर्माविपाके माचेष्टरकथं समाप्तं ।

विषयः । शृणुषवाच कथयकथनम् ॥

No. 232. सुक्तिचिन्तामणिः By गजपतिपुत्रबोधोत्तमदेव . Substance country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 860 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Tākari, District Gaya, Paṇḍit Mahāvīraprasād Miśra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

बीजगङ्गायाय नमः ॥

बोद्धाद्रौ सप्तद्विंशौ शतमर्थचतुष्टयं ।

अष्ट × नेत्रपदवी × × × कां चरिं नुमः ॥

बाधपुराणे,—

End.

शृङ्गं पर्यवितं वापि शीतं वा दूरदेशतः ।

दुर्जनेनापि संस्पृष्टं सर्वथाविनिर्वाणम् ॥ * ॥

Colophon.

इति बीजगङ्गापुत्रबोधोत्तमदेवेन संयोज्य विरचितो सुक्तिचिन्तामणिर्नाम

पद्यः समाप्तः ।

विषयः । पुत्रबोधोत्तमसाक्षाद्विषयकम् ॥

No. 233. सुक्तिवादार्थः By गदाधरः . Substance, country-made paper, 18 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur Post Garvetā Grām Telivani, Paṇḍit Bagavaticharṇa Smṛtīrtha. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रयोजनमिदमेव पुमांसस्तदुपाये प्रवर्तमानं शास्त्रस्य प्रथमतः प्रयोजनं
दर्शयन्ति शास्त्रज्ञाः, तत्र स्तः प्रयोजनं सुखं तद्गोमो दुःखाभावश्चैतज्ज्ञ
अन्येष्वाधौनेष्वाविषयत्वं न तु प्रयोजनाकारजनकत्वे सति प्रयोजनत्वं सुख-
साक्षात्काररूपभोगं प्रति विषयतया जनके सुखेऽप्यग्रे गोपप्रयोजनत्वं अन्ये-
ष्वाधौनेष्वाविषयत्वं भोजनाद्वैक्षण सुखादिकपफलानुसम्भवादेवेत्यादि ।

End.

उत्तरवाक्येनापि वाकारेण पूर्वकल्पयवच्छेदसाक्षित्यस्य उत्तररूपं,
उत्तरकल्पयवच्छेदसाक्षित्यस्यापि पूर्वकल्पे बोध इति व्युत्पत्तेः प्रौढिभिर्यजेत
यवैर्वा इत्यादावपि प्रौढादौ यवासाक्षित्यबोधस्यापि व्युत्पत्तिरिति ज्ञातुं
इत्यस्य विस्तरः ।

Colophon.

इति महाभारतभाष्यविरचितसुक्तिवादाद्यः सम्पूर्णः ॥ श्रीश्रीरामः शरणं ।

विषयः । सायन्यादिभेदेन सुक्तेर्निरूपणम् ॥ •

No. 234. सुसुषुम्णतकृत्यादिपद्धतिः By शङ्कर शर्मा . Substance,
palm leaves, 10×1½ inches. Folia, 37 Lines, 3 on a page. Extent, 500
çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grān Bhādu-
ghar, Post Brāhmanberia, Zilla Comilla, Paṇḍit Amara Candra Nyāya-
ratna Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

मत्वेन कृत्यनिष्ठानां मुदे शङ्करशर्माणा ।
सुसुषुम्णतकृत्यादिपद्धतिः सत्यवच्छिका ॥
तस्यैव तु यथस्यादावमुक्त्य निदेशनं ।
स्मान्मुपारिषौ ज्ञया विद्वद्भिरपि तादृशैः ।
तथादौ सुसुषुम्णतये ।

पुद्धितत्वे चारीतः ।
पुद्धिमेव तु भुक्तेन उदरस्येन यो मृतः ।
य एव कलमुद्रणं पुद्धिलक्षाधिगच्छति ॥ इत्यादि ।

End.

विष्णुधर्मोत्तरे ।
यस्योपयोगि यद् द्रव्यं देयं तथैव तद्भवेत् ॥

बभौरिख पाचवमीचे दानं तच तज्जाननी/नारचपूयेंकं प्रतियरीतुपेके
जळं ६५तां कोकारात् पूर्वे दधिवा ।

Colophon. (अतःपरं अक्षितं) ।

विषयः । अतस्य सुसुर्षोच कर्तव्यमिदमप्यम् । तयादी सुसुर्षुहर्षं । अतसंस्कारविधानम् ।
सचनननननन-परंनरदाचविधिकनम् । अतोचानदिनकृत्यादिमिदमप्यम् । दानपदनिः ।

No. 235. सुरक्षीचन्द्रिकागुह्यमात्राप्रार्भुवः ; Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 55 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakona, Grām Ayodhyā Raghunāthvāti, Baba Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकृत्याभां नमः ॥

यस्य स्मरणमात्रेण नरी याति विराट्पदं ।

श्रीकृत्ये लभते भक्तिं तं नमानि जगद्गुरुं ।

श्रीनारद उवाच ।

सुरक्षी केव तपसा प्राप्ता कृत्यं जगत्पतिं ।

या करोति सदा कृत्यमुष्माश्लेषचपुष्पनम् ॥ इत्यादि ।

End.

इत्येतत्क्षितं पुत्र तत्त्वं परमशोभनं ।

शोपनीयं प्रयत्नेन न रीयं यथा कदाचित् ॥

सर्वार्थिहप्रयत्नेन जगदानन्दकारणं ।

सर्वसम्यक्त्वरं तत्त्वं प्रेमभक्तिप्रदायकम् ॥

सतत्यानाति यत्कृत्यं जीवन्मुक्तो भवेद्दि सः ।

यस्मिन् मूढे विशिष्टितमेतन् तिष्ठति नित्यम् ।

तच कृत्यो जगद्गुरुः सर्वपुण्यविचारकः ।

तन् तस्य समनारेव शोकातोतो भवेद्गुरुः ।

अक्षययविमुक्तोऽपि भक्त्यानां प्रवरो भवेत् ॥

Colophon. इति पद्मपुराणे पाताळकण्ठे ब्रह्मनारदसंवादे सुरक्षीगुह्यचन्द्रिकानां
प्रार्भुवः पञ्चपदितोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीचन्द्रिकागुह्यमात्राणां कृत्यप्राप्तपद्धत्यादि-कथनम् ॥

No. 236. **सूत्राध्यायविवरणम्** By **कामदेवदीक्षित**. Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāri, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

प्रणम्य विद्मनांश्च मुनिं कात्यायनं ततः ।
दीक्षितान् वासुदेवाद्य गुह्यं नन्वा सरस्वतीम् ॥ १ ॥
चितार्थं याज्ञिकानाञ्च सूत्राध्यायस्य कारुणितम् ।
चलन्नामुरार्यायैर्दीक्षितानं श्रियते मया ॥ २ ॥

End.

व्याख्यानः कामदेवेन सूत्राध्यायः सती प्रियः ।
तत्त्वमेव प्रयासेन प्रीयतां परमेश्वरः ॥

Colophon.

इति श्रीदीक्षितकामदेवकृतं सूत्राध्यायविवरणं समाप्तम् ।

विषयः । यज्ञीयप्रत्यानां सूत्रनिरूपणं ॥

No. 237. **मेघवृत्तटीका** By **दिदाकर उपाध्याय**. Substance, palm leaf, 11×1½ inches. Folia, 95. Lines, 4 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dīnājpur, Babu Girīsā-candra Cakravartī. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

कश्चिदिति ॥

कथितं यत्तः रामनिर्व्याघ्रमेव वसतिं चक्रे इत्यन्वयः । तच्च व्याचक्षेप्सिति
वक्तव्यमात्रं इत्यन्तः परिधमनैकश्च धृतिं वचन्नेति ध्वनिः । इत्यादि ।

End.

एवमेव प्रकाशेन वृत्तं कथयद्वाग्निं इदंति ते तच्च चक्षमाचक्षपि
विद्युता नायिकया विच्छेदो माधुत्वं मा भविष्यति कालसामान्ये लुक्
× × × × इति ॥ * ॥

Colophon.

इति श्रीदिदाकरोपाध्यायकृता मेघवृत्तटीका समाप्ता ॥ . ॥

विषयः । काश्चिदाचकृतमेघवृत्तकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 238. मोक्षोपायः. Substanco, Teda leaf, 14 x 2. Folia, 110. Lines, 5 on a page. Extent, 2750 slokas. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Gām Khunverā. Late Paṇḍit Rāmānāṇa Sīromāṇi. Appearance, old. Verse, Correct.

Beginning. (१—१ पदं नास्ति) ।

बृहरोमा मवातेजा विद्याभिषोऽन्वभाषन ।

सदृशं राजशाईलं लवेवैतन्महीतले ॥

मवावंशप्रसूतस्य वशिष्ठवंशवर्तिनः । *

× × × × × × ॥

लस्य विप्लवरा जोरा राजसा सम संज्ञितः ।

जातुमर्षेति मामार्णं शरणागतमस्मिन् ॥

लवाणि लमयः श्रीमान् ब्रह्मशाईलविज्ञमः ।

× × × सदृशो वीर्यो रामो रकोविदारणः ॥

मं पुत्रं राजशाईलं राम सत्यपराक्रमं ।

काकपक्षधरं शूरं चोष्ठं मे दातुमर्षेति ॥

× × × × × ॥

कुताक्रमकृताक्रमं वा मेर्भं कस्यचि राजसा ।

वाक्कीकिकवाच ।

लया वशिष्ठे भुवनि रामभृत्यजनान् त्वयः ।

कथं कौदक् स्थितो राम इति पप्रच्छ बृहिशान् ॥

जना त्वयः ।

रामो राजीवपक्षाको यतः प्रभृति जागतः ।

य विप्रकीर्ययायासतः प्रभृति कुम्भमाः ॥

यत्नात् प्राणमयास्त्राकं निजयापारमाह्निकं ।

सायमस्मानवदनः करोति न करोति च ॥

किं सम्यदा किं विपदा किं मेवेन किमीक्षितः ।

सर्वमेवापदित्युक्ता तुष्टीमेवावतिष्ठते ॥

× × × × × ॥

ईदृशः शान्तावासनः क दवास्मिन् महीतले ।

प्राप्तये स्ववहारे तं यो निवेदयितुं क्षमः ॥

विश्वामित्र उवाच ।

एवमेतन्मम प्राप्ता भवन्ती रघुमन्दनम् ।
 इहामयन्तु हरिता हरिषं हरिषा इव ॥
 एव सोऽहो रघुपतेर्मापद्यो मापि चामतः ।
 द्विवेकैराग्यलतो बोध एव सद्योदयः ॥
 रतस्मिन् त्याजिते युक्त्या सोऽहो स रघुमन्दनः ।
 विनाशितमेवति पदे तस्मिन् वयमिबोक्तमे ॥
 × × × × × × ×
 एवं सुनीम्ने भुवति पितुः पादाभिवन्दनम् ।
 कर्तुमभ्याजनासाय रामः कर्मल्लोचनः ॥
 × × × × ×

हमरथ उवाच ।

पुत्र प्राप्तविकल्पं कक्षाबाणाश्च भाजयम् ।
 जडवज्रो × × × × खेदो × × × हीयताम् ॥
 बृहन्निपुणप्रोक्तं त्वाद्योगानुतिष्ठता ।
 परमासाद्यते पुच्छं × × × मनुजावता ॥
 × × × × × × ×

बन्निष्ठ उवाच ।

राजपुत्र महाबाहो गुरुरस्त्वं विजितास्तया ।
 बुधच्छेदा दुरारम्भा × × × विषया × × ॥
 किं × × × × × × × शोभ्ये आसीदधामरे ।
 विविधमसि कक्षोलवङ्गलो ज्ञानशक्तिनि ॥

विश्वामित्र उवाच ।

किं निष्ठाः के च ते केन कियन्तः कारयेच्छेदे ।
 आधयः प्रतिशुष्यन्ति × × × × × × × ॥
 यथाभिसप्तमाग्नं त्वं ब्रूहि प्राप्स्यसि राघव ।
 सर्वं एव पुनर्वेदं भेदयन्ति × × माधयः ।
 इत्युक्तमस्य × × × रघुवंशवन्तु
 दारभवास्तुपितारं विष्णुसम्भम् ।

तत्याज खेदमभिरर्जति वारिवाचे

वर्षीं कृषां लघुमिताभिमतार्थचिन्तिः ।

इति बाळीकीये मोक्षोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादको नाम
प्रथमः सर्गः ॥ इत्यादि ।

End. वधुपुत्रे मन्त्राधेनु शिखरेषु मञ्जोभृता ।
वधवो बान्धवाः शिवाः किं तानपि न मोक्षसि ॥

Colophon. (अन्तःपरं चिह्नितं) ।

विषयः । इति मोक्षोपाये वैराग्यप्रकरणे वैराग्योत्पत्तिप्रतिपादनं ५ अक्षरोषप्रकाशनं ।
इति मोक्षोपाये सुसुखसुखवारप्रकरणं । इति मोक्षोपाये उत्पत्तिप्रकरणार्थमिर्देशः । इति मोक्षोपाये
वैराग्यप्रकरणं । इति मोक्षोपाये उत्पत्तिप्रकरणे मोक्षोपाख्यानं । इति मोक्षोपाये सुसुखाख्यानं ।
इति मोक्षोपाये बाळीकीये उत्पत्तिप्रकरणं । इति श्रुतिप्रकरणे भोगाद्युपाख्यानं । इति बाळी-
कीये मोक्षोपाये कथनाः । इति , बाळीकीये मोक्षोपाये × × × × प्रकरणं
अन्तःकोपाख्यानं । (अन्तःपरं चिह्नितम्) ।

No. 239. यजमानपत्न्यन्तरासन्निधाने दर्शपौर्णमासप्रयोगः By वैद्यनाथ-
मिश्र . Substance, country-made paper, 10×4½ inches. Folia, 5. Lines,
9 on a page. Extent, 90 ślokas. Character, Nāgara. Date P Place
of deposit, Bibihāti, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

नित्यमैविकिमे यावच्छब्दं स्यादमनुस्मरन् ।

वैद्यनाथः प्रतनुते यद्वाहीनामभाषतः ॥

End. यावत्तानमार्तिभ्यं वक्ष्ये इति कथनान् पूर्वमाध्ययं पश्चाद् याजमाना-
दिकं, यत्र कर्मणां सन्निपातश्च यथासामर्थ्यं, अन्यो विशेष एकाध्यय-
प्रयोगादुद्देश्य इति ।

Colophon. इति वैद्यनाथमिश्रोक्तन्यासप्राज्ञो यजमानपत्न्यन्तरासन्निधाने दर्शपौर्ण-
मासप्रयोगः ।

विषयः । उभयोर्मध्ये अन्यतरस्याभावे दर्शादिविधि-कथनम् ।

No. 240. यमत्तारतम् By खानन्दतीर्थ । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 çlokaś. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेदशास्त्राय नमः ।

आयेतं परमानन्दं यन्मायापतिमयदपरमानन्दं
उज्जितपरमानन्दं पत्याद्यात्मनः सदैव परमानन्दम् । ?

End.

इति नारायणनामा वक्तृनीयं पुञ्जितः

सुरायणनामा पूर्णगुणैरधिकपूर्णः ।

ज्ञानोपसृक्तिभिः सधिकपूर्णः ।

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितं यमकभारतम् ।

विषयः । माध्वमते श्रीकृष्णस्तुतिः ॥

No. 241. यात्राप्रयोगतत्त्वम् । By हरिश्चन्द्र . Substance, country-made paper, 14 x 2½ inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Extent, 300 çlokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā, Babu Girāścandra Cakravartī, Pleader. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नमः कृष्णपदद्वन्द्वं त्रय्यादिसुरवर्णितम् ।

यात्राप्रयोगतत्त्वस्य वक्ति श्रीहरिश्चन्द्रः ।

प्रमाणं तत्र यात्रायां पुराणेन प्रतिष्ठितम् ।

End.

बाबाकारचभूतस्य पुष्पस्य च भूपतेः ।

दुष्टान् पञ्चाक्षु विज्ञाय पञ्चशक्तिं समारभेत् ।

Colophon.

इति कल्पपुराणे जैमिन्युपनिषदादेः पुष्पनीलमहाकावेः पञ्चविंशत्यध्याये-
रथोत्थितदुःखातशान्तिकथनम् । * इति बाबाप्रमाणं ।

विषयः । नामापुराचरचनप्रमाणेन भगवतो रथयात्रादि-प्रयोगकथनम् ।

No. 242. योगशास्त्रम् . Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dikmaṇḍalācāryya Mahāśāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse: Correct.

Beginning. नमो दुष्पाररात्रादिवैरिवारनिवारिवे ।
चरते योगनाथाय सचासोराय तापिवे ।
पद्मे च दुरेन्द्रे च कोमिवे पार्श्वस्थे ।
निर्विशेषमन्त्राय श्रीबीरकामिने नमः ॥

End. प्राज्ञे सुकृते चोत्तिष्ठन् परमेष्ठितुमि पठन् ।
किं धर्मः किंकुलवाप्ति किंमनोऽप्रीति च करन् ।

Colophon. (अक्षय्यशोधम् ।)

दिग्गजः । जैनचण्डयोगवचनम् ।

No. 243. रकारादिरामसहस्रनामस्तोत्रम् (ब्रह्मयामनीयम्) . Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Bengali. Date S. K. 1757. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveti, Grām Khmverā. Late Paṇḍit Rāmātāraṇa Śiromaṇi. Appearance, fresh. Verse: Correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रीदेवुवाच ।

देवदेव महादेव भक्तानुपपाकारक ।

जगः कृता मया पूर्वं मन्त्रावा मलकोटयः ।

तन्त्राणि तन्त्रलाक्षाणि सरस्वत्यानि यानि च ।

तानि तानि महासिद्धिकल्पितानि श्रुभानि च ॥

× × × × × × × ×

श्रीदेवुवाच ।

प्राचमात्र शिव भक्तो कवचाभिधिशङ्कर ।

श्रीरामतन्त्रजिज्ञासा जायते परमेस्वर ।

रचय्य रामचन्द्रस्य रकाराक्षरपूर्वकं ।

नामसाधकं श्रुति यथाच तव वचनम् । इत्यादि ।

- End.** श्रीरासुखः त्रितयारिजातः समस्तकलाचतुर्भाभिरातः ।
 श्रीनामुद्राशोभनचरित्रनिर्णयः महत्त्वमाप्नोति ।
 श्रीराम्युज्ज्वलमस्तुकोमलाङ्गं श्रीतासमारोपितवामभामं ।
 पाशो मन्त्रावायकवाचसायं नमामि रामं रघुवंशनाथम् ।
 श्रीहरिः ॐ हरिः ॐ हरिः रां रां हरिः कौं कौं श्रीं काशा ।
- Colophon.** इति श्रीरामायणस्य वृद्धिप्रसंवायां लभामश्चेत्तरसंवादे रकारादिसप्तवाम-
 कोषं सम्पूर्णं । ॐ तत्सत् । छिपिरियं श्रीरामनारददेवप्रफेरः ।
 प्रकालाः १०४० । ४ । ११ ।
- विषयः ।** श्रीरामस्य रकारादिसप्तवामकथनम् ।

No. 244. रसमङ्गलः By गङ्गानन्दमुनि . Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 17. Lines, 18 on page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1733. Place of deposit, Tikāri, Baith-bigha, Dist. Gayā, Paṇḍit Mahāvīraprasād Misra. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** को ने य मः न मि न्यां ?
 विविरेव समाख्यातः सर्वशक्तेषु दुर्बलः ।
 तत्राहो कथ्यते सम्यग्रसारेरभिधानकम् ।
 वैद्यानां धन्यस्तत्त्वार्थं तदेवमभिधीयते ।
 रसः सुतो रसेन्द्रस्य पारदः शिवशेषकः ।
 शम्भुवीजं रसानाञ्च नामान्येतानि शास्त्रवित् । रत्यादि ।

- End.** यत्नं तस्य यथा यच्च लिख्यते तत् दुर्बोधतः ।
- Colophon.** इति श्रीपराशरंकराचमालाश्रीमन्नानन्दमुनिविरचिते रसमङ्गले विषयशोचनो
 नाम लघुविंशतिः पङ्क्तयः ।
 अक्षरातः संप्रवक्ष्यामि तुल्यसंस्कारमुत्तमं
 आदौ तुल्यं समाहाय × × × ×
 वासदह्यान् समुद्रान् शुद्धिमायाति निश्चितं
 कुण्डयन्तं यथा यच्च लिख्यते तत् दुर्बोधतः ॥
 इदं कुण्डयन्तं । १० । इ श्री रा श्रे क च ध न ना न्द नि निधि र मं
 को ल क्का ना ना र्थि ति ङ क्काः १० । शुभमस्तु संवत् १७३३ ।

[illegible]

No. 245. रसकर्ममञ्जरी By राजारामतृत्तार्वागोश. Substance, country-made paper, 13 x 4 inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 650 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Bahār, Dist Bajahā, Pandit Kālicandra Bhattachāryya. Appearance, tolerable. Verse and Prose. Generally correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति द्वितीयपत्रप्रारम्भवाक्यम् ।
षट्कर्मादेवताः प्रोक्ताः कर्माहीनाः प्रपूजयेत् ।
नास्ती भद्रकास्ती । इत्यादि ।

End. शिरो मुक्षं हृदयं मुक्षं पदं मुक्षं कर्ति मुक्षं त्वं मुक्षं
गात्राणि मुक्षं ... ओ ॐ ह्रीं ऋं ॐ षट्मुखं सर्वेश्वरं नाशय स्वाहा
इति ॥ मन्त्रेषु एषिकां लेखयित्वा कुमारीकल्पितसूत्रेषु वेष्टयित्वा ज्वरिषः
शिरसि बन्धयेत् * ॥

Colophon. इति श्रीजगन्नाथसंवासेश्वरभट्टाचार्यविरचितायां रत्नकर्मसङ्ग्रह्यां शान्ति-
विधिकप्रणमं नाम द्वितीयः पटलः । * ।

अतः परं उच्यते ।

विषयः । १ भारणोपादयदिकर्षणं कासादिनियमे सामान्यविविचयनम् । २ पटले
कम्बकादिप्रयोगनियमशान्तिविविचयनम् ॥

No. 246. रसरत्नमाला, By रससिंह कविराज. Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 70. Lines, 18 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Nāgarī. Date Samvat 1732. Place of deposit Tikāri, Baithbighā, District Gayā. Paṇḍit Mahāvīrprasad Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

[illegible]

End.

कामिं चिरस्थितं देवं सप्ताक्षयमावाप्तुं सर्व्ववशो वसि किं वञ्चना ।
 + + + । सुभिरचित्तशालापारं गत्वा सारं तमः समुद्रदुष्य निवन्ध-
 नाव्यवगमासुपलभये × को × चट्कस्यी इत्यन्तसारलोचं ॥
 तन्त्रावैवात् विनिर्णय्य वरविधेन समुद्रैः ।
 गूढवाक्यविषं त्यक्त्वा राजमासा समुद्रमा ॥
 लौहमशीवचचडिना मासेयं रत्नपूरीता तरयिः ।
 × × × × × × ॥
 यद्यप्येयं न हि भवेत् पुण्यवभिषजः प्रिया ।
 तन्मापि नयवैद्यानामासुमुक्तं कश्चित्ति ॥ • ॥

Colophon.

इति दक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायनीलकण्ठभट्टात्मजरामकृत्यभट्ट-परिचारक
जीमरसिंहकविराजविरचितारण्यरत्नाम्रा समाप्ता ।

शुभमस्तु संवत् १०२९ ॥

विषयः । रसभोगादिरसकथनम् । रसकर्तृ-रसविन्दुरादि-कथनम् । रसवन्नादि-
कथनम् । रसमारवादि-कथनम् । कथमारवादि-कथनम् । कथादिमारवादि-कथनम् । रत्ननिरि-
न्तरपद्मानादिरसकथनम् । प्रतापकलेश्वररवादि-कथनम् । महाद्विषिकनककुन्दरादि-कथ-
नम् । रसकथनम् । पद्माक्षपर्वटीकथनम् । विजयपर्वटीकथनम् । अग्निस्तुतौषादि-कथनम् ।
पद्माक्षतन्त्रीकथनम् । कर्तामादिनटीकथनम् । राजपद्मादिचिकित्साकथनम् । काषादि-
चिकित्साकथनम् । शरभैरवचिकित्साकथनम् । इन्द्रादिचिकित्साकथनम् । वातव्याधिचिकित्सा ।
वामनाचिकित्साभिषयम् । अहोरात्रिचिकित्सा । मुक्तादिचिकित्सा । शोषादिचिकित्सा-
भिषयम् । कुष्ठदिचिकित्साकथनम् । क्षीरान्नादिचिकित्सा । साध्यवाचनपरिमात्राधि-कथनम् ।
आर्योपा-पुत्रादिचिकित्साकथनम् । वत्सवा-र्योषादि-कथनम् ४

No. 247. चारमङ्गरी (राववपाखरीच टीका). By जितामिष. Substance, country-made paper, 12 x 2½ inches. Folia, 44, Lines, 7 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1749. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhāṭṭagrām, Paṇḍit Rāmhṛdaya Bhāṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

जीवीराजः ।

विद्वन्विष्णुचरणं तन्मन्मानसचंचलेः ।

सुरारेखराशोन्नतज्जिह्वाया अपि सुभा ।

जीवायां वितता व्याख्या इत्यालोच समार्थतः ।

जितामिषेण जीरेण त्रियते चारमङ्गरी ।

कनैयविद्वज्जालवेदभिममदेवतां नमस्तुभ्यं हृदिगुरवेण प्रथमं वक्ष्यामि
प्रथमज्ञाच । केति । इत्यादि ।

End.

चरीयां वामरायां विषयं प्रख्यापनं पक्षे ह्यविषयं तीर्थभूतान्
उपाध्यायकपात् कवेः राज्ञीकेः कुम्भमुज्ज्वल्यार × × × × ×
पक्षे कवेरिति कुम्भमुच्यते विवेचनं । विद्या । च रामः भरतसम्पत्तिव्या
विद्या मुहः पक्षे × × × × तन्माधकारविदुः राज्ञीयेनं ।

Colophon.

इति चारवपाखरीचटीकायां चारमङ्गरी जीजितामिष-कृतायां चयो-
दशः पत्रैः समाप्तः । शकाब्दाः १७४९ ।

कानि कथं कमलकोरकपुष्पमेतद्-

वज्रस्थितं समधुपं न तव प्रपुष्पं ।

चिन्मूरपूरविरचे सति भावदेवे

ब्रह्मे समीपमुच्यते नमस्तुभ्यम् ।

काकः कृन्धः पिकः कृन्धो न भेदः पिककाकयोः ।

सप्तमे पुत्ररायाते काकः काकः पिकः पिकः ।

जीजीवीतारामायां नमो नमः ।

विषयः । राववपाखरीचकावस्य व्याख्यानम् ।

No. 248. राजघडीकौमुदी. By अमलदेव. Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 29, Lines, 11 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City. Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमन्महाय नमः ॥

अपुनरिषद्विगतं रूपं सुनयो मनसा भजनयैषं यत् ।

कुर्याच्च हतोत्कटको × विजय × मयो जयति ।

यशःकर्पूरेष सख्याः परिपूरयन्,

स्रज्जाजलमिधौ सख्यान् योत्तिपद्मपतीम् परान् ॥

End.

अथ यजमानो नवादिदक्षिणा । आवाय्याय अन्येभ्यश्च भूयसी दक्षिणा

दत्त्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा परमेष्ठरापेयं कुर्यात् । इति

संक्षेपप्रसङ्गाविधिः ।

Colophon.

इति श्रीमन्महाराजाधिराज-श्रीवाज्जवाहुर-रत्नपवराज्ञाप्रहसनापदैवकुला-

नन्दादेवविदुषा कृते राजधर्मकौस्तुभे पूर्णपङ्क्तिगोचरद्वितीयद्वीपितेः

पूजार्थं समाप्तम् ।

विषयः । जलामयोत्सर्गकथनम् ।

No. 249. राधाष्टमीपूजाविधिः (ब्रह्मवैवर्तपुराणोद्यः). Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bangali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapury Post Candrakona, Ayodhya, Raghunātha-vāṭi, Babu Cakrapāni Rāya. Appearance, old. Generally correct.

Beginning.

श्रीनारायणाय नमः ।

अथ राधाष्टमीपूजाविधिः ।

तत्रादौ स्निग्धाचमनपूर्वकं संकल्पं कुर्यात् । श्रीविष्णुरेव तत्पदस्य भाग्यमाप्ति

युक्ते पञ्चेष्टम्यान्मिधौ असुकगोचः श्रीअसुकदेवशर्मा श्रीराधाष्टम्यपादान्

अर्चयिष्ये इति सङ्कल्प्य यज्जायत इति पठेत् ॥ इत्यादि ।

End.

प्रथमावरणे देवकन्या, द्वितीयद्वारे किङ्किनी, तृतीये लवङ्गी, चतुर्थे काम-

धेनुः, पञ्चमे मन्दारदृक्चक्रलेखिनिवासने प्रद्युम्नः, × × × सप्तमे सुनिगण-

सहितः द्रव्यवर्षा विष्णुः, दक्षिणे चक्रकृष्णः । इति सप्तावरणं समाप्तम् ।

Colophon.

इति ब्रह्मवैवर्ते महापुराणे प्रकृतिसंक्षेपे श्रीराधिकापूजापङ्क्तिः समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधायाः पूजाविधानकथनम् ।

No. 250. राधाष्टमीव्रतकथा (भविष्योत्तरीया). Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Bengali. Date S.K. 1708. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunātha-vāṭī, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो राधायै ॥

श्रीशौनक उवाच ।

श्रीराधनाम्नां सर्वेषां विष्णोराराधनं परं ।

ततोऽधिकमस्यान्याराधनं चेद्ददस्य मे ॥

श्रीसुत उवाच ।

शृणुष्वं सुमयः सर्वं व्रतमेतत् सुगोपितं ।

लक्ष्म्यनारदसंवादे यच्छृत्वा भक्तिमान् भवेत् ॥

श्रीनारद उवाच ।

श्रुताः सर्वावतारास्ते लक्ष्म्यविष्णो समात्मन ।

राधिकायाः सच्चादेव्याः प्रादुर्भावं वदस्य मे ॥ इत्यादि ।

End.

सुत उवाच ।

श्रुत्वात् लक्ष्म्यवचनं नारदो मुनिपुत्तमः ।

चक्रार्चैतद्भक्तं भक्त्या वैष्णवाद्यापशिक्षया ॥

अथ रामोदरं सुता राधया सञ्चितं मुदा ।

प्रणम्य दण्डवद्भूमौ ययौ × × × × मुनिः ॥

Colophon.

इति श्रीभविष्योत्तरे श्रीलक्ष्म्यनारदसंवादे श्रीराधाष्टमीव्रतकथा समाप्ता ।

ॐ नमो राधिकायै । शक० १००८ ।

विषयः । श्रीराधाष्टमीव्रतकरणे पञ्चकथनम् । श्रीराधाया अन्नादिविवरणकथनम् ।

No. 251. राधास्तोत्रम् (उद्धास्त्रायतन्त्रोक्तम्). Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 16 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Telivāni, Paṇḍit Nilkamal Gosvāmi. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीराधिकायै नमः ।

अथ राधाजीवम् ।

शिव उवाच ।

ॐ नमस्ते परमेशानि ब्रह्मरूपधरायै ।

ब्रह्मविष्णुशिवोद्गीर्णा प्रादुर्भूः परमेश्वरि ।

राधा करोतु कृष्णं दारारिपु धनादिषु ।

यस्याः पादसरोजस्य देवा मौखिमनुजताः ।

अभीष्टमनुवृत्तारुभिस्तुल्यकथेन न संशयः ॥

इन्द्रादिविविधदुःखवन्धितं पादपङ्कजं ।

यस्याः कचसङ्घेन निर्मितं कामरं तथा ।

तां नमामि शरेः कामां क्षीरामनसरोदयाम् ॥ इत्यादि ।

End.

एतत् क्षीरं पठेद् यस्तु सर्वपापप्रणाशनं ।

तस्य शुक्तिः करमता सत्यं सत्यं ब्रह्मचर्यम् ।

मन्त्रार्थवे मन्त्रारणे चिन्तयाग्रभयानके ।

वारमेकं पठेद् यस्तु तस्य भीतिर्न जायते ॥

× × × × × × ।

पुष्पहजिरं क्षीरं धनहजिरं तथा ।

न प्रकाशमिहं देवि न देयं यस्तु कथयितुं ॥

Colophon.

इति अर्द्धाब्धौ मन्त्रान्तराणि परमरक्ष्ये शिवशिवोद्गीर्णा श्रीराधाजीवने समाप्तं ।

विषयः । श्रीराधायाः स्तुतिकथनं तस्य पञ्चकथनम् ।

No. 252. राधिकाजम्बरहस्त्यम् (ब्रह्मवैवर्तपर्वम्). Substance, country-made paper, 15 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunātha-vāṭī. Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ कथा ।

श्रीमन् उवाच ।

प्रतेन केन तपसा सर्वकामार्थसाधनं ।

गुह्याद्गुह्यतरं नाम राधिकाया नमं × × × ।

- सर्वतन्त्रेषु मन्त्रेषु ओपनीयं मन्त्राद्युक्तै ।
 तन् सर्वं बोद्धुमिच्छामि कथयस्व मयि प्रभो ॥ इत्यादि ।
- End. पुनयेद्भुज्यपुण्यान्नां ब्रूयद्दीपविद्यामतः ।
 मिठाग्रं चौर + + + मैत्रेयं विविशामि च ॥
 मधुपकं चाचमनं वस्त्राच्छास्त्राभोजनैः ।
 + + + + + सर्वं दृष्ट्वा ज्ञानमारतः ॥
- Colophon. इति मन्त्रवैवर्ते मन्त्रापुराणे चौराधिक्याया जन्मरचसं सम्पूर्णं ।
 ॐ गुरवे नमः ।
 शके सुनिबोधयुगेऽन्ये
 पुण्ये तथा फाल्गुणपूर्णिमायां ।
 वैष्णोक्त्वभाग्योद्भवपुण्यहेतुः
 प्रभुः शचीवन्दनं चाभिराधीत् ॥
- विषयः । राधाकृष्णव्रतयोगे चौरादिका जन्मादिविवरचनस्ये पञ्चमः ।

No. 253. श्रीरामसहस्रनामस्तोत्रं (सहस्रनामस्तोत्रं) Substance, country-made paper, 9x4 inches. Folia, 17. Lines, 7 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Babu Vaikunṭhanāth Cakravartī. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

- Beginning. नमः श्रीमते रामानुजाय ।
 कैलाशशिखरे रम्ये नामावाप्तुमिच्छामि ।
 नामाद्रुमसमाकीर्णं नामापशिगवाहते ॥
 नामापुष्पलतागुल्मवेदिते प्रमवाहते ।
 देवदानवगन्धर्वकिन्नरैरपमोभिते ॥
 मन्दमाचतसंवेति पार्श्वं तौपरमेष्ठरी ।
 उपविष्टा कथां चक्रे शब्ददेव मुदाश्रितौ ॥
 भगवांश्च प्रथम्याथ पार्श्वं तौ परिदृष्ट्वा ॥
 पार्श्वं श्रुत्वा च ।
 देवदेव महेश्वरं सर्वज्ञं नमिष्यामह ॥

- समेव शरणं माघ बाधि मा दुःखसामरात् ।
 मात्मा सचक्षं रामस्य शुचि मे प्रमथाधिप ॥ इत्यादि ।
- End. रामति रामचन्द्रेति रामभद्रेति वा स्मरन् ।
 मरौ न क्षिप्यते पापैर्भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ॥
- Colophon. इति श्रीवद्वयामने चरमौरोसवादे श्रीरामसचक्षनामसौत्रं सम्पूर्णं ॥
 विषयः । श्रीरामस्य सचक्षनामकथनं ॥

No. 254. रामायणारे नवमःप्रश्नः. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 80. Lines, 11 on a page. Extent, 1930 slokas. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

- Beginning. उक्ता चविद्यंश्चा, अथ चविद्यंश्चा उक्ताः पूर्व्वं सोनामन्यपि पद्मवन्मत्नान्
 उक्तप्रायेति चविद्यंश्चा इत्यविद्येयोक्तेः तेषु प्रायश्चित्तनवग्रन्थमभि देवान्
 कालेऽपि इत्यादि ।
- End. सर्व्वेषां सचक्षप्रयोग आचरनीय एव उपदेशस्त्वैकैकया आहृत्यौकैकस्मिन्नप्रौ
 पूर्व्ववचोमं जुहुयादिति द्विदूष्णिपाठः प्रश्नपरिसमाप्त्यर्थः .
- Colophon. समाप्तः प्रश्नः .
- विषयः । आपस्तम्बप्रायश्चित्तसूत्रभाष्यवृत्तिः ।

No. 255. रामानुजमतखण्डनम्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Bahuvalbaha Cattarji, Pātālesvar, Benares city. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

- Beginning. अयति श्रीतथर्माकः क्षात्रधर्मावशोदयः ।
 सत्पुत्राण्येवममानः पावच्छ्रान्तनाशकः ॥
- इदानीं बचवो मुग्धा जना रामानुजोयानां दम्भसत्याचारं चाबिलोक्य
 तैर्विप्रस्रम्भाः सन्ताः शास्त्रसम्मतमपि स्तुतुल्यधर्मसंप्रदायं तन्मार्गं
 प्रविशन्ति स च मार्गः श्रुतिकृत्यादिब्रह्मविधुरोऽत्यन्तनीचजात्युद्धूतपुत्रव-
 प्रवर्तिन इति तत्र प्रविष्टा बर्णाश्रमधर्माधिकारान्मुक्ता भवन्तीतीत्यादि ॥

End. तदा द्विजैः सर्वजगदितायै
 सदर्भैरष्टः करपवमेतत् ।
 प्रकाशितं तस्य विस्मयनेन
 रामानुजीयाचक्षिता बभूवुः ॥
 निवृत्तराधोवदनाः स्तुतयै
 विशाच पाषण्डमनं ब्रिहत्
 स्तुतयै सर्वं द्विजभाषितं ततो
 गतास्त्रिदशद्वय इत्यमेतत् ॥

Colophon. श्रीरामानुजीय-सत-खण्डम् ।
 विषयः ६ रामानुजाचार्य-प्रवर्तितमनखण्डम् ।

No. 256. वद्रपद्धतिः. By त्रिभुवनाथ देव. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 550 slokas. Character-Nāgārā. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमहागणपतये नमः ।
 • जयति जगति रामो जादिकीजानिरेकी
 दशरथकुलद्वीपः सचिदानन्दरूपः
 दशमुखमुदयशूरेदविष्णुदेवो
 भृगुकुलतिष्ठको × × कामधामनिप्रवीणः ।

End. स्वमकरं यजमानेन ह + × × वद्रा × × × ति मन्त्रेण
 देवदक्षिणपक्षे अपमिर्वेदमं ततः पीठदेवताविमर्जनादिकं कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रीमन्महाभ्युदयशम्भुदेवतमयरामदेवानुजविभवाथदेवविरचितायां
 वद्रपद्धतौ आपल्लव्यं वद्रविधानाख्यं द्वितीयप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । वद्रानुष्ठानम् ।

No. 257. वद्राक्षपत्रं. Substance, country-made paper, 11×8 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgisa. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Beginning. ॐ परमदेवतायै नमः ।

ईश्वर उवाच ।

वद्राक्षस्य फलं वक्ष्ये विषु लोकेषु विभुतं ।

लघं सन्दर्शनात् पुण्यं स्मरणात् कोटिदत्तते ॥

दशकोटिसमं पुण्यं चारणात्तमे नरः ।

दशकोटिसहस्राणि दशकोटिशतानि च ॥

कपिला तु लभेत् पुण्यं मान काय्या विचारणा ॥

वस्ते वाह्ये ऽथ कण्ठे मूर्द्ध्नि वद्राक्षधारणात् ।

अवध्यः सर्वभूतानां वद्राक्षदु विहरेद् भुवि ॥

देवासुराणां सर्वेषां वन्दनीयौ वक्ष्या शिवः ।

अष्टिष्ठो वा विकर्मस्थो युक्तो वा सर्वपातकेः ॥

सुच्यते सर्वपापेभ्यो वद्राक्षधारणाद्नरः ॥

वद्राक्षकण्डमानित्य चापि वा चिन्तये यदि ।

सोऽयं वद्राक्षमाप्नोति किं पुनर्मानवादयः ॥ इत्यादि ।

End. अतः परं सुखाधिक्यं वद्राक्षं लभते यदि ।

फलमेतदुद्दिष्टं देवि लभते ज्ञान संशयः ॥

यिना मन्त्रेण यो धत्ते वद्राक्षं भुवि मानवः ।

स याति × × × × ×

अतः परं अष्टितं) ॥

Colophon. — — — — —

विषयः । वद्राक्षधारणेन फलादि कथनम् ।

No. 258. लक्ष्मणमङ्गरी. By गङ्गेश. Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 95 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girishchandra Cakravarti. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो गङ्गेशाय ॥

मला गुरुवदाभोजं परं ब्रह्मलक्षणम् ।

क्रियते लक्ष्मणमङ्गरी गङ्गेशेन च धीमता ॥

विश्वमित्रविषयाद्विशेष्यत्वं प्रारिद्धत्वं । निष्पन्नकक्ष्यादिचिह्नितरस-
काक्षपय्यन्तस्यैवकाक्षपय्यत्वं वर्तमानम् ॥

End. पदार्थानां साधने शक्तिर्योग्यता । रक्तवर्णाविष्टमितोवारितत्वं सन्निधि-
मत्वं । वाधविरक्ष्य योग्यता । समाप्तसायं ग्रन्थः ॥ * ॥

Colophon.

विषयः । समवायादिस्मन्मनिरूपणं । चातुर्विधतादिकथनं । करणाधिकरणादिकथनं ।
आकाङ्क्षयोग्यतादिनिर्दिष्टपणं ॥

No. 259. लक्षणातत्वं. By गङ्गेश . Substance, country-made paper,
15×3 inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 60 slokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post
Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance,
fresh. Prose. Generally incorrect.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ॐ सुरस्यै नमः ।

नला गुणपदद्वन्द्वं परं ब्रह्मरूपकं ।

क्रियते लक्षणातत्वं गङ्गेशेन सुधीमता ॥

No. 260. लक्ष्मणकारिका. By नारायणभट्ट. Substance, country-made
paper, 8×3 inches. Folia 2. Lines, 11 on a page. Extent, 34 slokas.
Character, Nāgara. Date Śamvat 1783. Place of deposit, Bibihāṭi,
Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ लक्ष्मण कारिका

वैश्वसं पुसा × × × हलाचार्य्यसद्विजः ।

कुम्भीर × सचार्य्यलिक भद्रं मन्त्रं प्र × × द्विमेत् ॥

Colophon. सर्वकर्मसमाप्तिं च विप्राशीर्वचनानि च,
अयुक्तात् ते ग्रन्थे दत्तादौ वासुदेव ॥
संकेतभारद्वाज्ये भट्टनारायणेन च ॥

End. इति अरङ्गोपमाशक्तनारायणभट्टकृतः संक्षेपतो पञ्चयामः समाप्तः
संवत् १७८३.

विषयः । पञ्चयामविधिकथनम्.

No. 261. लघुसंक्षेपशारीरककुतूहलम्. By महादेव. Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 460 slokas Character, Nāgara. Date Samvat 1766. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. इत्थं समन्वयस्योक्त्या वाक्यतो खण्डगोचरः ।
आतोपि बोधमानेन भेदकेन निपीयते ॥
मज्झत्यष्टाव्यष्टु शिक्षास्तरन्तीत्यादि वाक्यतः ।
जातापुद्धिर्यथा वाद्यादितनुजिज्ञासात्मनि ॥
प्रत्यक्षो मम संसारो वाक्यमात्रं विमुक्ततां ।
एवं वाक्यापरिज्ञाने दुर्निवाराद्वाधाधता ॥
मम कर्तृत्वभोग्यत्वे वाच्यं कर्मविधिर्मेवान् ।
वेदान्तानिर्विशेषत्वमाहुः सः प्रतिपद्यन्त ॥

End. धनेन वस्तुभि र्दारेः किन्तो यत्त्वं भरिष्यति ।
गुणैः प्रविष्टमात्मानं विजानौहि ज्ञतेःपुरा ॥
धनसूत्रं ह्यसौ ह्येवं अर्थसूत्रं ह्यसूत्रमे ।
कामसूत्रं वयोरूपं मोक्षसूत्रमुपरमः ॥

Colophon. वेदान्तिनामहादेवशर्मणा निर्मितेऽङ्गुते,
द्वितीयलघुसंक्षेपशारीरककुतूहले ।
संवत् १७९९ पोष शुक्लपक्षे ।

विषयः । शङ्खविशोदयकथनं ।

No. 262. "लघुसंक्षेपशारीरका". Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 5. Lines, 11, on a page. Extent, 175 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍālācāryya Mahārāja Balacandrasūri. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** सकलवाचकोपाध्यायेभ्यो नमः ।
 प्रथम्य ६२याभक्त्या जिनेन्द्रचरणात्मजम् ।
 लघुसंदर्भयौडीकां करिष्येत् सुदात्मरं ॥ इत्यादि ।
- End.** तिस्रो दृश्यः प्राप्त × × ते कोर्यः षोडशदण्डकेषु तिस्रो दृश्यो
 भवन्तीत्यर्थः । दशमं दृष्टिद्वारं व्याख्यातस्त्वसुखवाचं ॥" (इतो नास्ति .)
- Colophon.** — — — — —
- विषयः । जैनसिद्धान्तसारलघुसंदर्भयौधाख्या ।

No. 263. लोकपालदात्रिंशिका . Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 12 on a page. Extent, 60 ślokaś. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalacāryya.. Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** . जिनेन्द्रं विनाजं लोचं पुरंतु जन्म मरणे चिं ।
 उक्तं जिबोमन्मभवे तस्य सचमं किमपि पुष्पं ॥
- End.** इय्यरक्षिष्य वयिष्यं च वड्डिया
 लोभासार सुबलम् सुवधम कितिय
 नच जयच जहा उमचच रच विषं ॥

Colophon. इति लोकपाल दात्रिंशिका ।

विषयः । जैनमते चतुर्दशलोकानां वर्णनम् ।

No. 264. लोकपालिकावचूर्णिः . Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 13 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1651. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandrasūri. Appearance, old. Prose. Correct.

- Beginning.** कौमुदभ्योनमः ।
 जौजिन धम्यक् शुद्धभावदर्शनं विना जी × × यं लुप्तदंशरत्नात्मक-
 लोकां पूरयन् चतुर्विधपुद्गलपरावर्गे याति जी × × तस्य लोकस्य
 लक्ष्यं किमपि नृवे ।

End. इष षट्पञ्चाशत्त्रिंशदपैः प्रहरे स्तिष्ठितः स च व × × तस्य
वर्गीकृतः स × × तस्य पुन्या सर्व्वतः समचतुरकीकृतः । स च लोकस्य
तस्य चारुलक्षणं उपलब्धं ज्ञात्वा तस्या यत्नत इष न धमन्ति दृश्यमित्यर्थः ।

Colophon. इति लोकनाडिहाविंशवर्षपर्य्यः ।

विषयः । लोकनाडिहाख्या ।

No. 265. वाङ्माकल्पलतामनुविधानम्. Substance, country-made paper, 12×6½ inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent, 52 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. भार्वत्पुत्राच ।

भगवन् सर्व्वमन्त्राश्च भवता मे प्रकीर्तितः ।
तव विद्या गणेशस्य वाङ्माकल्पलता मनुः ॥ १ ॥
स्तुतः ह्येषा द्वि संशुभो न प्रकाशितः ।
इदानीं शीतुमिच्छामि सर्व्वलोकहिताय वै ॥ २ ॥

End. असार्थं साधयेज्जोके अथर्व्वं वज्रमन्त्रमेव ।
किमिव वज्रमन्त्रेण सर्व्वान् कल्पलतामनुषात् ।

Colophon. इति कुमारसंवितायां वाङ्माकल्पलतामनुविधानं दशमः प्रच्छेदः ।

विषयः । गणेशार्चनविधानं .

No. 266. वाङ्माकल्पलताविधिः. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 125 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ श्रीविद्यागणपतिमन्त्रमन्त्रस्य दक्षिणावर्तिर्दक्षिणमुद्रा इन्द्रः श्रीमन्वा-
विद्यागणपतिर्देवता । ऐं वीजं श्रीशक्तिः श्री लोकाकं मम चतुर्विधपुत्रपार्थ-
विद्यार्थं वाङ्माकल्पलतायाः पूर्णं शोडशाष्टतिश्रुमन्त्रजपे विनियोगः ।

End. चावर्तनपदे लक्ष्मीः पञ्चाहमौ जगद्भूष ।
 दशाहमौ शिवादीनां देवानां शक्तिभागधरेत्
 सञ्चाहमौ सार्वभौमो हरिप्रोऽपि भवेन्नरः ।
 नार्थवादोऽर्थवैषय्यं वसिष्ठस्य वचो यथा ॥

Colophon. इत्याद्यवैषय्यस्यै वाक्याकल्पस्यैताविधिस्तुतुः पय्यासः ॥
 विषयः । महाविद्यागणपतेः पूजाद्विधानम् .

No. 267. वास्तुप्रदीप . Substance, country-made paper, $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1572. Place of deposit, Calcutta, Visvakosa office, Babu Nagendranāth Vasu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 विद्वच्छास्त्रिकसङ्गतोक्तिरचनैर्येडास्तुविद्यावता
 मानन्दाभिगमो भवेन्मुनिमतः सज्जोतिषद्योतितः ।
 तत् सम्प्रत्यपि बासुदेवमुधिया वास्तु प्रदीपाभिधो
 ज्योतिर्वद्विद्वां विधोयत इति प्रत्यक्षदृग्भवे ॥

End. सौम्यैर्ध्यातुः शिवमैर्ध्यासिद्धि
 ग्रन्थे पुनर्ग्रन्थस्तुतुः ।
 प्राप्तेऽष्टवा यत्र पतङ्गस्तुतुः
 पीडाकरोदृष्टिवास्तु इत्युक्तुः ॥
 यवानिष्टपङ्क्तः सौरिस्तव पूज्यः प्रयत्नतः ।
 खेनभात् खेन \times देशभात् देशकर्मात् ॥
 करत्रिषष्टिः १५०९ प्रमिते शकाब्दे त्रिषष्टि सप्तदिने दशम्यां
 वास्तुप्रदीपो रचितः खगुह्या श्रीबासुदेवेन मगद्विजेन ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीबासुदेवपण्डितविरचितो वास्तुप्रदीपः समाप्तमगसत् ॥

विषयः । मन्त्रादिनिष्ठाविधिकथनं तथा मन्त्रद्वारादीनां कल्पकथनम् ॥

No. 268. वास्तुशान्तिपद्धतिः. Substance, country-made paper, 8×8 inches. Folia, 30. Lines, 10 on a page. Extent, 600 slokas. Character. Nāgara. Date Śamvat 1834. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीमधेशाय नमः ।

अथ वास्तुपद्धतिः ।

मन्त्रा गुप्तं गणपतिं वास्तुपद्मपद्धतिः ।

नानानिबन्धानां लोका यथासतिरिचोच्यते ॥

तथादौ वास्तुफलं मातृस्ये ॥

End.

स्वधन्याये मांसवधिरूपि × × × × × × × × × ×
निषिद्धपात्रसूकरादिमांसवधिरिक्तानि मांसानि पाश्चाणि, यथासंज्ञाभे
विप्राश्च मायभक्तम् ।

Colophon.

इति लखियादौर्वा पौरुषवास्तुशान्तिप्रयोगः । संवत् १८३४ ।

विषयः । वास्तुनां शान्तिप्रयोगकथनम् ॥

No. 269. विधिरसायनम्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Nāgara. Date . ? Place of deposit, Benares City. Govinda Bhaṭṭa, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

उद्वाच योगकलया हृदयलक्ष्मी

अन्यैश्चिरादपि यथावधि गृह्यमाणः ।

यः प्रसूतयविरतं परिपूर्णरूपः

स मे समादिशतु शास्त्रिकं सुकुन्दः ॥

लक्ष्मणे सत्यं समलज्जतां अस्थौ लीलायितं

शक्तिप्राप्तये भवश्चिरमचापाशक्षयः प्राणिनां,

सद्गुणादिभिरप्यगम्यविभवं विश्वाधिकं शास्त्रतं

साम्यं ब्रह्मरसाच्छूकरसिकं पश्येयमन्तर्दशां ।

यत् कुमारिलमतानुसारिणा निर्मितं विधिरसायनं मया,

यद्यप्यममतिस्फुटाग्रं तत् सुखावगतये विविच्यते ।

End.

इति लभ्यते, तदेतत् सन्धे दशमे ऐम्बवायव × × × पञ्चमादादिना
(इतो नास्ति) ।

Colophon. × × × × . × × ।

विषयः । कुमारिलभट्टमतानुसारतोमोसारंनयात् ।

(असम्पूर्णं पद्यः)

No. 271. विल्लोपनिषत्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ओम् अथ, वामदेवः परमेस्वरं हृदिस्थितिलयकारवर्तुमासहितं स्मरित्वा
प्रचयेतीहोवाच । अधोदि भगवन् सर्वं विद्यां सर्वं रक्षस्वरितः सदा सद्भिः
पूज्यमानं निगूढं ।

End. ओम् अथ नाववतु, अथनो भुनक्तु । सर्वभूयै करवावदे तेजस्विनावधीत-
मस्तु साविद्विवावदे । ओम् शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

Colophon. इति विल्लोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । विल्लेन शिवाचनविधिकथनं ।

No. 272. विवाहवादायः । Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Prosa. Generally correct.

Beginning. अथ विवाहवादायः । सरससंस्कारानुक्रुक्षयापारो विवाहः । अथ सरसं
स्वायच्छेदकशरीरावच्छिन्नसाधिकरवष्टनिसंस्कारप्रभाषसमानकाक्षीनलं तेन
न नामकरणादावतिथ्याभिः । अथ आन्यद्वैयसंस्कारमादायासक्यववारवायै
साधिकरवष्टन्यनं । अथच्छिन्नानिदेशाच्च जन्माकरोषसंस्कारमादाय
नात्याभिः । इत्यादि ।

End. स्वरूपसता विवाहजन्यतारूपविशेषपरहितेन विवाहजन्यतावच्छेदको-
भूतसंस्कारनिष्ठविक्षयचक्षुष्यं विशेषबलेन स्त्रीकारव्यापृषंभलेनेत्यर्थः ।
प्राक्षाद्यष्टत्यागानन्तरं तादृशप्रवृत्तेन विवाह इति चेन्न तादृशज्ञानासमये-
वाक्षकादेर्विवाहेऽप्याभिरिति ।

Colophon. इति विवाहवादायः समाप्तः ।

विषयः । विवाहस्य तात्पर्यप्रकथनपुरःसरं सम्यगर्थप्रकाशनं ।

No. 273. विष्णुतलनिर्णयटीकाविवरणम् ॥ . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 85. Lines, 11 on a page. Extent, 2,000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Śāstri. Appearance, very old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीवेदशासय नमः ॥

योद्येतत् सकलं जगत् प्रकृतिमुपादाय रजसा ।
 एतज्जित तदनुप्रविश्य सकलं सत्त्वं संरक्षति ॥
 यो ह्रीं सकलं गुणेन तमसा संवर्तुमुद्योतते ।
 तं श्रीं ह्रीं गुणं परं प्रियतमं बन्धे त्रियासंयुतं ॥
 सज्जनाभीष्टमज्ञानविनाशायकरोदुधः ।
 भाषेत् तमहं मध्याचार्ये बन्धे गुवं परं ॥
 श्रीमज्जलतीर्थपूज्यचरणो ग्रन्थादौ महत्समाचरति विद्यस्येति ॥ अथ
 रसावलम्बं बन्ध इत्यर्थः ग्रन्थारम्भे वाग्यापारम्भादिस्मितत्वात् तस्य बन्ध-
 स्यावश्यकतयात् पार्थक्येन बन्धने स्नातन्त्रप्रमेतिः स्यात् तदर्थं
 रसावलम्बमित्युक्तं ।

End. अतएव रजसत्वविशिष्टस्य रजसस्य सूक्तावारोप इति रजसत्वं तत्र सुष्ठु
 जलोपचारिकमिति प्रसिद्धमितिभावः । प्रादुभावस्योत्पत्तिशब्दाद्यैलं
 गोप्याहन्तेत्याह प्रादुभाव इति ॥

Colophon इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितस्य विष्णुतलनिर्णयस्य
 टीकायाविवरणं द्वितीयः परिच्छेदः ॥

विषयः । आनन्दतीर्थकृतविष्णुतलनिर्णयस्य टीकाया व्याख्यानं ।

No. 274. विष्णुतलप्रकाशः Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 85. Lines, 11 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Vāmācāri Śāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Durgamam.

श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीवक्त्रोऽङ्गुमे यदङ्गुलमसं संधातुकामा सदा
 यस्यांशं शिरसा वक्षन्ति विवधा नक्षत्रशलाहयः
 योगीशा समपात्रयन्ति यमजं संशोधितेनानिशं
 गोपात्रवत् उलूखले निवशोऽप्यक्तोमुकुन्दोच्च सः ।
 श्रीव्यासं भावक्तं वन्दे मयि सदैवदीप्तिनं ।'
 जयास्तं तान्त्रिकाचार्यं तथाभ्यान् सालनां वरान् ॥
 पादाक्षं श्रीगुरोर्मेला आश्रये वनमाश्रिता ।
 विष्णुतलप्रकाशोऽयं प्रीतये कमलापतेः ॥
 इह मिषिष्ठ इतिस्मृतौतिष्ठासपुराणानि सात्पर्य्यनिर्णायकोपक्रमसिद्धि-
 लिङ्गोपेतानि सप्तसुराचार्यपुनर्भवमिच्छन्तां पुंसां ध्येयं ज्ञेयं समापतिमैक-
 मत्येनामनन्ति । इत्यादि ॥

End.

वर्षे वर्षे सदादेवि परावारी पतिव्रता शिवरात्रौ सदादेवं नित्यं भक्त्या
 प्रपूजयेदिति वीणाश्रुतेर्नन्दं व्रतं नित्यमिति चेन्न अथपि शिवरात्रौ शिव
 पूज्योक्ता न तु व्रतमित्यनित्यमेव व्रतमिति ॥ * ।
 प्रकाशे विष्णुतलस्य रक्षिते वनमाश्रिता ।
 पुरिन्दो द्वितीयोऽयं समाप्तचातुर्वेद्या ॥ * ॥ -
 श्रीगोविन्दविचारभूषितभूषो हृन्दावनात् प्राग् दिशि
 क्रोशन्तां विशुभे पुरे द्विजवरा अश्वमेधराजानाः
 श्रीसचिच्चमुचो वक्षन्ति मुकुले तेषां प्रसूतेषां वै
 पुत्रैः श्रीवममाश्रिता विरचितो विष्णुप्रकाशमुदा ॥
 × × × × × ×
 क्रियास्तुभैर्भव वाचासवराद्येव शोधनं ॥

Colophon.

विषयः । १ परिच्छेदे श्रुतिस्मृतौतिष्ठासपुराणवचसादिभिः शिवाहितो विष्णोर्भेदकथनेन
 तन्माहात्म्यादिकथनं । २ परिच्छेदे सञ्चदेवेषु विष्णोरात्राधनौघलकथनेन पञ्चरात्रविधानादि-
 कथनं । विप्राणां त्रिपुष्टधारणे द्वावकथनं । एकादशीषाडे द्वावकथनं ॥ शिवरात्रिमाहा-
 मित्यलकथनेन तस्मिन् वैष्णवायामधिकारकथनं ॥

No. 275. विष्णुतत्त्वविनिर्णयः. Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीवेङ्कटाय नमः ।

सदा गणैकविद्येयं समतीतसाराखरं ।

माराययं सदावन्दे निर्दोषशेषसद्गुणम् ॥

विद्येषणानि यानोश्च कथितानि सद्गुणानि ।

साधयिष्यामि तान्येव ज्ञानात् सञ्जनसर्वविदे ॥

End.

सतन्त्रायास्त्रिलोकाय निर्दोषगुणरूपिणे ।

प्रेयसे मे सुपुत्राय नमो माराययाय ते ॥

Colophon.

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचिते श्रीमद्विष्णुतत्त्वविनिर्णये
द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । साध्यमते विष्णोर्वाचस्पतिर्षयकथनम् ॥

No. 276. विष्णुसहस्रनाम (कुलानन्दसंहिताय) । Substance, country-made paper, $15 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtāran Sīromani. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । श्रीदेववाच ।

भगवन् सर्वमन्त्राद्य भवता मे प्रकाशिताः ।

चतुःषष्टिश्च तन्त्राणि सादृषासुतमानि च ॥

कलापदं कलासारं तथान्यत् कुलिकामतं ।

नामाक्षरञ्च बीजाक्षं तोतलं तोतलोत्तरं ॥

... ..

भवतोक्तानि मे देव सर्वज्ञानमयाणि च ॥

विष्णोर्मांसपञ्चस्य मया द्रष्टुं सुकर्मभुङ्क्तः ।

न कथ्यते कथं देव जगन्मोक्षप्रदायकं । इत्यादि ।

End.

इतीदं कथितं देवि विष्णोर्मांसपञ्चस्य ॥

अथ सदाशिव बोधो यतः सर्वप्रवर्तकौ ॥

× × × × × ×

तामेव विद्यां मनसि कृत्वा शङ्करमार्गता ।

सर्वे हस्तमयेषां शङ्कराय न्यवेद्यन् ॥

तच्छ्रुत्वा परमशीतो देवो देवीं च मन्त्रे ।

रक्षस्यकथितं सर्वं भैरवि प्राप्यकथम् ॥

Colophon. इति कुलानन्दसंवितायां चत्वारिंशत्पादेषु भैरवभैरवीसंवादे सप्त-
प्रक्रमनिबन्तं श्रीविष्णोर्नामसप्तमं अध्यायं ॥ ॐ नमः ॥ कृपितियं
श्रीरामतारणशमैः । श्रीरामो भिषङ्गिणो ज्ञेयः यत्नेन लिखितमिदं ।
शकाब्दाः १००८ ज्येष्ठ २९ दिवसे ।

विषयः । श्रीविष्णोः सप्तनाम कथनं ।

No. 277. विष्णुसप्तनामभाष्यं । Substance, country-made paper,
16×3 inches. Folia, 50. Line, 8 on a page. Extent, 1,200 slokas,
Character, Bengali. Date S.K. 1778. Place of deposit, Zilla Midnapur.
Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmāraṇ Śiromaṇi. Appear-
ance, fresh, Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

सविद्वान्मरुपाय कृष्णायान्निष्ठकारिणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ।

कृष्णैपायनं वाचं सर्वलोकाधिपते ॥

वेदान्तभास्करं नन्दे समाधिनिष्ठं कुम्भि ॥

सप्तचतुर्णः पुण्योत्तमस्य

सप्तचतुर्णामनपादवाचोः ।

सप्तसनामसप्तमं प्रथमं

निबन्धने जगज्जरादिशान्ति ॥

श्रीवैष्णवायनो जगमेवयनुवाच । भुक्तायनामित्यादि ॥ इत्यादि ।

End. इमं सप्तमित्यादिना सप्तसनामसप्तमं भवना कृष्णैपायनेन साक्षात्ता-
रायणेन कृतमिति सर्वैरभिहितं सादरं पठितव्यं सर्वैरुपसिद्धे
इति इत्येति ।

प्रसादयन् कुर्वता कर्म प्रचरेताधरेषु यत् ।
 अरबादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णः स्यादिति स्मृतिः ।
 आदरेषु यथा क्रीति चमवत् यथेष्वपि ।
 तथाचेद्विचक्षणैर् क्री न मुच्येत बन्धनादिति ।
 सचसनाससम्बन्धित्याख्या सम्पूर्णवाचका ।
 मुनिस्मृतिन्यायसूत्रा रचिता हरिपादयोः ॥
 चक्रायुधस्य नामानि सदा सर्वत्र क्रीर्तयेत् ।
 नाशौचं क्रीर्तने तस्य स पवित्रकरो यतः ॥
 सचसनासस्याख्येयं ब्रह्मज्ञानप्रदीपिका ।
 शङ्कराचार्यभगवन् पादाचार्येण निर्मिता ॥

Colophon. इति श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करभगवत्कृतौ श्रीविष्णोः सचस-
 नामभाष्यं सम्पूर्णं । शुभमस्तु शकाब्दाः १७७८ ।

विषय । श्रीविष्णोः सचसनासस्याख्यानं ।

No. 278. बीजवर्णाभिधानटीका . BY गौरीमोहनभट्टः. Substance,
 country-made paper, 14x4 inches. 4 Folia, 4. Lines, 9 on a page.
 Extent, 110 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Medrā, Babu Pārvati Carāṇa
 Bhaṭṭāchāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः परदेवतायै ।

आदौ प्रथमतः बीजवर्णानां बीजानिच वर्णाश्च ते × × ×
 × × × × × स्फुटं व्यक्तं यथा स्यात् तथा उच्यते
 कथ्यते तत्र × × × अन्यं प्रवर्तयेत् प्रवर्तयतीत्यर्थः तु चने
 यस्य स लक्षणः अथ आदौ यस्य बीजादिः लक्ष्मीयादिश्च न पूर्वभाक्
 पूर्व न भजतीत्यर्थः । प्रतिज्ञावचनानन्तरं सामान्याचरनामाद्यष्टवर्ग-
 लक्षणमात्रं वर्णोऽचरमित्यादि वर्णाद्यर्थान्तरतुल्यं सामान्याचरे स्वरदि-
 द्यं स्वरचरे ककारादिसकारपर्यन्तं पञ्च पञ्च भूता वर्गाः स्त्रुः परं
 यादिवान्तरतुल्यं शब्दिवान्तरतुल्यं क्रमेण वर्गेद्वयं स्यात् । इत्यादि ।

End.

मायाया बीजलेन कामबीजं वा कामादीनां वर्णतया तत् वाच्यय्यात्
 मायाया द्वितीयस्वरजपाठाच्च परन्तु नुरुपदेशवचनान्तरेकवाक्यलेन

तात्पर्यमवगत्य व्यवसंभवं चान्यथा “छन्दोः परा × × , × योजि-
युता च शक्ति” इति चोदृष्ट्याः परापदेन वा न परावर्जं सायावर्जं वा
पाद्यं इत्यत्र न नियामकः स्यात् ।

Colophon. इत्युपेन्द्रभट्टवर्णोद्योगो रमोद्यमभट्टरचितः बीजवर्णमिधानटीका समाप्ता ।

विषयः । बीजवर्णमिधानस्य व्याख्यानं ।

No. 279. वीरमाहेन्द्रकाण्डं. Substance, country-made paper, 14×5 inches, Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 370 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpurā Rāj Vāti. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

अथ वार्चं निशम्यायं स्तम्भसां गुणचोदितां ।

बीज्येन कवचावहृष्टा तिष्ठेत्पात्रं तदा दिवाः ॥

End.

गत्वा तु मधुना तात जिह्वा सञ्जामिमान् कृष्यात् ।

मन्त्रं तं सञ्चरेन्नाभिः प्रापयिष्यामि ते शक्तिम् ॥

निशम्यैव वचःश्रोत्रं सुपुण्ड्रं तदादुरः ।

सक्तुद्यो विसर्ज्येन वनायादुरनायकः ॥ ३ ॥

Colophon. इति बीज्यपुराणे शङ्कररचितयायां शिवरक्षकण्डे वीरमाहेन्द्रकाण्डे
सप्तमोऽध्यायः ॥ ३ ॥ वीरमाहेन्द्रकाण्डं समाप्तं ॥

विषयः । अदुरादीनां वीरलक्षणम् ।

No. 280. वृत्तरत्नावली. By चिरंजीव. Substance, country-made paper, 13×4½ inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 187 slokas. Character, Nāgara. Date Śaka 1653. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

तमोगुणविनाशिनो सकलकामसूक्ष्मोत्तमो ।

धरातलविचारिणो जगत्समाजनिवेशिणो ॥

कलानिधिसहायिनो लसद्बोद्धदीर्घामिणो ।

सद्वक्त्रवक्त्रिणो भवतु कापि कारुणिणो ॥ १ ॥

	<p>मीमोषं नमुपमन्दन तव श्रीराम बीरसूतम् संपाते यशवन्तसिंहसहिमारभातिसंभावना । सद्यस्त्रिकवन्तकन्तरगच्छदाराभराभोदिता । साक्ष्यौ सद्योगिनीभिरभितः सम्मर्दयत्याशिषा ॥ १ ॥</p>
End.	<p>इति द्वाितमभादिभिर्नयविधिप्रोद्बुद्धिः शुभः । भट्टाचार्य्यशतावधान इति यो गौडोत्तमोभूत् कविः ॥ नामाशक्तविदात्मनेन सुचिरंजीवेन दत्ता सुदे । गौडनीयश्वन्तसिंहस्यपतेः श्रीरामराजस्यौ ॥</p>
Colophon.	<p>इति श्रीचिरंजीवेन शतावधानभट्टाचार्य्यात्मनेन विरचिता उत्तरराजस्यौ समाप्तिमिता । शकाब्दाः ११५६ .</p>
विषयः ।	<p>बन्धोपनयः .</p>

No. 281. दृष्टिप्राप्तपद्धति . By अनन्तदेव . Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 61. Lines, 10 on a page. Extent, 1220 slokas. Character, Nāgura. Date Samvat 1764. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.	<p>श्रीमद्भागवतपत्रे नमः । मन्त्रा श्रीगुरुपादाङ्गं हृदिनाहस्य पदतिं । उद्भवस्य तनुजोच्चं कपोमि शिष्टमस्मतां । विविधः + + + संप्रदायसतां तथा । माध्यन्दिनीयविधिना शोधयन्मुधिया बुधाः ॥</p>
End.	<p>श्रीशम्भोश्चरचङ्कमहाधाय दृष्ट्याम्बुले श्रीउद्भवतनूलेन विश्वेशपुरवासिना । रचितोऽनन्तदेवेन दृष्टिप्राप्तविनिर्णयः गुरुवः + + तुष्यन् विद्वांसश्च तथा मयि ॥</p>
Colophon.	<p>इति श्रीमद्द्विवेद्युद्भवराजानन्ददेवकृतं आभ्युदयिकनिरूपणं समाप्ति- मगमत् . संवत् १७१४ . आषाढशुक्लाष्टम्याम् ।</p>
विषयः ।	<p>दृष्टिप्राप्तविध्यादिकथनम् ।</p>

No. 282. वृन्दावनकाव्यटीका . By रामनारायण . Substance, country-made paper, 13×3½ inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Bhaṭṭāgrām, Paṇḍit Rāmbhṛdaya Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीदुर्गायै नमः ।

नत्वा मन्त्रजानन्दपरं गोपालरूपिणं ।

परमानन्दसन्दोषकरं गोपधरं हरिं ॥

यमकक्षपचिचार्थपताकाशान्द्रोखरिः । (2)

रामनारायणः श्रीमान् जयेत् यष्टीकथाकरोत् ।

वृन्दावनाख्यकाव्यार्थं स्फुटं मालाङ्कभाषितं ॥

रामनारायणो प्राज्ञो धर्मज्ञं दोषचिन्तया ।

नष्टि सर्वार्थं त्रित् कथित् जायते मानुषोभुवि ॥

मालाङ्कनामा कविः श्रीकृष्णस्य वृन्दावनल्लोकां विविधयमकक्षेपवर्णनेन

प्रकाशयन् वृन्दावनाख्यकाव्यनामतया निदर्शनौक्य काव्यविभूतिनाशन-

रूपतया तन्मधुसूदनतयाच प्रथमं लक्षणरतिरूपमङ्गलमाह । वरदायैति ।

इत्यादि ।

End.

स प्रसिद्धो वल्लो वल्लरासः तं प्रसिद्धं पीतवाससं श्रीकृष्णं इति वचनमाह

कथितवान् कुलेत्याह पद्यमनां गोपानां × × × × रट्टे

वल्लो कीदृक् आगतनेवः दीपेषुतः तं कीदृशं कंसासुरादनुदुग्धिं अशङ्कि-

तमिति यावत् पुनः कीदृक् किं कुर्वन् वा अस्मिन्नां विमलतया दशने-

र्दन्तेल्लोजानां (खट्) इति प्रसिद्धानां ज्ञायां कामिं किरन्निव त्तिपन्निव

कीदृशानां सवल्लोल्लोजानां लोल्लया सचजानानां ॥

Colophon.

वाणपद्धरसचन्द्रमिश्रिते

लक्ष्मणपद्धरसाम्प्रदोखरिः ।

कलासु तर्कान्द्रमिने शकाब्दे

श्रीरामनारायण देवशर्मा ॥

टीका समुद्ध्यय करोति यत्ने

राधाङ्गमासस्य सुदा समर्पा ।

श्रीरामनारायण देवशर्मा

काव्यार्थमालोक्य करोति यत्नं ॥

नवाच दीपः कविभिर्विद्ययः ।

समासनां जीवममात्र × × ॥ श्रीदुर्गा ॥

विषयः । माहात्म्यकृतपौलस्त्यलौकामयबुद्धावनकायस्य व्याख्यानं ॥

No. 283. वेदस्तुतिभावार्यदीपिकादीपनं By राधारमणदास. Substance, country-made paper, 11 × 5½ inches. Folia, 19. Lines, 13 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṣṇaḍāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीलक्ष्मणैतन्यचन्द्राय नमः ।

श्रीचैतन्यं शशिचं सुरारिं

विद्वद्यै श्रीधरं भक्तमुख्यं ।

मिश्रं चन्द्रं गोकुलोपाधिकं

नत्वा कुर्वे व्याख्यानं व्याकृतेषां ॥

राधारमणदासेन राधारमणसेविना ।

श्रुतिस्तुतेः सामिटोकाव्याख्यानं क्रियते ऽङ्कतं ॥ इत्यादि ।

End.

अथनिषङ्गिनीराजिते पदाम्बुजे यस्य तं, कर्मिणो भजनेन भोगप्रदं, न सस्य योगप्रदं, “ददामि बुद्धियोगं तं येन मामुपधात्ति” । इति गीतोक्तेः ॥

गोवर्द्धनोपासकस्य पुत्रः श्रुत्यर्थसम्भवं ।

राधारमणदासोऽयं व्याख्यानमकरोन्मुदा ॥

लक्ष्मणोविन्दमिश्रेण राधारमणदासेन दीपिकादीपनं कृतं ॥

Colophon.

इति श्रीभागवते दशमस्कन्धे श्रुतिस्तुतौ भावार्यदीपिकादीपने समाश्रित-
तमोऽध्यायः ॥

विषयः ।

सामिहृत-भागवतदशमस्कन्धीय-श्रुतिस्तुतिव्याख्याया भावार्यदीपिकाया
व्याख्यानं ।

No. 284. वेदान्तसिद्धान्तमुक्तावली By वनमाणी. Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 146. Lines, 12 on a page. Extent, 4,500 slokas. Character, Nāgara. Date S.M. 1873. Place of deposit, Ṭikāri, District Gayā, Paṇḍit Vāmācāri. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति तेन द्वितीयपत्रप्रारम्भो सिञ्चितः ।
 तदर्थं चत्वारविधेर्विषयादिकं न सम्भवति अतः सम्भवति, तदर्थं विषयो-
 भूतत्रयं जीव एव उक्तान्यदिति । यदि प्रत्यग्भूतो-जीवस्तदा तस्य निश्चित-
 त्वेन विषयाभावाद्वारम्भनीयं शास्त्रं यद्यन्यद्वा तदा तस्यानिश्चितत्वेन
 विषयसम्भवाच्छास्त्रमारम्भनीयमिति ॥ इत्यादि ।

End. कृतनिगमविभागं योगिभिः सेविताङ्गि-
 छतसुनिवरेण वासुदेवांशमीयं ।
 यतिगुरुसदृशं श्रीमदानन्दतीर्थे
 मतिनिधियतीर्थे व्यासतीर्थे च वन्दे ।
 श्रीगोविन्दविचारभूषितभूयो हम्भावनात् प्राग्दिशि
 क्रोशानां विद्युगे सुभुविषे? विप्रा भरद्वाजकाः ।
 श्रीसद्भाषसुखो वसुन्ति सुकुले तेषां सुजातेन वै
 वरिच्यैवममास्मिन्ना युतिनये हृत्तिः समाप्ता कृता ॥

Colophon. इति श्रीवन्मास्त्रिविरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसुक्तावल्यां चतुर्थाध्यायस्य
 चतुर्थः पादः ॥ शुभमस्तु संवत् १८७९ ॥

विषयः । • जीवब्रह्मनिरूपणं । जीवब्रह्मपरोपदेष्टव्यं • सुक्तिरित्याद्युपन्यासेन सुक्ति-
 स्वरूपादिनिरूपणं ॥

No. 285. वेदिपद्धतिटीका By मयूरेश. Substance, country-made
 paper, 10×3 inches. Folia, 20. Lines, 13 on a page. Extent, 520
 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi,
 Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

दुष्टिं विचक्षरं विष्णुं मत्वा देशिककाशिकां ।
 मयूरेशः प्रकुरुते वेदिपद्धतिकाशिकां ॥ डौकामिति शेषः ॥

End. पद्यामिति कृता यावच्छा सुबोधो वेदिपर्यन्ते ।
 विचार्य्यं साध्याध्यायं शोधनीयं प्रयत्नतः ॥

Colophon. इति श्रीसौन्दर्यगोषाध्यायद्वयमोघेत्युपनामकगोषाक्षोपाध्यायद्वयपुस्तकमो-
 पाध्यायाकाङ्क्ष मयूरेश्वरोपाध्यायविरचिता सप्तमा वेदिपद्धतिटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । यज्ञवेदिनिर्माणपद्धतिशास्त्रा ।

No. 286. वैद्यकसारः (शंकराख्यः) By रामचन्द्र . Substance, country-made paper, 6×5 inches. Folia, 9. Lines, 15 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgārṇ. Date Saka 1725. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

साखां लोके शरणममलं देववैद्यासिभौ तौ ।
रोगघ्नौ वदति कृपया वाचि मां रोगसिभौ ॥
तस्मै दद्यादभयमिति तं वैद्यमन्त्ररिलं ।
नला रामोऽखिलसुखकरं शंकराख्यं प्रचक्ष्ये ॥
दूतः प्रश्नो हृदयकलना नादिकारोगलक्ष्य ।
मर्षं दात्री वमनविमलं स्नेहं सदनं च ॥

End. गायत्रीं ब्रतशृङ्गमैलमिशरे श्रीचण्डिका संस्तुतेः ।
लोकैर्वैद्यकसंज्ञकैः सुललितैर्दत्तैर्विचित्रैः श्रुतिः ॥
भक्तानां गदनाशनाय विमलस्तुत्या मया प्रार्थिता ।
दत्तं शास्त्रमिदं युक्तम् यथाया श्रीशंकराख्यं शुभं ॥

Colophon. इति रामचन्द्रविरचिते शंकराख्यवैद्यकसारः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपेण साधारणरोगाणां उपशमोपायकथनं ।

No. 287. वैयासिकन्यायमाला, सटीका, (वेदान्ताधिकरणमाला) By भारतीतीर्थमुनि । Substance, country-made paper, 11×5½ inches. Folia, 76. Lines, 12 on a page. Extent, 3,000 slokas. Character, Nāgārṇ. Date Śaṃvat 1814. Place of deposit, Tīkārī, District Gaya, Paṇḍit Vāmācārī Śāstri. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. प्रथम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थकृपिणं ।

वैयासिकी न्यायमाला लोकेः संस्तुते मया ॥
एको विषयसन्देहपूर्वपञ्चासभासकः ।
शोकोऽपरस्तु सिर्वात्मवादी सङ्गतयः स्फुटाः ॥
शास्त्रेऽध्याये तथापादे न्यायसङ्गतयस्त्रिधा ।
शास्त्रादिविषये ज्ञाते तत्तत् सङ्गतिं चक्षमायु ॥ इत्यादि ।

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य परमात्मानं शैविद्यातौर्यकपिणं । इत्यादि ॥

प्रारौक्षितम्प्य घन्यस्य निर्विघ्नं परिसमाप्तये ।

× × × प्रथम्येति यासेन प्रोक्ता वैद्यासिकौ × वेदान्ताभ्यां-
विधायिकाभ्यधिकरणानि न्यायाक्षेपामनुक्तमेव घटनं स्मृता ॥ इत्यादि ।

End.

सृष्टावप्रकृतत्वेन स्रष्टृता नास्ति योगिनाम् ।

स्वारात्म्यभोगाय ददौ मुक्तिं विधया ॥

ईश्वरो ह्युपासयता तोषितस्तेषां भोगमावसिद्धये

स्वाराज्यं ददौ, मुक्तिं च तत्तत्त्वित्वात्पादनेन ददौ ।

नम्रान् अगत्सुखौ स्वातन्त्र्याभवेऽपि भोगमोक्षयोस्तेषां स्वातन्त्र्यमस्ति ॥

Colophon.

इति श्रीमत् परमहंसपरिब्राजकाचार्य्य-श्रीभारतौतौर्यमुनिप्रणीतायां
वैद्यासिकन्यायमाहात्म्यं चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥ समाप्ता वेदान्ताधि-
करणमाह्वाना । संवत् १८१४ ॥ * ॥

विषयः । श्लोकेन तत्त्वस्य अधिकरणादितिरूपणं । निरूपिताधिकरणस्य आह्वानं च ॥

No. 288. वैश्वदेवप्रयोगः By दुर्गिष्ठ. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent, 35 slokas. Character Nāgārā. Date Samvat 1855. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वैश्वदेवप्रयोगः ।

पञ्चमहायज्ञानाद्यान् वैश्वदेवमिति कर्मानामधेयं, एतच्च पञ्चमहायज्ञस्यान
ष्टयभूतमिति चरदत्तः, तस्य प्रकरणभेदात् संज्ञाभेदः; यथा, तत् तथाचै-
तदिति सुदर्शनाचार्य्यः । इत्यादि ।

End.

तच्च श्लोकः,

द्वावेकं द्वौच चतुरः प्रत्येकं तु त्रयं दश ।

प्रसयैकमेकं तत् परिशिष्टेद्वयश्लोकि च ॥ इति ।

Colophon.

इति वैश्वदेवपञ्चमहायज्ञानां प्रयोगो दशपुत्रिद्विगिरचितः समाप्तः ।

संवत् १८५५ । पौषवदि ।

विषयः । वैश्वदेवविधिः .

No. 289. वैश्वामरोपनिषद् . Substance, country-made paper, $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 65 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiśa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ वैश्वामरः प्रपद्ये ज्ञातवेद। समं शान्तिं प्रयच्छतु । दारेषु पुत्रेषु धनेषु
वस्तुषु चरन्मनुष्येषु गोषु घामेषु नगरेषु स सप्ताभिः सप्तजिह्वः सद्भिस्तुष्टः
स दुग्धधारी सर्वदेवानां सुखं स सर्वभुक् स विष्णुः स ब्रह्मस्वरूपश्च प्रोक्त-
भास्वरूपश्च शान्तिं करोति । इत्यादि

End. एतदुपनिषदधीयामः सर्वान् कामानवाप्नोति सर्वान् पापान् नाशयति
ब्रह्मचर्यायाः पूतो भवति सुरापानात् पूतो भवति दौर्वागुराप्नोति
धनधान्येन समृद्धो भवति सर्वे वय्यतामाप्नोति । ॐ तत् सत् ।

Colophon. इति वैश्वामरोपनिषत् समाप्ता ।

No. 290. वैष्णवचन्द्रिका By रामानन्द and वनमाळी । Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page, Extent, 130 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgiśa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. संसारार्थवैमल्यमानपुष्पनाथाय शोकोक्तो ।
ह्याविर्भूत इह स्वयं सुपरमेष्टम्भायै लीलया ॥
लीलयाः स च राधया परिचरे मन्ददिभिर्यः कलैः ।
सम्यो मज्जुदये सदा निवसतात् कारुण्यमाकृष्य सः ॥
श्रीराधाकृष्णयोरादौ स्वस्वरूपप्रदर्शनं ।
कारुण्यस्वावतारे तत् प्रापये भक्तिलक्षणं ॥
भक्तानां लक्षणं पश्चात् प्रह्लादिप्रभेदतः ।
पुराणादिकशास्त्रेभ्यस्तन्त्रसारादिसंग्रहात् ॥
समुद्भूत्य मत्तात् लुत्तात् संश्लेषात् तद्विवरयते ।
न्यायवागीशविष्णोराश्रीरामानन्दकर्मणा ॥ इत्यादि ।

End. देवान् पितॄन् विप्रमण्डान् प्रथम्य
प्रातः समुत्थाय गुरोः पदाब्जं ।

ध्यात्वा हृदयार्चयाम कोमलम्

पुनश्चिन्तयितुं शक्तौ मृदौ ॥

धर्मानुष्ठानं परिहाय वैष्णवस्य ज्ञानमः प्रब्रूयात् नार्थम् ।

गोश्लोकनार्थं स च राधया हृदा विभाज्य दास्यं परतोऽस्य याति सः ॥

सत्योः प्रामादिवशे समानिमगमत् स्वपाशमिहः प्रिया

रामानन्दविपश्चिता तदनु तच्छात्रेण यत्नादयम् ।

धन्यः श्रीवन्मालिनामवसुना कार्याऽविशिष्टस्तु

द्वाभ्यां वैष्णवचन्द्रिकासृतमयो समुपैता मागता ॥

विषयः । वैष्णवकर्तृश्रिया कलापनिकपणम् ।

No. 291. व्यवसायसंग्रहः By अनिरुद्ध . Substance, palm leaves, . .
13×2 inches. Folia, 108. Lines, 5 on a page. Extent, 1,700 slokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur, Babu Girīś
Candra Cakravartī, Pleader. Appearance, very old. Prose and Verse
Correct.

Beginning.

प्रथम्य उपर्योक्तं पूर्वार्थप्रवर्तिनाः ।

यावदा मन्वादिशस्त्राणां समासोऽप्य विविच्यते ॥

विष्णुश्चिरनिबद्धेन स्वबोधविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रब्रूयानाच्च × × × ॥

मनुः ॥

जातदन्तोऽनुजाते च हतचूडे च संस्थिते ।

अगृहा वायवाः सर्वे स्तनके च तथोच्यते ॥

जातदन्तादनुपशाब्धानोऽनुजातदन्ता इत्यर्थः ॥

End.

अन्तं खण्डितम् ।

विषयः । जननमरणायशौचव्यवस्थाकथनं ॥ आहविधिकथनं । तदधिकारनिरूपणञ्च ॥

No. 292. व्यवसायसारसंग्रहः By रामनाथ . Substance, palm leaves
15×1½ inches. Folia, 84. Lines, 2 on a page. Extent, 750 slokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post
Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīśa Appearance, old,
Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गुरवे नमः ।

नमः कृष्णपदद्वयं श्रीरामनाथशर्मणा ।

क्रियते इति प्रयत्नेन व्यवस्थासारसंग्रहः ॥

अथ सामान्यतः सर्व्वतिथिव्यवस्था । यद्यपि रात्र्यादिपर्य्युदस्य ×

कालोऽपि कर्मयोग्यतायापि मुख्यकाललाभे प्रशस्तत्वात् स एव नियामकः ।

सुखाकालस्य देवकृत्ये त्रिषाविभक्तादिनस्य पूर्वाह्नः । मनुष्यकृत्ये मध्याह्नः ।

पितृकृत्येऽपराह्नः । तिथेः पूज्यकालापेक्षा तु विधेयकर्मण्येव निषिद्धकर्माणि

तु तिथिमात्रापेक्षा यत्र तु उभयदिने कर्मकाले तिथिलाभोऽलाभो वा तत्र

तत्तिथिविहितं पूजादिकं कुत्र कर्मव्यमिति सन्देहे शुभ्यादिना व्यवस्था ।

इत्यादि ।

End.

परचक्रोपघातांश्च ।

यथा शस्त्रप्रचाराणां कृत्यं विनिवारणम् ।

तथा देवोपघातानां शान्तिर्भवति वारणं ॥

शान्तिधर्मद्वारा रक्षितानिष्ठस्य त्वरितनिष्ठभिरिति दर्शनात्कालमासेऽशौचे

च स्वस्थयनं कार्य्यं ।

शूद्राग्रं शूद्रसम्यक् शूद्रेण च सत्सासनं ।

शूद्रविद्याभ्यासः क्षत्रियवृत्तमपि तापयेत् ॥

पितृश्राद्धे तु शूद्राणां यो भुङ्क्ते ब्राह्मणाधमः ।

सुरापी ब्रह्मघातो च पितृदेवार्चनदुवचिः ॥

तावदुभवति शूद्राग्रं यावन्न स्यान्ति द्विजः ।

द्विजानां करसंस्पर्शान्नदंश्च रिरिच्यते ॥ चरये नमः ।

Colophon.

अतः परं कथितत्वात् समाप्तिस्त्वचं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । व्यवस्थासारसंग्रहेऽस्मिन् सन्ति केचन कठिणव्यवस्थानां संपत्ताः तत्र प्रथमे तिथिव्यवस्था सा पुनर्युगायुगभेदेन द्विविधा । संक्रान्तिव्यवस्था अशौचव्यवस्था सपिण्डीकरणवादि-व्यवस्था शान्तिकर्मव्यवस्था च ।

No. 293. व्यवहारसूत्रं . Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1,000 slokas. Character, Nāgara. Dato P Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Maṇḍarāja Bālacandra Suri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीशान्तिजिनाय नमः ।

ओ भिक्षुं मानियं परिचाय ठाणं
परिवेविता आलोएज्जा अपम्लिउ
विथं शलोएमाणस्समानियं पखिउत्थियं
आलोच माणस्सदो मानियं ।

End. सान्निध्यं वेयावत्तं करमाणे समणे निग्गणो सज्जानिज्जे सज्जापक्खवसाणे
भवइ ।

Colophon. ववहारस्स दसमो उदोसो सञ्चत्तो । अवहारस्सत्तं समाप्तं ।

विषयः । जैनसाधूनां अवहारकथनम् ।

No. 294. ब्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थनिर्णयः. Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgārā. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanaċārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमहाकास्त्री महासूरसत्तोभ्यो नमः । श्रीश्रीतारासचन्द्राभ्यो
नमः । अथ ब्रतोद्यापनविषये किञ्चिदुच्यते, ततोद्यापनं नाम तत्तद्भूते
परिपूर्णे अपूर्णेषां कल्पोक्तं चवनदानमन्त्राभ्युपभोगनरूपः कर्मविशेषः ।

End. गौतायामपि ।

यत् करोषि यदश्नासि यज्जपोषि ददासि यत् ।
यत्तपस्वसि कौमोय तत् कुर्वन्व मदर्थेणम् ।

Colophon. इति ब्रतोद्यापनोपयोगिविषयः समाप्तः ।

विषयः । ब्रतोद्यापनोपयोगिपदार्थकथनम् ।

No. 295. ब्राह्मस्तोमपद्धतिः By माधवाचार्यः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgārā. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanaċārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

नमस्कृत्यात्मिकां पूज्यान् धन्वानां लोच यत्नतः ।

ब्राह्मणस्य सरणिं कुरुते साधवोऽर्चना ।

ब्राह्मणस्येनाम पुनिसमाविचीको गृह्यते ॥

End.

प्रभूणां वरराभाणां मुने तत्त्वज्ञौषिकः ।

साधवः प्राकरोत् काष्ठां ब्राह्मणस्य पश्यति ॥

Colophon.

इति साधवाचार्यश्रमैः प्रणीता ब्राह्मणस्य सरणिः समाप्तिमगमत् ॥

विषयः । ब्राह्मणां संस्कारविधिः ।

No. 293. शक्रादिमाहात्म्यस्य विष्णुपक्षे व्याख्यानम्. Substance, country-made paper; 20×3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 132 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Grām Bhadughar, Post Brāhmanberia, Comilla, Paṇḍit Amarcandra Nyāyaratna. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

नौदुर्गा । ॐ नमः कृष्णाय ।

तस्मिन् दुरात्मनि अतिवीर्यं कंसासुरे सैन्ये च देवा कृष्णेन निश्चते स्मि
शक्रादयः तां पाशकं कृष्णं तुष्टुवुः । देवा इति दिवधातोर्विजौगिषा-
याद्व्यञ्जनात् × × × देवः प्रज्ञावात् कंसेन जेतुमिष्टः स चासावचेति
देवा हतौयैकवचने अधातोर्त्याकारलोपः धातोर्त्यशङोपलक्षणात्
आकारो वास्तुदेवः स्यादित्येकाक्षरकोशः । तासि तायु सन्तानपाशकयोः
तायनौति क्षिप् यवोर्थञ्जम इति यक्षीपः । इत्यादि ।

End.

यद्वा भद्रं कर्तुं शीघ्रमस्म्येति भद्रकाञ्ची रयुतेर्लुप्तुमिरिति । अन्तर्हिता
अन्तर्ज्ञानं प्राप्नोति अन्तर्हितं अयत इति क्षिप् अन्तर्धानमन्तर्हितं तदयते-
र्गत्यर्थत्वात् अयधातोः क्षिप् थङोपथ सा अतुरान्तकारी × × ×
× × × × × अन्तर्धातोः क्षिप् सङ्गुलं प्राप्नोति देवी श्रीङ्गावान्
देवशरीरेभ्यः गोपगोपीरूपेण शरीराण्ययस्य स्यात्लोपे पञ्चमी जगद्य-
चित्तैषिणी चित्तैषिणीभाव एवमादिवाद्वाद् कश्चिदधिकारात् हजिमलोपा-
भावः तद्विद्यते यस्य इन् प्रत्ययः जगद्यचित्तैष्वावान् पुनश्च गौरीदे-
वासा पुनर्गौरीदेवपरिपञ्चयेन असदीप्रादानयोरसनं चः क्षिप् भावे,
अन्तर्ज्ञानं पूज्यवत् उत्पत्तिं प्राप्नोति उत्पत्तिरिवोत्पत्तिरित्येव
अन्तर्धातोः क्षिप् सङ्गुलं प्राप्नोति देवी श्रीङ्गावान् देवशरीरेभ्यः
गोपगोपीरूपेण शरीराण्ययस्य स्यात्लोपे पञ्चमी जगद्य-
चित्तैषिणी चित्तैषिणीभाव एवमादिवाद्वाद् कश्चिदधिकारात् हजिमलोपा-
भावः तद्विद्यते यस्य इन् प्रत्ययः जगद्यचित्तैष्वावान् पुनश्च गौरीदे-
वासा पुनर्गौरीदेवपरिपञ्चयेन असदीप्रादानयोरसनं चः क्षिप् भावे,
अन्तर्ज्ञानं पूज्यवत् उत्पत्तिं प्राप्नोति उत्पत्तिरिवोत्पत्तिरित्येव

Colophon. इति शक्तादिमाहात्म्यविष्णुपञ्चशास्त्रात् सम्पूर्णम् ।

विषयः । देवीमाहात्म्यशक्तादिमाहात्म्यस्य विष्णुपञ्चे आख्यातम् ।

No. 297. शङ्करसंहिता. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 59. Lines, 10 on a page. Extent, 1,100 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinājpur Rajbāḍi. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय । •

ॐ कारुणिक्यं देवं गजवक्त्रं चतुर्भुजं ।

विरिञ्चितमङ्गं वन्दे सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

सुसुखयेकदन्तश्च कपिको गजकर्णकः ।

× × × × × ॥

षोडशैतानि नामानि यः पठेत् शृणुयादपि ।

विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा

संघामे सर्वकार्येषु विघ्नस्तस्य न जायते ॥

End.

सूत उवाच ।

अथानु सप्तशास्त्रस्य शक्तो वेदार्थसम्पत्तिः ।

कथितः श्रेयसामेव निदानं विदुषां समां ॥ * ।

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे शङ्करसंहितायां शिवरहस्यखण्डे सप्तशकाख्ये पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ सप्तशकाख्यं समाप्तं ॥

विषयः । १ सूतमुनिसंवादश्चतुर्थः ॥ २ प्रत्यमानकथनं । ३ तृतीयाध्यायात् पञ्चाशत्तमाध्यायं यावत् तारकासुरोपाख्यामवर्णनेन कुमारोत्पत्तिवर्णनादि ।

No. 298. शतकस्याशक्तवचनम्. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 72 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍālācāryya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

जीजिमाय नमः ।

कुरिय रय समोरं मोक्षपद्मोच्चरीरं ।

पद्ममय जिहवीरं चिञ्जियाचरुवीरं ।

भवभट्टपङ्क्तिकुलं सप्तासुकलानु × × लं ।
चरितमिहसमुलं कि × × किमे निमुलसुधे ॥

End.

एवं वीरजिने सने सयकमं सोहान्वविधंसनं
भयं भोवदकेच सोह जमयम् दोसाय कण्ठेययम् ।
सोउं अं, कुशलानुवन्तिकुशलं पनोमि किञ्चित् चो जा
उजानिजयकदि (..) सया पाय पणामि तुच ॥

Colophon.

इति महावीर शतकषट्कख्यानिकनिबन्धं स्तवनं समाप्तं ।

विषयः । भातुरन्यमाहर्गर्भं गमयम् । गर्भः । जम्मा । दौसा । केवलज्ञानम् । निर्णयम् ।

No. 299. शब्दवादः .

Substance, yellow paper, 12×3 inches.

Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, १ slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalatā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāḡīsa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

इति शब्दो हि द्विविधः । लिङ्गार्थाविर्भावकः पदार्थाविर्भावकश्च ।
लिङ्गार्थाविर्भावकः पदार्थाविर्भावकश्चेति शब्दस्यानुकरणमिष्य एव प्रयोगः
स्वाभावात् लिङ्गः स्वरूपार्थस्याभिधायको लिङ्गार्थाविर्भावकः । पदप्रति
पाद्यसंख्यान्वितविशेष्यभूतशब्दस्वरूपार्थस्याभिधायकः पदार्थाविर्भावकः यथा
वृत्तेति ॥ इत्यादि ।

End.

एवञ्चेदिति शब्दाभावोपि भूस्लाशमित्यादौ तदध्याचारात् शब्दस्याभिधेय-
शून्यत्वं कल्पं यत् तेनाध्याहारस्तत्र लक्षणया स्वरूपोपस्थापने
प्रसवेतिदिक् । इति शब्दवादः समाप्तः इति ।

Colophon.

श्रीकालीचरणोपासने भक्तिरस्तु सदा मम ।

विषयः । लिङ्गार्थाविर्भावकलपदार्थाविर्भावकलप्रकाशकप्रकृतिप्रत्ययादिना शब्दानां स्वरूपलक्षणपथम् ।

No. 300.

शान्तिशतकटीका By विद्याविनोदचार्थचूडामणिः .

Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1076. Place of deposit, Dinājpur, Paṇḍit Kṛṇadāsa Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. आदौ पञ्चदशं मासि । इदानीमात्मनः पाण्डित्यं निन्दयन् रेचय्यं कडाक्ष-
यति ऊलेति । ते लौघौभुजः राजानः वयमपि विद्वांसः लौघौभुजः
इत्यादि ।

End. तेषामावयकमा जन्मजरारवियोगं मरणं दृष्ट्वा स्थितस्य आसौ नोत्पद्यते
न जायते यतःजन्म जयतिः जरा वार्द्धक्यं वियोगः दृष्टविच्छेदः मरणं
दशाविशेषः समाचारद्वन्द्वः सर्व्वद्वन्द्वो विभाषयैकवद्भवतीति ॥ *

Colophon. इति श्रीविद्याविनोदाचार्य्यचूडामण्डितशान्तिशतकंटीकायां चतुर्थ-
परिच्छेदः ॥ समाप्तस्यायं ग्रन्थः ॥ शक १६७६ ॥

विषयः शान्तिशतकस्य व्याख्यानं ।

No. 301. श्रिल्लामाध्यं or श्रिल्लाप्राकाशः. Substance, country-made
paper, 15×5 inches. Folio, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 180 slokas
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Gobinda
Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रुतिव्याकरणं बन्दः कन्तुशिक्षानिरुक्तयः ।
नेत्रास्यपादो नः कर्णावस्य तं सततं नुमः ॥
व्याख्याय पिङ्गलाचार्य्यसूत्राणादौ यथायथं ।
श्रुतां तदोषां व्याख्यास्य पाणिनीयानुसारिणीं ॥

End. स्वर्गे याप्नोति वा । द्विर्वचने श्रिल्लामाध्यसमाप्तार्थं । विहृतिबन्दस्य ×
× × समसपरवर्त्तं द्वयं अर्द्धसमा अर्द्ध इत्यधिकृत्य अपरवर्त्तं ×
× × औच्चाविति लक्षणसूत्रात् ।

Colophon. इति श्रिल्लाप्राकाशः समाप्तः ।

विषयः । वर्णानामुच्चारणप्रकारकथनम् ।

No. 302. शिवश्रवणामस्तोत्रं (महालिङ्गेश्वरतन्त्रोक्तं). Substance, coun-
try-made paper, 10×2½ inches. Folio, 6. Lines, 6 on a page. Extent,
75 slokas. Character, Bengali. Date, S.K. 1776. Place of deposit,
Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverā, Paṇḍit Harānchandra
Tarkavāgīśa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीरामः ।

ॐ नमः श्रीशिवशतनाममहाकोशस्य श्रीनारदः श्रवितुष्टुपद्यन्तः श्रीपद्मा-
शिवो देवता ॐ नमः शिवायेति महावीर्यं श्रीं शक्तिः नमः कीलकं
मम सर्वभोगसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः । इत्यादि ।

End.

एतज्ज्ञानं मद्देशानि पाषण्डे मा वदेत् क्वचित् ।
वृत्ताय भक्तिहीनाय दुष्टाय सुदुरात्मने ॥
शिवभक्तिविहीनाय शक्तिमिन्दापराय च ।
न प्रकाशं महादेवि प्रकाशाश्रित्या भवेत् ॥
श्रियाय भक्तियुक्ताय शिवविष्णुपराय च ।
शतनाममहाकोशं तस्मै देवं मद्देशरि ॥

Colophon.

इति महालिङ्गेश्वरतन्त्रे श्रीशिवपार्ष्णीसम्यादे शिवस्य शतनामकोशं
समाप्तं ॥ ॐ तत् सत् ॥

यद्द्वारं परिधृतं साचाहीनञ्च यद् भवेत् ।

पूर्वं भवतु तत् सर्वं तत्प्रसादात्केश्वरः ॥

शकाब्दः १७७६ । ११ । १८ । कृपिरियं श्रीरामनारायणशर्माः ।

विषय । श्रीमहादेवस्य स्तुतिकथनं ।

No. 303. शिवसहस्रनामस्तोत्रं (उमायामजीयं) . Substance, country-
made paper, 16×4 inches. Folio, 3. Lines, 10 on a page. Extent,
120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla
Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāpa
Siromani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्री श्री ॐ नमः शिवाय ।

देवुवाच ।

ॐ देव देव महादेव ज्ञानसिन्धो कृपासय ।

यत्ने नास्मानि गुह्यानि पवित्राणि श्रुमानि च ।

तन्म कथय मे देव यदि खेचोऽसि मां प्रति ॥

श्रीशिव उवाच ।

तानि ते कीर्तयिष्यामि मुक्तिमुक्तिकराणि च ।

गोप्यानि सर्वतन्त्रेषु न श्रेयानि प्रथमजने ॥ इत्यादि ।

End. मूरोमा मोरमा बल्लोः कालकोर्षकाः ।
 मठमाद् वल्ल मल्लि सावकस्य न संशयः ॥
 वारमेव च योऽप्योवाद्बुद्धमेव च संभेत् ।
 जये चोमे तथा हाने यदि देवार्चने तथा ॥

Colophon. इति उमायासले चरमोरोसंवादे परमशिवसङ्ख्यानमस्तोत्रं समाप्तं ।
 ॐ नमः सत् ।

विषय । शिवस्य सङ्ख्यानमस्तुतिकथनं ।

No. 304. मुक्तरहस्योपनिषत् . Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folio, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning. अथातो रहस्योपनिषद् व्याख्यास्यामः । देवर्षयो ब्रह्माणं संपूज्य प्रणिपत्य
 पप्रच्छुः भगवन्नस्माकं रहस्योपनिषद्ं शृणु इति सोऽब्रवीत् ।
 पुरा व्यासो महातेजाः सर्वज्ञेदतपोनिधिः ।
 प्रणिपत्य शिवं स्यात् कृताञ्जलिर्वाच च ॥

End. पुत्रेण सजितः प्रीत्या परामन्दमुपेयिमान् ।
 यो रहस्योपनिषदमधीते गुर्वनुर्ध्वजान् ॥
 सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात् कैवल्यमनुते ॥
 इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इति मुक्तरहस्योपनिषत् समाप्ता ।

विषय । आसङ्गसंवादमभिमुखीकृत्य ब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. 305. शुद्धिदीपिकाप्रकाशः By विष्णुदासदत्त . Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 86. Lines, 7 on a page. Extent, 2,000 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1635. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācārya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

स्त्रियमात्रं कमलया वन्दे कमलदायिनं ।

चरिं तेषां प्रथमस्य तुल्यं नरकनाशनम् ॥

ममोन्नदीकोकमदं जगतां ।

नेत्रापद्योरपचारकाक्ष्मं ॥

सरोजशोभाकरकानिमग्नसं ।

द्विपापतेर्मण्डलमात्रमामि ॥

शिष्टानामयमाचारो यद्भिमत्तदेवतानमस्कारपुरःसरमभिमतायेति
वाङ्मनि तदयमपि महीनापनीयाचार्यश्रीश्रीनिवासो ज्योतिःशास्त्र-
सूर्यकर्तृकलात् घृष्टराजलाञ्छ सभासदाद्याशौच्यादृष्टाजेन रविं क्षुब्ध-
हृष्येति । इत्यादि ।

End.

अधुना स्वयमस्यान्यग्र्याडुपादेयत्वमात्रं । सुविस्तरादिति । अतिविस्तर-
ज्योतिर्यन्यात् श्रीश्रीनिवासनाम्नाचार्येण उद्धृतां संक्षेपेण गृहीतां इमां
गृहिदीपिकां सुश्रिता अभियुक्ताः शिष्या विधत्तु धारयन्तु । × ×
× × × × × × × × × × × ×
तथाहि दृष्टव्यातके जातकविचार एव । अत्र ग्रन्थे तु सर्व्यकर्मविधानं
संक्षिप्तोक्तमिति ।

कुतूहलाद्वा कविहार्दितो वा

निष्पाद्यवस्तुश्रुतिगोचराद्वा ।

वितन्यमानां कवयः कृतिं मे

चेतःप्रदानेन पवित्रयध्वं ॥

Colophon.

इति श्रीविष्णुदासदत्तकतायां दीपिकाप्रकाशाख्यायां यात्रादिनिर्णयो-
न्माहमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

रसकालकृतैर्भूषण्ये शक्ये चापगे रवौ ।

लिखिता पुस्तिका शोषा भूवनेश्वरशर्मणा ॥

विषयः । श्रीनिवासकृतगृहिदीपिकाया आख्यानं ।

No. 306. शुक्लप्रदीपविवरणं By सुन्दरराज. Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1817. Place of deposit, Benares City, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

आपस्तम्बेन योयं रचयि भगवता शुक्लसंज्ञोगभीरः,

प्रज्ञायै तस्य भाष्यप्रभृतिषु कथितं विद्वत्तं यौक्ष्यं कृतं ।

संलियोद्बोधनार्थं कुशिककुलनिधिमधिषायां यदुः,
 पुनः श्रुत्वप्रदीपं विवरयमधुना सुन्दरो निर्मिसौते ॥
 विचारयोगान् आस्त्रास्यामः, विचारो विचरणं, चतुरस्रदिरूपेण भूमेः
 करणं, तस्य योगाः उपायाः ।

End. पूर्वार्था कृतत्वात् यस्मिन्मतेन बोधायनेन ॥ अन्वयेः प्राप्तयेत् आचार
 अर्थविधायक्ये ? नेतरदात्रियते । आदित्येदाचरेत् आहत्य कृतत्वात्
 प्रत्याददीतेति ॥

Colophon. इति सुन्दराजोये श्रुत्वविवरणे श्रुत्वप्रदीपे षष्ठः पटलः शुभमस्तु
 संवत् १८१७ माघशुक्लप्रतिपदि-गुरौ अथरासेण लिखितं ।

विषयः । आपस्तम्बनिर्मितश्रुत्वसूत्रश्रुत्या ।

No. 307. ऋग्वेदीयश्राद्धप्रयोगः. Substance, country-made paper,
 10 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 190 slokas,
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇḍit
 Vāmañcāryya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ओम्नेशाय नमः ।

ओम् आचम्य पवित्रचित्तः प्राणमायम्य पवित्रं ते विसर्गं प्रक्षालयते
 प्रभूमांसाणि पर्येषि विद्यतः । अतस्तन्मूर्ते तदामो अमुते, कृताय इह
 मस्तु समागतं अर्चयेत् ।

End. वषट् ते वास आहोमि तन्मे कृपस्व × × × पवित्रं वरं कृताय
 तरोमिरो मयूरं पात स्वस्तिभिः सदा नः ।

Colophon. इति श्राद्धयज्ञप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । ऋग्वेदीयश्राद्धकथनम् ।

No. 308. श्राद्धवादायः. Substance, country-made paper, 15 x 3½
 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 800 slokas. Character,
 Bengali. Date S.K. 1800. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post
 Garvetā, Grām Bhaṭṭagrām, Paṇḍit Ramhrdaya Bhaṭṭācāryya. Ap-
 pearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रथम्येत्यादि मङ्गलाचरणविशेषविचारस्तु 'प्रायश्चित्तवादार्थेऽनुसन्धेय' ।
 पार्श्व्यादिश्राद्धतत्त्वं पार्श्व्यादिप्रतिपादककृतमित्यस्य सत्यार्थविषयौऽन्तार्थः
 वन्ति निरूपयतीत्यर्थः । ननु पार्श्व्यस्य स्वशब्देन निर्देशः आभ्युदयिकादिः
 कथं आदिपदेन निर्देशः । ज । 'सकलश्राद्धमध्ये पार्श्व्यस्य प्रधानत्व-
 स्थापनार्थं' पार्श्व्यस्य स्वशब्देन निर्देशः । 'अन्येषामपि आदिपदेन तेन
 पार्श्व्यः प्रकृतिः अन्यो विवृतिः यत्र तु श्राद्धकरणसुक्तं तत्र पार्श्व्यं कर्त्तव्य-
 मितिभावः । ह्यादि ।

End.

अथ केचित् एकोदिष्टं नाम्यद्वारा कारयितव्यमित्यत्रापि गोवज्जेतरत्वेन
 विशेषणीयमित्युक्तावपि न कदाचित् सगोवायेति विशेषणात् सगोवै-
 कोदिष्टं × अगोवज्जद्वारा, मातामहादेरेकोदिष्टम् अगोवज्जद्वारापि
 करणीयमित्याहुः । अपरे तु वचने सगोवायेति विशेषणं × वपि एकोदिष्टं
 नाम्यद्वारा कारयितव्यमित्यत्रापि गोवज्जेतरत्वेन विशेषणीयमिति स्मार्त्त-
 व्याख्याने सामान्यैकोदिष्टविशेषात् मातामहादेरेकोदिष्टमपि अगोवज्जद्वारा
 न कार्यमित्याहुः वस्तुतस्तु पूर्वमतं समीचीनं वचनबलादिति गुणचरणाः
 पार्श्व्यादिश्राद्धान् गोवजागोवज्जद्वारा कर्त्तव्यमित्युभयमतसिद्धं ॥

Colophon.

इति श्राद्धवादार्थः समाप्तः । शकाब्दाः १८०० तारिख १० श्रावण ।

विषयः । श्राद्धतत्त्वविवादबलीनां सम्यग्विचारः ।

No. 309. श्रीलक्ष्मकवचं. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candra-konā, Ayodhyā, Raghunathvāṭī, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ रामः । अथ लक्ष्मकवचं ।

भगवन् सर्वधर्माङ्ग कवचं यत् प्रकाशितं ।

बैलोक्यमङ्गलं नाम कृपया कथय प्रभो ॥

सप्तकुमार उवाच ।

ऋषु वक्ष्यामि विप्रेभ्यः कवचं परमाद्भुतं ।

नारायणेन कथितं कृपया ब्रह्मणे पुरा ॥

मृक्षणा कथितं सद्यं परं खेदाद् वदामि ते ।
: अति गुह्यतरं तत्त्वं मृक्षमन्त्रोपविष्टं ॥ इत्यादि ।

End.

कवचस्य प्रसादेन जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ।
जैलोक्यं लोभयत्येव जैलोक्यविजयी भवेत् ॥
इदं कवचमज्ञात्वा भजेद् यः पुण्यभूमिम् ।
शतलक्षप्रजापतिं न मन्त्रः सिद्धिदायकः ॥

Colophon. इति सनत्कुमारतन्त्रे जैलोक्यमङ्गलं श्रीलक्ष्मणकवचं समाप्तं ॥
विषयः । श्रीलक्ष्मणस्य कवचं ॥

No. 310. श्रीलक्ष्मणस्तोत्रं. Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Tolivani. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगोपालाय नमः ।

यं वेद वेदविदपि प्रियमिन्द्रियाय
यद्वाभिनीरवचनमर्गद्वयो न धत्ता ।
गोपालवाञ्छललला वनमाश्रितं तं
गोभूषिभूषरशरीरमरीरमर्मा ॥
कनककमलभासः केशिकंसादिकासः
समरभूषि करालः प्रेमवापीसरालः ।
अखिलभूषणपालः पुण्यवल्लीप्रवालः
स्तव भवतु विभूत्यै नन्दगोपालवालः ॥ इत्यादि ।

End.

अद्वैतवोधिपथिकैवपास्याः
लामन्त्रसिंहासमलम्बदीपाः ।
चटेन केनापि वयं शठेन
दासीकृता गोपबभूविडेन ॥
न वयं कवयो न तार्किका
न च वेदान्तनिताम्नापारिगाः ।
न च वादमिरासकाः परं
कपटाभीरकिशोरकिङ्कराः ॥

‘स्ये सन्नो दुराचार विषयानुपसंगमे ।

गोविन्दे परमानन्दे सुकुन्दे किं न लीयते ॥

Colophon.

इति वैष्णवसूक्तमखिमहामहोपाध्यायश्रीविल्लभसूक्तभूदेववरविरचितं

श्रीलक्ष्मणोक्तं समाप्तं ॥

विषयः । श्रीलक्ष्मण स्तुतिप्रथमः ।

No. 311. श्रीविद्याया ऐश्वर्यादिस्वरूपाख्यं स्तोत्रं . Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post Mehār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīṣa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः परमदेवतायै ।

ऐश्वर्यं चर्यैर्हीनं शशधरस्तुतं लीजमत्यन्तगुह्यं

जडां वा सूक्ष्मं वा यदि जपति क्वमः प्रत्यक्षं शुद्धचेताः ।

जिह्वाये तस्य बाणो विहरति च सदा मेरुमध्ये च लक्ष्मी-

धिरङ्गीवन्मूक्तः स भवेति सत्त्वसा तत्प्रसादाद् भवानि ॥ (?)

प्रवण्डाद्यं मातर्षुमतिस्तुतं ऐश्वर्यो चक्रेयुक्तं

सुगुप्तं सन्नेशं सदि लभति कश्चित् पुण्डवान् शुद्धचेताः । (?)

धरण्या धन्योपि प्रवसति च सदा कामिनी कामसङ्गा

स दीर्घायुः शोभान् विभुवनविजयी सौख्यमोक्षं लभेत् ॥ इत्यादि ।

End.

मनस्त्वं कल्याणि त्वमसि परमात्मा परतरा ।

जगत्प्राप्तो मातस्त्वमसि गगनं त्वं ऊतवचः ॥

धरिषो त्वं दुर्गे धरणिधरकन्ये वनमयी ।

स्तुतिः का ते मातस्त्रिभुवनमविशि सुन्दरि परे ॥

महापुण्ये कन्ये भरणिधरकन्ये मनुमये ।

‘जगदुवन्द्ये सन्ने’ सकलगुणहीने गुणमये ॥

स्ये तारे सारे हरद्वयधारोऽल्लसकरे ।

लपापारावारे सयि वितर दीनेऽस्यसपि ॥

Colophon.

इति श्रीक्रमे श्रीश्रीविद्याया ऐश्वर्यादिस्वरूपाख्यं स्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । श्रीविद्याया ऐश्वर्यादिस्वरूपाख्यं ।

No. 312. श्रीसूक्तन्यासः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 1. Lines, 16 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāti, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रीसूक्तन्यासो लिख्यते सोम् शिरष्यवर्षमिति पञ्चदश × × सूक्तस्य
श्रीदेवता कर्दमामन्दचिह्नोतिन्द्रासुता ऋषयः आद्याक्षिसोऽनुष्टुभः, ततः
एकाप्रसारपंक्तिः ।

End.

आमन्दकर्दमस्यैव चिह्नौत × × य विद्युताः ऋषयः ते चयः पुत्राः त्वं
श्रीदेवौ × × × देवता । श्रीवर्चसं इति श्रीसूक्तन्यासः समाप्तः ।

Colophon.

× × × × ×

विषयः । लघुसूक्तमन्त्रन्यासः ।

No. 313. श्रौतोपयोगिकारिका. Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 252 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāti, Benares City. Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अग्निहोत्रं मुनिश्रेष्ठ यस्मिन् देशे प्रवर्धते ।

दशयोजनविस्तीर्णं काशीक्षेत्रं तदुच्यते ॥

End.

कुलालचक्रघटितं आसुरं अणमयं स्मृतं ।

तदेव चक्रघटितं स्थान्यादि बलं देवतं ॥

Colophon.

इति श्रौतोपयोगिकारिका समाप्ता ।

विषयः । श्रौतकर्मण्युपयोगिपदार्थकथनम् ।

No. 314. घटकर्मलक्षणं. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Upalātā Grām, Post Mohār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavagisa. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

अथ षट्कर्माक्षरं । शारदायां ।
 अथाभिधास्ये तन्नेष्टिन् सस्यक् षट्कर्माक्षरं ।
 सर्वतन्त्रानुसारेण प्रयोगफलसिद्धिदं ॥
 शान्तिवर्षाक्षरानि विद्मोऽष्टादनस्यथा ।
 मारुतं तानि शंसन्ति षट्कर्माणि मनोविधयः ॥
 खदेवनादिक्पादादीन् ज्ञात्वा कर्माणि साधयेत् ।
 रत्नो-वाणी-रमा-च्युता-दुर्गा-काञ्ची यथाक्रमान् ।
 षट्कर्मादेवताः प्रोक्ताः कर्मादौ कर्मासिद्धये ॥ इत्यादि ।

End.

सर्वकार्येषु सौम्ये क्रूरे स्यात् प्रेतकर्पटं ।
 निगडं शान्तिके प्रोक्तं पद्मगन्धु वश्यके ॥
 सर्वकार्येषु गन्धः स्यात् क्रूरे चाटविधानि च ।
 शान्तिके लेखनीं दूर्ध्वां वक्ष्यादौ शिष्टिपुष्पिका ॥
 गृहेषु शान्तिकर्म स्यात् वक्ष्यच्च चण्डिकागृहे ।
 देवास्तयेषु सर्व्याणि भूषणानि क्रूरकर्मा च ॥
 सर्व्य्याः प्रथमे यासे शान्तिकर्म समारभेत् ।
 तदा शान्तिं लभेद्भूमिन् सत्यं हि सुरवन्धिते ॥

Colophon.

इति षट्कर्माक्षरं समाप्तं ।

विषयः । तान्त्रिकप्रसिद्धशान्तिवर्षादिषट्कर्माणां लक्षणनिरूपणं तेषां देवतादिनिर्देशः
 तेषां प्रयोगक्रमश्च ।

No. 315. वसुवलिआज्ञनिर्णयः. Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Nagari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

• अथवसुवलिनिर्णयः ।

तानि च अमामनुगुणशान्तिनिपातमन्त्राक्षराः ।
 अन्वेष्टव्यं च पूर्वेषुः वसुवत्यः प्रकीर्तिताः ।

End.

अथ तर्पणं, षट्कान्तिका पूर्वेषुः वाजेषु षोडशदिनस्थापिमन्त्राक्षरेषु
 श्राद्धानि इतरवादीसंपादे तु वाजेष्वेव तर्पणनिर्णयः अन्यत् सर्वसम्यक्तो
 ऽवगमश्चेति संक्षेपः ।

Colophon. × . × × × . × .

• विषयः । वक्ष्यन्ति यद्विषयः ।

No. 316. संहितासूत्रं. Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1855. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वक्ष्यन्ते वाह्ये अर्थे गन्तानूनं असाभिभिमतः गन्तानो यथा आगन्तामारि-
धन्यता आनो अद्य स समस इति षट्पदकाले गन्तान्तरण । नान्या-
युवत् । एतं ते स्तोमं तु विजातविप्रः वक्षेव भद्रा विरक्षिते वक्षिणे चत्वारि
अतस्तं मकारेण चतुर्थे अकारवर्जम् ।

End. विष्णो कृद्विस्मि मानवीयां अन्यत्र मामुधाणां सेनाजुषां न्यूवतुः ।

Colophon. इति संहितासूत्रं समाप्तं संवत् १८५५ ।

विषयः । संहितासूत्राणि विस्तारेण उक्तानि ।

No. 317. संहितोपनिषद्विवरणं. Substance, country-made paper, 16×5 inches. Folia, 61. Lines, 11 on a page. Extent, 2100 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यद्यप्यस्या इत्याद्या बहुचक्षुषोपनिषत् तस्या इदं विवरणं अल्पपत्रं
सुखावबोधार्थमारभ्यते । उपनिषदित्युपनिषत्स्य सदेः क्षिप्रमास्य विवरण-
गत्यवसादमार्थस्य रूपमाचक्षते । विशेषेण चोपनिषद्व्याख्यानाविद्या,
तादृष्यात् अन्योपनिषत् ।

End. अथानन्तेवासिलविशेषणात् संवत्सरवासिनोऽर्थप्राप्तं शिष्यत्वं इति, तथापि
प्रवक्तुरशिष्यस्यैव नित्यप्राप्तिश्चाद्य । यो बाह्यं विज्ञातुं स्थानेभ्यो विनि-
तपक्षिणे वेतोत्येवं आचार्याः विद्याप्रवक्तारो मन्यन्ते द्विवैचनं लक्ष्योप-
निषत्समाप्तिदर्शनार्थम् ।

Colophon. इति श्रीमच्छंकरभगवत्कृतौ संहितोपनिषद्विवरणं समाप्तम् ।

विषयः । संहितोपनिषदाख्या ।

No. 318. संक्षिप्तसारे छन्दःटिप्पणी. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1742. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Paṇḍit Hārāncandra Tarkavāṅgisa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

शतुःशकारकरणमायच्छदिति विज्ञये ।

अध्यातुकादिरस्य स्यादच्छादेशः परे × × ॥

तत्रातीति न कर्तव्यं गोष्ठ इत्यत्र दृष्ट्यात् ।

निष्ठानीति तदा न स्याद् यदि च स्यात्तकारवान् ॥

शास्त्रा × × × × ज्ञानः शीले विज्ञेय एव दिक् ॥

दिशति यद्यत्र ज्ञानः कृतः स्यात् तदा चासेः ज्ञानः स्यादीदित्यत्र
लिङ्गुदतिदिष्टस्यापि षष्ठ्यस्यादित्यर्थः । इत्यादि ।

End.

मन्था । मध्यस्थं तत् दिनकेति कर्मधारय इति ननु वर्षस्य वर्षेनेत्यत्र
अवयववृत्तिसमुदायपङ्क्तयोः समासावयवमेव निराकरिष्यति । तत् कथमेत-
दिति तत्रैव व्याख्यास्यामः । × × तैश्च पूर्व्यात् पातात् अस्मिन्ने-
प्रत्यय इति न प्रत्यय इत्यर्थः । ज्ञाने । एकस्मिन् ज्ञानादित्यतोऽयं कथं
नानुवर्तते सन्निहितत्वात् । इत्यादि ।

Colophon.

समाप्तेयं छन्दःटिप्पणी । श्रीश्रीरामः शरणं । श्रीदुर्गा ॥ शकाब्दा १७४९
तारिक ९ म् भाद्र ।

विषयः । संक्षिप्तसारौषधछन्दःप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 319. संक्षिप्तसारे व्याकरणादर्शे सुवन्तपादविवरणं By वंशीविदन .
Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 32. Lines, 6 on a
page. Extent, 850 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1243. Place
of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit
Sripati Bhaṭṭāchāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीराधाकृत्याय नमो अयति ।

श्रीरामं जलदक्षामं जितकामं तनुप्रियम् ।

रत्नविधासभासीनं ज्ञानमुद्राकरं भजे ।

अथ ॥ शतुः शकारकारमित्युद्दिष्टि चिह्नवे ।

अथातुङ्गादिरस्य स्यादन्वादेशः परे भिति ।

तत्रातीति न कर्मयं गौड इत्यथ दूषणात् ।

तिष्ठसौति तदा न स्याद् यदि च स्यात्कारणान् ॥ इत्यादि ।

End.

सादौ । आदित्यः कृत्वाऽदिति कृते प्रथमं सन्धिकाव्याभावे अष्टाभिरित्यथ
भिष् ऐसादेशः स्यात् प्रसिद्धास्तु अथ अर्थ परत्वात् × × × ×
स्याने आदिधानाभावे अष्टाभिरिति न स्यादित्यपि दोषमाह । तत्र यद्यपि
× × स्यानी स्यात्ता × × पीत्येके इत्यनेन साष्टेतिपदं न स्यात्
किन्तु साष्टेतीति । अथ । प्रियाठामिति ठीकायां नास्तीप्रकृतिदोषा-
दिति तु निवेद्यः ।

Colophon.

रति वंशोवदनकविचन्द्रविरचिते आकारणादर्शे सुवक्त्रपादविवरणो नाम
षष्ठः किरणः ।

चिन्त्यं प्रभादसुद्धृत्य पुस्तिकेयं सुसङ्गता ।

छता श्रीकविचन्द्रेण वंशोवदनशर्कषा ।

शकारान्तेऽनलवेदमिचुविमिते मीमे तयाषाष्टके ।

पत्ते चापितु छण्णके शुभतिथौ गारे तथा भूमिजे ॥

नत्वा राघवपादपद्मयुगलं श्रीजानकोसेवितं ।

पन्थं संलिखति क्रमेण सुकृतौ श्रीरामचन्द्रः सुधीः ॥

विषयः । संक्षिप्तसारीयसुवक्त्रपादव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 320. संक्षिप्तसारीयकारकपादटिप्पणी By वंशोवदन . Substance,
country-made paper, 13×3 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page.
Extent, 800 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1748. Place of
deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit
Śrīpati Bhaṭṭācāhāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

× × × × × कल्पद्रुमकल्पजल्पनं ।

× × दूर्वादिच्छासं श्रीरामं प्रवृत्ताय्यथं ॥

त्रिया सर्वकारकायां निरूपिका ।

प्रहतौ च निहतौ च कारकायां य ईश्वरः ।

अथः प्रयुक्तो वा स कर्ता नाम कारकं ॥

रुनोच्चरत्वेन च प्रधानत्वात् कर्तुः प्रथमं दृष्टव्यमाह विभक्तिविभक्त्योपाय-
तया "कर्तादिलक्षणानां व्याकरणाङ्गत्वमित्यादि ।

End.

अतएव यत् × × × × × भावकर्मापोरात्मने इति कश्चिदृश्यते
तत्किंप्रकरप्रसादादेव । अनुदा × × आत्मनेपदमित्यतस्तवानुष्ठितिरिति ॥

श्रीवशीषद्वयं विशिष्टविनयं विशिष्टमश्रीणम् ।

सूते रायमती सती मतिमती श्रीमान् वशिष्ठः स्वयं ॥

यकारे क्रमदीक्षरेण रचिते श्रीमन्दिना शोधिते ।

गोयीचन्द्रकृते च तद्विरचिते पादो गतः पञ्चमः ॥

शकाब्दाः १७४८ ।

विषयः । गोयीचन्द्रकृतकारकटीकाया व्याख्यानम् ॥

No. 321. संक्षिप्तसारकारकपादटिप्पणी (सारार्थदीपिका) By गोपाल-
चक्रवर्ती. Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 34.
Lines, 8 on a page. Extent, 1,500 slokas. Character, Bengali. Date
S.K. 1747. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma
Khunverā, Latē Paṇḍit Śrīpati Bhaṭṭācāryya. Appearance fresh.
Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो रामाय ।

क्रिया ॥ ननु प्रकृतिप्रत्ययादिविभागपरिकल्पनया शब्दशासनं व्याकरणं ।
तदुभयत्वात् कथं क्रियासुख्यप्रयोजकादेर्याकरणत्वं अनीक्यते सुप्रत्यय-
कद्विधायकं लक्षणं विधास्यमानं कर्तादिसंज्ञां विना न सम्भवतीति
तद्विधत्वात् कर्तादिलक्षणानामपि व्याकरणत्वं एवं सत्यधिकारप्राप्तस्य
नाम्न एव कर्तादिसंज्ञां विदधत् कर्मधौनयापारत्वात् कारकाणां कर्तुः
प्राधान्यमनलक्षणमेव प्रथममभिधत्ति । क्रियानिमित्तं कारकमिति ।
इत्यादि ॥

End.

षष्ठी । कश्चित्पदोपादानात् अर्थान्तरे च परे इत्याद्यर्थं सप्रत्यादिविषये
लक्षणाभावाद् व्यख्यापको विधिरथं वाच्यः ॥

गोयीचन्द्रकृतसुधामनिरामास्त्राय यत्नाद्विरा

दासोक्त्याच्छिष्टटिप्पणीं गुरुमनं सम्यग्बिभा × × × ॥

श्रीश्रीश्रीविष्णुपादकसङ्ग्रहानेकतानो × ×
 कारकटिप्पणौ छतिमुदे गोपाङ्गवन्द्यः छुषीः ॥
 Colophon. इति श्रीकविचन्द्रसरारविन्दमन्दित × × × × श्रीगोपाङ्ग-
 वन्दनविनिवृत्तितायां सारांशदीपिकायां कारकटिप्पणौ समाप्ता ।
 श्रीश्रीश्रीने दयाधाने सराङ्गयुगे तव ?
 श्रीश्रीश्रीधरकृतिना क्षिपिरेषा समर्पिता ॥
 शकाब्दाः १७४७ ॥

विषयः । कारकटीकायाः व्याख्यानं ।

No. 322. संहितसाराटिप्पणौ (सारांशदीपिका) (लिङ्गन्तपादस्य). Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 99. Lines, 8 on a page. Extent, 2150 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1743. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma Khunverā, Paṇḍit Harāṇa Candra Tarkavāgiṣa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

यस्मिन्नसंज्ञादिदं सदिवावभाति ।

भोगीव × सकलपञ्चितोपि × ॥

यस्यद्वयुषेः समिव चिन्माय एक एतत् ।

तस्मै नमोऽङ्कुरतमयाय सञ्ज्ञेकराय ॥

सकलविषययापकत्वात् सन्निपादसमिधाय पदभाषणं आकरवमिति
 श्रवणात् सकलपादानां धातुसकलत्वात् धातुप्रत्ययसारभमाणस्त्रिंशो वाक्य
 समापकत्वेन प्राधान्यात् तिङन्तमेवामिदं धत् वर्तमानकाकस्य पुरोवर्तितया
 साग्नित्वात् तिङ्शब्देनाख्यातलप्रसिद्धा कङ्कादयो अपदिग्नौ इति मन्वा-
 नश्चेति वर्तमानकाकौम-कट्-लक्षणमाह । धातोरित्यादि । इत्यादि ॥

End.

पद्य × × × × × कर्त्तरि विहितो × × कर्त्त
 कर्त्तरि भवत्येति पूर्वे × × × × × कर्त्तकर्त्तरि
 कर्त्तृलस्य विद्यमानत्वादिति भावः ।

विशेषविज्ञानपरा मत्सरा (?)

व्याख्यानमेतत् कक्षयन्तु सन्ततं ।

मया पुनस्तु छतोर्यस्यस्य

दृष्टं वचनोच्चारविभाष्य भासकं ॥ (?)

त्रौमहिः कविचन्द्रपादकमलेराचार्यपञ्चानने-

रन्येषां यदवाचि कुचचिदथो विद्यापिमोदेन च ॥

तत् सध्वं कल्यण्णु निर्मलधियः समोऽत्र संसेपसो

यत्तन्यद्विष्टं सयेदमस्मिन् मृकुकु साराधिनिः ॥

युक्तं मोक्षमिदं पूर्वैरितोपाकलुषं वचः ।

को हि शब्दांशुधेः पारममादेकं विनेश्वरं ॥

Colophon. इति श्रीकविचन्द्रवरणारविन्दनिःसृन्दमामसकरन्दसुधुमनगयघट्टवन्द्यघट्टीय-
कुलप्रसूत श्रीमोपाकलुषकर्मविरचितायां साराधौपिकायां द्वितीय-
सिद्धन्तपादः समाप्तः × × × × × × × ×
शकाब्दा १७४३ ।

विषयः । संक्षिप्तसारौपतिकल्पप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ।

No. 323. संक्षिप्तसारसुवन्तटीकादौधितिः By रामेश्वरतर्कालङ्कार. Sub-
stance, country-made paper, 15×3 inches. Folio, 24. Lines, 11 on a
page. Extent, 1000 shlokas. Character, Bengali. Date & Place of
deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grāma Khurverā, Late Paṇḍit
Sripati Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

लुक् ॥ अथास्य सकलविषयपकलात् घन्यादौ करणं युक्तमिति चेन्न
स्तनन्तेऽन्योर्नियन्तुमशक्यत्वादिति केचित्, वयम् कारकपादे नाम्नः कर्त्तादि
संज्ञाविधानपूर्वकं प्रथमादिप्रतिभक्तौनां प्रथमपुरुषादेश विधानमुक्त
मित्यादि ।

End.

संज्ञाभिर्वर्णिते इति नन्वत्र संज्ञानवृत्तिनात् कथं बहुवचनं अतएव
समाप्ते पूजार्थस्तुतिवर्जमित्यस्य प्रत्युदाहरणमेव दर्शयिष्यति । ७ । एक-
शेषात् बहुवचनमिति गुरवः तथाच चतुर्विंशत्यधिकशतमित्यर्थे अपरं
वाचार्थेऽप्यन्यादौ बोध्यं ।

Colophon. इति श्रीरामेश्वरतर्कालङ्कारता सुवन्तदौकदौधितिः समाप्ता ॥

विषयः । संक्षिप्तसारौपतिसुवन्तप्रकरणव्याख्याया व्याख्यानं ॥

No. 324. सङ्गीतरघुनन्दनः By : गायसिंह (खल्लतटोकासहितः).
Substance, country-made paper, 10 x 5 inches. Folia, 52. Lines, 13 on
a page. Extent, 1900 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of
deposit, Tikāri Rāṇiganja, District Gayā, Paṇḍit Rāghunātha Tripāṭhī.
Appearance, tolerable. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीजानकीवल्लभाय नमः ॥

मूलस्य । रामप्रेमपयोधिवर्द्धनविभुः गृह्णारसारास्यदं
संसारार्थवपारतारण्यतरि सायातमोदीपिका ।
विद्युद्गः सुखदृष्टवर्षणकरी कादम्बिनी काव्यसौ
मदुत् कुञ्जनिवासिनीविजयता श्रीजानकी सखीदा ।
श्रीसीतेविभु रिपुगजसिंघो जयसिंघो राजसिंघोसि ।
तनुते तस्य तनुजो पत्यं सङ्गीतरघुनन्दनाख्यं ॥ इत्यादि ॥

टीकायाः । श्रीगणपतये नमः ॥

वन्दे तत् पदकमलं यद्य सकरन्दं पुनाति जगदखिलं ।
× × × × × × × ×

नत्वा गौरीशपादाङ्गं बीका व्यङ्गाथैचन्द्रिका ।

श्रीरामरासरसिकविनोदस्य विधीयते ॥

End.

मूलस्य । सप्तमी सोता सङ्गीतेष्वसुखितशिरः × × लो ।
विश्वनाथ × × निन्द्यते समदमदन × × * ॥
इति श्रीमन्महाराजकुमार-श्रीविश्वनाथसिंहविरचिते सङ्गीतरघुनन्दने श्री-
जानकीरघुनन्दनयोगानन्दव्यवर्णनं नामैकादशः सर्गः ॥

अतः परं खण्डितं ।

टीकायाः । श्रीजानकीरघुनन्दनस्य परमदिव्यरासवर्णनरसासवं निपीय कथनानर्चमपि-
विरचवर्णनं करोमीति ॥ * ।

Colophon. इति सिद्धि-श्रीमन्महाराजाधिराजविश्वनाथसिंहकृतयायां व्यङ्गाथैचन्द्रिका-
खण्डोक्त्यामेकादशः सर्गः ॥ अतः परं खण्डितं ।

विषयः । १ सर्गं महालाचरणं ॥ २ रामचन्द्रस्य गृह्णाराधवर्णनं ॥ ३ रामचन्द्रस्य वसु-
राधवर्णनं ॥ ४ जानक्यनार्चनवर्णनं ॥ ५ कामवृत्तिकाममवर्णनं ॥ ६ वायसोलाकृत-
मानुजवर्णनं ॥ ७ जानकीसमागमवर्णनं ॥ ८ जानकीपूषणविधानवर्णनं ॥ ९ होलावर्णनं ॥
१० सप्तमीशोभावर्णनं ॥ ११ सर्गं जानकीरघुनन्दनसङ्गीतनामन्दनितव्यादिवर्णनं ॥

No. 325. सन्देशदोनावलीप्रकरणम् [मागधी]. Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Extent, 225 clokas. Character, Nāgarī. Date, Samvat 1594. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācārya, Maḥārāja Balacandra Śūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. पङ्क्तिविम्बियपुण्य जयं जसुं, शिरशोरमसरमाश्रामो,
सयमागथं वनजदूतं नमो जिनैसरं वीरं ।

End. इत्यतः वयमस्यपयपञ्जरमयरणं समासेन क्षिप्यं,
जगत्परागमजिगत्परागमरिषिसेष ।

Colophon. इति सन्देशदोषावली प्रकरणं । संवत् १९८४, आश्विन शुद्ध दशमी ॥
विषयः । आर्योपदेशस्थाने आत्मसन्देशचक्रम् ।

No. 326. **संन्यासियासपूजा.** Substance, country-made paper, 9x5 inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Pāṇḍit Vāmanācārya. Appearance old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 आषाढ्यां पौर्णमास्यां प्रातःकाले कृत्वा क्षौरं विधाय तानं कृत्वा मध्याह्ने
 चानं कुर्यात्, सन्ध्यां विधाय श्यामपूजास्थानं गच्छेत् ।

End. निवसन्तु सुखेनात्र नमिष्यामः कृतार्थतां,
यथा शक्तिश्च मूर्ध्ना नमिष्यामो वयं सुदा ॥
यश्चेन यश्चमयतिमिति परेष्वपि सज्जनं ॐ तत्सत् ऋद्धार्थमस्तु ।

Colophon. इति व्यासपूजा समाप्ता ।

विषयः । संन्यासिनां गुहपादुकापूजनम् ।

No. 327. सप्तशतीप्रयोगः By नागोजीभट्ट. Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgar. Date Samvat 1810. Place of deposit, Benares, Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. सा सविधिं ब्राह्मणे उच यः कामयेत पुन न प्रत्याजायेदमिती × ×
पुनर्भुवमक्षित्य तदामुच्येयोऽस्या मन्त्र उक्तः राशिं प्रपद्ये पुनर्भमयो

भूकम्पा × × × चक्षा युवतिं कुमारिणीमादित्यचतुर्षु वातः प्राचाय
 सोमो × × × इक्ष्वै शरीरमिति । अस्मा रात्रौ जपमावात् सिद्धिः
 अस्मापक्षं × × × ज्ञानं परं सचक्षं तु मोक्ष इति तत्रैवोक्तं अथ
 देवीविषयो मन्त्रः ।

End. अथ रत्नसूत्रयस्य चयोऽध्यायाः × × × । तर्जतुकात्यायनौतन्त्रविरो-
 धादिति श्रेयं । अथ निष्कृष्टलिखा दरिद्राणां सतुःसुवर्णदक्षिणा
 समर्थाः ।

Colophon. इति श्रीशिवभट्टकृतो नामोक्तीभट्टकृतो मांकेण्डेयपुराणान्तर्गत-सप्तशतीयाख्याने
 चण्डीकोषप्रयोगविधिः । संवत् १८१० ।

विषयः । चण्डीपाठक्रमकथनं देवीसूक्तारिष्याख्यानम् ॥

No. 328. सप्तसंख्याप्रयोगः By अनन्तदीक्षितः. Substance, country-
 made paper, 10×4 inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 840
 ślokas. Character, Nāgar. Date ? Place of deposit, Benares City,
 Bibihāṭī, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जीमपेशाय नमः ।

नमामि पार्श्वतस्तु नु भक्तानां सिद्धिदायकं ।

क्रियते उपकाराया वसिष्ठा सप्तसंख्या ॥

अवशाकर्मार्था इत्यर्थः । इदानीं अवशाकर्मार्थाः सप्तवसिष्ठा उपक्रमे ।

End. हस्तिकादिषु काव्यार्थं हस्तिकारमतेनाहमीशब्दवत् सत्त्वं कार्यं । यद्वा-
 शोनकोक्तरीत्या हस्तिकाशब्दवत् इत्यहकाविक्रितिशब्दप्रयोगः ।

Colophon. इति श्रीमद्भृगुपौत्रवैताभिधान-श्रीविश्वनाथसूनुना दीक्षिताननेन सर्वोप-
 कारायावसिष्ठसमन्तकअवशाकर्मार्थापाकसंख्याप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । अवशाकर्मार्थिसप्तपाकयष्टसंख्याकथनम् ।

No. 329. सप्तपाकसंख्याप्रयोगः (प्रयोगसारथीः) By विश्वनाथ . Sub-
 stance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page.
 Extent, 460 ślokas. Character, Nāgarī. Date Samvat. 1908. Place of
 deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance,
 new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमच्छाशय नमः ।

इदानीमवशिष्टाः सप्तपाकसंख्या चक्षन्ते । आसीत् × × × ×
 × × × एताः कार्या नवेत्युक्तं प्राक् प्रायश्चित्तप्रकरणे × × ×
 स्थासौपाके प्रमाद्यमयुदाहृतं तत्र ।

End.

आहं समाय पवित्रं यन्त्रं विश्वस्य शुचिदेशे लिपिदास्य तदक्षरेषु वने-
 नयस्य तिलतर्पणं कुर्यात् । अनुमन्त्रादिपिष्टप्राशनान्नसर्वमन्त्रेषु
 अनूचः श्रेयः ।

Colophon.

इति अतिसंक्षिप्तश्रवणाकर्मादिसप्तपाकयज्ञसंस्थाप्रयोगः ।

इति श्रीमन् स्मार्तवंशीतृपञ्चान्नश्रीविश्वनाथकृते प्रयोगसाराख्ये सप्त-
 पाकसंस्थाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १८०८ वैशाखकृष्णद्विमास्यम् ।

विषयः । संक्षेपेण श्रवणादिसप्तपाकयज्ञसंस्थाकथनम् ।

No. 330. सप्तसंस्थाप्रयोगः (प्रयोगरत्नीयः) By नारायणभट्ट . Sub-
 stance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page
 Extent, 400 slokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1777. Place of
 deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācūrya. Appearance, old.
 Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमच्छाशय नमः ।

आञ्जनायनसाचार्य्यं प्रथम्य पितरं गुर्वं,
 भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः,
 पञ्चविंशतिसंस्कारेषूत्कृष्टा दशसंस्कृतीः
 पाकयज्ञान् सप्त शिष्टान् यत्ति शिष्टेष्टतुष्टये ।

End.

लज्जिकादिषु काम्यआहं हजिकारमतेन अष्टमीआश्ववत्सुष्ये कार्य्ये, यद्वा-
 शौनकोक्तरीत्या हजिआश्ववत् ।

Colophon.

इति रामेश्वरभट्टसुतनारायणभट्टकृते प्रयोगरत्ने अष्टकाविलिखितआश्वप्रयोगः ।

इति सप्तसंस्थाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १७७७, कार्तिककृष्णैकादशी ।

विषयः । द्विजातीनां सप्तविधसंस्कारव्यवस्थम् ।

No. 331. समन्तकयजुर्वेदिग्रहयज्ञाग्निस्थापनविधिः (कपिलपञ्चशतः)

By बृहद्विश्व . Substance, country-made paper, 15 x 3 inches. Folio, 20. Lines, 2 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1725. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā, Grām Khunverā, Late Paṇḍit Rāmtārāṇa Śiromaṇi. Appearance, old. Prose and verso. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

अथ बृहद्विश्वप्रबोतकपिलपञ्चशतः कपिलसमन्ताग्निस्थापनसंहितप्रहयज्ञपद्विति
लिख्यते । तत्र ग्रहदोष-नराधिप-प्रवलाश्व-दुःसहरोमादिनिमित्तं निरव-
काशशान्तिकं मलमासादिसमयाशुभावपि कार्यं । स्त्रीपुत्रादिकपकाय-
सावकाशकर्मणि मलमासादौतरशुक्लालोपेक्षितः । तत्र रविशोमबुध-
शुक्रस्यतिशुक्लवासरेषु चित्रानुराधाश्रवणशरोरेवतीपुष्याश्विनौषादौषादौषा-
नराचयेषु चन्द्रतारानुक्रमेण शुभलघ्ने वैधृति-व्यतीपात-विष्टि-रिक्तातिवि-
मिरादिकपप्रतिकूलसमयेतरक्षिन् काले यज्ञमारभेत । इत्यादि ।

End.

एवं ग्रहविप्रानपि भोजनादिना परितोष्य स्वधर्मपि
वाग्वैः सप्त सामन्दं भुक्त्वा सप्तमन्दं विचरेदिति ॥

Colophon.

इति कपिलपञ्चशतः कपिलबृहद्विश्वप्रबोतसमन्तकयजुर्वेदिग्रहयज्ञाग्निस्थापन-
विधिः समाप्तः । लिखितं श्रीरामलोकचन्द्रदेवशर्मणा आत्मनः पाठार्थं ।
शकाब्दाः । १७९५ । १० । ५ ।

विषयः । यजुर्वेदिनां अग्निस्थापनप्रहयज्ञविधिकथनं ॥

No. 332. सरस्वतीसूत्रटीका (लघुभाष्यं) . Substance, country-made paper, 15 x 6 inches. Folia, 127. Lines, 15 on a page. Extent, 5715 slokas. Character, Nāgarī. Date, S.M. 1858. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Śūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

उभये स्वराः, अकारादय एकारादयश्च सरसंज्ञाः स्युः । संज्ञप्रदेशा इयं
× × × × इत्यादयः । अथ उभयपक्षं किमर्थं, अकारादीनां
एकारादीनां नानुष्ठेयं स्मृत्वात् । उच्यते ।

End.

अन्त्योक्तेः कर्मबोत्यादिशब्देन विधानात् प्रथमा कारकविभक्तिर्भवती इति च

कार्तिकछदाशयं विवरितुं प्रकरणात्तौ श्रीसरस्वत्या × × प्रथयेति सूत्रं
कृतमिति दिक् ।

Colophon. षाट्केशपुरस्याथो विनायकसुतोऽकरोत् ।

रघुनाथाभिधोषाख्या × × यथामति ॥

इति कारकप्रकरणं । संवत् १८५६ कार्तिकछपक्षे ।

विषयः । सारस्वतसूत्राख्या ।

No. 333. 'सरस्वतसूत्रटीका (सुघभाष्यम्)'. Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 25. Lines, 15 on a page. Extent, 875 slokas. Character, Nāgara. Date, S.M. 1898. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीरघुनाथाय नमः ।

समासस्यान्वये नाम्नां, अत्र योगवशे, समास इत्याद्यो योगः । संज्ञाधि-
कारस्यायं, अन्वयार्थेयं संज्ञा, समासि एकौभूतानि पदानि अर्था आसते
यस्मिन् आधारे × × × । अथवा । इत्यादि ।

End.

इत्यष्ट वेदान्त्याकरणयोरैक एव सिद्धान्त इति दिक् ॥

षाट्केशपुरस्याथो विनायकसुतोऽकरोत्,

रघुनाथाभिधोषाख्यां सप्तानाञ्चैव नागरः ॥

Colophon.

इति सरस्वतसूत्रविवरणे सुघभाष्याख्ये रघुनाथकृतौ पूर्वार्धे समाप्तं ।
संवत् १८९८ चैत्र कृष्णपक्षे ।

विषयः । सारस्वतसूत्राख्या ।

No. 334. 'सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः' By वासुदेव . Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 160. Lines, 4 on a page. Extent, 1280 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1908. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ अष्टावरविष्णुमिवादिप्रतिष्ठापये ।

तत्रादौ कूर्चनिर्माणप्रकारः । कृत्यरत्नाकरे । इत्यादि ।

End.

अन्यतरकुण्डाग्रिनाथे वाचायैकुण्डाग्रिप्रत्ययः ।

वाचायैकुण्डाग्रिवात् समाप्तिं विधेयतो रूक्षणीय इति ॥

Colophon.

इति वासुदेवकृतायां प्रयोगसंख्यायां विष्णुप्रतिष्ठादिसर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः ।

संवत् १९०८ ।

विषयः । सर्वदेवानां प्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 335. सर्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः By माधवाचार्यः. Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 127. Lines, 9 on a page. Extent, 2032 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1911. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, now. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

उद्गमने साक्षादिपञ्चसु साक्षेषु शुक्लपक्षे चतुर्थी-पक्षी-मघमी-चतुर्दशी-
त्यतिरिक्तासु बुधगुरु मङ्गलान्यतमस्मिन् वारे भौमभिन्नसर्व्ववारेषु वा
अश्विनौरोहिणौ मृगशिरासु पुष्योत्तराश्वलात्यानुराधाश्रवणश्रवणश्रवणश्रवणश्रवण
रेवत्याद्यन्यतमस्मिन् नक्षत्रे शुक्लमे प्रतिष्ठाकार्य्या ।

End.

स्थिररुद्रौ-कौर्गिलाभ-शत्रुपराजय-सर्व्वपापनिरसन-विष्णुद्विष्टोक्तप्राप्तये
विष्णुसूक्तिप्रतिष्ठां करिष्ये ।

Colophon.

सर्व्वदेवप्रतिष्ठाप्रयोगः समाप्तः । संवत् १९११ ।

विषयः । सर्व्वदेवप्रतिष्ठाकथनम् ।

No. 336. सर्वानन्दरङ्गिणी By शिवनाथभट्टाचार्यः. Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 16. Lines, 6 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Bengali. Date, Sam. 1256. Place of deposit, Upalātā Grām, Post Melhār, Zilla Comilla, Paṇḍit Jagadbandhu Tarkavāgīṣ. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

मत्वा श्रीगुरुपादाब्जं तनोमि गुरुकिङ्करः

श्रीसर्व्वानन्दनाथस्य सर्व्वानन्दरङ्गिणी ॥

सूक्तं तेजसायास्तूतं विविधं शिवभाषितं ।

नक्षत्रे गुराः सूक्तं सर्व्वकारककारणं । (?)

शिवशक्त्यात्मकं ब्रह्म चैव इत्युत्तरद्वयम् ।

तद्रूपं योगिभिर्ध्येयं चन्द्रे पल्लवयं यथा ॥

ब्रह्मात्मन् परमसुखदं केवलं ज्ञानभूतिम् ।

द्वन्द्वान्तीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिसिद्धम् ॥

एकं नि $\times \times \times$ सचक्षं सर्वदा साक्षिभूतम् ।

भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुणं तं ममामि ॥ इत्यादि ।

End.

अत एव हि शान्तानां सुरापानं प्रशस्यते ।

कथं निन्दसि नो दण्डिन् विचार्यै शरणं व्रज ॥

Colophon.

इति श्रीसर्वात्मनन्दानन्द-श्रीशिवनाथभट्टाचार्यविरचिता सर्वात्मनन्दतरङ्गिणी-
समाप्ता ॥ सम १९५६ ।

विषयः । सर्वात्मनन्दनाथस्य मेखारवाक्यस्य साक्षात्कृतभगवानीश्वरपुण्यस्येति हस्तवर्णनम् ।
कदासौ प्रादुरासीदिति नास्ति निश्चयः परन्तु मेखारे राक्षं कुर्वन्ति दासाभिधे राजानि
सर्वात्मनन्द आसीदित्येवात्र श्रूयते ।

No. 337. साम्प्रिकापस्तम्बदाहविधिः. By बालकृष्णः Son of आपदेदः.
Substance, country-made paper, 12×3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on
a page. Extent, 315 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old.
Prose. Correct.

Beginning.

श्रीमणेशाय नमः ।

श्रीरामं मोक्षिनी राजपितरं मातरं तथा ।

आपदेवं गुहं चापि प्रणिपत्य यथाक्रमम् ॥

आपस्तम्बमुनिं नत्वा दृष्ट्वा तत्सूक्तवाचिकं ।

निबन्धाद्य तथाचारं शिष्टानां चैव परकीः ॥

End.

सुवेम आपदेवस्य बालकृष्णस्य स्मरणम् ।

पञ्चाननैकानां चोक्त्य कृताङ्गान्तेऽपि प्रति ॥

Colophon.

इति श्रीसाम्प्रिकापदेवस्य बालकृष्णविरचितः-

साम्प्रिकापस्तम्बदाहविधिः समाप्तः ॥

विषयः । साम्प्रिकापस्तम्बीयस्तदाहविधिविधानम् ।

No. 338. सामवेदीयसंस्कारपद्धतिः By वीरेन्द्र . Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 147. Lines, 8 on a page. Extent, 2352 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1879. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vālmīkīcārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।
 देशादित्यकुले जातः × × स्त्रीलोकासंपदि
 पद्धतिं विदधे श्रीमान् श्रीमद्बीरेन्द्रः स्वयं ।

End. .

श्रीरी पद्मा शची मेधा सावित्री विजया जया !
 देवसेना स्वधा साक्षा मातरो लोकमातरः ॥
 धृतिः पुष्टिस्तथा तुष्टिस्तथा मे कुलदेवता ।
 इतिगणपतिपूजितमाह्वयः ।

Colophon.

श्रीकृष्णाय नमः । संवत् १८७९ ।

विषयः । सामवेदीयानां संस्कारविधिः ।

No. 339. सामायकटीकावार्तिकं (मागधी-संस्कृत-गुर्जरभाषासु). Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 21. Lines, 22 on a page. Extent, 1386 slokas. Character, Nāgara. Date 1827. Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीबौतारजाय नमः ।
 परिकृक्कामि भक्तो इयिया वक्षिषा ए विरचसा ए ऋष × × ।
 ते ऋष गमने ठास गमने चक्कमने पाणे गमणे विजुगमने चरिदुगमणे ॥
 इत्यादि ।

End.

समाधिध्यानके वि × × × नन्दारो मरण जोय वळरि जिन गुण
 सम्यविचो समभुक्तं कक्षिये ।
 जिनेश्वर देवका जुगुनई केवलदर्शन ऋष केवलज्ञान तिष्ठि कीन्हारे
 प्राप्ति जोय ।

Colophon.

इति श्रीशालानुसारध्यानाखतं भवानां सुक्तिदं सामयिकं सर्वकर्मचकार्यं
 शास्त्रमङ्गलं दिशु इति । संवत् १८२७ फागुणपूर्णिमा ।

विषयः । जैनमते सामायकसमाध्यायव्या नाम व्याख्या ।

No. 340. सासुद्रिकचिन्तामणिः By माधवः . Substance, country-made paper, 6×13 inches. Folia, 102. Lines, 18 on a page. Extent, 2500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri, Baith. Bighā, District Gayā, Paṇḍit Māhāvira prasād Missra. Appearance tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. आरंभं कथितं ।

End. भोजनकाले यश्च मध्यव्यवाचनं दानिनं वा पश्येत् सोऽपि सद्यो मरिष्यति ।
 प्रकीर्णकेशा मग्ना वा क्षिधं वा पाशधारिणी ।
 पश्येत् भोजनकाले यः सोऽपि सद्यो मरिष्यति ॥
 भुञ्जमानकदाकीयमग्नये च पश्यति ।
 यः स अत्युसवाप्नोति सद्य एव न संशयः ॥
 इति काश्वतिं बुद्धा वाच्याभ्यन्तरक्षयैः ।
 कुप्याग्निः श्रेयसे यत्नं यावदेव परिणयं ॥
 सत्यं शरीरिणां साध्यं शरीरं क्षुत्तु दुर्लभं ।
 तत् काश्वचनेनैव हला देवं प्रतिष्ठितं ॥ * ॥

Colophon. इति श्रीश्रीयामकरोपनामक-माधवकृते सासुद्रिकचिन्तामणौ तत्तौयोऽध्यायः ॥
 शुभम् ॥

विषयः । औपसामाजिकशुभाशुभलक्षणैर्दिकचयनं । रिष्टरिष्टफलैर्दिकचयनं ॥

No. 341. सापिण्डकल्पलतिका By च्यपोदेवापरनामकश्रीसदाशिवदेव . Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 40 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1943. Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्भगवान्नमस्कृत्य ननु कुशिवौ च
 श्रीविष्णुं निजगुरुवसेव जला,
 सापिण्डकल्पलतिकां तनुते विधिना
 देवः सदाशिव इमां शिशुबोधनाय ॥

End.

पद्मप्रसूतेः पद्मेन संष्णुतेः
 अक्षतता कल्पलता मदीया ।

बुध्यापकाधेननाय नित्यं

ऽद्यादभीष्टानि परःशतानि ।

Colophon. इति श्रीमद्वाङ्मयपुराणि-श्रीमौलिकण्ठसुरिखनुश्रीपतिखनु × ×
अपोदेवापरनामधेयेन श्रीसदाशिवदेवेन रचितं सापिण्डकल्पसत्तिका
समाप्ता । संवत् १८४९ ।

विषयः । सापिण्डकल्पसत्तिका ।

No. 342. सामविधानब्राह्मणभाष्यम् By माधव. Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1640 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. बानीशायाः सुमनसः सख्यायानामुपक्रमे ।
यं मत्वा कृतकृत्याः सुखं ममासि गजाननम् ॥
यस्य निःश्रुतं वेदा यो वेदेभ्योऽभिज्ञः जगत्, ।
निर्भये तमहं वन्दे विद्यातीर्थम् महेश्वरं ॥

End. इदं हिष्येण प्रयोक्तव्यं । य एतानि दातुं न शक्नुयात् स शूद्रपुत्रया अल्पधन-
प्रदानेन च उपाध्यायं तोषयित्वा वेदामुन्नातः सन् उल्लविषानेन सामानि
प्रशुद्धानो यं कामं कामयितव्यफलविशेषं कामयते तमाप्नोति । अथाध-
वः इति द्वितीयाध्याये नवमः अष्टकः ।

Colophon. इति श्रीमन् सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थब्रह्मणे द्वितीये साम-
विधानाख्ये ब्राह्मणे द्वितीयोऽध्यायः समाप्तश्चायं पद्यः ।

विषयः । सामवेदार्कगतसामविधानब्राह्मणभाष्याख्या ।

No. 343. सारसंयद्धदीपिका By रामप्रसाददेवशर्मा. Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Bengali. Date, S.K. 1741. Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Candrakonā, Ayodhyā Raghunathvāṭī, Babu Cakrapāṇi Rāya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गोपीजनवन्दभाय ।

वन्दे गुह्यपदद्वन्द्वं सच्चारस्थितं परं ।
 यस्य विज्ञानमात्रेण सूक्तमावर्तयेच्छ्रुतिं ॥
 चर्चापीडाभिरासं स्वगमदमित्युक्तं कुण्डलात्राणागण्डं ।
 कक्षात् कम्बुकण्डं स्मितसुभगमुखं स्वाधरे न्यस्तवेषुम् ।
 श्यामं शान्तं चिभङ्गं रविकरवसनं भूषितं वैजयन्त्या
 वन्दे हृन्दावगच्छं युवतिशतद्वयं ब्रह्मा गोपालवेशम् ॥
 प्रह्लादमारदपरारशरपुण्डरीक

यासांस्वरीषश्चक्रीनकभीष्मदान्याम् ।
 वक्त्राद्द × × × फासगुणादीन्
 पुण्यानिमान् परमभागवतान् नमामि ॥
 ब्राह्मणेभ्योनमो नित्यं वैष्णवेभ्यश्च साधरं ।
 येषां पादरजो नित्यं वाञ्छन्ति विबुधाः सदा ॥
 वाञ्छाकल्पतरुभ्यश्च कृपासिन्धुभ्य एव च ।
 पतितानां पावनेभ्यो वैष्णवेभ्यो नमो नमः ॥
 इदं सारसंपद्यश्च दीपिकां दीपकपिकां ।
 अज्ञानानां चित्ताधाय तस्य ते रामशर्माणां ॥
 दीक्षाद्यनन्यभक्तिश्च निरूप्यते यथामति ।
 सुकवीनां पदद्वन्द्वे प्रथम्य च सुकसुकः ॥ इत्यादि

End.

श्रीमद् गोविन्दसूक्तं सुहृत्पात्रमनोऽन्वयं ।
 कुरु ब्राह्मसुहृत्तादिनिशान्तां पादसेवनं ।
 विद्याय सख्यान् देवादीन् कुरु नारायणार्चनं ॥
 सख्यं कुरु जगन्नाथे श्रीहृत्वे परमात्मनि ।
 अर्चं भवेति सन्त्यज्य तस्मिन्नात्मनिवेदमिति । १११०. १
 श्रीगोतायां ।
 सर्वधर्मान् परित्यज्य मामेकं शरणं ब्रज ।
 अर्चं त्वां सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि मा श्य च ॥ ११११ ।
 नीयकादये च ।

अज्ञातं गुणान् दोषान् मयादिष्टानपि स्वकाम् ।
 धर्मान् सम्यज्य यः स्यान् मां भजेत् स च सत्तमः ॥

Colophon. इति श्रीमद्गोकुलानन्दपद्मसहस्रनाम्निक-श्रीकौशिकप्रसाददेवशर्मा विर-
चिताः सारसंघश्रीपिका समाप्ता ॥

ॐ हरये नमः ।

पतितः सखलितो वार्तः जुला वा विवशो मृषम् ।

हरये नमः इत्युच्यते घोरकिल्बिषात् ॥ १

अयं ग्रन्थः श्रीकृष्णचरणोपनिषतोऽस्तु शकम् १७४१ । ७ । ११ ।

मार्गशोधयिते पथे द्वाद्वाष्ट्रकुलेऽपि ।

समानोभूत्त ग्रन्थोऽयं राधाकृष्णप्रसादतः ॥

विषयः । आदौ श्रीगुह्योदिवन्दना । होवाविधिः । गुह्यलक्षणं । होवाभावात् ।
देवताकारदोषा । श्रीकृष्णोपासनामात्रात् । प्रकृतिमात्रात् । विष्णुमन्त्रोपासनामात्रात् ।
सम्राट्पुत्रलक्षणं । श्रीकृष्णगुह्यकौशिकं । महाप्रकृत्यादिवर्णनं । विष्णुमन्त्रमात्रात् । भक्तलक्षणं ।
नामभजनं । वैष्णवमात्रात् । कृष्णनमस्तुतपतिः । ब्रह्मलक्षणं । ललितादिश्रीदामाद्यन्ता-
वरणपूजार्थविधिः । वल्लदेवध्यानं । महाप्रसादमात्रात् । प्रदक्षिणविधिः । प्रथमप्राथम्याविधिः ।
कृष्णार्चनप्रसिद्धपुण्यनिर्णयः । तुलसीपंचमात्रात् । तुलसीचयनकालनिरूपणं । तुलसीचयन-
मन्त्राः । तुलसीरोपणमात्रात् । तुलसीवनपूजनविधिः । करवीरपुष्पमात्रात् । राधा-
लक्ष्मी-सावित्री-दुर्गा-सुरलक्ष्मी-प्रभृतिप्रकृत्युत्पत्तिः । विभूति-गोलोक-ग्रन्थवनवर्णनं । प्रणव-
मात्रात् । ध्यान-ब्राह्मणार्जुन-मानसाङ्गधारणमात्रादिकथनं । वैष्णवश्राद्धविधिकथनं ।
आबुध्नेदिनकृत्यनिरूपणं । पावदानविधिकथनं । शालग्राममात्रात्कौशिकं । एकादशोन्नत-
कथनं । अनन्यभक्तिलक्षणनिरूपणम् ॥

No. 344. सारस्वतभाष्यम् By रामनारायणशर्मा. Substance, coun-
try-made paper, 18×4 inches. Folia, 113. Lines, 5 on a page. Extent,
2,250 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1741. Place of deposit,
Bhānderpur, District Boguḍā, Paṇḍit Kālisaraṇa Cakravartī. Appearance,
tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ॥

छपासतधुनी यद्य जगत्कर्पमन्यपि ।

लघुनीव सदा भाति भजे श्रीगुह्यपद्युनं ॥

प्रथम्य श्रीरामचन्द्रसहस्रनाम्निकम् ।

आरंभविशदौकृतं श्रीसारस्वतभाष्यकं ॥

× × × × ×

चिह्निं प्रापु र्य × × माधवं सुनिश्चयमाः ।

सारस्वतानि सूत्राणि मत्वा तं विष्टयोम्यहं ॥

ब्रह्मादिरादेदौ ? । यस्यादिराकारादिर्भवति तद्ब्रह्मसंज्ञकं स्यात् ।

इत्यादि ॥

End.

ठाकुरो वैम् वा न स्यात् अर्थान्नित्यमेवाम यथा नदीवाचकानां । उन्मूल-

गङ्गा देशेनायं जनवान् उन्मूलनयमनं देशे स्थितः । अत्राशौ किं × ×

× × × × × । एकविंशतिभारद्वाजं कृतं ॥

Colophon.

इति श्रीरामनारायणशर्माविष्टे सारस्वतछन्दुभाष्ये नामप्रकरणे चतुर्थेः

पादः ॥ × × × × × ।

अतःपरं खण्डितम् ॥

विषयः । सारस्वतभाष्यस्य व्याख्यानं ॥

No. 345. सिद्धान्तकौमुदीविलासः By भास्कर . Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 273. Lines, 9 on a page. Extent, 5500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikāri Fort, Paṇḍit Bābācāri Sāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ कौमुदीविलासोल्लिख्ये ।

धातुर्लोकाभावश्चनौमुखाक्षौर्भिर्विष्णोर्लोचने । शङ्करस्य ।

सूक्तिस्त्रय्यास्तप्रगाथेयकाया सौरी माया कापि पायादपायात् ॥

सुनिश्चिद्वास्तुधामयकौमुद्यामप्येतदोपायां ।

विद्वन्मानसकमलं भास्करकृतितः प्रमोदमादृशां ।

वसयति शब्दिकरसिकं कौमुद्यां किल मनोरमा कलिता ।

तद्वद्विद्वत्तं रमयिष्यति मे विलास इह किं नो × × × ।

प्रत्यारम्भे विघ्नविघाताय कृतं शास्त्रप्रवर्तकाचार्यपाणिनिकात्यायनपतञ्जलि-

नमस्काररूपं महलं शिष्यशिष्याये निबध्नन् सूत्रवार्तिकभाष्याणां सर्व्वतो

विभावितत्वोक्तः × × × × × सिद्धान्तकौमुदीत्यन्वर्थेन

नाम्ना प्रतिपाद्यं विशिष्टमर्थं ध्वनयन् । इत्यादि ॥

End. यात्रिन्यायाश्रयेत्यथयीभावस्याथयीभावचेत्यथयसंज्ञाविधानं यथे स्यादिति
को ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ।
अतःपरं चण्डिका ।

Colophon. — — — — —

विषयः । सिद्धान्तकौमुद्या व्याख्यानम् ॥

No. 346. सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या (तत्त्वदीपिका). By लोकेशकर .
Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 102. Lines, 8 on
a page. Extent, 1428 slokas. Character, Nāgara. Date of composition,
Śaka 1741. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance,
old. Prose. Correct.

Beginning. प्रथम्य जगतां नाथं सङ्गं सम्भवयं,
सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या क्रियते तत्त्वदीपिका ॥
प्रारंभितनिरन्तरपरिभ्रमणये विहितं मङ्गलं, शिष्यशिष्याये निबन्धम् .
सिकौषितं प्रतिजानीते ॥ नमस्कृत्य इत्यादिना ॥

End. एवञ्चतदर्थेनार्था कार्य्येतिदिः स्यादिति ध्वनितं ।
लोकेशकरसंज्ञन श्रीसेमङ्करसुमुना
सुदे भूपादुमाशम्भो विंक्षिता तत्त्वदीपिका ॥
चन्द्रचन्दयभूमिसंयुते वत्सरे नभसि मासि शोभने .
शुक्लपक्षदशमोतिषावियं दीपिकाविबुधदीपिका तथा ॥

Colophon. इति लोकेशकरविरचिता सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्याने तत्त्वदीपिका सम्पूर्णा ॥
विषयः । सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या ॥

No. 347. सिद्धान्तज्ञाह्वी By श्रीदेवाचार्य . Substance, country-made
paper, 12×6 inches. Folia, 78. Lines, 4 on a page. Extent, 900 slokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Hatwa Kailadeo
Maṭha. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णविराणे नमः ॥
नियमेन यदाग्रन्थो जगद्भाषयते ऽखिलं ।
तमथं नियमानन्दं वन्दे कृष्णं जगद्गुरुं ॥

रश्च सञ्जु सकलविषयेषु निर्गन्धविकल्पश्च । × × × श्रीवाङ्मये-
विषयकजिज्ञासावतां शास्त्रविचारसमर्थानां सुसुखीणां तद्भावापत्तिकर्ष-
मोक्षोपलब्धये सर्ववेदार्थमन्त्राद्यनुष्ठानात्मकं शारीरकसौम्याख्यं वेदान्त-
सूत्रं सूत्रयामास तच्च सुसुखजनोद्दिष्टीर्यया श्रीपुरुषोत्तमसंज्ञया आदि-
वेदान्तसंस्कृतिं सनातनीमपि कलौ नष्टासुवृत्ते अवगन्तव्यतां भगवान्
सुदर्शनावतारो नियमान्दाह्य आद्याचार्या वेदान्तपारिजातसौरभाह्य-
सुन्दरचन्द्रनाथ आचार्यरूपेण व्याचकार तदपि भगवाञ्छ्रीनिवासाचार्या
निगदं वभाषे* तस्यातिगभीराशयलेनोक्तलक्षणधिकाधिकत्वेन च मन्द-
मतीनां निष्कलवेदान्तार्थजिज्ञासूनां शिथिलप्रयत्नानां अवगाहनाच्चत्वेन
प्रवृत्त्यनर्हत्वात् तेषामुपकारार्थं मितान्तररूपं सिद्धान्तजाह्नव्याख्यानं सूत्रवृत्तिं
'समारभे । हरिः ॐ अद्यातो ब्रह्मजिज्ञासा अथाद्य इत्येव आनन्तर्यार्थः
× × × × × । इत्यादि ॥

End.

तथाहि यतो वा इमानि भूतानि जायन्त इति यच्छब्देन जगत्कारणमुपक्रम्य
तद्विजिज्ञासस्त चेति वाक्यशेषेण तस्य जगत्कारणस्य । × × ×
परामर्श इत्युक्तं × × किंवाद्याचार्यचरितैः वेदान्तपारिजातसौरभ-
पठितवाङ्मयचतुष्टयस्यैतन्मूलभूतस्य श्रीनिवासाचार्यैर्भगवद्भिः वेदान्तकौस्तुभे
तद्भाष्ये निगदं भाषितत्वात् अथापि सूत्रव्याख्यासुखेनाद्याभिरपि व्याख्यान-
प्रायत्नेन पौनःपुन्यपातदोषाच्च नेहव्याख्यानार्थं × × × सूत्रव्याख्यैव
कृतार्थत्वात् ।

श्रीनिवासापदाभोजस्यरथोद्बुद्धिर्हिना ।

संक्षिप्तेषु सुसुखीणां परमानन्दसुखे

काव्यसिन्धोचरणाम्बुजं सुदाधायिकुसुजः सुततं सुमङ्गलं,

तरेत संसारमपारवारिधिं क्षभेत स्वामन्दसमन्तात् सुधीः ॥

Colophon.

इति श्रीसमन्तकुमारसकनिपदानितश्रीभगवद्भिरयमानन्दाचार्यैरुद्बुद्धिजनक-
रम्भेन श्रीदेवाचार्यैर्विरचितायां सिद्धान्तजाह्नव्या शारीरकसौम्या-
व्याख्यायां चतुःसुखीयाख्यानं नाम प्रथमस्कन्धः समाप्तः ॥

विषयः । शारीरकसौम्यायाः व्याख्यानम् ॥

No. 348. सिद्धान्तमकरन्दः. By मकरन्दः. Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 23. Lines, 13 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1845. Place of deposit, Belsāda, District Chapra, Pandit Hanumān Tewari. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसूर्यसिद्धान्तमतेन सम्यक् विज्ञोपकाराय गुरोः प्रसादात् ।
तिथ्यादियन्तं वितनोमि काश्यां श्रीमन्दकन्दोमकरन्दनामा ॥
सिद्धान्तमकरन्दे तिस्रस्तुल्ये काश्यां वाराहौ चनम् इत्यादि ॥

End.

अङ्के दिनमानस्तु योग एतदनकारं

सूर्यराशौघटिका × × × × ।

दृश्यते च तदाचन्द्रः प्रायः प्रोक्तं समीपिभिः ॥

Jolophon.

इति श्रीमकरन्दः संवत्सरे ॥ संवत् १८१५ ।

विषयः । गणितसुखेन नक्षत्रसौरभक्तयनम् । योगगुह्यादिकथनम् । योगसौरभक्तयनम् ।
प्रज्ञाणां अंशकभेदकथनम् । रव्यादिफलकथनम् ॥

No. 349. सिद्धान्तसेतुका By सुन्दरभट्टः. Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 78. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailādeoā Math, Hatwa, District Saran. Appearance new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीमद्भगवत्पुस्तकविचारिराधाकृष्णो विजयेतेतमायम् ॥

शास्त्रा बुद्धेयं विश्वस्य हेतुः कर्माध्यक्षः सर्वभूतान्तरात्मा ।

देवाचार्यस्तस्य देवस्य रूपं भर्गं नित्यं चिकित्से च वरेण्यं ॥

इह स्वप्नावदिदेवानामपश्यदायं प्रवर्त्तयितुं सकलविश्वजगदिकारणमोक्ष-
प्रदाहसुक्तोपसर्व्ववेदान्तवेद्याश्चिह्नशक्ति × × × भगवान् सुदर्शनो
नियमानन्दाभिध आचार्यकृपेयावनितस्त्रावतीर्थः × × × ×
भगवान् कृपयासागरः श्रीदेवाचार्यकृपो ज्ञाविर्भूत्वा विष्णुतं सर्व्ववेदान्त-
शास्त्रं संक्षेपेण प्रकाशयितुं 'समस्तवेदान्तसारभूतां मितव्याख्यासिद्धान्त-
जालव्याख्यां शारौरकमीमांसासूत्रशक्तिं प्रणीतवान् । तस्य च यथामति
पद्धोजनमात्रं व्याख्यानं भित्ताक्षरं विश्वाम्भेदुकाभिधं अक्षुषा तदर्थोप-

End.

छन्दस्ये समारम्भये । श्रीगोविन्दप्रसादकामेन तत्र तावद्विकीर्षितप्रपत्य-
निविद्धसमाप्तये श्रीभगवदाचार्यवन्दनरूपं मङ्गलमाचरति । नियमेनेति ॥
चि शब्दोऽवधारणाऽयोग्यशब्देदार्थे यस्मादेवं तस्मान्मुमुक्षोः सततं ब्रह्म-
भूतस्य श्रीमाधवस्य पादारविन्दचिन्तामोक्षान्तरं × × × श्राज-
निर्गलितोऽर्थः । तद्याच्च स्तुतकारः ।

आलोच्य सर्वशास्त्रानि विचार्य च पुनः पुनः ।

• इदमेकं सुनिष्पन्नं ध्येयो नारायणः सदा ॥ इति ।

• वेदान्ताभ्यनुगोपमानसद्धिमस्तकौप्रतिष्ठो चि यो

ध्यानाभ्यासविनिश्चयेन मनसा साक्षात् कृतो मोक्षदः ।

तं देवं कमलाभिलाषितपदं गोपौकटाणाञ्चितम् ।

गोपाञ्जं शरणं व्रजामि सततं वंश्रीकरं सद्गुरुम् ॥

Colophon.

इति श्रीसन्नत्कुमारसन्निपदाभितथोद्देवाचार्यविरचितसिद्धान्तज्ञानो-
द्योकायां सुन्दरभट्टविरचितायां सिद्धान्तसेतुकायां प्रथमतः रङ्गमय्यादा
समाप्ता ॥ * ॥

विषयः । श्रीदेवाचार्यकृत-सिद्धान्तज्ञानोद्योकायाः शारीरकमीमांसाद्वयेत्याख्यानम् ॥

No. 350. सीताकवचम्. Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 1. Lines, 8 on a page. Extent, 18 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvotā, Grām Khunvorā, Paṇḍit Hārāṇa Candra Tarkavāgīśa. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीरामाय नमः ॥ ॐ नमः सीताये ॥

घरण्याच ।

देवदेवकृपासिन्धो लपयानुपपन्नामयि ।

सीतायाः कवचं पुण्यं पायतां पापनाशनम् ॥

ॐ ध्यात्वा चम्यकवर्णाभां कोमलाङ्गिः सरोरुहम् ।

वालातपाभवसनां करभप्रतिमोरुहम् ॥

पूर्णचन्द्राभवदनां मौलिकुञ्जितकुण्डलम् ।

मणिकङ्कणसौन्दर्यां विलसत्करपञ्चवाम् ॥

सर्वसद्गुणसम्पन्नां चैमकुम्भलसत्कुचाम् ।

आजानुलम्बितभुजां करपद्मधत्ताम्बुजाम् ॥

किरीटधारकेयूरसुखभूषणभूषिताम्
 रत्नचिन्तामण्यगतां देवस्त्रोगणविविताम् ॥
 श्रीरामवामभागस्यां तप्तवासौकरप्रभाम् ।
 सीतायाश्च पठेत् पुण्यं कवचं पापनाशनम् ॥

End.

श्रीसीताकवचस्यास्त्रं शेषश्लेषिदाहृतम् ।
 ब्रह्मोक्तिरनुष्टुप् ह्रस्वो देवता श्रीसीताजनकात्मजा ।
 सीतारामश्रौत्यर्थं जपे विनियोगः ॥
 ॐ सीता रक्षतु सुखीनं नयने जाम्बवती मम ।
 उदरं पातु कौशल्यातनयप्रेमसी सदा ॥
 उरु रक्षतु मे नित्यं रामपत्नी दृढव्रता ।
 देवी पातु च सखीकं मम पङ्कजलोचना ॥
 देत्यदानवभूतेभ्यः पातु मां राघवप्रिया ।
 राजरोगभयेभ्यो मां पादौ पङ्कजधारिणी ॥
 प्रयाणकाले सीताया यः पठेत् कवचं परम् ।
 सुख्यते सर्वपापेभ्यो भुक्तिं सुक्तिश्च वदेते ॥
 अश्वमेधायुतफलं लभते च पठेन्नरः ।
 नित्यं भक्त्या पठेद् यस्तु तस्य सीताप्रसीदति ॥
 × × × × × ।
 राज्यलाभश्च भवति रामे भक्तिश्च निश्चया ॥
 इतीदं कवचं गुह्यं सायं प्रातः पठेन्नरः ।
 तस्य भक्तिः समृद्धिः स्यादायुः कीर्तिश्च वर्द्धताम् ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्माण्डपुराणोक्तधरणीशेषधर्मादेः सीताकवचं समाप्तम् ॥

ॐ नत् सत् ॥

विषयः । — — — — —

No. 351. सुगङ्गाकृतम्. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 56. Lines, 13 on a page. Extent, 2210 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dikmaṇḍalācāryya, Mahārāja Bālacandrasuri. Appearance, old. Verso. Correct.

Beginning. बुभुक्षि भति उद्विष्टा बन्धनं परिजानिया,
 किमाश्च बन्धनं योरे, किम्वा जाननि उद्विष्ट ।

यस्याः प्रसादमासाद्य वाचस्पतिवचसिना ।

अथेषजननीमाद्यां भारतीमाननीं स्मितां ।

दुर्बलं पद्मनाभस्य हृत्तनं विह्वयोमि यत् ।

चक्षुर्मर्दन्ति तत्पुत्रो गृयमन परीक्षकाः ॥

अथेचाथेषविशेषपदेय विधाकानमज्जन्तुमानोपचिकीर्षेया आकरणं
चिकीर्षुः परमकावचिकी प्रत्यक्तु सकलश्रिष्टाचारानुमितवेदप्रामाण्यात्
प्रत्युद्युज्वारणकारणं प्रणीय अमौष्टदेवतप्रणितिलक्षणं मङ्गलं शिष्यान्
शिक्षयिष्यन् तत्पुत्रमन्वपद्यमादौ निबध्नाति प्रथम्येत्यादि । अस्यार्थः
दीयन्तीति देवाः प्रतिमितवचिष्यापारः प्राप्तमाज्ञायाः इत्यादि ।

End.

अस्य, अस्मात्, अतस्, विविष्टात्, आत्, एन आत्, सावि, क्लमस दु,
अस् चिचसात् भाव, वदाद्याः सप्तविशत्प्रत्यया अवयवसंज्ञकाः इत्यर्थः
शिवमेतत्सर्वम् ।

Colophon.

इति सुपद्ममकरन्दप्रकाशे विंशतितमो विन्दः ॥

गाढध्वानिमग्नपिष्टपससुहारेकशिल्पं गुहः

प्रत्यसाखिलदेवतामयवपुर्मिवप्रसुप्ताभः ।

धीरश्रीयुतविष्णुमिश्ररचितां ओपूष्करामेश्वर-

होकाः श्लोत्रुतिसिन्धुचन्द्रगणिते शाके लिखित् पाश्चात् ॥

विषयः । पद्मनाभकृतसुपद्मशकरणस्य व्याख्यानं ॥

No. 354. सेतुमाहात्म्यं. Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 89. Lines, 9 on a page. Extent, 2,800 slokas. Character, Bengali. Date? Place of deposit, Dinajpur, Rājābāi. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नैमिशारण्यनिलया मुमयः शौनकादयः ।

अष्टाङ्गयोगनिरताः सत्यज्ञानेकतत्पराः ॥

सुमुखो मन्त्रात्मनो निर्दामा ब्रह्मवादिनः ।

धर्मज्ञाः मानवचिताः सत्यव्रतपरायणाः ॥

कथयन्तोमहापुण्यां कथां पापप्रणाशिन्यां ।

भुक्तिमुक्तोपपायश्च जिज्ञासकाः परस्परं । इत्यादि ।

End.

अन्त उवाच ।

युष्माकमेव कथितं शृणुष्व कपेरपि ।
 पापादिभीक्ष्णं विप्रा धनुःकोटिमिच्छन्नात् ।
 भक्त्या वसिममयाद्यं शृणोति पठतेऽपि वा ।
 क्षामकं फलमाप्नोति धनुःकोटौ च मानवः ।
 योगिहृदयरसुलभां मुक्तिं प्राप्याऽऽविन्दति ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे सेतुमाहात्म्ये धनुःकोटिप्रशंसायां शृणुष्वानरभोक्षणे
 पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये स्तुतसुनीचरसम्बादः ॥ २ श्रीरामसेतुवन्धमाहात्म्यादिकथनम् ॥
 ३ चक्रतीर्थप्रशंसा । ४ । ५ अक्षय्याविधूमशपभोक्षणम् ॥ ६ मन्त्रिषासुरसैन्यवधादि-
 कथनम् ॥ ७ मन्त्रिषासुरवधकथनम् ॥ ८ वरदातीर्थप्रशंसासुखेन सुदर्शनस्य वेताक्षलप्राप्ति-
 कथनम् ॥ ९ सुदर्शनसुकर्णभोक्षणम् ॥ १० गन्धमादनप्रशंसासुखेन पापविनाशप्रभावंकथनम् ॥
 ११ सीतासरःप्रशंसासुखेन इन्द्रस्य ब्रह्महत्याभोक्षणनिरूपणम् ॥ १२ मङ्गलतीर्थप्रशंसा-
 कथनेन भोजवाल्मीकिनाशकथनम् ॥ १३ अश्वत्थवापिप्रशंसाकथनेन अगस्त्यभ्राष्ट्रविभो-
 जनम् ॥ १४ ब्रह्मकुण्डप्रशंसादिकथनम् ॥ १५ हनूमत्कुण्डप्रशंसासुखेन धर्मसंख्य शतपुच-
 प्राप्तिकथनम् ॥ १६ अगस्त्यतीर्थप्रशंसासुखेन कुक्षीवर्द्धदाद्योगवर्णनम् ॥ १७ कक्षीवती-
 विवाहनिष्पत्तिकथनम् ॥ १८ रामतीर्थमाहात्म्यादिकथनम् ॥ १९ कक्षणीतीर्थमाहात्म्यादि-
 कथनम् ॥ २० जटातीर्थप्रशंसादिकथनम् ॥ २१ लक्ष्मीतीर्थप्रशंसासुखेन धर्मपुत्रस्य सत्यदाप्ति-
 कथनम् ॥ २२ अग्नितीर्थमाहात्म्यादि कथनेन पिशाचभोक्षणनिरूपणम् ॥ २३ सूर्यस्य
 चिररूपयपाप्मिप्राप्तिकथनम् ॥ २४ शिवतीर्थमाहात्म्याकथनेन भैरवस्य ब्रह्महत्याभोचनम् ॥
 २५ शङ्खतीर्थमाहात्म्यादिकथनम् ॥ २६ गङ्गायमुनामयासाहात्म्यादिकथनम् ॥ २७ कोटितीर्थ-
 प्रशंसासुखेन लवणस्य मातुलवधदोषशान्तिकथनम् ॥ २८ । २९ । ३० धनुःकोटिमाहात्म्यादि-
 कथनम् ॥ ३१ अश्वत्थान्नःसुप्तमारणदोषशान्तिकथनम् ॥ ३२ धर्मगुप्तोद्भादभोक्षणम् ॥ ३३ ।
 ३४ शृणुष्वानरभोक्षणे सुमतेर्महापातकभोक्षणम् ॥ ३५ शृणुष्वानरभोक्षणम् ॥

No. 355. स्तोत्रविवरणं (विष्णोःपाददिकेशान्तस्तुतिविवरणम्) . By
 आनन्दगिरि . Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 10.
 Lines, 11 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date ?
 Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance,
 no. 1. Prose and verse. Correct.

Beginning. यद्विद्महे, परं ब्रह्म सचिदानन्दमवयम् ।
 तदेवाहं परं तत्त्वं स शिवः स परो हरिः ॥
 अहमस्मि परं ब्रह्म निश्चितं चित्तं चिन्मयतां ।
 चिद्रूपलादसंगलादवाध्यात्मात् प्रथमतः ॥
 अद्यतानन्द गोविन्द सचिदानन्द शाश्वतः ।
 सचेतोरसतां नित्यं लघावचरन्नाम्नः ॥
 संसारसर्पपरिदहविनष्टहृदः
 सञ्जीवनाय कृपया परयोपपन्नं ।
 ब्रह्मावबोधपरमौषधमुद्वहन्
 तं शंकरं परतरं निवर्तनं ममामि ॥

End. भगवत्पादौयमिदं स्तोत्रं यः पठति शृणोति वा
 स सकामयेत् विष्णुस्तोत्रं व्रजति
 निष्कामयेत् स्वेच्छामिन्नं ज्ञानं श्रेयं ब्रह्माप्नोति ।
 धाम्नामज्ञानं तस्य विनाशेन अर्कवदाभाति अथ भक्तानामेवाधिकारः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छंकराचार्यैकतस्तोत्रविवरणे आत्मन्दिरौघं समाप्तं ।
 विषयः । श्रीमत् शंकराचार्यैकतस्तोत्रस्यानन्दगिरिकृतविवरणम् ।

No. 356. स्थालीपाकप्रयोगः. Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 110 slokas. Character, Nāgara. Dato ? Place of deposit, Benares, Gobinda Bhatta. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य ब्रह्मनिधौ समोपातदुरितचषहारा
 औपरमेस्वरप्रोत्यर्थं पौर्णमासस्यास्तोपाकेन यच्चेत् । इत्थं तु दशैस्यास्तोपाकेन
 यच्चेत् । इति संकल्पयेत् । अग्निं प्रणाल्य ध्यात्वा + + + मौनमा
 वामदेवोऽग्निस्त्रिदुष्पद् अग्निहोत्रस्थाने विनियोगः ।

End. ओम् स मे स्वरस्य मे यज्ञोपचते नमस्तु, यत्ते न्युम् तस्मै त उपय × ×
 तस्मै ते नमः स्तुति × × अनेन पौर्णमासस्यास्तोपाकेन श्रीअग्निहोत्र-
 परमेस्वरः प्रीयतां ।

Colophon. इति दर्शनाक्षीपाकः ।

विषयः । दर्शपोषमः पद्योपप्रकारः ॥

No. 357. स्थाजीपाकप्रयोगः (प्रयोगरत्नम्). By कमलाकरभट्ट. Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 65. Lines, 8 on a page. Extent, 1040 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1910. Place of deposit, Bibihāt, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीरामकृत्यात्मनयः कमलाकरसंज्ञितः ।

‘श्रीरामं पितरं नत्वा संस्कारान् यन्ति साम्प्रतं ॥ गौतमः । इत्यादि ।

End.

ततो ब्रह्मणे चान्यस्मै वा दक्षिणां ऊतशेषं वा सधिरणं वा कृत्वा यस्य कृत्येत्युक्ता श्रीपरमेश्वरार्पणमस्तु ।

Colophon.

इति जगद्गुरुनारायणभट्टनुरामकृत्यभट्टात्मज-श्रीकमलाकरभट्टकृत-
स्थाजीपाकः प्रयोगः ॥ पोषवदि शनौ । संवत् १९१० ।

No. 358. स्मृतभूषणः. By कोनेरि. Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 58. Lines, 9 on a page. Extent, 1044 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1905. Place of deposit, Bibihāti, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीवेद्यासाय नमः ।

श्रीवेङ्कटं गिरिक्रीण्णिवासमङ्गदगाधरं ।

कामदं सर्वलोकाणां श्रीनिवासं भजे ऽमिरं ॥

End.

विद्यार्थ्यं धर्मशास्त्राणि सारमादाय केवलं

श्रीकेशवार्थ्यगुरुभिः कृतो यः सारसंपद्यः

उद्धृतं सारभूतायै कृत्वा गुरुमुखात्पुत्रात्

पद्मनाभकुलोपपन्नस्त्रीवासमुवर्णिना ॥

कोनेरिनाम्ना तद्विश्रुतातेनासङ्गबुद्धिना

मन्त्रानां सुखबोधाय कृतो ऽयं स्मृतभूषणः ।

Colophon. इति श्रीपद्मनाभ-कुलोत्पन्नकेशवाचार्यैतनुजेन कोनेरिनाम्नकृतः स्तुतिभूषणः समाप्तः ।

विषयः । माधमते स्तुतिचारसंग्रहः ।

No. 359. स्तुत्यर्थसागरः (कालतरङ्ग) . By नृसिंहान्तार्य . Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 93. Lines, 6 on a page. Extent, 930 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

ओम् कालाशौचाक्रिकानां वै वस्तुयुद्धेयं निर्णयः ।

चत्वारस्तु तरङ्गाख्याः प्रोच्यते ऽत्र क्रमान्वयात् ॥

तत्रादौ कालस्य सर्वधर्मसाधारणत्वनिर्णयः क्रियते ॥

End. तत्र चन्दनेन सङ्गच्छकुसुमं वा प्राश्यः । फासुनकण्ड्वितीया चतुर्मास-
द्वितीया अन्धायः । फासुनमासाख्या इति फासुनमासः ।

Colophon. इति कलारिन्दसिंह-आचार्यकृतः प्रथमः कालतरङ्गः ।

विषयः । कालनिर्णयः ।

No. 360. स्तुत्यर्थसागरः . (आदिकतरङ्ग) By कलारिन्दसिंह . Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 71. Lines, 10 on a page. Extent, 1500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Tikari Fort, Paṇḍit Bābācārī Śāstrī. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सदाचारानुष्ठानसुराणाञ्चक्रमुच्यते ॥ प्रत्यहं रात्रिः पश्चिमभागे
षड्वटिककालात्मके प्राङ्गे सुकर्मं उद्युध्य नारायणादिनामस्मरणं कृत्वा
शयनादुत्थाय सम्यक् भूमिं प्रार्थयेत् ॥ इत्यदि ॥

End. मन्त्रतस्तन्त्रतश्चिह्नं देशकालाच्चैव द्युतः ।

सर्वं करोति निष्क्रिदमनुसङ्गोऽनं तवेति ॥

वासनं प्रति श्रुताचार्योक्तैः ॥

स्मरैश्च सततं विष्णुविष्णुर्णयो न जातुचित् ।

सर्वं विधिविधेयैः स्मरतयोरेव किङ्कराः ॥

Colophon. • इति श्रीमदाचार्योक्तम् ॥

इति श्रीकारिन्दसिंहेन कृते स्मृत्यर्थसागरे ।

आदाहिकतरङ्गो ऽयं श्रीमध्वपुनितुष्टिः ॥

विषयः । द्विजानामाहिककृत्यकथनं ॥ शयनभोजनकालादिरूपणम् ॥

No. 361. स्वरूपाख्यस्तोत्रटीका (शानन्दोद्दीपिनी) By ब्रह्मानन्दसरस्वती .
Substance, country-made paper, 15×3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on
a page. Extent, 300 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1754.
Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetā Grām Khunverā, Late
Paṇḍit Śripati Bhattachāryya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. • श्रीश्री रामः ।

ब्रह्मानन्दमयीं ब्राह्मीं चिगुणां निर्गुणात्मिकां ।

वन्द्ये मां श्रीसुकुहरत्निनाऽसितविनाशिन्यां ॥

संचिन्त्य कृष्णाङ्गिसरोरुहामलं संदृष्ट्वा वेदागमशास्त्रात्मकं ।

चित्ताय तन्मन्त्रजपार्थिनां मुदा कुर्व्यं स्मृढानन्दकलास्वरूपां ॥

शानन्दोद्दीपनी टीका स्वरूपाख्यमवस्य च ।

मनोरमेषु सुधिया ब्रह्मानन्देन भण्यते ॥ इत्यादि ।

End.

कुरङ्गाचीत्यादि । कुरङ्गाचोष्टन्दं श्रीरत्नसमूहः तं साधकं अनुसरति
अनुगच्छति तस्य कुवेरप्रतिनिधिः श्रीपौषपतिरपि वशमो भवति तस्य
रिपुः कारागारं कल्लयति गच्छति चकाराद् यमाख्यश्च गच्छति तत्
केलिकलया लताकुतुकलौक्या च खयं जीवन्मुक्ताः भवस्य शिवस्य
प्रतिनिधिः सदृशो भवति तत् क्रीडक् प्रेम्ना रसेन तरलमित्यर्थः ।

भवेयं च सातस्रस्र जमनि दासाञ्जनरतः

कुक्कुरा कः सस्यः ससुचितकुलाचार × × × ।

तथा × × साधुं भवजलनिधिप्राप्तिकरं ।

समिच्छेन्मोक्षं यत् तवचरब्रह्मानप्रकरणान् ॥ ?

Colophon. • इति ब्रह्मानन्दसरस्वतीकृता स्वरूपाख्यस्तोत्रशानन्दोद्दीपिनी टीका समाप्ता ॥

शकाब्दा १७५४ ।

विषयः । फेत्कारिणीतन्त्रोक्तस्य प्रकृतेः स्वरूपनिरूपकस्योपस्य व्याख्यानं ॥

No. 362. चनुमत्प्रतिष्ठा. Substance country-made paper, 8×3 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1843. Place of deposit, Bibihāṭi, Bezares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीचनुमत्प्रतिष्ठा ।

चनुमते नम इति नाममात्र विशेषः ।

ग्रामान्ते ग्रामसीमान्तेचनुमन्तो मन्त्रावलाः

पश्चिमाभिमुखं स्थित्वा रक्षां तु सुषार्थिना । इत्यादि ।

End.

दक्षिणादानेन आचार्यादींस्तोषयित्वा ।

संकल्प्य यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon.

इति प्रकारान्तरेण चनुमत्प्रतिष्ठा । संवत् १८४३ ।

विययः । चनुमत् प्रतिष्ठाविधिः ।

No. 363. हरिस्तुतिस्तुथाङ्कुरः By रघुनन्दन . Substance country-made paper, 18×3 inches. Folia 43. Lines, 5 on a page. Extent, 1,400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Dinajpura, Paṇḍit Kṛṣṇapada Smṛtibhūṣaṇa. Appearance, tolerable. Verso. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

शब्दब्रह्मस्वरूपं कथयति कविस्त्री केमिनिः कर्माक्षरं

नित्यं विज्ञानरूपं परमसुखमयं व्यासमुखा वदन्ति ।

यो जाह्नवीनिष्ठः × × जन्मवासः

यः श्रीहरेश्चरणसेवकदासदासः ।

यो गौडवासिरघुनन्दननामधेयः

स श्रीहरिस्तुतिस्तुथाङ्कुरमातनोति ॥

× × × तदुक्तं सङ्गीतदासोदरे ॥

सङ्गीतं सुकविलक्ष्म सरस्वत्याः ज्ञानद्वयं ।

यत्कलापातमधुरमम्यदासोचनाविविधः ।

तवापीचरसङ्गीतकविले पुष्पार्थदे । तदुक्तं तत्र ।

भगवत् कौतूहलं नाम सद्यः कौलमल्लापचमितादि ।

End.

पतितपावन कुरितभाशन कठिनचक्षुषेतनं ।

समनुताय विषयसागरपतितशौरघुनन्दनं ॥

इडा कार्त्तिकमात्मजं शिष्टतरं विज्ञातुमेवं मुदा
कस्यायं वचनं करोति कुतुकात् किंकर्षमङ्गागतं ।
आङ्गानं परिकुर्वन्तोर्निवसतोः सौवर्णभिक्षासने
यद्वाक्येन शिवाशिवारमणयोस्तदाव्यपात्रं भव ।

Colophon. इति वन्द्यघटीयहरिहरभङ्गाचार्यात्मजश्रीरघुमन्दनभङ्गाचार्यविरचितः
श्रीहरिस्मृतिसुधाङ्कुरः सम्पूर्णः ॥

विषयः । नामाङ्गरागिणीनिरूपणसुखेन हरिविषयकसङ्गीतनिरूपणं ॥

No. 364. हरिहरसुभाषितं. Substance country-made paper, 18×6 inches. Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 2,500 slokas. Character, Nāgura. Date, Samvat 1904. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vamanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शणेशाय ।

पायाज्यापायोजातजम्बूनो मन्मनो मुदा ।
शारदा पारदासारतुल्यधावत्यधारिणी ॥
गोविन्दख्यानपौयूषस्रवैरिवसितोक्ततां ।
वासदिवदनाम्नोजधमरीं भारतौ भजे ॥

End.

समाधाय धियां धारां निराकारां चिदम्बरे ।
आत्मानमाप्नुहि धातराप्रमोक्षमधोक्षजं ॥
सुल्लोमाधवयोः सुमोरनूनोऽयं गिरां गुणैः ।
सुभाषितानां संक्षेपः प्रेक्षावद्भिः परीक्ष्यतां ॥
× × × × × × × ।
ब्रह्मास्वादसुखावसासमसां गोष्ठेषु सांसारिकाः ।
सुखीत्युद्विग्नसदिनोऽपि कुपरोपाका वराका इव ॥

Colophon.

इति श्रीहरिहरसुभाषिते परमार्थप्रकरणं ॥ श्रीश्रीनाथाय नमः ।

विषयः । धन्यकृतो मङ्गलाचरणम् ॥ विनयोपदेशकथनम् ॥ सुदुष्टपदेशकथनम् ॥ प्रवासोप-
पदेशकथनम् ॥ राजप्रशस्तिकथनम् ॥ राजनीतिप्रकरणम् ॥ समयनिरूपणम् ॥ शृङ्गारवर्णनम् ॥
नायकनायिकोपदेशकथनम् ॥ प्रकीर्णप्रकरणम् ॥ परमार्थप्रकरणं ॥

No. 365. 'हारीतसूतिः' रामानुजमतनुपाधिनौ. Substance, country-made paper, 11 x 4½ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent 320 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat., 1904. Place of deposit, Behares City, Dikmaṇḍalacmrya, Mahārāja Balacandrasūri, Appearance new. Verso. Correct.

Beginning. यद्य हिरद्वक्त्राद्याः पारवद्याः परमज्ञतं ।
 विप्रं निब्रह्म सुततं विष्णुत्वेन समाश्रये ॥
 ॐ अमरौषधु सं गत्वा हारीतस्यायमं रूपः ।
 बबन्ध तं महात्मानं बाष्पाकैः सहस्रश्रमैः ।
 संस्पृष्टकुशलोऽनं पूजितः परमासने ।
 उपविष्टस्ततो विप्रमुवाच रूपमम्यनः ॥
 अमरौषधुवाच ।
 भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्ववेदविद्विभर ।
 प्रव्यामि त्वां महाभाग परमं धर्ममेवयं ।
 कथं वशीयमायानु नित्यमेमितिकी क्रिया ।
 कर्मण्या मुनिप्रादुर्लभा नारीषाञ्च नरस्य च ।
 स्वरूपजीवपरयोः कष्टं मोक्षपदस्य च ।
 तत्प्राप्तिसाधनं ब्रह्मन् यत्तुमर्हसि सुवत् ॥
 यद्यदुक्तं स विप्रविदोऽनराजविषा तदा ।
 उवाच परमश्रीत्या ममस्तुत्या जगद्दर्शनं ॥
 हारीत उवाच ।

ऽष्टगुराजन् प्रवक्ष्यामि सर्ववेदोपहृष्टितं ।
 यदुक्तं ब्रह्मणा पूर्वं प्रवक्तो मम भूतमे ॥

End. यस्मिन् ऽष्टगुराङ्गत्वा नित्यं विष्णोश्च सन्निधौ ।
 अश्वमेधसञ्चलस्य फलं प्राप्नोत्यसंशयं ।
 हारीतमेतच्छास्त्रानु परमं धर्मसंज्ञितं ।
 आसीत्पू पूजयेद्दिव्यं परमेकान्तमनुते ॥
 एतच्छ्रुत्वात्मरौपस्य हारीतोक्तं रूपोत्तमः ।
 बबन्ध परया भक्त्या तद्विधिं वैष्णवीतमः ॥
 वैशिष्टं परमेकान्तमेतच्छास्त्रं समाश्रयं ।
 भारद्वाजादयः सर्वे रूपेषाञ्च जगद्वादयः ॥

योगिनः सनकाद्यश्च नारदाद्या मन्त्रधयः ।

विशिष्टाद्या वैष्णवाश्च विष्णुक्सेनादयःसुराः ॥ १

एतच्छास्त्रानुसारेण पूजयामासुरीश्वरं ।

परमं वैष्णवं शास्त्रं एतद्वैष्णवमुत्तमं ॥

ज्ञात्वेन परमैकान्तो पूजयेद्दिव्यमीश्वरं ।

Colophon. इति श्रीचारीतस्मृतौ विशिष्टधर्मशास्त्रे हत्याधिकारो नामाष्टमोऽध्यायः ।
सं० १८०४ ।

विषयः । प्रथमाध्याये—वैष्णवधर्मप्रतिपादनं, आचारप्रायश्चित्तं । पञ्चमंस्कारप्रतिपादनञ्च ।
द्वितीये—पञ्चमंस्कारविधानम् । तृतीये—जानादेवमन्त्रविधानम् । चतुर्थे—आचारकथनं
नित्यपूजाविधिश्च । पञ्चमे—नैमित्तिकपूजाविधिः । षष्ठे—महोत्सवविधिः प्रायश्चित्तानि च ।
सप्तमे—जानाविधोत्सवविधिः । अष्टमे—प्रकीर्णकम् ।

No. 366. 'हेमदण्डक'. Substance country-made paper, 14×4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit. Dinajpur, Pandit Kṛṣṇadāsa. Smṛtibhūṣaṇa. Verse. Correct.

Beginning. योभूव अलक्ष अमुरतो अनचारीचिद्रप ।
अज अविनाशो असरपदपूर्णानन्दस्वरूप ॥

End. शारदशशोभौ प्रगटीजिन पोथूषरवाचनिस ।
अरतरगच्छमौ जिनल्लभस्वरिससरा ॥
तामसमौ गणिसपिमणि रत्नराजतसुसमौ ।
ज्ञानसारमुनिकौनो हेमदण्डकसुजगमौ ॥

Colophon. इतिहेमदण्डकं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैनज्ञानोपदेशः ।

INDEX.

नामानि ।	पक्षे ।
अक्षयः (मिहिराचार्यः) ...	६१
अनन्तः ...	२५
अनन्तदोक्षितः ...	२१५
अनन्तदेवः (आपोदेवात्मजः) ...	१६३
अनन्तदेवः (द्विवेद्यह्वात्मजः) (विश्वेशपुरवासौ) ...	४१, १८४
अनन्तपण्डितः (नीलकण्ठपण्डितस्य प्रपौत्रः बालपण्डितस्य पौत्रः तिमाजिपण्डितस्य पुत्रः) ...	२०
अनन्तभट्टः (प्रथमशास्त्रिणाशदेवभट्टात्मजः) ...	१३३
अनिरुद्धः ...	१६१
अभयदेवः ...	७२
अमरसेनः ...	७
अष्टोक्तशस्त्री ...	११
आचार्यः (देशिकमण्डलीमुकुटमाधिक्योपमपरमहंसः) ...	१४७
आनन्दगिरिः ...	२३४
आनन्दघनजी ...	२
आनन्दचन्द्रः ...	१२६
आनन्दतीर्थः ... १४, ४१, ६०, ७६, ७७, ८२, १०६, १५८, १७८, १८०	
आपोदेवः ...	११, ५३, २२०
उद्भवः (द्विवेदी) ...	१८४
उदीक्षिभट्टाचार्यः ...	५६
उपेन्द्रभट्टः ...	१३४, १८३
ऋषभदेवः ...	१०१
कमलाकरभट्टः (जगद्गुरारायभट्टस्य पुत्रोरामकृष्णभट्टस्य पुत्रः) ...	१२, १३६
कामदेवदोक्षितः ...	१५४
काशीरामवाचस्पतिः ...	७६

नामानि ।							पृष्ठे ।
काशीश्वरः	७८
कुमारपालः	८६
कृष्णकान्तः	५५
कृष्णगोविन्दः	६७
कृष्णचन्द्रः	६६
कृष्णदासशर्मा (रामचन्द्रचक्रवर्तिपुत्रः)	६७
कृष्णदेव व्योहृतः	२५
कृष्णभट्टः	१०३
कृष्णयज्वा	११६
कृष्णानन्दः	१०७
केवलः	६४
केशवाचार्यः	२३७
कोनेरिः (पद्मानाभकुलोत्पन्नकेशवाचार्यपुत्रः)	२३६
कौशाम्बी	१६
क्रमदीश्वरः	२१०
क्षेमङ्करः	२२७
गङ्गेशः	१७०, १७१
गजपतिपुरुषोत्तमदेवः	१५१
गदाधरः	१५१
गङ्गानानन्दमुनिः (परादर्शकप्राणनाथः)	१६०
गोपालचक्रवर्ती	२१०
गोपालोपाध्यायः	१८७
गोयीचन्द्रः	२१०
गोवर्द्धनभट्टः	१७
गोविन्दसूत्रिः (पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्द्धरवंशावतंसः)	१४०
गौरमोहनभट्टः (विद्यालङ्कारः) उपेक्षेभट्टवंशोद्भवः)	१३४, १८२
घटकपर्परः	५४, ५५

नामानि ।	पृष्ठे ।
घनश्यामशर्मा	१४२
चण्डेश्वरः	१२५
चन्दनवाला (श्रेष्ठिकन्या) (जैनधर्मावलम्बिनी)	५६
चन्द्रकौस्तुभः (नागपुरीयतपोमथाराजा)	१२०, १२८
चन्द्रमौलिवादीन्द्रतर्काचार्यः	१५
चन्द्रिका	२६
चिरञ्जीवः (प्रतापधानभट्टाचार्यात्मजः)	१८९
चेतन्यकृष्णः	१२८
कुलरिन्दुसिंहः	२३७
जगद्गणभट्ट	४६
जम्बीरराजभारती	८७
जयतीर्थः (आचार्यः) (प्रगुण्डः)	१०५
जयतीर्थः (भिदः) (आनन्दतीर्थप्रियः)	७५, ७७, ७९
जयतीर्थः (मुनीन्द्रः)	१०८, १४८, १८७
जयरामः	२०१
जितामित्रः	१६३
जिनमण्डनगणः	३६
जिनमण्डनोपाध्यायः	३८
जीवगोस्वामी	४६
जीवदेवः (आपोदेवात्मजः)	११
टीकाकारशर्मा	११६
दण्डिः	१८६
तानुल्लभः	१६
तिमाजिपण्डितः	२०
तिमाजिरघुनाथः	२४
तीर्थनाथः	४८
तुम्बरः (तिमजिरघुनाथगुरुपादपद्माराधकः)	२४

नामानि ।	पृष्ठे ।
त्रिभुवनचक्रः (वादिसिंहापरनासकः)	२३
त्रिजोवनः	३१
दण्डी	३४
दर्पणकारः	२५
दामोदरः	२५
दामोदरखामी	११०
दिवाकरः (महादेवभट्टपुत्रः)	८५
दिवाकरः	१२
दिवाकर उपाध्यायः	१५४
दुर्गासिंहः	३१
देवभाषः	७४
देवचार्यः (सनत्कुमारसन्ततिपदाश्रितः नियमानन्दाचार्यपदपञ्चज-	
मकरन्दमधुव्रतः)	२२८, २३०
देवीदत्तः	१२८
देवीदासः	५५
धर्मखानः	७१
धूर्तखामी	६८
नरनाथः	६६
नरसिंहकविराजः (दाक्षिणात्यवैदिकमहोपाध्यायनीलकण्ठभट्ट-	
स्तस्य पुत्रोरामलक्ष्मभट्टस्तस्य परिचारकः)	१६१
नरसिंहाचार्यः	८१
नारादेवभट्टः (प्रथमशाली)	१३३
नाराजः	१३३
नारोगिभट्टः (शिवभट्टपुत्रः)	२१५
नारायणः	१२८
नारायणः (विश्वनाथात्मजः)	१४८
नारायणः (रामेश्वरसूरिपुत्रः)	८५

नामानि ।	पाने ।
नारायणसूरिः (माध्यन्दिनोपश्रान्ताध्यायिदेवोपाभिधः) ...	१३०
नारायणभट्टः (रामेश्वरभट्टपुत्रः) ...	२१६
नारायणभट्टः (जगद्गुरुः) ...	२३६
नारायणभट्ट (श्वरडोपनामकः) ...	१७१
नियमानन्दाचार्यः ...	२२८
नीलकण्ठः (चतुर्दशवर्षावतंसगोविन्दसूरिपुत्रः) ...	१३८, १३०
नीलकण्ठपण्डितः (गोदावरौपरिसरान्कृतपुण्यस्तम्भस्थितिविराजमानः)	२०
नीलकण्ठभट्टः (शङ्करस्य पुत्रः) ...	८६, १२१
नीलकण्ठभट्टः (दाक्षिणात्यवैदिकमन्त्रोपाध्यायः) ...	१६२
नृसिंहाचार्यः (क्लृप्ताः) ...	२३७
पद्मनाभः ...	२३७
पिङ्गलाचार्यः ...	१६७
पुरोधसमदेवः ...	६६
पुरोधसोपाध्यायः ...	१८७
पूर्यप्रश्नः ...	१४६
पूर्यबोधः ...	१४८, १४९
प्रख्यायिकापुरः ...	१२८
प्रबोध-यतिः ...	४६
प्रबोधानन्दसरस्वती ...	५६
वलरामः (प्रभुः) ...	१६४
वर्द्धमानः ...	३३
बालकृष्णः (व्यापदेवपुत्रः) ...	२२०
बालकृष्णः (भारद्वाजकुलोत्पन्नः) ...	८६
बालकृष्णभट्टः ...	६४
बालपण्डितः ...	२०
बुक्कमन्त्रोपतिः ...	२३
बृहद्ब्रह्मः ...	२१७

नामानि ।	पन्ने ।
दृष्ट्यतिः (महौन्तापनीयः, कविचक्रवर्ती, राजपण्डितः, पण्डित- सार्वभौमः, कविपण्डितचूडामणिः, रायमुकुटमणिः, महाचार्यः)	६
ब्रह्मपुरं	२२
ब्रह्माण्डसरस्वती	२३८
भगवन्तरायदेवः	१२३
भगीरथः (पीतमुण्डकुलोत्पन्नः)*	३६
भट्टनारायणः (पदवाक्यप्रमाणपारावारधुरीणमीमांसद्वैतसाम्राज्य धुरन्धरः)	३
भट्टोजिः	३६
भट्टोजिदौक्षितः (लक्ष्मीधरसूरिपुत्रः)	१०, १५०
भवनाथमिश्रः	८६
भग्नानी (राज्ञी)	१४३
भारतीतीर्थमुनिः (परमहंसपरिव्राजकाचार्यः)	१८८
भारतीतीर्थविद्यारण्यः	१४२
भास्करः	२२६
भास्करराजः (जम्बीरराजभारतीदौक्षितात्मजः)	८७
भुवनेश्वरशर्मा	२००
मकरन्दः	२२६
मधुसूदनसरस्वती	१४७
मयूखः	२६
मयूरेशः (दूषनमोषेत्युपनामकगोपालोपाध्यायपुत्रपुत्रवौत्तमोपा- ध्यायात्मजः)	१८७
महादेवः	१७२
महादेवभट्टः (विद्वच्छिरोमणिः, भारद्वाजः, बालकृष्णस्य पुत्रः)	८६
महेशघोषः	५२
माधवः (ग्रामकरोपनामकः)	२२२

नामानि ।	पृष्ठे ।
माधवशर्मा	६५
माधवाचार्यः	५६, १६३, २२३
मुद्रलभट्टः	२२
मुनिसुन्दरसूरिः	७७
यतिवरः	८०
यदुनन्दनभट्टाचार्यः	१४०
यशोवन्तसिंहः	१८४
यादवाचार्यः	८२
योगीश्वरभट्टः (महामहोपाध्यायः) (व्याघ्रः)	१६
रत्नपालः	११६
रघुनन्दनः (वन्द्यघटोप हरिहरभट्टाचार्यात्मजः)	२३६
रघुनन्दनचक्रवर्ती (महामहोपाध्यायश्रीशचन्द्रमौलिवादीन्द्रतर्काचार्य- पुत्रः)	१४
रघुनाथः (षाटकेष्टपुरस्त्रायी) (विनायकसुतः)	२१८
रघुपतिः	१८
रघुवीरशर्मा (गर्ह, इत्युपनामकः)	११२
रमानाथः	५४
राङ्गोजिभट्टः	६५
राजारामतर्कवागीशः	१६१
राजेन्द्रदेवः (नवहोपनाथः, वाजपेयी)	६०
राधाकृष्णः	१८
राधारमणदासः	१८६
रामकान्तः	११४
रामकिशोरः (सर्वविद्यासन्ततिः)	२७, ३१
रामकृष्णः (भारतीतैर्यविद्यारण्यभूमिवर्यकिङ्करः)	५, १३, ५३, १३१
रामकृष्णः	१२
रामकृष्णभट्टः (राक्षियाथवैदिकमहोपाध्यायगौलकण्ठभट्टपुत्रः)	१६२

शामानि ।	पये ।
रामकृष्णभट्टः (जगद्गुरुनारायणभट्टपुत्रः)	२२६
रामचन्द्रः	१४३, १८८
रामचन्द्रचक्रवर्ती	६८
रामचन्द्रभट्टः	३३
रामचन्द्रसरस्वती	४०
रामतारायशर्मा (बोरूमूल्यन्तर्गत सिउड़ियामनिवासी)	१८१, १८८
रामदेवः	१७६
रामनरसिंहः	११४
रामनाथः	६६, ६६१
रामनारायणः (चन्द्रशेखरपुत्रः)	१८३
रामनारायणशर्मा	२२५
रामनारायणसिद्धाक्तः	६६
रामप्रसाददेवशर्मा	२२३
रामभट्टः (ह्योसिङ्गोपनामकः, भट्टविश्वनाथात्मजः, भट्टमुद्गलानुजः)	३२
रामलोकदेवशर्मा	२१७
रामशङ्करः	२३२
रामशेखरः	२५
रामानन्दन्यायवागीशः	१६०
रामानुजः (दिवाकरपुत्रः)	८७
रामेश्वरः	२३३
रामेश्वरतर्कालङ्कारः	२१२
रामेश्वरभट्टः	२१६
रामेश्वरसूरिः	८५
रामस्वामी	१८
देवतीशर्मा (प्रख्यायिकापुरीयपण्डितटोलानिवासी, नारायणस्य प्रपौत्रः, चैतन्यकृष्णस्य पौत्रः, देवीदत्तस्य पुत्रः)	१२८
लक्ष्मणः (रामकृष्णात्मजः, दिवाकरानुजः, अस्य माता उमादेवी)	१२

नामानि	पृष्ठे ।
लक्ष्मीधरसूत्रिः	१०
लक्ष्मीनारायणः (यतिकुलतिलकः)	१४१
लोकेश्वरः (क्षेमशरणपुत्रः)	२२७
वगमाजी (वर्णी)	१८७
वगमाजीवसुः (रामानन्दन्यायवागीश्वरः)	२१, २७६, १६०
वयरसेनः	७
वरदत्तः	५३
वराहमिहिराचार्यः	१
वंशीवरनः (कविचन्द्रः, अस्यमाता रायमती)	७०८, २०६
वागीशः	६८
वाचस्पतिः	१४६
वाचस्पतिमिश्रः (महासहोपाध्यायः)	६०
वासुदेवः	१७५, २१८
विक्रमादित्यः	६७
विजयतिलकः (महासहोपाध्यायः)	१०१
विद्याविनोदः	५६
विद्याविनोदाचार्यपूज्यमण्यः	१६६
विमल (सितपटगुरुः)	१२५
विष्णुमङ्गलभूदेवः	२०४
विश्वनाथः	२१५
विश्वनाथदेवः (शम्भुदेवपुत्रः, रामदेवानुजः)	१६६
विश्वनाथभट्टः (होसिकुपोपनामकः)	२२
विश्वनाथसिंहः (महाराजाधिराजः)	२२३
विश्वेश्वरः	४६
विष्णुदासदासः	१६६
विष्णुमिश्रः	२३२
वीरेश्वरः	२२१

नामानि ।	पृष्ठ ।
वैद्यनाथः (दिवाकरसूरिपुत्रः)	८६
वैद्यनाथमिश्रः	१५०
वैद्यनाथसूरिः (रामचन्द्रभट्टपुत्रः)	३३
व्यासवीर्यः	१८०
व्यास-यतिः (लक्ष्मीनारायणाख्ययतिकुलतिलकावधौतमाध्यात्मः) ...	१४१
व्रजकिशोरदेवशर्मा	१४६
शङ्करः (नारायणपुत्रः)	३, ८६
शङ्करमिश्रः (महाप्रोपाध्यायः, सन्निभभवनाद्यात्मनः)	५२, ८८
शङ्करशर्मा	१५२
शङ्कराचार्यः	१४६, १८२, २३५
शतावधानभट्टाचार्यः	१८४
शत्रुघ्नयः	१०१
शम्भुदेवः	१६६
शिवनाथभट्टाचार्यः (सवर्णिगन्धपुत्रः)	२१६
शिवभट्टः	२१५
शिवरामशर्मा	२२
शुक्लेश्वरनाथः	१२२
श्यामदाससेनः	५२
श्यामानन्दगोखामो	१०६
श्रीकण्ठः	११४
श्रीकरः (महामहोपाध्यायः)	६३
श्रीकृष्णशर्मा	३४
श्रीनाथाचार्यचूडामणिः (महामहोपाध्याय-श्रीकरात्मनः)	६२
श्रीनिवासतर्कवागीशः	६
श्रीपतिभट्टः	६३, ७०
घण्टोदासकविराजः (गौड़देशीयगङ्गापुरवासी, वैदिकः)	५७
सत्यनोपाचार्यः	१४६

नामानि ।	पृष्ठे ।
सदानन्दतीर्थः ० ८२
सदाशिवदेवः (व्याप्योद्वापरनामकः)	... २२९
समत्कर्मार्थः २२८
सरपुरा (यवनग्रामसमीपे)	... १२६
सरस्वतीकराभाभरणः ७३
सर्वानन्दनाथः (मेहरावास्तव्यः)	... २२०
सायनाचार्यः २३, ६१
सिंहभट्टः	१८
सुन्दरभट्टः	२२६
सुन्दरराजः (कुशिककुलनिधिर्माधवार्यस्य यष्टः पुत्रः)	... २००
सोनपुलोपाध्यायः (दर्पणकारस्य पुत्रो दामोदरस्तस्य पुत्रः कण्ठदेव- चौहतस्तस्य पुत्रोऽनन्तस्तस्य पुत्रोऽमरेश्वरस्तस्य पुत्रः)	... २५
सौमसुन्दरसूरिः	३६, १२२
हरदत्तः	१८६
हरदत्तमिश्रः	१७
हरनाथशर्मा	११०
हरिप्रभुः	१५८
हरिहरन्यायालङ्कारः	६६
हरिहरोपाध्यायः	१३२
हर्षकौत्तिसूरिः (चन्द्रकौत्तिसूरिप्रियः)	... १२७, १३८
हलधरशर्मा	१२५
हेमचन्द्र आचार्यः	१०५
हेमाद्रिः	४६
होरिलशर्मा	११६

